

TILINPÄÄTÖS 2022

SISÄLLYSLUETTELO

1. TOIMINTAKERTOMUS	1
1.1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	1
1.2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA.....	2
1.2.1. KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET	2
1.2.2. LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO	3
1.2.3. TILIVELVOLLISET KUNNAN ORGANISAATIOSSA.....	5
1.2.4. YLEINEN JA OMAN ALUEEN KEHITYS.....	6
1.2.5. OLENNAISET MUUTOKSET TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	8
1.2.6. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	9
1.2.7. KUNNAN HENKILÖSTÖ.....	10
1.2.8. ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA ASIOISTA	11
1.3. SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	13
1.4. KOKONAISTALOUDEN TARKASTELU	16
1.4.1. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN – TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	16
1.4.2. TOIMINNAN RAHOITUS – RAHOITUSLASKELMA JA SENTUNNUSLUVUT	17
1.4.3. TASE JA SEN TUNNUSLUVUT	19
1.4.4. ULKOISET KOKONAISTULOT JA -MENOT.....	23
1.5. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS.....	25
1.5.1. KONSERNIRAKENNE JA TOIMINNAN OHJAUS.....	25
1.5.2. OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT.....	27
1.5.3. ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ KEHITYKSESTÄ.....	28
1.5.4. KONSERNIYHTEISÖILLE JA MUILLE TÄRKEILLE YHTEISÖILLE ASETETTUIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN.....	28
1.5.5. KUNTAKONSERNIN TULOSLASKELMA	31
1.5.6. KUNTAKONSERNIN RAHOITUSLASKELMA.....	31
1.5.7. KUNTAKONSERNIN TASE.....	33
1.6. VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVIIEN STRATEGISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	36
1.7. KUNNANHALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTA KOSKEVISTA TOIMENPITEISTÄ	42
2. TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU	43
2.1. KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN	43
2.2. KUNNANVALTUUSTO	44
2.3. KESKUSVAALILAUTAKUNTA.....	45
2.4. TARKASTUSLAUTAKUNTA.....	46
2.5. KUNNANHALLITUS	47
2.5.1. TOIMIELIN YHTEENSÄ	47
2.5.2. KUNNANHALLITUS JA YLIN JOHTO	51
2.5.3. KUNTIEN YHTEISTOIMINTA.....	53
2.6. HALLINTO JA SISÄISET PALVELUT -PALVELUKESKUS	54
2.6.1. TOIMIELIN YHTEENSÄ	54
2.6.2. KESKITETTY HENKILÖSTÖHALLINTO	56
2.6.3. HALLINTO JA SISÄISET PALVELUT.....	58
2.6.4. RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUT.....	61
2.7. ELINKEINOT JA KEHITTÄMINEN -PALVELUKESKUS.....	64
2.7.1. TOIMIELIN YHTEENSÄ.....	64

2.7.2. ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN	66
2.7.3. YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA.....	68
2.8. PERUSTURVALAUTAKUNTA.....	72
2.8.1. TOIMIELIN YHTEENSÄ.....	72
2.8.2. HALLINTOPALVELUT	74
2.8.3. SOSIAALITYÖ.....	76
2.8.4. VAMMAISPALVELUT	79
2.8.5. VANHUSTENHUOLTO.....	81
2.8.6. TERVEYSPALVELUT	84
2.9. SIVISTYSLAUTAKUNTA.....	86
2.9.1. TOIMIELIN YHTEENSÄ.....	86
2.9.2. HALLINTOPALVELUT	88
2.9.3. VARHAISKASVATUS	91
2.9.4. PERUSKOULUT.....	93
2.9.5. TOISEN ASTEEN KOULUTUS.....	96
2.9.6. KULTTUURI- JA MUSEOTOIMINTA	98
2.9.7. LIIKUNTA- JA NUORISOTOIMI	99
2.9.8. KIRJASTOTOIMI.....	102
2.9.9. KANSALAIPOISTO	104
2.10. TEKNINEN LAUTAKUNTA.....	107
2.10.1. TOIMIELIN YHTEENSÄ.....	107
2.10.2. TEKNISEN LAUTAKUNNAN HALLINTOPALVELUT	110
2.10.3. YHDYSKUNTATEKNISET PALVELUT	112
2.10.4. TILAPALVELUT	115
2.10.5. VESIHUOLTOLAITOS.....	117
3. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN.....	121
3.1. TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU.....	121
3.1.1. HAUSJÄRVEN KUNNAN KIINTEISTÖVEROPROSENTIT.....	122
4. INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN.....	123
4.1. KESKEISET INVESTOINTIHANKKEET JA NIIDEN TOTEUTUMINEN (OLENNAISET TAPAHTUMAT).....	126
5. RAHOITUSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN.....	128
6. YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEEN MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOJEN TOTEUTUMISESTA TOIMIALOITTAIN	129
7. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	130
7.1. KUNNAN TULOSLASKELMA, RAHOITUSLASKELMA JA TASE.....	130
7.2. VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA, RAHOITUSLASKELMA JA TASE.....	135
7.3. KUNTAKONSERNIN TULOSLASKELMA, RAHOITUSLASKELMA JA TASE.....	138
8. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	144
8.1. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	144
8.1.1. ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET JA MENETELMÄT	144
8.1.2. OIKAISUT EDELLISEN TILIKAUDEN TIETOIHIN	144
8.1.3. AIKAISEMPIIN TILIKAUSSIIN KOHDISTUVAT TUOTOT JA KULUT.....	144
8.1.4. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET.....	145
8.2. TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	145
8.2.1. SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEET.....	146
8.3. TASEEN LIITETIEDOT.....	147
8.3.1. TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	147
8.3.2. TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	151
8.3.3. HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	154
8.4. VESIHUOLTOLAITOKSEN TASEYKSIKKÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	155

8.4.1. TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT	155
8.4.2. TASEEN LIITETIEDOT	156
9. LUETTELOT JA SELVITYKSET	158
9.1. LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITTEIDEN LAJEISTA	158
10. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ.....	159

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1. Kunnanjohtajan katsaus

Talous kiristyy, mutta Hausjärven vauhti kiihtyy!

Kuntatalous on vuoden 2022 jäljiltä juuri ja juuri tasapainossa. Kuntien vuoden 2022 tilinpäätökset osoittavat, että kuntien menot kasvoivat nopeasti ja kuntatalouden epätasapaino lisääntyi. Hyvää tulosta selittävät lähinnä kertaluonteiset tekijät: kuntien myyntivoitot ja valtion koronatuot.

Kuntien ja kuntayhtymien tilikauden tulos heikkeni hieman suhteessa aikaisempiin kahteen vuoteen, mutta säilyi vahvalla tasolla. Tulos nousi 1,3 miljardiin euroon hyvien verotulojen ja poikkeuserien vuoksi. Vuoteen 2022 osuu paljon kertaluonteisia tulosta parantavia eriä. Kuntien myyntivoitot olivat poikkeuksellisen suuria, lähes 900 miljoonaa euroa, sillä monessa kunnassa myytiin sote-kiinteistöjä.

Kuntatalouden luvut kasvoivat vanhojen kuntien viimeisenä vuonna vauhdilla viidellä prosentilla. Kulukehitystä ovat lisänneet sote-kuntayhtymät ja koronasta aiheutuneet kustannukset kunnille, johon tosin saatiin valtion kompensatiota.

Kuntien tilinpäätöksissä näkyy ripeä talouskasvu ja hyvä työllisyyskehitys. Nämä näkyivät kuntien taloudessa kasvaneina verotuottoina. Yhteisöveron tuotto kasvoi viime vuonna 6 prosenttia, kunnallisvero 4 prosenttia ja kiinteistövero yli 7 prosenttia.

Viime vuonna kuntien taloudellinen eriytyminen kiihtyi entisestään. Tilikauden tulos oli negatiivinen noin 90 kunnassa. Kaikki Venäjän sodan vaikutukset eivät välittyneet kuntatalouteen. Energiakustannukset nousivat 8 prosenttia, vaikka nostopainetta jäi vielä tälle vuodelle. Yleinen korkotason nousu ei näkynyt vielä kuntien korkokuluissa.

Hausjärven kunta teki 0,5 miljoonan euron ylijäämäisen tuloksen. Tähän vaikutti osaltaan valtion tuki koronatilanteessa kunnille ja kunnallisverotulojen kehittyminen odotettua paremmin, menojen maltillinen kasvu, onnistuminen investoinneissa ja henkilöstölähtöisen kehittämisen mallissa verrattuna alkuperäiseen talousarvioon.

Vuoden 2022 alkuperäinen talousarvio tehtiin 100 000 euroa ylijäämäisenä. Toteutunut tilikauden tulos on noin 500 000 euroa ylijäämäinen. Tuloslaskelman toimintatuottoja kertyi 7,7 miljoonaa eli noin 0,4 miljoonaa euroa enemmän kuin budjetissa. Toimintakuluja kertyi 56,9 miljoonaa eli noin 0,77 miljoonaa euroa muutettua talousarviota enemmän.

Verotuloja kertyi tilikaudella 2022 yhteensä 35,9 miljoonaa, joka on 60 000 euroa yli budjettiluvun. Valtionosuuksia kertyi tilikaudella 2022 yhteensä 16,4 miljoonaa euroa ja ne toteutuivat lähes muutetun talousarvion mukaisesti.

Hausjärven kunnan hyvää tulosta heikensivät Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin ja Riihimäen seudun terveyskeskuksen ylimääräiset kuntamaksuosuudet vuodelta 2022.

Investoinneissa toteutuivat Riihimäki-Hikiän, Kaaritien ja Savelantien kevyen liikenteen väylät, jotka parantavat huomattavasti liikenneturvallisuutta ja luovat kuntalaisille mahdollisuuksia turvalliseen kuntoliikunnan harjoittamiseen.

Uudessa kuntataloudessa korostuvat verotulojen lisäämiseen liittyvät tekijät menojen hallinnan rinnalla. Kunnat voivat luoda maankäytöllä, asumisella, kaavoituksella, elinkeinopolitiikalla sekä aktiivisella kehittämisotteella kasvua alueella. Tähän työhön Hausjärven kunta on valmis. Kunta on tulevaisuudessa kasvun, työllisyyden ja yrittäjyyden keskeisin käytännön edellytysten luoja. Kiitän kaikkia luottamushenkilöitä ja työntekijöitä Hausjärven kunnan tilinpäätöksen osoittamista hyvistä taloudellisista ja toiminnallisista tuloksista.

Hausjärvellä 28.2.2023

Kunnanjohtaja Pekka Määttänen

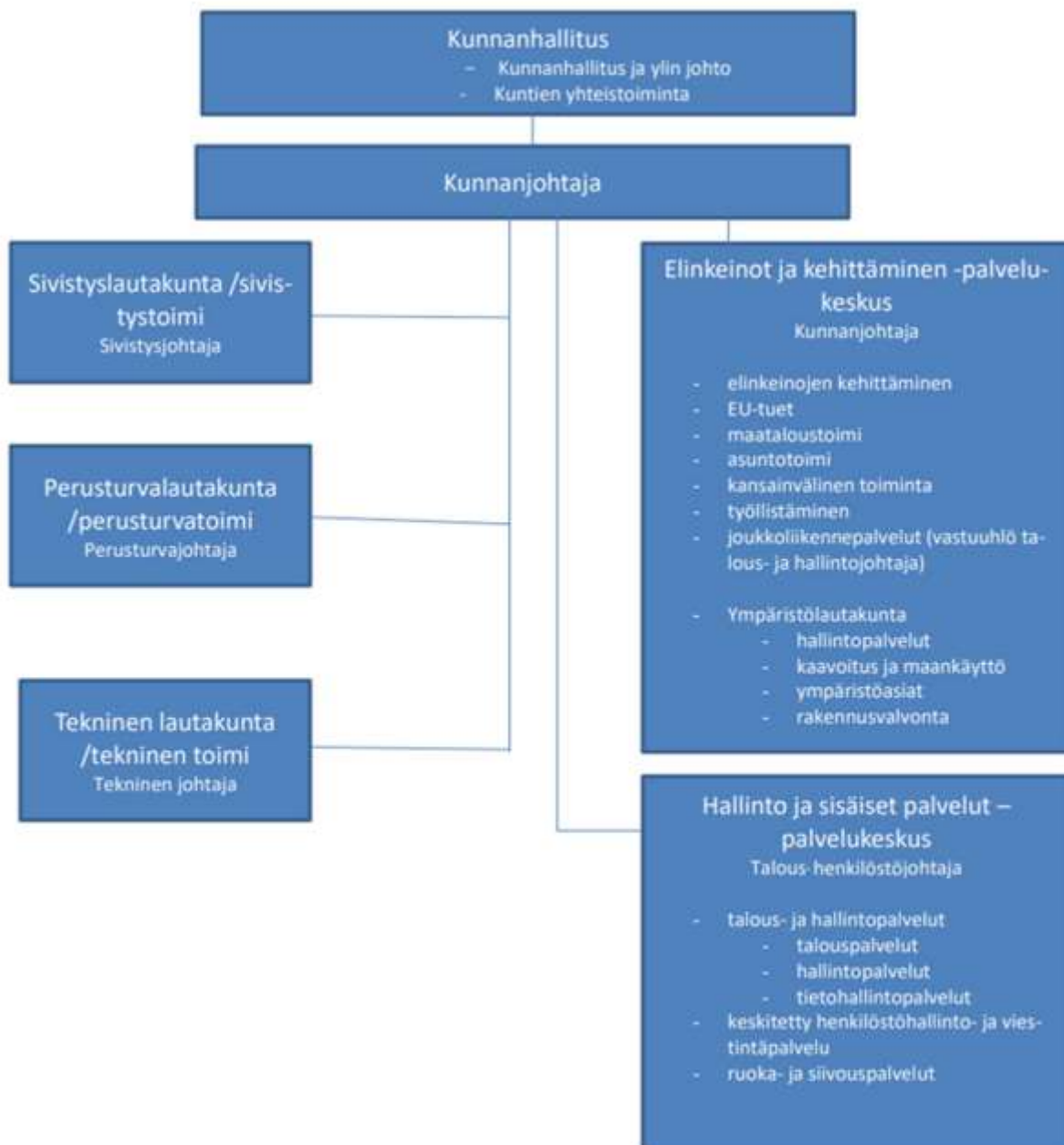
1.2. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.2.1. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Vuoden 2022 aikana kunnan hallinnossa tapahtui seuraavat muutokset:

- Yläasteen ja lukion rehtorina aloitti Nina Hartikainen 3.1.2022 alkaen
- Kansalaisopiston sihteeri Päivi Nurmi 24.1.2022
- Hallinto- ja talousjohtajan virka jäi avoimeksi 10.4.2022 alkaen Kalle Eklundin irtisanoutuessa. Henkilöstöjaoston päätöksellä virkanimike muutettiin talous- ja henkilöstöjohtajaksi. Virkaan valittu Meri Ruuskanen aloitti tehtävässään 1.10.2022.
- Työllisyyskoordinaattori Marjaana Pakkanen 1.5.2022
- Henkilöstöpäällikön tehtävän jäätyä avoimeksi keväällä 2022 Lilli Peltosen irtisanouduttua, tehtävänimike muutettiin hallintosuunnittelijaksi. Tehtävään valittu Essi Linna-laakso aloitti 15.6.2022.
- Varhaiskasvatuspäällikön virkaan valittiin Tuula Tamminen 1.7.2022 alkaen
- Rakennuttajainsinööri Juha Lumppio aloitti 1.8.2022
- Ryttylän ja Oitin päiväkodinjohtaja Eeva Torkkeli aloitti 8.8.2022
- Kaavoittaja Pekka Säteri aloitti 1.11.2022
- Johtava sosiaalityöntekijä Anni Seppälä aloitti 5.9.2022

Kunnan organisaatiokaavio 31.12.2022 esitetään seuraavalla sivulla.

1.2.2. Luottamushenkilöorganisaatio

KUNNANVALTUUSTON VALITSEMAT TOIMIELIMET

- Kunnanhallitus
- Tarkastuslautakunta
- Keskusvaalilautakunta
- Perusturvalautakunta
- Sivistyslautakunta

- Tekninen lautakunta
- Ympäristölautakunta

KUNNANVALTUUSTO

Kunnanvaltuuston poliittiset voimasuhteet 31.12.2022

Puolue	Valtuutettuja
Suomen Keskusta	8
Kansallinen Kokoomus	8
Perussuomalaiset	5
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	5
Suomen Kristillisdemokraatit	1
Vasemmistoliitto	1
Vihreä liitto	1
Yhteensä	29

Kunnanvaltuuston puheenjohtajisto

Puheenjohtaja: Risto Tiippana (kok)

I varapuheenjohtaja: Timo Ratilainen (ps)

II varapuheenjohtaja: Kati Smeds (kesk)

Valtuutetut ja jäsenyys valtuustoryhmässä

Nimi	Ryhmä	Nimi	Ryhmä	Nimi	Ryhmä
Arovuori Kyösti	kok	Malin Kaisa	kesk	Ruottu Marko	kok
Auvinen Sari	vas	Masalin Kari	sd	Sallinen Mikko	ps
Brotherus Ilkka	kok	Mäkinen Jari	sd	Salminen Kari	ps
Hietanen Satu	kesk	Määttä Petri	kesk	Smeds Kati	kesk
Immonen Anna	sd	Nuora Timo	kok	Stråhle Jarkko	kok
Jaakkola Simo	kesk	Ollila Maaret	sd	Suomela Sampsa	kok
Jämsén Sanna	ps	Ollilainen Maiju	kd	Tiippana Risto	kok
Laine Toni	ps	Pesula Elmeri	kok	Toivonen Sisko	kesk
Lehtonen Juha	kesk	Piipponen Irene	sd	Tuovila Hanna	vih
Lokinperä Pekka	kesk	Ratilainen Timo	ps		

Valtuuston kokoonpanossa vuoden 2022 aikana tapahtuneet muutokset

Petri Määttä siirtyi Suomen Keskustaan sekä Elmeri Pesula Kansallisen kokoomukseen.

KUNNANHALLITUS

Kunnanhallituksen poliittiset voimasuhteet 31.12.2022

Puolue	Jäseniä
Suomen Keskusta	4
Kansallinen Kokoomus	2
Perussuomalaiset	1
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	2
Yhteensä	9

Kunnanhallituksen puheenjohtajisto, muut jäsenet ja varajäsenet

Jäsenet	Ryhmä	Henkilökohtaiset varajäsenet	Ryhmä
Lokinperä Pekka (PJ)	kesk	Ristavaara Heini	kesk
Määttä Petri (VPJ)	kesk	Sallinen Mikko	ps
Nuora Timo (2. VPJ)	kok	Jansson Jonas	kok
Hietanen Satu	kesk	Pesula Elmeri	kok
Jämsén Sanna	ps	Koskela Marja-Liisa	ps
Masalin Kari	sd	Mäkinen Jari	sd
Piipponen Irene	sd	Ollila Maaret	sd
Toivonen Sisko	kesk	Malin Kaisa	kesk
Strähle Jarkko	kok	Suomela Sampsa	kok

Muutokset kunnanhallituksen jäsenissä ja varajäsenissä vuonna 2022

Petri Määttä siirtyi Suomen Keskustaan sekä Elmeri Pesula Kansallisen kokoomukseen.

Kunnanhallituksen esittelijänä toimi kunnanjohtaja Pekka Määttänen.

TILINTARKASTAJA

Kunnan tilintarkastajana toimi KPMG Julkistarkastus Oy, tilintarkastusyhteisö.

1.2.3. Tilivelvolliset kunnan organisaatiossa

Hausjärven kunnan hallintosäännön 36 §:ssä todetaan tilivelvollisuudesta seuraavaa:

”Kunnanvaltuusto määrittää luottamustoimielimet, joiden jäsenet ovat tilivelvollisia ja tilivelvolliset viranhaltijat virkanimikkeen tarkkuudella voimassa olevien sääntöjen ja talousarviorakenteen perusteella. Tilivelvolliset päätetään vuosittain talousarvion yhteydessä tai tehtävien tai virkanimikkeiden muuttuessa.”

Kunnanvaltuuston/-hallituksen päätöksellä Hausjärven kunnan tilivelvolliset viranhaltijat vuonna 2022 on määritelty seuraavasti:

KÄYTTÖTALOUSOSA

Toimielin/Tulosalue	Tilivelvollinen
Keskusvaalilautakunnan alaiset toiminnot	Kunnanjohtaja 30.9.2022 saakka. Talous- ja henkilöstöjohtaja 1.10.2022 alkaen
Tarkastuslautakunnan alaiset toiminnot	Kunnanjohtaja
Kunnanhallituksen alaiset toiminnot	Kunnanjohtaja
Hallinto ja sisäiset palvelut -palvelukeskus	Talous- ja hallintojohtaja 04/22, Kunnanjohtaja 30.9.2022 saakka. Talous- ja henkilöstöjohtaja 1.10.2022 alkaen
Ruoka- ja siivouspalvelut	Ruoka- ja siivouspalvelupäällikkö
Elinkeinot ja kehittäminen -palvelukeskus	Kunnanjohtaja
Ympäristölautakunnan alaiset toiminnot	Rakennustarkastaja
Perusturvalautakunnan alaiset toiminnot	Perusturvajohtaja
Sivistyslautakunnan alaiset toiminnot	Sivistysjohtaja
Tekninen lautakunnan alaiset toiminnot (ml. vesihuolto-laitos)	Tekninen johtaja

INVESTOINTIOSA

Toimielin/Tulosalue	Tilivelvollinen
Kunnanhallitus	Kunnanjohtaja
Perusturvalautakunta	Perusturvajohtaja
Sivistyslautakunta	Sivistysjohtaja
Tekninen lautakunta	Tekninen johtaja

RAHOITUSOSA

Toimielin/Tulosalue	Tilivelvollinen
Koko rahoitusosa	Kunnanjohtaja

Kunnan toimielinten jäsenet ovat kuntalain mukaisesti tilivelvollisia.

1.2.4. Yleinen ja oman alueen kehitys

YLEINEN TALOUS- JA TYÖLLISYYSSKEHITYS

Valtiovarainministeriön joulukuun (20.12.2022) talouskatsauksen mukaan BKT:n arvioidaan supistuvan Suomessa 0,2 prosenttia vuonna 2023. Yksityinen kulutus vähenee, kun hintojen nopea nousu heikentää kotitalouksien reaalisia käytettävissä olevia tuloja. BKT:n kasvu toipuu vuonna 2024 1,2 prosenttiin, kun inflaatio hidastuu ja tulojen kasvu nopeutuu. Vuoden 2023 työllisyyden lievistä laskusta huolimatta työllisyystilanne säilyy hyvänä ja työllisyysaste nousee vuoteen 2025 mennessä 74,4 prosenttiin. Vuosina 2025-2027 BKT:n kasvun arvioidaan olevan talouden potentiaalista kasvua nopeampaa, noin 1,4 prosenttia vuosittain.

Julkisyhteisöjen rahoitusasema on kohentunut reippaasti nopean nimelliskasvun ja työllisyyden kasvun vetämänä. Alijäämä alkaa kasvaa uudelleen vuonna 2023, kun talouskasvu ja siten verotulojen kasvu hiipuvat, minkä lisäksi mm. Venäjän hyökkäyssodan vuoksi tehdyt toimet ja kohonneet velanhoitokustannukset kasvattavat erityisesti valtion menoja. Kasvavien alijäämien ja hidastavan nimelliskasvun myötä viime vuosina supistunut julkinen velkasuhde alkaa uudelleen kasvaa vuonna 2023. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon mittavat alijäämät sekä kohonneet velanhoitokustannukset pitävät velkasuhteen nousevalla uralla lähitulevaisuudessa.

Energian hinta pitää inflaatiota yllä myös vuoden 2023 aikana. Nopean inflaation taustalla on sekä kysyntä-että tarjontapuolen tekijöitä. Ukrainan sota tulee vaikuttamaan Suomen talouteen enemmän: sota mieluumin lisää inflaatiota kuin heikentää sitä. Suomella on Venäjälle vientiä enemmän kuin Euroopassa keskimäärin, joten Suomen talous on saanut suuremman iskun, kuin mitä Eurooppa keskimäärin.

Talouden näkymiä kuvaavat indikaattorit kertovat kasvun hidastuneen vuoden loppua kohden. Teollisuuden uusien tilausten arvo on kasvanut edelleen selvästi vuoden takaiseen verrattuna, mutta vuoden lopulla kehitys on tasaantunut erityisesti paperiteollisuudessa. Elinkeinoelämän luottamus oli vielä loppuvuonna vahvaa, mutta kuluttajien odotukset Suomen taloudesta ovat pienentyneet.

Tilastokeskuksen mukaan kotitalouksien velkaantumisasasteen nousu on vuositasolla jatkunut miltei yhtäjaksoisesti vuodesta 1997 alkaen. Koronaepidemia on vaikuttanut julkisen talouden kestävyyyteen ja julkinen alijäämä on kasvanut noin 10 miljardilla eurolla.

Vuoden 2023 aikana työllisten määrä laskee noin 12 000 hengellä ja työttömyysaste nousee 7,0 prosenttiin tämän vuoden 6,8 prosentista. Vuonna 2024 työttömyysaste kääntyy uudelleen laskuun ja laskee 6,7 prosenttiin vuonna 2025. Samoin työllisyysaste laskee hieman vuonna 2023.

Hämeen ELY-keskuksen alueen kunnissa oli joulukuun lopussa 18 562 työtöntä hakijaa, joista 1 754 kokoaikaisesti lomautettuja. Tämä oli 1 543 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Nuoria alle 25-vuotiaita oli joulukuun lopussa työttömänä 1 950, mikä oli 254 vähemmän kuin vuosi sitten.

Talouden elpyminen näkyy myös työttömien työnhakijoiden osuuden pienenemisenä työvoimasta, joka oli Hämeessä joulukuun lopussa 10,5 prosenttia, mikä on 1 prosenttiyksikköä edellisvuotta matalammalla tasolla.

KUNTATALOUDEN KEHITYS

Kuntien tilikauden tulos ylsi 1,3 miljardiin euroon, mutta oli negatiivinen noin 90 kunnassa. Verokehitys oli viime vuonna kunnissa ja valtiolla vahvaa. Yhteisöveron tuotto kasvoi 7 prosenttia, kunnallisvero 5 prosenttia ja kiinteistöverokin yli 6 prosenttia. Myös peruspalveluiden valtionosuudet kasvoivat sote-uudistuksen alla reilulla kuudella prosentilla.

Kuntien tilinpäätösarvioissa menokehitys on ollut ripeää. Kunnissa kulut kasvoivat vajaat 5 prosenttia ja kuntayhtymissä vajaat 2 prosenttia. Palvelujen ostot lisääntyivät viime vuosien tapaan kuntataloudessa erittäin nopeasti: noin 12 prosenttia. Sen sijaan kuntien ja kuntayhtymien palkkakulujen kasvu oli yllättävän vaimeaa: vain noin 2 prosenttia. Kuntien menoja ovat kasvattaneet sote-uudistuksen voimaannpanoon liittyvä velvollisuus kattaa kuntayhtymän taseeseen kertynyt alijäämä ennen sen siirtymistä hyvinvointialueelle.

Kuntien ja kuntayhtymien energiakulut nousivat edellisvuodesta noin 8 % ja aiheuttivat kuntatalouteen viime vuonna noin miljardin euron kulut. Hintatason nousu tulee välittymään ruuan, ostopalvelujen ja esimerkiksi korkojen kustannuksiin vielä pitkään. Vuonna 2022 kuntien kustannusten nousu Venäjän sotatoimien vuoksi pysyi kuitenkin melko maltillisena.

Kunnat ottivat viime vuonna syömävelkaa noin 12 miljoonaa euroa. Tulevina vuosina kuntien talous ja palveluiden ennustettavuus tulee olemaan parempaan johtuen suurelta osin sote-alueiden toimintojen alkamisesta.

Hausjärven kunnan väestö- ja työllisyyskehitys

Hausjärven kunnan väestömäärä joulukuun 2022 lopussa oli Tilastokeskuksen väestön ennakkotilaston² mukaan 8 040 asukasta. Asukasluku oli edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna 104 asukasta pienempi. Edellisenä vuonna muuttotappio oli 32 asukasta. Hämeen liiton ennusteen mukaan maakunnan väkiluvun ennustetaan kääntyvän kasvuun vuonna 2026. Riihimäen seudulla asukasmäärä lähtisi kasvuun ensi vuonna. Vuonna 2040 Kanta-Hämeessä olisi yhteensä 176 000 asukasta.

Hausjärvellä työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli joulukuun 2022 työllisyyskatsauksen mukaan 6,3 %. Hausjärvellä oli näin ollen Hämeen kolmanneksi pienin työttömyysprosentti. Koko Hämeen työttömien osuus työvoimasta oli 10,8 %.

Työttömien määrä oli joulukuun lopussa Hausjärvellä 246 henkilöä. Tämä oli 46 henkilöä vähemmän kuin vastaavana ajankohtana edellisenä vuonna. Alle 25-vuotiaita työttömiä oli vuoden lopussa 23 henkilöä. Määrä on laskenut vuoden aikana 8 henkilöllä. Yli vuoden työttömänä olleiden määrä oli vuoden lopussa 89.

Hausjärven kunnan työttömien keskimääräinen aktiivointiaste vuodelta 2022 oli 34,2 % (vuonna 2021 34,2 %, 2020 45,1 %). Kunnan työmarkkinatuen kuntaosuutta maksettiin vuodelta 2022 180 703 euroa (2021: 242 135 euroa, 2020: 151 280 euroa, 2019: 120 769 euroa, 2018: 105 540 euroa).

1.2.5. Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa

Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut on hankittu vuonna 2022 Kuntien Hetapalvelut Oy:ltä. Kunnanhallituksessa 22.5.2023 hyväksytyn tilinpäätöksen sisältämän konsernitilinpäätöksen laati kuitenkin Sarastia Oyj. Eri taloushallinnon ja henkilöstöhallinnon osa-alueet käynnistyivät aikataulun mukaan tammikuussa 2022 lukuun otta- matta irtaimistokirjanpitoa, jonka käyttöönotto on viivästynyt.

Kunnanvaltuusto hyväksyi talousarviomuutokset investointiosaan kokouksissaan 15.2., 15.3., 6.6., 20.9. ja 7.12.

Valtuusto hyväksyi 7.12. kokouksessa myös muutoksen käyttötalous- ja rahoitusosaan. Suurimmat muutokset koskivat palveluiden ostoja, verotulo- ja valtionosuusarvioita.

Alkuperäinen talousarvio oli 100 600 eur ylijäämäinen ja muutoksen jälkeen noin 832 600 euroa ylijäämäinen.

Kunnanhallitus hyväksyi tilinpäätöksen alun perin 27.3.2023, mutta Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän tilinpäätöksessä olleen virheen takia, joka nosti Hausjärven kuntamaksuosuuksia sekä Kuntien Hetapalvelut Oy:n laatimassa konsernitilinpäätöksessä olleiden virheiden takia tilinpäätöstä muutettiin ja kunnanhallitus hyväksyi tilinpäätöksen 22.5.2023. Tilikauden tulos toteutui 497 075,48 euroa ylijäämäisenä.

Ulkoisia toimintatuottoja kertyi noin 7,7 miljoonaa euroa. Edellisvuoteen verrattuna laskua oli 8 %.

Ulkoisia toimintakuluja kertyi 56,9 miljoonaa euroa. Kasvua edellisvuoden toteumaan on 5,3 %. Henkilöstökulut nousivat edellisvuoden toteumaan nähden 4,4 %. Palvelujen ostot nousivat 6,7 %. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden kulut kasvoivat edellisvuodesta noin 6,9 %. Avustukset nousivat 2,6 % ja muut toimintakulut laskivat 13 % edellisvuodesta. Korona-aika vaikutti edelleen useiden toimintakuluerien normaalia suurempiin muutoksiin.

Verotulojen ennustaminen oli tilikauden aikana edelleen haasteellista koronaepidemiasta johtuen, joka vaikutti ihmisten ja yritysten verokertymiin. Talousarvion muutoksessa verotuloja kasvatettiin 1,6 miljoonalla eurolla. Verotulot olivat 35,9 miljoonaa euroa.

Valtionosuuksien toteuma oli 16,4 miljoonaa euroa. Valtionosuudet nousivat edelliseen vuoteen nähden noin 945 000 eurolla eli 6,1 %.

Korkokulujen nousuun vaikutti kuntatodistuksen uusiminen. Vuosikate oli 2,9 miljoonaa euroa eli laskua edellisvuodesta oli 32,9 %.

Poistot toteutuivat 2,4 miljoonaa euroa eli kasvua edellisvuoteen oli 4,3 %.

Pysyvien vastaavien myyntivoitot olivat noin 110 000 euroa, josta Hausjärven Talo Oy:n osuus oli noin 49 000 euroa.

Investointimenot olivat noin 2,85 miljoonaa euroa. Kevyen liikenteen väylien investoinnit (Kaaritie, Karhintie ja Savelantie) valmistuivat. Oitin yhtenäiskoulun aloitus siirtyi seuraavalle vuodelle.

Riihimäen seudun terveyskeskuksen kuntayhtymä teki 0 euron tuloksen. Ennalta sovitun vuosilaskutuksen lisäksi kuntayhtymä laskutti kunnilta ylimääräisiä kuntamaksuosuuksia noin 0,95 miljoonaa euroa.

Kanta-Hämeen sairaanhoitopiiriin vuoden 2022 alijäämä oli noin 2,3 miljoonaa euroa, joka pystytään alijäämän kattamisen näkökulmasta kattamaan sairaanhoitopiirin taseessa olevalla poistoerolla. Ennalta sovitun vuosilaskutuksen lisäksi sairaanhoitopiiri laskutti kunnilta ylimääräisiä kuntamaksuosuuksia, joista Hausjärven osuus oli noin 0,32 miljoonaa euroa.

Riihimäen seudun terveyskeskuksen kuntayhtymän purku siirtyi vuodelle 2023.

.

Koronakorvauksia maksettiin Hausjärven kunnalle 631 205,00 euroa.

Hausjärven talo Oy purettiin 31.10.2022. Rahavaroja siirtyi kunnalle 53 320,03 euroa ja halli (Vanha Valtatie) sekä tontti, jotka kirjattiin käyttöomaisuuteen. Yhtiöllä oli pitkäaikaista velkaa 43 747,78 euroa. Kyseinen velka on maksettu kokonaisuudessaan Hausjärven kunnalle 14.10.2022.

Eteva kuntayhtymä palautti jäsenkunnille yhteensä 2,1 miljoonaa euroa. Hausjärven kunnan osuus on 17 105,41 euroa.

Kanta Logistiikka Oy sulautui Tuomi Logistiikka Oy: n. Hausjärven kunnalla on käyttöomaisuudessa osake nimellisarvoltaan 1 000 euroa.

Sairauspoissaolot (mukana työtaturmista aiheutuneet poissaolot) kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 11 % (979 kalenteripäivää) ollen nyt 19,4 kalenteripäivää/ henkilö (2021: 17,5 kpv/hlö).

Eduskunta hyväksyi sosiaali- ja terveysalan sekä pelastustoimen lakiuudistuksen, jossa muodostetaan 21 hyvinvointialuetta, jotka aloittavat toimintansa 1.1.2023. Ainoastaan Helsingin kaupunki hoitaa jatkossa ko. palvelut itse. Sote-uudistus vaikuttaa merkittävästi kuntien tehtäviin ja niitä koskevaan rahoitukseen, verotusoi- keuteen ja valtionosuusjärjestelmään, henkilöstöön, omaisuuteen, velkoihin ja sopimuksiin. Hyvinvointialue- siirtymään on panostettu vuoden aikana ja loppuvuonna siirtyvälle henkilöstölle pidettiin yt-neuvottelut ja henkilöstön siirto meni prosessin mukaisesti.

1.2.6. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kanta-Hämeen väestökehitys on ollut vuodesta 2014 alkaen negatiivinen. Vuoden 2022 väestön vähentyminen on kuitenkin edellisvuotta huomattavasti maltillisempaa. Hämeen liiton ennusteen mukaan maakunnan väkiluvun ennustetaan kääntyvän kasvuun vuonna 2026. Riihimäen seudulla asukasmäärä lähtisi kasvuun ensi vuonna. Vuonna 2040 Kanta-Hämeessä olisi yhteensä 176 000 asukasta.

Vuoden lopussa Hausjärven kunnan väestömäärä oli 8 040 asukasta (2021: 8 129). Hausjärven osalta väestön väheneminen oli maltillisempaa edellisiin vuosiin verrattuna.

Tampereen seutu on muodostumassa kasvukeskukseksi keskuskaupunkien ohella. Hausjärven sijainti on hyvä keskellä Suomen kasvukäytävää. Kunnallisalan kehittämissäätiön julkaiseman kasvupotentiaalianalyysin perusteella Hausjärvi kuuluu edelleen parhaan viidenneksen kuntiin elinvoimaisuutensa perusteella. Väestömäärään ei arvioida kuitenkaan kasvavan ja toteutunut väestönkehitys vaikuttaa palvelutarpeeseen jo nyt. Merkittävät haasteet kohdistuvat yleisesti lapsien määrän ja huoltosuhteen kehitykseen.

Kunnan verotulot ja valtionosuudet ovat kunnan toiminnan kannalta keskeiset erät. Verotulojen arvioidaan kasvavan maltillisesti tulevina vuosina. Hausjärven kunnassa maakunnan kolmanneksi pienin työttömyysaste edesauttaa tämän tavoitteen toteutumista.

Ympäristöterveydenhuolto siirtyy Riihimäen kaupungin hoidettavaksi vuodesta 2023 alkaen isäntäkuntamallilla. Työllisyyspalvelujen siirto valtiolta kunnille suunnitellaan toteutettavan seudullisesti isäntäkuntamallilla siten, että Riihimäen kaupunki hoitaisi tehtävän vuoden 2025 alusta lukien.

Kunta-alaa koskevat virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 1.5.2022-30.4.2025. Sopimuskauden aikana palkkoja korotetaan sekä yleiskorotuksilla että paikallisilla järjestelyillä.

Investointien kasvu merkitsee lainamäärän kasvua tulevina vuosina. Vuosien 2022–2023 isoimmat investoinnit liittyvät Oitin alakoulun uudisrakennukseen, kaavateihin ja kevyenliikenteenväyliin.

Korkokulut ovat olleet matalalla tasolla. Yleisin lainoissa käytetty viitekorko, 12 kuukauden euribor, painui alle nollan helmikuussa 2016 ja on siitä alkaen ollut pääosin negatiivinen, mutta ei enää.

Tarkkaa taloudenpitoa ja tulevien muutosten ennakoitua tarvitaan jatkuvasti. Kunnan arvio tulevasta kehityksestä perustuu oletukselle, että toimintamenojen kasvu pysyy maltillisena, rahoitusmarkkinat säilyvät vakaina ja sekä työllisyyden että talouden kehitys pysyy kohtuullisella tasolla koronaepidemiasta huolimatta.

Ukrainan sotatilanteen arvioidaan vaikuttavan korkotasoon siten, että korot tulevat pitkällä aikavälillä nousemaan ja inflaatioaste pysyy korkeana. Tämä supistaa myös BKT:n kasvua.

1.2.7. Kunnan henkilöstö

Vuoden 2022 tilinpäätöksen mukaiset henkilöstökulut ovat 20 564 832,76 euroa. Henkilöstökulut nousivat edellisvuodesta 4,4 prosentilla. Työvoiman vuokrauskulut nousivat 56,7 prosentilla.

Henkilöstökulujen ja vuokrauskulujen yhteenlaskettu kasvu oli 5,7 prosenttia.

Yleiskorotuksen (tehtäväkohtainen palkka ja henkilökohtainen lisä) 1.6.2022 suuruus oli 2 prosenttia (KVTES, TS) / 2 prosenttia (OVTES peruskoulut ja lukio). Paikallinen järjestelyerä 1.6.2022 lukien oli 0,5 prosenttia palkkasummasta.

Seuraavasta taulukosta on nähtävissä kunnan henkilöstömäärä tilinpäätöspäivänä 31.12.2022 sekä muutos edellisvuoden vastaavaan tilanteeseen.

KUNNAN HENKILÖSTÖ 31.12.2022 HENKILÖSTÖRYHMITÄIN JA TOIMIALOITTAIN

	31.12.2022		31.12.2021		Muutos 2021–2022	
	vakin.	määräaik.	vakin.	määräaik	vakin.	määräaik
Keskushallinto	50	9	37	19	+13	-10
Perusturvatoimi	120	19	123	25	-3	-6
Sivistystoimi	132	88	130	*76	+2	+12
Tekninen toimi	23	3	23	2	0	0
Yhteensä	325	119	313	122	+12	-4
Vakin. ja määräaik. yht.	444		435		+9	
Työllistetyt	12		19		-7	
Yhteensä sis. työllistetyt	456		454		+2	

* Vuoden 2021 täsmennetty

Henkilöstön määrä on vuonna 2022 noussut hieman edellisestä vuodesta Hausjärven kunnassa noin 450: een. Vuosittainen vaihtelu vakinaisten ja määräaikaisten välillä selittyy mm. kelpoisuusehdoilla. Kaikkiin vakituisiin virkoihin/toimiin ei ole saatu palkattua kelpoisuusehdot täyttävää henkilöstöä, vaikka tämä on aina ensisijainen tavoite.

Vuodesta 2022 on laadittu erillinen henkilöstökertomus, jossa henkilöstöä ja henkilöstökustannuksia koskevia tietoja on kuvattu yksityiskohtaisesti.

1.2.8. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista asioista

Kunnan sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa toteutetaan valtuuston hyväksymien perusteiden ja kunnanhallituksen hyväksymien ohjeiden mukaisesti.

Tavoitteiden toteuttamisen kannalta merkityksellisimmät riskit ovat avainhenkilö- ja resurssiriski. Kunnan pienen organisaation haavoittuvuus korostuu erityisesti tehtävissä, joita tekee vain yksi henkilö. Tällaisia tehtäviä on useita jokaisella toimialalla. Avainhenkilö- ja resurssiriskejä on pyritty hallitsemaan erityisesti hyvän esimiestyön keinoin: viestinnällä, tehtävänkuvamäärittelyillä, koulutuksella ja korvausrekrytoinneilla.

Resurssiriskiä pyritään hallitsemaan osana vuosittaista toiminta- ja taloussuunnittelua: talousarviovalmistelussa suunnitellaan tehtävät käytettävissä oleviin resursseihin. Lisäksi kunta hankkii sijaistyövoimaa ostopalveluna Sarastia Rekry Oy:ltä. Vuoden aikana on vanhus- ja vammaispalveluihin sekä ruoka- ja siivouspalveluihin ollut käytössä myös omia sijaisia. Sijaisten saatavuuteen liittyvää riskiä on täten pyritty vähentämään.

Toiminnallisiin riskeihin liittyvät myös hankintoihin liittyvät riskit. Kunta ostaa palveluja, mutta hankintoihin liittyvää kilpailutus- sekä sopimusten laadinta- ja valvontaosaamisresurssia on rajoitetusti. Riskiä on pyritty pienentämään siten, että kunta käyttää mahdollisimman paljon kansallisten yhteistoimintayksiköiden kilpailuttamia puitesopimuksia ja asiantuntijapalveluita. Suurimpia kunnan hyödyntämiä yhteishankintayksiköitä ovat Hansel Oy ja Sarastia Oy.

Hausjärven kunnassa on useita tietojärjestelmiä, jotka sisältävät luottamuksellisia tietoja. Asianmukaisista suojuksista tietosuojan ja luottamuksellisten tietojen osalta huolehditaan henkilöstön jatkuvalla koulutuksella, teknisillä ICT-ratkaisuilla sekä sopimusteknisesti palveluntuottajien osalta. Tämä on pysyvä riski ja sitä hallinnoidaan yhteistyössä kunnan tietohallinnon ja toimialojen sekä palveluntuottajien toimesta.

Pilvipalvelujen yleinen lisääntyminen lisää myös hallittavien tietosuojan- ja tietoturvariskien määrää. Sosiaalisen median käyttöön liittyvä riski on, että henkilöstön ja luottamushenkilöiden välityksellä luottamuksellisia

tietoja välittyä julkiseen jakeluun. Riskin välttämiseksi korostetaan ja opastetaan, että henkilöstön ja luottamushenkilöiden tulee välttää luottamuksellisten tietojen käsittelyä sosiaalisessa mediassa.

EU:n tietosuojasetukseen liittyen Hausjärven kunnassa on perustettu tietosuojatyöryhmä, joka toimii myös tiedonhallinnan työryhmänä. Ryhmän tarkoitus on edistää tietosuojan toteutumista ja tiedonhallinnan muutoksia kunnassa.

Vuoden 2022 aikana Kyberturvallisuuskeskukselta on vastaanotettu toimenpiteitä vaatineita varoituksia erilaisista kriittisistä haavoittuvuuksista yleisesti käytössä olevissa laitteistoissa ja ohjelmistoissa. Varoituksiin on reagoitu viiveettä ja toteutettu suositellut tietoturvallisuustoimenpiteet.

Taloudellisista riskeistä merkittävimmät kohdistuvat verotulojen ja valtionosuuksien kehitykseen sekä investointien lisääntyessä tulevaisuuden korkotasoon. Myös 2022 tapahtunut Ukrainan konflikti vaikuttaa Euroopan talousnäkyymiin hintojen kasvuna ja lisääntyvänä epävakautena.

Taloudellisena riskinä on myös terveydenhuollon kulujen kasvu koronan toimesta ja sairaanhoitopiirin sekä terveyskeskuskuntayhtymän kulujen ennakoimaton kasvu vuonna 2022. Näiden riskien osalta keskeistä on yleisen taloudellisen tilanteen ja rahamarkkinoiden tilanteen kehittyminen ja kehityksen seuraaminen sekä raportointitoimenpiteiden tarkkuuden kehittäminen. Koronaepidemia vaikuttaa kunnan talouteen lisäämällä mm. sosiaali- ja terveyspuolen kuluja. Lisäksi vaikuttaessaan yritysten voittoon ja kuntalaisten ansiotuloihin, sillä on vaikutusta myös kunnan verotuloihin.

Hyvinvointialueet aloittavat toimintansa 1.1.2023. Sote-uudistus vaikuttaa merkittävästi kuntien tehtäviin ja niitä koskevaan rahoitukseen, verotusoikeuteen ja valtionosuusjärjestelmään, henkilöstöön, omaisuuteen, velkoihin ja sopimuksiin. Vuodesta 2023 alkaen kunnan valtionosuuksista, veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksista ja verotuloista (kunnallis- ja yhteisövero) leikataan osa pois samalla, kun sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja niistä aiheutuvat kulut siirtyvät kunnilta hyvinvointialueille.

Soteuudistuksen tavoitteiden mukaan pitkällä aikavälillä oleellisin kuntavaikutus on, että väestön ikääntymiseen ja sairastavuuteen liittyvät kustannukset ja niistä seuraavat kuntatalouteen kohdistuvat riskit siirtyvät pois yksittäisten kuntien vastuulta.

Henkilöstön osalta kunnasta siirtyy hyvinvointialueelle lähes kaikki perusturvatoimeen kuuluva henkilöstö, samoin kuin sivistystoimessa työskennelleet koulukuraattorit ja -psykologi. Myös osa ruoka- ja siivouspalvelujen henkilöstöstä siirtyy hyvinvointialueen työntekijöiksi. Pelastustoimen palveluostot jäävät pois pelastustoimen siirtyessä osaksi hyvinvointialueen toimintaa. Sote-toimintojen käytössä oleva irtain omaisuus ja käyttöomaisuus siirtyy hyvinvointialueille ilman erillistä korvausta. Kunta saa kuitenkin vähentää käyttöomaisuuteen liittyen taseen peruspääomastaan sote-investointien poistamatta olevan hankintahinnan. Sote-toiminnassa olevat tilat vuokrataan siirtymäsäännöksen perusteella hyvinvointialueelle vuosiksi 2023–2025, hyvinvointialueella on oikeus halutessaan pidentää vuokrasopimusta koskemaan vielä vuotta 2026.

Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä siirtyy kokonaisuudessaan Kanta-Hämeen hyvinvointialueelle varoineen ja velkoineen vuoden 2023 alusta. Hyvinvointialueille siirtyville lainoille myönnetään valtiontakaus. Vastaavasti Eteva siirtyy varoineen ja velkoineen usealle eri hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta. Sen sijaan Riihimäen seudun terveyskeskuksen kuntayhtymän osalta hyvinvointialueelle siirtyy kuntien tavoin henkilöstö, irtain ja käyttöomaisuus ja sopimukset. Kuntayhtymä jää juridisena oikeushenkilönä edelleen olemaan, kunnes se päätetään purkaa. Terveyskeskuskuntayhtymä omistajakunnat ovat päättäneet purkaa kuntayhtymän vuonna 2023.

Hausjärven Talo Oy purkautumisen myötä kunnan tytäryhteisönä on enää Hausjärven vammaissäätiö. Tavoitteena on, että myös vammaissäätiön asema osana Hausjärven konsernia lakkaisi.

Tulevaisuuden kunnan tehtävät, niiden muotoutuminen ja yhteistyö maakuntien kanssa samoin kuin sosiaali- ja terveystalouden rakennemuutos aiheuttavat vielä epävarmuutta. Riskiä pienennetään olemalla aktiivisesti mukana toiminnoissa yhdessä hyvinvointialueen kanssa.

1.3. Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että Hausjärven kunnalle ja kuntakonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista. Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisjärjestelmää sekä kunnan johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan yleisesti kaikkia niitä kunnan ja kuntakonsernin toiminta- ja menettelytapoja, joilla pyritään toiminnan tuloksellisuuden ylläpitämiseen, edistämiseen ja parantamiseen, toiminnan jatkuvuuden turvaamiseen, kirjanpidon ja muiden informaatiojärjestelmien luotettavuuden varmistamiseen, erehdyksen, virheiden ja väärinkäytösten ennaltaehkäisyyn ja toteamiseen, sekä varojen huolellisen ja taloudellisen hoidon turvaamiseen.

Kunnanhallituksella ja kunnanjohtajalla on operatiivinen vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistamisesta ja asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta sekä tuloksellisuudesta. Lautakunnat vastaavat omalla toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä merkittävimpien riskien raportoinnista kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Johtavat viranhaltijat ja esimiehet vastaavat näistä vastuualueillaan ja raportoivat vastuussa olevalle toimielimelle. Sisäinen valvonta toteutuu mm. selkeinä tehtävinä, toimivallan ja vastuiden jakoina, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena ja sopimusten hallintana.

VALVONTAYMPÄRISTÖ

Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastasi kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Toimivasta johdosta riippumattomat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja järjestivät ulkoisen valvonnan. Jokaisessa tarkastuslautakunnan kokouksessa on esitetty ajankohtaiskatsaus kunnan ajankohtaisiin asioihin ja taloustietoihin. Jatkuvina esittelijöinä ajankohtaiskatsaukseen on kutsuttu kunnanjohtaja ja talous- ja henkilöstöjohtaja.

Tarkastuslautakunta on pyytänyt selvityksiä ja ajankohtaiskatsauksia muiltakin viranhaltijoilta ja työntekijöiltä eri toimialojen toiminnoista.

Kunnalla ei ole erillistä sisäistä tarkastajaa, joten sisäinen tarkastus on jakautunut esimiesten ja toimielinten sisäiseen valvontaan, seurantaan ja ohjaamiseen. Näiden toimien tarkoituksena on ollut varmistaa lakien, asetusten, muiden määräysten, viranomaisohjeiden sekä kunnan toimintojen järjestämiseen liittyvien ohjeiden ja suunnitelmien noudattaminen.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ei ole eriytetty muusta tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävästä toiminnasta, vaan se on jatkuva osa päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista. Käytännössä ne kytkeytyvät vuosittaiseen talousarvio- ja tilinpäätösprosessiin, jossa määritellään toimialojen tavoitteet. Valvontaa ja seurantaan edistävät kokoukset ja palaverit, mm. johtoryhmän kokous, toimialapalaverit, työpaikkakokoukset, yhteiset koulutustilaisuudet ja kehityskeskustelut.

Sääntöjen ylläpito- ja päivittämistarvetta tarkastellaan jatkuvasti ja tavoite on, että säännöstö olisi jatkuvasti tarkoituksenmukainen kulloisessakin toimintaympäristössä. Konserniohjetta ei päivitetty tilikaudella 2022, koska kunta on pyrkimässä eroon konserneista ja konsernitalinpäätöksestä.

Kuntastrategia päivitettiin joulukuun kunnanvaltuustossa. Päivitetty strategia pohjautuu kuntalaiskyselyn ja henkilöstökyselyn tuloksiin sekä valtuustoseminaareissa kerättyihin näkemyksiin.

Hallintosääntö on päivitetty kunnanvaltuustossa kesä, syys- ja joulukuussa henkilöstövaihdosten ja sote-alueesta johtuvien muutosten takia.

KONSERNIVALVONTA

Konserniyhtiöiden hallitukseen ja yhtiökokouksiin kunnan edustajat on valittu pääsääntöisesti kunnanhallituksen jäsenten, valtuuston puheenjohtajien, kunnanvaltuuston tai johtavien viranhaltijoiden keskuudesta

päämäärät, keskeiset menestystekijät, mittarit ja tavoitetasot:

taloudesta ja vetovoimasta

henkilöstöstä ja henkilöstön uudistumisesta

asiakkaasta ja kuntalaisesta sekä

palveluiden järjestämisestä ja tuotantotavoista.

Kunnanhallitukselle on esitetty rahamääräiset toteutumat verotulokertymiseen säännöllisesti. Toimialat seuraavat talousarvion toteutumista raporteista kuukausittain.

Tytäryhtiöiden osalta konsernivalvontaa tapahtuu myös tilintarkastuksen myötä. Tytäryhteisöissä tilintarkastuksen suorittaa kunnan tilintarkastaja.

RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMINEN

Henkilöstön koulutuksella on pyritty varmistamaan osaamisen riittävyys ja pyritty vähentämään avainhenkilöriskien syntymistä. Henkilöstön tietoisuutta riskeistä omassa toimintaympäristössä on tuotu esiin mm. tietosuojakoulutuksissa ja virastokokouksissa.

Varautumisen ja valmiussuunnittelun kannalta keskeisiä henkilöitä on osallistunut vuosittain varautumiskoulutuksiin ja maanpuolustuskursseille. Konserniyhtiöiden hallitukseen ja yhtiökokouksiin kunnan edustajat on valittu johtavien viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden keskuudesta.

SÄÄNNÖSTEN, MÄÄRÄYSTEN JA PÄÄTÖSTEN NOUDATTAMINEN

Tiedossa ei ole poikkeamia kunnan säännösten, määräysten ja päätösten noudattamisessa.

TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN, VAROJEN KÄYTÖN VALVONTA, TULOKSELLISUUDEN ARVIOINNIN PÄTEVYYS JA LUOTETTAVUUS

Tavoitteet on asetettu talousarviossa ja ne on laadittu hallintokuntien toimesta. Talousarvion tulo- ja menojako vastaa organisaatorakennetta ja jokaiselle määrärahalle voidaan osoittaa siitä vastaava toimielin tai tilivelvollinen viranhaltija.

Kunnanhallitus ja lautakunnat määräävät kukin toimialallaan vuosittain laskujen hyväksyjät. Kunnanhallitukselle on raportoitu säännöllisesti kunnan taloudesta. Raportit on saatettu myös kunnanvaltuustolle tiedoksi. Puolivuosisikatsaus on tehty ensimmäisestä puolesta vuodesta.

Neljännesvuosikatsauksien ja puolivuosikatsauksien tiedot raportoidaan hallitukselle ja valtuustolle linjatun (khall 27.4.2021 84§ ja kvalt 4.5.2021 20§) mukaisesti:

Talousarvion toteutuminen raportoidaan pykälätekstinä, joka sisältää toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat koko kunnan näkökulmasta kuntajaoston yleisohjeen kuvaamalla tarkkuudella 1. ja 3. vuosineljänneistä raportoitaessa ja tarkemmalla lautakuntaohjaisella tasolla puolivuosikatsausta raportoitaessa (2. vuosineljännes). Puolivuosikatsaus korvaa vuoteen 2020 tehdyn osavuosikatsauksen, joka toteutettiin erillisenä asiakirjana. Neljännen vuosineljänneksen raportointi toteutetaan kokonaisuudessaan tilinpäätöskirjan muodossa, kuitenkin siten, että tilinpäätöksen ennakkotiedot ja tilinpäätösennuste raportoidaan kunnanhallitukselle kalenterivuoden ensimmäisessä kokouksessa. Keskeiset tekijät, joiden ennakoitaan vaikuttavan tilikauden tuottojen ja kulujen määriin, raportoidaan pykälätekstissä 1. ja 3. vuosineljänneistä raportoitaessa ja ennuste koko vuoden tuloista sisällytetään pykälätekstin liitteeksi puolivuotiskatsausta raportoitaessa (2. vuosineljännes). Kunnan ja taseyksikön (Vesilaitos) tuloslaskelmia ja taseita voi tarkastella Valtiokonttorin palvelussa (www.tutkihallintoa.fi).

Toimintojen tuloksellisuuden ja tavoitteiden asettaminen talousarviossa huomioi strategiset päämäärät.

Vakuutusten kilpailutusta harkitaan vuonna 2023 ja samalla tarkistetaan vakuutusturva.

OMAISUUDEN HANKINNAN, LUOVUTUKSEN JA HOIDON VALVONTA

Käyttöomaisuuden ylläpito ja tarkistaminen on suoritettu sisäisen valvonnan ohjeen mukaisesti. Kunnan tiedossa ei ole, että omaisuuden hankinnassa tai käyttöarvossa olisi toteutunut menetyksiä, arvon alennuksia tai että olisi jouduttu korvausvastuuseen tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen.

SOPIMUSTOIMINTA

Vuonna 2021 aloitettiin siirtyminen sähköiseen sopimushallinnan järjestelmään (Cloudia). Vuodenvaihteeseen 2021–2022 mennessä järjestelmään oli siirretty hyvinvointialueelle siirrettävät sopimukset. Sopimushallinnan kehittämistä ja järjestelmän käyttöönottoa kunnan toimialoilla ja palvelukeskuksissa on jatkettu vuoden 2022 aikana, jolloin Cloudia järjestelmästä luovuttiin ja siirryttiin käyttämään Tweb-sopimushallintajärjestelmää.

Kunnan tiedossa on Parmaco Oy:n siirtotiloista johtuva ylimääräinen noin 349 000 euron kulu vuosina 2021–2022 johtuen siitä, että silloinen tekninen johtaja ei irtisanonut kirjallisesti tiloja määräaikaan mennessä. Irtisanoessaan teknisen johtajan, kunnanhallitus linjasi, että kunta vaatii tekniseltä johtajalta vahingonkorvauksena enintään 10 % vahingosta, ottaen huomioon vahingon toteutunut määrä. Kunta on saanut If-vakuutuselta korvauksen asiasta ja tyytynyt vakuutusyhtiön ratkaisuun.

Omakotitalolle aiheutuneen vesivahingon korvauskulu on sovittelussa. Asian ratkaisu on siirtynyt vuoden 2023 alkupuolelle.

Kunnalla ei ole tiedossa muita sopimuksista aiheutuvia negatiivisia seuraamuksia, joista voisi aiheutua taloudellista vahinkoa.

1.4. Kokonaistalouden tarkastelu

1.4.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen – tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Tuloslaskelma sisältää vain ulkoiset kulut ja tuotot. Tilinpäätös sisältää Hausjärven kunnan lisäksi taseyksikkönä käsitellyn Hausjärven vesihuoltolaitoksen tilinpäätöksen. Kokonaisuutena tilinpäätös on 497 075,48 euroa ylijäämäinen. Vesihuoltolaitoksen tulos on 72 866,09 euroa alijäämäinen.

KUNNAN TULOSLASKELMA, TIIVIS (ULKOISET ERÄT)

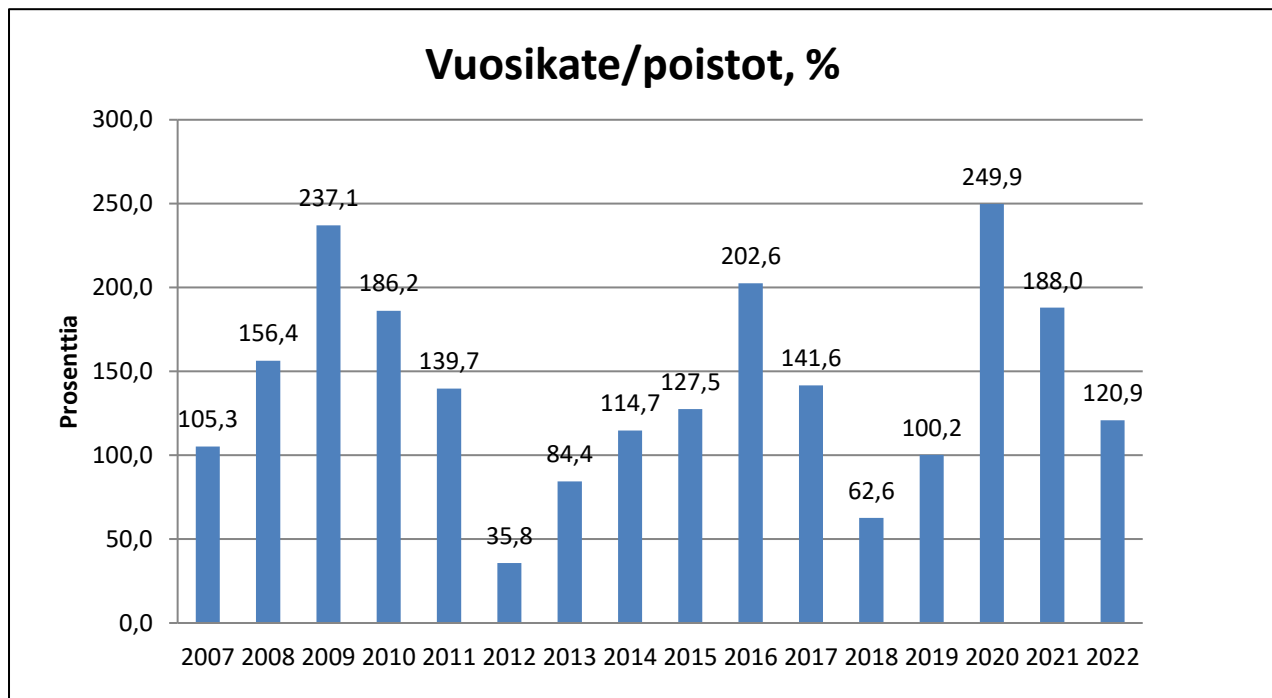
(1000 euroa)	2022	2021
Toimintatuotot	7 743	8 414
Valmistus omaan käyttöön		12
Toimintakulut	-56 931	-54 055
Toimintakate	-49 188	-45 630
Verotulot	35 860	34 503
Valtionosuudet	16 385	15 440
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	2	28
Muut rahoitustuotot	35	22
Korkokulut	-214	-79
Muut rahoituskulut	-6	-1
Vuosikate	2 873	4 284
Poistot ja arvonalentumiset	-2 376	-2 279
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	497	2 005
Tilinpäätössiirrot		
Tilikauden yli-/alijäämä	497	2 005

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT (ULKOISET ERÄT)

	2022	2021
Toimintatuotot/toimintakulut	-13,6 %	-15,6 %
Vuosikate/poistot	120,9 %	188,0 %
Asukasmäärä	8 040	8 144
Vuosikate, euroa/asukas	357,38	525,99

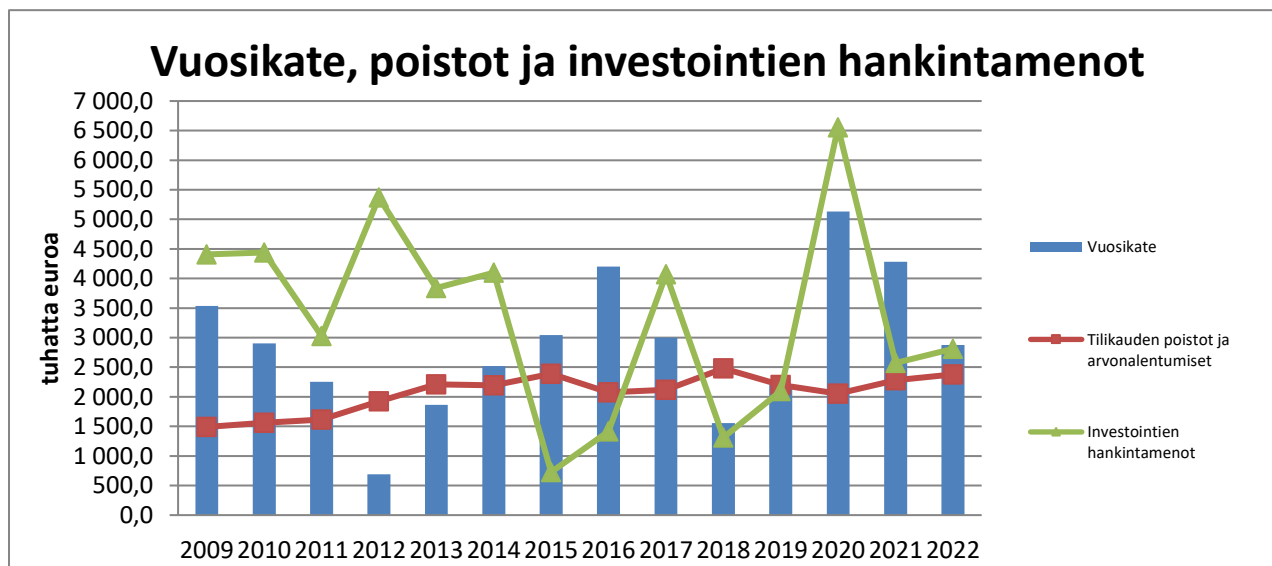
Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin ja lainanlyhennyksiin tai sijoitukseen. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, on kunnan tulorahoitus riittävä ja sillä pystytään kattamaan vähintään vuosittaiset korvausinvestoinnit.

VUOSIKATE/POISTOT

Viimeisen 15 vuoden aikana Hausjärven kunnan vuosikate/poistot -tunnusluku on ollut yli 100 % kolmea vuotta lukuun ottamatta. Muina vuosina vuosikate on ylittänyt vuosittaiset poistot ja arvonalentumiset.

VUOSIKATE, POISTOT JA INVESTOINTIEN HANKINTAMENOT

Poistojen katsotaan osoittavan vuosittaisiin korvausinvestointeihin kuluvan määrän.

1.4.2. Toiminnan rahoitus – rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

KUNNAN RAHOITUSLASKELMA, TIIVIS

(1000 euroa)	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 873	4 284
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjaukset	-241	-365
Toiminnan rahavirta yhteensä	2 633	3 919
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 854	-2 971
Rahoitusosuudet investointimenoihin	40	
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	257	188
Investointien rahavirta yhteensä	-2 557	-2 784
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	75	1 135
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		
Antolainasaamisten vähennys	14	14
Antolainauksen muutokset yhteensä	14	14
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		6 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 637	-5 499
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-3 000
Lainakannan muutokset yhteensä	-3 637	-1 999
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	-16	-23
Vaihto-omaisuuden muutos	-19	-14
Saamisten muutos	344	-85
Korottomien velkojen muutos	361	-276
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	670	-398
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-2 953	-2 383
Rahavarojen muutos	-2 878	-1 247
Rahavarat jakson alussa	6 953	8 200
Rahavarat jakson lopussa	4 075	6 953

KUNNAN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2022	2021
Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta	-374	-1 663
Investointien tulorahoitus, %	102 %	144 %
Lainahoitokate	0,98	0,78
Laskennallinen lainanhoitokate	0,96	1,24
Kassan riittävyys, pv	24	41
Asukasmäärä	8040	8144

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUKIJEN LASKENTAKAAVAT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymää seurataan 5 vuoden ajanjaksoissa.

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoittoa

on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, % = $100 \times \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$.

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Lainanhoitokate = $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$ Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Laskennallinen lainanhoitokate = $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{korolliset velat} / 8)$ Uusi tunnusluku kertoo myös kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tunnusluvussa käytetään 8 vuoden laina-aikaa, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa.

Kassan riittävyys, päiviä = $365 \times \text{rahavarat } 31.12. / \text{kassasta maksut tilikaudella}$

Tunnusluku kuvaa kunnan maksuvalmiutta ja se ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä kertoo, että 5 vuoden investointitaso on ollut suurempi kuin mitä tulorahoitusta on kertynyt. Tämä johtuu pääasiassa Ryttylän koulun rakentamisinvestoinnista. Lainanhoitokate ja laskennallinen lainanhoitokate katsotaan hyväksi, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttäväksi kun tunnusluku on 1–2 ja heikoksi kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Tunnusluvuista toinen on tällä hetkellä tyydyttävällä tasolla ja toinen heikolla tasolla. Lainanhoitokatteen tunnuslukuun vuonna 2021 vaikuttaa kuitenkin se, että kunta maksoi etuajassa pois 1 360 000 euron lainan ja nosti vastaavasti uutta, edullisempaa lainaa tilalle. Jos tämän vaikutusta ei huomioida, myös lainanhoitokatteen tunnusluku on tyydyttävällä tasolla. Laskennallisessa lainanhoitokatteessa tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla.

Tilikauden aikana on jatkettu yhteensä 6 000 000 eurolla kuntatodistuksia Kassan riittävyys -tunnusluku on laskenut jonkin verran ollen kuitenkin edelleen melko korkealla tasolla.

Pienimmillään rahavarat ovat kuukausittain tyypillisesti juuri ennen verotulotilitystä ja suurimmillaan verotulotilityksen maksupäivänä.

1.4.3. Tase ja sen tunnusluvut

Taseen tarkoitus on kuvata kunnan taloudellista asemaa tilinpäätöshetkellä. Hausjärven kunnan tase sisältää kunnan ja sen taseyksikkönä toimivan vesihuoltolaitoksen taseen.

KUNNAN TASE, TIIVIS (ULKOISET ERÄT)

(1000 euroa)	2022	2021
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	21	
Muut pitkävaikutteiset menot	1 844	2 048
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	1 865	2 048
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	6 480	6 416
Rakennukset	21 208	21 958
Kiinteät rakenteet ja laitteet	10 978	8 142
Koneet ja kalusto	931	648
Muut aineelliset hyödykkeet		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	140	1 961
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	39 737	39 125
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	8 212	8 351
Muut lainasaamiset	54	68
Muut saamiset	5	5
Sijoitukset yhteensä	8 271	8 424
Pysyvät vastaavat yhteensä	49 874	49 596

(1000 euroa)	2022	2021
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiantojen varat		
Lahjoitusrahastojen varat	60	60
Muut toimeksiantojen varat		
Toimeksiantojen varat yhteensä	60	60
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	125	106
Vaihto-omaisuus yhteensä	125	106
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	1	45
Muut saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset		
Lainasaamiset	1 804	2 105
Muut saamiset		
Siirtosaamiset		
Saamiset yhteensä	1 806	2 150
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		
Rahoitusarvopaperit yhteensä		
Rahat ja pankkisaamiset	4 075	6 953
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	6 006	9 209
VASTAAVAA YHTEENSÄ	55 939	58 865

(1000 euroa)	2022	2021
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	14 524	14 524
Muut rahastot		
Muut rahastot		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	9 943	7 938
Tilikauden yli-/alijäämä	497	2 005
Oma pääoma yhteensä	24 964	24 467
Vähemmistöosuudet		
Pakolliset varaukset		
Eläkevaraukset		
Muut pakolliset varaukset		131
Pakolliset varaukset yhteensä		131
Toimeksiantojen pääomat		
Valtion toimeksiantojen pääomat		
Lahjoitusrahastojen pääomat	72	72
Asuntoyhtiöiden rakennusaikaiset tulot	15	31
Muut toimeksiantojen pääomat		
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	87	103
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Korolliset		
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	14 947	17 892
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Korottomat		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
Lyhytaikainen		
Korolliset		
Joukkovelkakirjalainat	6 000	6 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 945	3 637
Lainat julkisyhteisöiltä		
Korottomat		
Saadut ennakot	2	5
Ostovelat	2 925	3 369
Muut velat	374	695
Siirtovelat	3 695	2 567
Vieras pääoma yhteensä	30 889	34 165
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	55 939	58 865

KUNNAN TASEEN TUNNUSLUVUT (ULKOISET ERÄT)

	2022	2021
Omavaraisuusaste, %	44,6 %	41,6 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	51,5 %	58,5 %
Velat ja vastuut % käyttötuloista	52,1 %	59,5 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	10 440	9 943
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 299	1 221
Lainakanta 31.12., 1 000 €	23 892	27 529
Lainakanta 31.12., €/asukas	2 972	3 380
Lainasaamiset, 1000 €	54	68
Asukasmäärä	8 040	8 144

TUNNUSLUKUIEN LASKENTAKAAVAT

Omavaraisuusaste, % = $100 \times (\text{oma pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden minimivaihtoehtona voidaan 50 %:n ylittävää omavaraisuutta. Alempi omavaraisuusaste merkitsee merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 \times (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / (\text{käyttötulot})$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuloista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Velat ja vastuut % käyttötuloista = $100 \times (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot} + \text{vuokravastuut}) / (\text{käyttötulot})$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun silloin, kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut.

Lainakanta 31.12. = vieras pääoma - (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Lainasaamiset 31.12. = sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Kunnan suhteellinen velkaantuneisuus -tunnusluku aleni hieman. Luku kuvaa kunnan kykyä selvittää omalla tulorahoituksella velan takaisinmaksusta. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Velat ja vastuut % käyttötuloista on tunnusluku, joka ottaa huomioon myös leasing- tai vuokrasopimuksilla rahoitetut hankkeet, jotka eivät näy velkana kunnan taseessa. Hausjärvellä tunnuslukua kasvattaa erityisesti Oitin käyttöön otettujen siirtotilojen vuokrat.

Kunnan lainakanta aleni noin 3,6 miljoonalla eurolla ja oli tilikauden päättyessä 2 972 euroa asukasta kohden.

Kunnan taseessa oli pakollinen varaus koskien Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin Ahveniston kiinteistön arvoa. Kanta-Hämeen sairaanhoitopiiri tekee vuosittain lisäpoistoja nykyisten sairaalarakennusten tasearvosta. Lopuosa pakollisesta varauksesta puretaan vuonna 2022, koska kuntien vastuu sairaanhoitopiireistä päättyy hyvinvointialueiden aloittaessa toiminnan 1.1.2023.

1.4.4. Ulkoiset kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja menojen laskelma on koottu vuoden 2022 tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat ja jossa taseyksikkö (vesihuoltolaitos) on yhdistetty rivi riviltä.

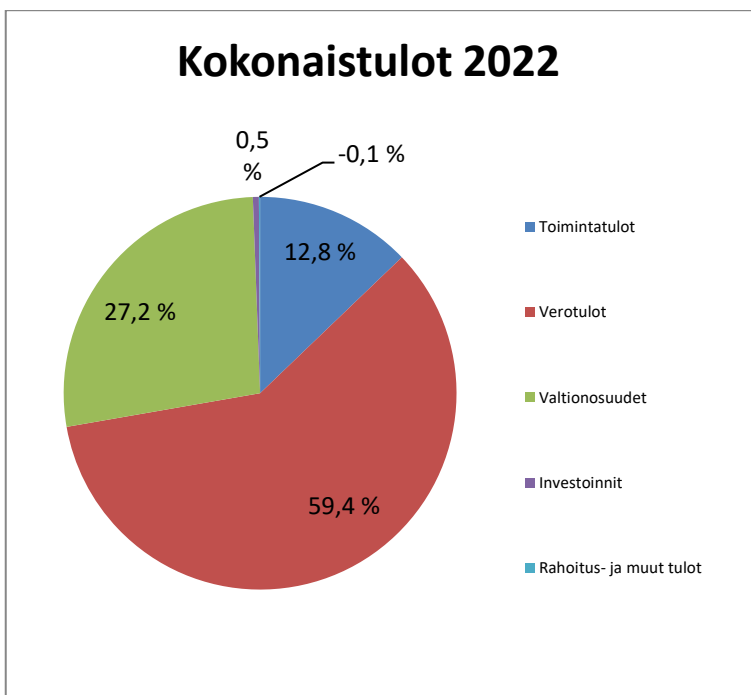
Kokonaistulo- ja menokäsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön. Tämän johdosta tarkastelussa tuloihin luetaan myös lainanotto.

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT, 1 000 EUROA

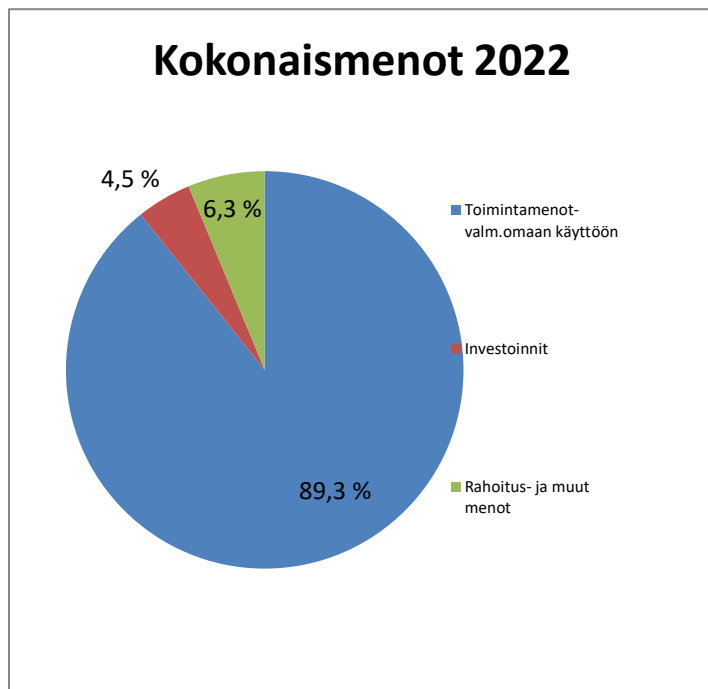
TULOT		MENOT	
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	7 743	Toimintakulut	56 931
Verotulot	35 860	Valmistus omaan käyttöön	
Valtionosuudet	16 385	Korkokulut	214
Korkotuotot	2	Muut rahoituskulut	6
Muut rahoitustuotot	35	Satunnaiset kulut	
Satunnaiset tuotot		Tulorahoituksen korjaukset	
Tulorahoituksen korjaukset		Pakollisten varausten muutos	
Pys. vast. hyödykkeiden luovutusvoitot	-110	Pakollisten varausten lis. (+), väh. (-)	131
		Pys. vast. hyödykkeiden luovutustappiot	
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	40	Investointimenot	2 854
Pys. vast. hyödykkeiden luovutustulot	257	Rahoitustoiminta	
Rahoitustoiminta		Antolainasaamisten lisäykset	
Antolainasaamisten vähennykset	14	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	3 637
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		Lyhytaikaisten lainojen vähennys	
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		Oman pääoman vähennykset	
Oman pääoman lisäykset			
TULOT YHTEENSÄ	60 225	MENOT YHTEENSÄ	63 773

Kokonaistulojen ja menojen erotus on täsmäytetty rahoituslaskelmaan vähentämällä rahavarojen muutoksesta muut maksuvalmiuden muutokset.

KOKONAISTULOT

KOKONAISMENOT

1.5. Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.5.1. Konsernirakenne ja toiminnan ohjaus

Kuntalain 68 a §:n perusteella kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty konserniyhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

Hausjärven kunnan konsernitilinpäätös sisältää seuraavat yhteisöt:

YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ

Yhteisön tyyppi	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt	1	0
Säätiöt	1	0
Kuntayhtymät	4	0
Yhteensä	6	0

Erittely konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Yhtiöt:

Hausjärven Talon Oy (tytär, yhtiö purettu 31.10.2022)

Säätiöt:

Hausjärven Vammaissäätiö (tytär)

Kuntayhtymät:

Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Riihimäen seudun terveystieteiden kuntayhtymä

Eteva kuntayhtymä

Hämeen maakuntaliitto, kuntayhtymä, josta käytetään nimeä Hämeen Liitto

Konserniohjeissa määritellään konserniohjauksen perusteet ja tavoitteet. Kunnanvaltuusto asettaa konsernin tavoitteet talousarviovalmistelun yhteydessä.

KUNNANVALTUUSTO

Kunnanvaltuusto on Hausjärvi -konsernin toiminnan ylin toimielin. Kunnanvaltuusto hyväksyy konsernijohtamista koskevat yleiset tavoitteet ja toimintaperiaatteet.

Kunnanvaltuusto tarkistaa koko konsernin strategian vähintään kerran valtuustokaudessa. Kunnanvaltuusto asettaa taloussuunnitelmassa tytäryhteisölle ja toiminnallisesti merkittävälle yhteisölle vuosittaiset tavoitteet.

Kunnanvaltuusto määrittelee omistajapolitiikan perusteet. Omistajapolitiikan tavoitteena on laadukkaiden ja kustannustehokkaiden palvelujen tuottaminen kuntalaisille.

Kunnanvaltuusto päättää pääomasijoituksista tytäryhteisöihin sekä myöntää tarvittavan takauksen pitkäaikaisen vieraan pääoman hankintaan. Kunnanvaltuusto valvoo kunkin tytäryhteisön toimintaa sen vuotuisen tilinpäätöksen, toimintakertomuksen sekä liitetietojen kautta sekä pidättää itsellään oikeuden saada tarvittavia lisäselvityksiä niin harkitessaan.

Tarkastuslautakunta arvioi kunnanvaltuuston puolesta arvointikertomuksessaan tytäryhteisöjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista.

Yhtiökokousedustajien ja toimielinten jäsenten valinnasta määrätään hallintosäännössä.

KUNNANHALLITUS

Kunnanhallitus ohjaa Hausjärvi -konsernia. Hallitus vastaa Hausjärvi -konsernin toiminnan ja talouden koordinoimisesta.

Kunnanhallitus seuraa ja valvoo tytäryhteisöjen toimintaa ja tekee toimenpide-ehdotuksia yhteisön hallitukselle tarvittavista toimenpiteistä. Kunnanhallitus antaa konsernitilinpäätöksen yhteydessä tiedot kunnanvaltuustolle yhteisöjen toiminnasta ja taloudesta.

Yhtiökokousedustajien ja toimielinten jäsenten valinnasta määrätään hallintosäännössä.

Tilintarkastajia valittaessa on kiinnitettävä huomiota konsernia koskeviin tilintarkastuslain säännöksiin ja muutoinkin varmistettava valvonnan kattavuudesta.

Kunnanhallitus antaa tarvittaessa ohjeita edustajilleen tytäryhteisöjen yhtiökokouksissa. Kunnanhallitus kuulee tarvittaessa tytäryhteisön hallituksen puheenjohtajaa ja toimitusjohtajaa asiantuntijoina käsiteltäessä tytäryhteisön yhtiökokousasioita.

Kunnanhallitus antaa ohjeet yhteisön hallituksessa oleville kunnan edustajille merkittävistä toiminnallisista ja taloudellisista linjaratkaisuista. Kunnanhallitus seuraa ja valvoo yhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittavat toimenpide-ehdotukset.

LAUTAKUNNAT

Lautakunnat toiminnan järjestämisestä vastaavina toimieliminä seuraavat toimialaansa kuuluvien tytäryhteisöjen toimintaa, puuttuvat epäkohtiin ja raportoivat tarvittaessa kunnanhallitukselle.

Tarkastuslautakunnalla on oikeus saada tietoja ja selvityksiä kunnan tytäryhteisöjen toiminnasta. Tarkastuslautakunta raportoi arviointikertomuksessaan tavoitteiden saavuttamisesta.

KUNNANJOHTAJA SEKÄ TALOUS- JA HENKILÖSTÖJOHTAJA

Kunnanjohtaja vastaa Hausjärvi -konsernin strategisesta johtamisesta yhdessä johtoryhmän kanssa.

Kunnanjohtaja sekä talous- ja henkilöstöjohtaja seuraavat ja valvovat tytäryhteisöjen toimintaa kunnanhallituksen hyväksymän työnjaon mukaisesti. Yhteisöt ovat velvollisia antamaan seurannan edellyttämät tiedot. Kunnanjohtaja sekä talousjohtaja raportoivat seurannasta vuosittain kunnanhallitukselle päätetyn työnjaon mukaisesti ja tarvittaessa muulloinkin.

Kunnanjohtajalla sekä talous- ja henkilöstöjohtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus valvomansa yhteisön hallituksessa hyväksytyyn työnjaon mukaisesti. Talous- ja henkilöstöjohtajalla on oikeus antaa tytäryhteisöille talousarvion seurantaan ja konsernitilinpäätöksen laadintaan liittyviä aikataulua koskevia sitovia ohjeita ja muita ohjeita.

KONSERNIN TYTÄRYHTEISÖ

Konsernin tytäryhteisön hallitus tai vastaava toimielin ja toimitusjohtaja vastaavat asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta sekä siitä, että tytäryhteisössä toimitaan lainsäädännön ja konserniohjeiden mukaan.

1.5.2. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Hausjärvi Talo Oy purettiin 31.10.2022. Suunnitelmissa on siirtää Hausjärven vammaissäätiön hallituspaikat Hyvinvointialueelle. Riihimäen seudun terveyskeskuksen kuntayhtymän purkamisen siirtyi vuodelle 2023.

Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä siirtyy osaksi Kanta-Hämeen hyvinvointialuetta vuoden 2023 alussa ja Eteva kuntayhtymän toiminta siirtyy samaan aikaan osaksi usean eri hyvinvointialueen toimintaa. Sen sijaan Riihimäen seudun terveyskeskuksen kuntayhtymän osalta hyvinvointialueelle siirtyy kuntien tavoin henkilöstö, irtain ja käyttöomaisuus ja sopimukset. Kuntayhtymä jää juridisena oikeushenkilönä edelleen olemaan, kunnes se päätetään purkaa. Sote-toiminnassa olevat tilat vuokrataan siirtymäsäännöksen perusteella hyvinvointialueelle vuosiksi 2023–2025, hyvinvointialueella on oikeus halutessaan pidentää vuokrasopimusta koskemaan vielä vuotta 2026.

Terveyskeskuskuntayhtymä puretaan kevään 2023 aikana.

Riihimäen seudun terveyskeskuksen kuntayhtymä teki 0 euron tuloksen. Ennalta sovitun vuosilaskutuksen lisäksi kuntayhtymä laskutti kunnilta ylimääräisiä kuntamaksuosuuksia, j o i s t a Hausjärven osuudet olivat yhteensä noin 0,95 miljoonaa euroa ..

Kanta-Hämeen sairaanhoitopiiriin vuoden 2022 alijäämä on noin 2,3 miljoonaa euroa, joka pystytään alijäämän kattamisen näkökulmasta kattamaan sairaanhoitopiirin taseessa olevalla poistoerolla. Ennalta sovitun vuosilaskutuksen lisäksi sairaanhoitopiiri laskutti kunnilta ylimääräisiä kuntamaksuosuuksia, joista Hausjärven osuus oli noin 0,32 miljoonaa euroa.

Koska kuntien sote-tehtävät siirtyvät vuoden 2023 alusta uusille hyvinvointialueille ja samalla kunnan vastuu toiminnasta lakkaa, kunnan taseessa käyttämättä oleva pakollinen varaus lisäpoistoja varten puretaan vuosina 2021–2022 siten, että puolet (0,13 miljoonaa euroa) jäljellä olevasta pakollisesta varauksesta purettiin vuonna 2021 ja loput vuonna 2022.

1.5.3. Arvio konsernin todennäköisestä kehityksestä

Hausjärven Talo Oy:n purkamisen jälkeen kunnan tytäryhteisönä vuonna 2023 on enää Hausjärven vammaissäätiö. Hyvinvointialueiden syntyminen myötä on hyvä myös harkita, halutaanko jatkossa säilyttää säätiön tytäryhteisöasema vai pyritäänkö vähitellen supistamaan konsernirakenne koskemaan pelkästään Hämeen maakuntaliittoa.

Konsernin Sote-muutos tulee vahvistamaan kunnan taloudellista ja toiminnallista asemaa ja lisäämään kunnan tuottavuutta.

1.5.4. Konserniyhteisöille ja muille tärkeille yhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Tarkastelussa on mukana myös muita kuin konserniin yhdisteltyjä yhteisöjä (ks. konsernin rakenne edellä). Kunta asettaa tavoitteita myös yhteisöille, joissa kunnalla on omistusta ja jotka suorittavat kunnan kannalta tärkeää palvelutehtävää.

KANTA-HÄMEEN SAIRAANHOITOPAIIRIN KUNTAYHTYMÄ

Strateginen vuosita- voite	Tavoite	Mittari	Toteuma
Toimivat palvelut	Odotusaika ensikäynnille enintään 3 kk.	Ensikäynnille pääsyn odotusaika	Tavoite toteutui osittain. Odotusajat ylittyivät vuoden aikana mm. fysiatrian ja kliinisen hammashoidon kohdalla.
	Leikkausta odottavien potilaiden määrän pitäminen valvontaviranomaisen hyväksymissä rajoissa.	Leikkausjonon pituus	COVID-19-tartuntatauti-epidemian takia tavoite ei ole toteutunut.
Talouden tasapainon säilyminen	Sairaanhoitopiirin tulos on talousarvion mukainen ilman lisälaskutusta kunnilta.	Talousarvion toteutuminen	Sairaanhoitopiiri sopi jäsenkuntien kanssa kiinteästä vuosilaskutuksesta ja lisäksi teki kaksi talousarviomuutosta lisäkulojen ja alijäämän kattamiseksi.

RIIHIMÄEN SEUDUN TERVEYSKESKUKSEN KUNTAYHTYMÄ

Strateginen vuosita- voite	Tavoite	Mittari	Toteuma
Toimivat palvelut	Hoidon jatkuvuuden turvaaminen: Omahoitaja- omalääkäri -mallia laajennetaan koko väestölle. Sama ammattilainen, joka tapaa potilaan ensimmäisellä kerralla, hoitaa potilaan mahdollisuuksien mukaan myös jatkossa.	Väestö on jaettu työpareille tai tiimeille.	Tavoite toteutui: Loppuvuonna 2020 aloittaneiden väestövastuutiimien toimintaa jatkettiin; väestö on jaettu neljään alueeseen väestömäärän ja sairastavuuden perusteella.
Toimivat palvelut	Mielenterveys- ja päihdeyksikkö (MPY) kehittää uusia toimintatapoja, palveluiden oikea-aikainen saatavuus.	Mielenterveys- ja päihdeyksikön (MPY) odotusajat, nuorten päihde- ongelmien hoito.	Tavoite toteutui osittain: Uusien toimintatapojen kehittäminen eteni hitaasti, mm. koronasta johtuen. Mielenterveys- ja päihdeyksikön odotusaika yhteydenotosta varattuun aikaan oli keskimäärin 33 vrk. Suoraan ilman ajanvarausta pääsi sairaanhoitajan aamuvaastanotolle, jossa tehtiin hoidon tarpeen arvio ja suunnitelma.

Talouden tasapainon säilyminen	Talousarvion toteutuminen	Kuntayhtymän tuloson talousarvion mukainen.	Terveyskeskuskuntayhtymä sopi jäsenkuntien kanssa kiinteästä vuosilaskutuksesta ja lisäksi teki pääasiassa koronakuiluista johtuen kaksi talousarviomuutosta lisäkulojen kattamiseksi. Kunnat kattoivat kuntayhtymän alijäämän.
Toimivat palvelut	Asiakas saa yhteyden vaivatta ja ratkaisun viiveettä: Sähköiset palvelut ovat käytössä, mm. Oma Olo.	Vastaanottokäyntien osuus kaikista hoito- kontakteista on 70 %.	Tavoite toteutui osittain: Sähköisesti asiakas pystyi varaamaan puhelinajan terveydenhoitajalle ja toimenpideajan terveyskeskusavustajalle. Käyntien osuus oli 74 % kaikista hoitokontakteista. Koronatyö kasvatti kaikissa yksiköissä kiireettömän hoidon jonoa.

YRITYSVOIMALA OY

Strateginen vuosita- voite	Tavoite	Mittari	Toteuma
Toimivat palvelut	Yritysten tarvitsemien perusneuvontapalvelujen tuottaminen	Neuvontapalveluja saaneiden asiakkaiden lukumäärä vähintään 550 /vuosi, joista hausjärveläisiä noin 10 %.	Toteutunut. Neuvontaa saaneiden asiakkaiden lukumäärä oli 827, joista Hausjärveläisiä 82 (10%).
	Yritysten tarvitsemien perusneuvontapalvelujen tuottaminen	Asiakastytyväisyys kyselyn mukainen tulos on yli 8,0.	Tilaisuuksien asiakaspalaute 4,3 (tavoite yli 4,1 skaalalla 1-5) ja neuvonnan asiakaspalaute 4,8 (tavoite yli 4,1)

HYRIA KOULUTUS OY / HYRIA AIKUISKOULUTUS OY

Strateginen vuosita- voite	Tavoite	Mittari	Toteuma
Toimivat toisen asteen ammatillisen koulutuksen palvelut on saatavissa talousalueelta	Hausjärveläiset opiskelijat Hyriassa	Nuorten ja aikuisten toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa olevien määrä pysyy vuoden 2020 tasolla tai lisääntyy.	Toteutui.
	Nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen kunnan ja muiden toimijoiden yhteistyönä	Negatiivinen keskeyttäminen pysyy vuoden 2020 tasolla tai alenee	Toteutui. Negatiivinen keskeyttäminen vähentyi n. 20 %

HYRIA SÄÄTIÖ

Strateginen vuosita- voite	Tavoite	Mittari	Toteuma
Toimivat palvelut	Nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen kunnan ja muiden toimijoiden yhteistyönä	1. Seudullisen Ohjaamo- toiminnan vakinaistaminen ja toimintaan osallistuminen	Ohjaamon toimintaan osallistuttiin aktiivisesti.
		2. Yhteistyö kunnan koulu-, nuoriso- ja perusturvatoimen kanssa toimii saumattomasti.	Tavoite toteutui. Yhteistyö oli tiivistä.
		3. Työpajan kapasiteetti on täydessä käytössä.	Hausjärvellä sopimuksen mukainen toimintapäivätavoite ei toteutunut (1467/1656). Pajalla tapahtuvan toiminnan lisäksi on ollut tarjolla seinätöntä valmennusta, jossa nuorelle on räätälöity täysin yksilöllinen valmennus hyödyntäen koko Hyria-säätiön palveluita. Koronan aikana kehitetyt verkkovalmennukset ja – kurssit ovat vakiintuneet osaksi perustoimintaa ja mahdollistavat toimintaan osallistumisen matalalla kynnyksellä.
	Aikuisten työpajatoiminta: asiakkaiden siirtyminen työhön tai koulutukseen	1. Aikuisten työpajalta vähintään 50 % asiakkaista siirtyy työelämään tai koulutukseen. Työpajan kapasiteetti on täydessä käytössä. Yhteistyö kunnan perusturvatoimen kanssa toimii saumattomasti.	Tavoite koulutukseen/työelämään siirtymisen osalta ei toteutunut. 8/24 asiakkaasta siirtyi työhön tai koulutukseen. Työpajan kapasiteetti oli lähes täydessä käytössä; toimintapäivien toteuma oli 2458/2500.
		2. Aikuisten työpajatoiminnan vaikutavuutta mitataan vuosittain.	Tavoite toteutui: asiakaspalautetta kerättiin kaksi kertaa vuoden aikana.

HAUSJÄRVEN TALO OY

Strateginen vuosita- voite	Tavoite	Mittari	Toteuma
Kunnan elinvoimaohjelmaa tukeva toiminta	Omistajan määräämän toiminnan toteutus päätösten mukaisesti	Yritysten toimitilatarpeisiin vastaaminen tarvittaessa.	Ei toteutunut (osakeyhtiö purettu 31.10.2022).

1.5.5. Kuntakonsernin tuloslaskelma

KONSERNIN TULOSLASKELMA, TIIVIS

(1000 euroa)	2022	2021
Toimintatuotot	26 331	26 498
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut	-74 875	-71 413
Osuus osakkuusyht. voitosta/tappiosta	0	0
Toimintakate	-48 544	-44 915
Verotulot	35 860	34 500
Valtionosuudet	16 385	15 440
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	4	29
Muut rahoitustuotot	196	174
Korkokulut	-272	-90
Muut rahoituskulut	-9	-2
Vuosikate	3 619	5 135
Poistot ja arvonalentumiset	-3 270	-3 172
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	348	1 963
Tilinpäätössiirrot	2	-0
Tilikauden verot	-8	0
Vähemmistöosuudet	-0	-0
Tilikauden yli-/alijäämä	342	1 962

KONSERNIN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2022	2021
Toimintatuotot/toimintakulut	35,2%	37,1%
Vuosikate/poistot	110,6%	161,9%
Asukasmäärä	8 040	8 144
Vuosikate, euroa/asukas	450	631

1.5.6. Kuntakonsernin rahoituslaskelma

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

(1000 euroa)	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 619	5 135
Tilikauden verot	-8	-0
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-115	-352
Toiminnan rahavirta yhteensä	3 619	4 783
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-6 594	-5 029
Rahoitusosuudet investointimenoihin	41	1
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	120	187
Investointien rahavirta yhteensä	-6 434	-4 842
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	-2 939	-59

(1000 euroa)	2022	2021
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennys	17	17
Antolainauksen muutokset yhteensä	17	17
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 329	8 644
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 119	-6 106
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-3 238
Lainakannan muutokset yhteensä	2 209	-700
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-39	-397
Rahoituksen rahavirta yhteensä	2 188	-1 079
Rahavarojen muutos	-751	-1 138
Rahavarat jakson alussa	9 161	10 299
Rahavarat jakson lopussa	8 410	9 161
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
	2022	2021
Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 euroa	-4 307	-1 783
Investointien tulo-rahoitus, %	-55 %	102 %
Lainahoitokate	0,9	0,8
Laskennallinen lainanhoitokate	0,9	1,3
Kassan riittävyys, pv	36	40

1.5.7. Kuntakonsernin tase

KONSERNITASE, TIIVIS

(1000 euroa)	2022	2021
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	209	206
Muut pitkävaikutteiset menot	1 849	2 053
Ennakkomaksut		
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	2 058	2 259
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	6 688	6 609
Rakennukset	25 921	27 229
Kiinteät rakenteet ja laitteet	11 040	8 207
Koneet ja kalusto	1 350	1 071
Muut aineelliset hyödykkeet	1	1
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	6 624	5 208
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	51 624	48 324
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	3 778	3 652
Muut lainasaamiset	73	90
Muut saamiset	9	9
Sijoitukset yhteensä	3 860	3 751
Pysyvät vastaavat yhteensä	57 541	54 334
Toimeksiantojen varat	203	136
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus	208	175
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	90	101
Lyhytaikaiset saamiset	4011	3457
Saamiset yhteensä	4 101	3 558
Rahoitusarvopaperit	2	0
Rahat ja pankkisaamiset	8 408	9 161
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	12 719	12 893
VASTAAVAA YHTEENSÄ	70 463	67 364

(1000 euroa)	2022	2021
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	14 549	14 524
Muut omat rahastot	3	5
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	10 240	8 278
Tilikauden yli-/alijäämä	342	1 962
Oma pääoma yhteensä	25 134	24 794
Vähemmistöosuudet	7	7
Pakolliset varaukset		
Muut pakolliset varaukset	435	490
Pakolliset varaukset yhteensä	435	490
Toimeksiantojen pääomat	256	208
Vieras pääoma		
Pitkäaikainenkorollinen vieras pääoma	24 929	21 839
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	176	218
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	9 237	10 077
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	10 289	9 731
Vieras pääoma yhteensä	44 631	41 865
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	70 463	67 364

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

	2022	2021
Omavaraisuusaste, %	35,7 %	36,8 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	56,7 %	54,7 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	10 582	10 240
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 316	1 257
Lainakanta 31.12., 1 000 €	34 384	32 175
Lainakanta 31.12., €/asukas	4 277	3 951
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. 1000 €	35 120	32 911
Lainat ja vuokravastuut, € / asukas	4 368	4 041
Lainasaamiset, 1000 €	73	90
Asukasmäärä	8 040	8 144

Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää 50 %:n ylittävää omavaraisuutta.. Kuntakonserniin tulee suuria muutoksia vuoden 2023 aikana ja suurin osa yksiköistä purkautuu..

1.6. Valtuustoon nähden sitovien strategisten tavoitteiden toteutuminen

KUNNANVALTUUSTO, KUNNANHALLITUS JA PALVELUKESKUKSET

Kehittyvä ja aktiivinen kunta		
Päämäärä ja tavoite	Mittari	Toteuma
Hausjärvellä on maakunnan pienin työttömyysaste: Työttömyysaste on pienempi kuin Kanta- Hämeen muilla kunnilla.	Työttömyysaste	2022: Maakunnan kolmanneksi pienin työttömyysaste (6,3%).

Hausjärvi on yrittäjyyden ykköskunta maakunnassa: Maakunnallinen kärkisija Suomen yrittäjien kuntabarometrissa (joka toinen vuosi).	Suomen yrittäjien yrittäjyysbarometri	Ei toteutunut, Hausjärvellä heikoimpia vastausprosentteja, 12 yrittäjää vastasi kyselyyn
Hausjärvi tarjoaa jokaiselle mahdollisuuden hyvään elämään: Turvallisuuden tunteen kokeminen asuinkunnassa	Taloustutkimus 2020: 8,73. Luku nousee tai pysyy samana.	Tavoite ei toteutunut: Kysely toteutettu syksyllä 2022, luku 8,29.
Asiat hoituu ja ketään ei jätetä - Toimivat palvelut		
Päämäärä ja tavoite	Mittari	Toteuma
Talouden tasapaino: Tulos on vähintään talousarvion mukainen ja investoinnit toteutuvat enintään talousarvion mukaisina	Tilinpäätös	Vuonna 2022 tilikauden tulos on 497 075,48 euroa ylijäämäinen eli toteuma oli muutettua talousarviota matalammalla tasolla noin 0,335 miljoonaa euroa . Investoinnit alittivat budjetin.

<p>Toimivat ja hyvinvoivat työyhteisöt: Sairauspoissaolojen ja työtapaturmien määrä vähenee ja erityisesti mielenterveyden ja tuki- ja liikuntaelinten sairauksista johtuviin poissaoloihin kohdennetaan toimenpiteitä. Terveysprosentti kasvaa vuoteen 2021 verrattuna. Henkilöstökyselyn tulokset koskien työssä jaksamista ja työantajakuvaa ovat vähintään vuoden 2021 kyselyn tasolla</p>	<p>Sairauspoissaolojen määrä ja sisältö, terveysprosentti, henkilöstökysely</p>	<p>2022: 6637 poissaolopäivää (v. 2021 vastaavana ajankohtana 6878). Vuoden alusta työterveyspalvelujen palveluvalikoimaan on lisätty mm. psykologi- ja fysioterapeuttikäyntejä ja on järjestetty työergonomiakoulutuksia, joka näyttää vähentävän sairauspoissaoloja.</p> <p>Suurimmat poissaolosyyt: 39,7% muut, 29% Tuki- ja liikuntaelinsairaudet, 12,5% mielenterveyden häiriöt ja 8,3% tapaturmat.</p> <p>2022 terveysprosentti 10,48% (23.76% vastaavana ajankohtana 2021). Muutokset selittyvät osittain koronan poissaolojen käytännöstä. Vuonna 2022 esiintyi enemmän lyhyitä poissaoloja.</p>
<p>Varautuminen sote- palvelujen siirtoon hyvinvointialueille v. 2023 alusta: Siirtyminen hyvinvointialueelle tapahtuu</p>	<p>Hyvinvointialueen valmistautumisaikatauluissa pysyminen toteutui Henkilöstön ja palveluiden</p>	<p>Tavoite toteutunut Henkilöstöinfot toteutuneet ja palvelutuotannossa huomioitu tulevan hyvinvointialueen tavoitteet</p>
<p>suunnitellusti ja aikataulun mukaisesti. Toiminta ja resurssit on sopeutettu uuteen tilanteeseen.</p>	<p>hallittu siirto toteutui 3) Selvitystukipalveluresurssitarpeesta vuodesta 2023 alkaen toteutui</p>	<p>6) Ict:n sekä siivous- ja ruokahuollon esimiestyön resurssin osalta resurssitarve selkeä</p>
<p>Työmarkkinatuen seuranta aktiivitoimenpiteissä: Yli 50 % työttömistä on aktiivitoimenpiteissä. Kunnan osuus työmarkkinatuen kuntaosuudesta on alle 100 000 €</p>	<p>aktiivointiaste kunnan osarahoittama työmarkkinatuki -</p>	<p>Aktiivointiaste 34,2% (2022), edellisenä vuonna samaan aikaan 34,2%.</p> <p>Kunnan osuus työmarkkinatuessa 1-12/2022 yht. 180703,20 euroa: tavoite ei toteutunut</p>
<p>Me teemme Hausjärven - Kaikki tekemään yhdessä!</p>		
<p>Päämäärä ja tavoite Päätöksenteon avoimuuden ja kuntalaisten osallistumisen ja vaikutusmahdollisuuksien edistäminen: Vähintään kaksi valtuuston kokousta videoidaan ja vähintään yksi kokous järjestetään kunnanviraston ulkopuolella. Kyselyjä palveluista järjestetään 1-2 vuodessa. Yhteisöllisiä hankkeita mahdollistetaan 1-2 vuodessa. Mahdollisuuksia sähköiseen asiointiin laajennetaan.</p>	<p>Mittari Kokousten videointien määrä ja toteutettujen yleisötilaisuuksien ja kuntalaiskyselyjen määrä, tuettujen yhteisöllisten hankkeiden määrä, sähköisen asiointin lisääminen eri hallinnonaloilla</p>	<p>Toteuma 5 valtuuston kokousta videoitu 4 yleisötilaisuus Yksi taloustutkimuksen tekemä puhelinkysely kuntalaisille 5 tuettua yhteisöllistä hanketta toteutunut Rytytlään ja Hikiään koirapuisto ja Hietoisiin grillikota yleiselle uimarannalle, kirkon ranta Myös Rytytlään frisbeeharjoittelurata ja kirjojen uusiminen Rytytlään kirjastoon on toteutunut vuonna 2022.</p>

Kannustamme henkilöstölähtöiseen kehittämiseen: Kuntatasolla vähintään 5 kehittämisideaa vuodessa	Kehittämistoimikunnassa käsiteltyjen kehittämisideoiden määrä	Kaksi kehittämisideaa ajanjaksolla 1-12/2022.
---	---	---

PERUSTURVALAUTAKUNTA

Kehittyvä ja aktiivinen kunta		
Päämäärä ja tavoite	Mittari	Toteuma
Asiointimahdollisuuksien lisääminen: Uusien asiointi- ja tiedotusmahdollisuuksien käyttöönotto ja vakiinnuttaminen.	Uudet asiointi-/tiedotuskanavat (lkm), henkilöstön informointi (krt), asiakkaiden informointi (krt)	Tavoite toteutui: Terveystieteiden tutkimuskeskuksessa otettiin käyttöön Omaolon hyvinvointitarkastus, jonka kautta on mahdollista saada kontakti myös sosiaalihuoltoon. Hyvinvointitarkastus on kolmesta erillisestä kyselystä koostuva kokonaisuus, jonka avulla voidaan kartoittaa asukkaan terveyttä, elämänlaatua ja mahdollisia terveysriskejä laaja-alaisesti. Sopimus Suuntiman (sähköinen kysymyksiin perustuva palvelu, jota asiakas ja ammattilainen käyttävät yhdessä tapaamisissa) käyttöönotosta sosiaalipalveluissa tehtiin maaliskuussa 2022. Suuntima otettiin käyttöön sosiaalipalveluissa heinäkuussa 2022. Kunnan järjestämiä henkilöstöinfoja hyvinvointialueen valmistelutilanteesta järjestettiin 3 kertaa. Kuljetuspalveluasiakkaita informoitiin kirjeellä tulossa olevasta palveluntuottajan muutoksesta ja palvelussa tapahtuvista muutoksista kesäkuussa 2022.
Asiat hoituu ja ketään ei jätetä - Toimivat palvelut		
Päämäärä ja tavoite	Mittari	Toteuma
Palvelujen ja henkilöstön siirto kunnalta hyvinvointialueelle tapahtuu hallitusti: <i>Palvelujen sujuvuus ja henkilöstön tukeminen muutostilanteessa.</i>	Henkilöstökyselyt x 3/vuosi, asiakaskysely x 1/vuosi	Tavoite toteutui: Kunnan järjestämiä henkilöstöinfoja hyvinvointialueen valmistelutilanteesta järjestettiin 7 kertaa. Henkilöstölle tehtiin vuoden aikana 2 kyselyä; heinäkuussa ja lokakuussa. Asiakaskyselyä ei toteutettu (sote-joryn päätös), johtuen hyvinvointialueen valmistelutilanteesta

Me teemme Hausjärven - Kaikki tekemään yhdessä!		
Päämäärä ja tavoite	Mittari	Toteuma
Hyvinvoinnin edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen kunnan ja muiden toimijoiden yhteistyönä: <i>yhteistyörakenteiden vahvistaminen</i>	Hyvinvointisuunnitelman konkretisoiminen: yhteinen toiminta Ohjaamossa, nuorisotiloissa ja perhekeskuksen kohtaamispaikassa (krt), kuntaan jäävän työllisyyden hoidon organisaation valmistelu. Toteuttamissuunnitelma toteutuu 80 %.	Tavoite toteutui: Yhteinen toiminta Ohjaamossa ja perhekeskuksen kohtaamispaikassa toteutui. Ohjaamossa kohdattiin 75 hausjärveläistä nuorta ajalla 1.1.- 30.6.2022. Kohtaamispaikassa aloitettiin maaliskuussa kerran viikossa kokoontunut nuorten aikuisten Arki Haltuun ryhmä, joka kokoontui 15 kertaa. Ryhmä jatkuu syksyllä 2022. Kuntaan jäävän työllisyyden hoidon organisaation valmistelu aloitettiin.

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Kehittyvä ja aktiivinen kunta		
Päämäärä ja tavoite	Mittari	Toteuma
Nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen: Jatko-opiskeluun päässeet Hausjärveltä päättötodistuksen saaneista (%).	Tyydyttävä taso 95 %, hyvä taso 98 %.	100%
Nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen: liikuntaharrastusten lisääminen Lasten ja nuorten	Liikuntakerhojen ympäri- vuotinen tarjonta Oitissa, Ryttylässä ja Hikiässä	Tavoite toteutui
Nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen: Lasten ja nuorten päihdevalistus yhteistyössä sidosryhmien kanssa (vanhempaintoimikunnat, urheiluseurat,...)	Jokaisella koululla on järjestetty vähintään yksi tilaisuus.	Tavoite toteutui
Asiat hoituu ja ketään ei jätetä - Toimivat palvelut		
Päämäärä ja tavoite	Mittari	Toteuma
Toimivat kunnalliset peruspalvelut on saatavissa omasta kunnasta tai talousalueelta: <i>Lukio-opetuksen säilyminen kunnassa</i>	Hausjärven perusopetuksen päättötodistuksen saaneista, lukioon hakeutuvista nuorista, 45 % hakee oman kunnan lukioon.	Tavoite ei toteutunut. 43% 9/21
Toimivat kunnalliset peruspalvelut on saatavissa omasta kunnasta tai talousalueelta: <i>Varhaiskasvatuspalveluiden monipuolinen tarjonta</i>	Tarjolla neljä eri muotoa varhaiskasvatuspalveluista.	Tavoite toteutui
Me teemme Hausjärven - Kaikki tekemään yhdessä!		
Päämäärä ja tavoite	Mittari	Toteuma
Muuttuviin toimintaympäristön haasteisiin vastaaminen: Toimialan mukana oleminen hyvinvointialueen valmistelussa niin kunnan sisäisten palvelujen järjestämisessä kuin yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa järjestettävien palvelujen osalta	Maakunnallisten yhteistyöhankkeiden lukumäärä, joissa sivistystoimi mukana.	Neljä (4) hanketta: Kaksi perusopetuksessa. Kirjastossa ja varhaiskasvatuksessa yksi.
Muuttuviin toimintaympäristön haasteisiin vastaaminen: Koulutilojen saneerauksiin ja tilantarpeisiin varautuminen	Oitin kouluhankkeen suunnittelu Rakennustöiden aloittaminen	Tavoite toteutui Tavoite ei toteutunut

Muuttuviin toimintaympäristön haasteisiin vastaaminen: Kirjaston digitaalisten palvelujen, aukiolotuntien ja käyttäjämäärien lisääminen	Vuoden 2022 aikana valmistellaan kirjastopalvelujen kehittämissuunnitelma vuosille 2022-2026. Kirjasto on auki myös kesällä.	Tavoite ei toteutunut Tavoite toteutui
Muuttuviin toimintaympäristön haasteisiin vastaaminen: Kansalaisopiston palveluiden tarjoaminen kuntalaisille	Opiston tuntimäärä kasvaa vuoden 2021 toteutumaan verrattuna. Opiston opiskelijoiden määrä kasvaa vuoden 2021 toteutumaan verrattuna	Tavoite toteutui 1713/2247 Tavoite toteutui 575/648

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Kehittyvä ja aktiivinen kunta		
Päämäärä ja tavoite	Mittari	Toteuma
Talouden tasapainon säilyminen: Onnistuminen hyvinvointialueiden perustamisen valmistelussa	Muutossuunnitelma laadittu yhdessä muiden toimialojen kanssa 1.4.2022 mennessä Muutossuunnitelma toteutettu	Tavoite toteutui Hyvinvointialue on määritellyt sote-kiinteistöjen vuokrausmallit ja laatinut sopimusai-kataulun. Vuokrasopimukset on tehty.
Kustannusten vähentäminen: Huleveden vähentäminen viemäriveresistä	Selvitys Oitin taajamasta tehty	Tavoite toteutui osittain Raportointi siirtyi vuodelle 2023.
Asiat hoituu ja ketään ei jätetä - Toimivat palvelut		
Päämäärä ja tavoite	Mittari	Toteuma
Toimivat yhteistyöverkot: Verkkotietojen ja verkon rakentamissuunnitelmien toimittaminen	Viranomaismääräysten mukaiset toimintatavat ovat käytössä 1.6.2022	Tavoite toteutui Toimintatavat ovat käytössä.
Toimivat kunnalliset peruspalvelut: Varma ja laadukas vesihuolto	Toimintahäiriöt ja katkokset: Tyydyttävä taso: enintään 6/vuosi Hyvä taso: enintään 3/vuosi	Tavoite ei toteutunut Vedenjakelun toimintahäiriöitä on tapahtunut 7 kappaletta
Järjestetyn vesihuollon piiriin kuuluminen: Järjestettyyn vesihuoltoon on liittynyt toiminta-alueiden asuntokiinteistöt (tämänhetkinen liittymisaste on 60,6 %).	Liittymisaste 31.12.2022 on 61,2 %.	Tavoite ei toteutunut * Liittymisaste 31.12.2022 oli 57,6 % * laskentaan on lisätty vesiosuuskuntien asiakkaat

Hausjärvellä kuntalaiset voivat hyvin: Liikenneturvallisuuden parantaminen. Liikenneturvallisuustyöryhmässä esiin nousseiden parannustoimenpiteiden toteuttaminen.	Kolme parannustoimenpidettä toteutetaan vuoden aikana.	Tavoite toteutui Mm. Savelantien/Kalliontien kevyenliikenteen väylä, Kaaritien kevyen liikenteen väylä, liikennemerkkien täydennykset
Hausjärvellä kuntalaiset voivat hyvin: Liikenneturvallisuustyön aktivoiminen Hausjärven kunnassa	Kaksi liikenneturvallisuustapahtumaa toteutetaan vuoden aikana.	Tavoite toteutui Liikenneturvallisuustyöryhmän kokouksia on pidetty 2 kpl. Seniorikuljettajien liikenneturvallisuustapahtuma on järjestetty 31.3.2022 ja esikouluikäisten liikenneturvakoulutus toteutui 9-10/2022.
Laadukkaat varhaiskasvatus- ja koulupalvelut: Oitin yhtenäiskoulun I rakennusvaihe	Urakkasopimus on allekirjoitettu 31.5.2022 mennessä.	Tavoite ei toteutunut Oitin yhtenäiskoulun I vaiheen rakennusurakan aloitus siirtyi uuden kilpailuttamisen takia vuodelle 2023.
Laadukkaat varhaiskasvatus- ja koulupalvelut: Ryttylän päiväkoti	Koulun pihan laajennus otetaan käyttöön vuoden aikana.	Tavoite ei toteutunut Ryttylän siirtotilojen purku siirtyi vuoteen 2023.
Osallistava budjetointi: Osallistavan budjetoinnin kehittäminen	Osallistavan budjetoinnin periaatteet päivitetty	Tavoite toteutui Asia hyväksyttiin teknisessä lautakunnassa 17.1.2022

1.7. Kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä ja talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä

Hausjärven kunnan tilikauden 2022 tulos on 497 075,48 euroa ylijäämäinen. Lisäksi Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että ylijäämä siirretään taseeseen edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille. Taseessa on siirron jälkeen ylijäämää 10 439 960,90 euroa. Näin ollen voidaan todeta, että kuntalain 110 §:n mukainen alijäämän kattamisvelvollisuus ei koske Hausjärven kuntaa vuoden 2022 tilinpäätöksen perusteella.

2. TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU

2.1. Käyttötalouden toteutuminen

Kuntalain 110 §:n mukaan talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Kunnan toiminnassa ja taloudessa on noudatettava talousarviota.

Kunnan toiminta on jaettu toimialoihin ja palvelukeskuksiin, jotka ovat valtuustoon nähden sitovia tasoja. Elinkeinot ja kehittäminen-palvelukeskus sisältää myös ympäristölautakunnan.

Käyttötalouden sitovat toiminnalliset tavoitteet eli strategiset vuosittaiset tavoitteet on esitetty edellisen kappaleen taulukossa. Valtuustotason sitovien tavoitteiden lisäksi on asetettu myös lautakuntiin nähden sitovia tavoitteita, jotka on esitelty tulosalueilla. Konserniyhteisöjä ja muita toiminnallisesti tärkeitä yhteisöjä koskevat toiminnalliset tavoitteet on esitetty kappaleessa 4.4.

Sitova tavoite sitoo kunnanhallitusta, lautakuntia, palvelukeskuksia ja viranhaltijoita samalla tavoin kuin määräraha. Sitovat tavoitteet ovat tavalla tai toisella mitattavissa. Tilinpäätökseen liittyvässä toimintakertomuksessa verrataan toteutunutta toimintaa valtuuston hyväksymiin sitoviin tavoitteisiin. Tulos- ja vastuualueita koskevissa osissa on esitetty painopistealueita, tavoitteita ja tunnuslukuja, jotka ovat luonteeltaan operatiivisia, eikä niillä ole sitovuutta toimielimiin nähden.

Käyttötalouden ja investointiosan sitovuus on seuraava:

Käyttötalouden määrärahojen käytöstä ja tuloarvioiden toteutumisesta päättää toimielintasolla valtuusto. Määrärahojen käytöstä ja tuloarvioiden toteutumisesta tulosalueitasolla päättää asianomainen toimielin.

Vuoden aikana raportoidaan määrärahojen mahdollisista ylityksistä lautakunnalle ja edelleen kunnanhallitukselle. Valtuuston hyväksyntä tarvitaan, jos menojen ylitystä tai tulojen alitusta ei saada katettua toimialan sisältä. Merkittävät toimialan sisältä katetut tuloarvioiden alitukset ja menoarvioiden ylitykset annetaan valtuustolle tiedoksi vähintään osavuositarkastuksen ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Valtuusto päättää sitovasti investointimäärärahojen käytöstä ja tuloarvioiden toteutumisesta hankeryhmittäin. Valtuuston hankeryhmittäin päättämistä osista hanketasolla päättää tekninen lautakunta. Hankinnoissa noudatetaan Hausjärven kunnan hankintaohjetta. Valmistuneista hankkeista raportoidaan erikseen sisäisen valvonnan ohjeen mukaisesti.

Valtuusto hyväksyy sitovasti seuraavat tuloslaskelmaosan määrärahat sekä tulo- ja menoarviot: verotulot, valtionosuudet, rahoitustuotot ja -kulut sekä rahoitusosasta antolainojen lisäyksen ja vähennyksen sekä lainakannan muutoksen.

Tilikauden aikana nostettavista pitkäaikaisista lainoista päättää kunnanhallitus. Lyhytaikaisen lainan nostamisesta päättää talousjohtaja.

Investointiosan irtaimen määrärahan siirrosta käyttötalouden osaan päättää kunnanhallitus.

Toimielimet eivät saa päättää käyttösunnitelmiaan sisäisten erien käytöstä.

Kunnanhallitus voi tarvittaessa täsmentää näitä määräyksiä talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa.

2.2. Kunnanvaltuusto

TEHTÄVÄN KUVAUS

Hausjärven kunnan uusi strategia on hyväksytty valtuustossa 7.12.2022, jossa on otettu huomioon uuden kuntakuvan elinvoimapolitiittiset ja poliittiset vaikutukset. Toimialakohtaiset päämäärät ja tavoitteet kunnanvaltuuston strategisten päämäärien toteuttamiseksi on esitetty toimialakohtaisesti käyttötalousosassa.

KESKEISET PAINOPISTEALUEET SUUNNITTELUKAUDELLE

Kehittyvä ja aktiivinen kunta

Hausjärvi on hyvä yritys- ja asuinpaikka. Monipuolinen tonttitarjonta ja neljä taajamaa mahdollistavat luonnonläheisen ja turvallisen asumisen edellytykset. Hyvä saavutettavuus luo erinomaiset edellytykset työllistymiselle ja yrittämiselle.

- Hausjärvi tarjoaa jokaiselle mahdollisuudet hyvään elämään.
- Hausjärvellä on maakunnan pienin työttömyysaste.
- Hausjärvi on yrittäjyyden ykköskunta maakunnassa.

Asiat hoituu ja ketään ei jätetä – Toimivat palvelut

Kunnalliset palvelut järjestetään ja tuotetaan kustannustehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti. Hausjärvi turvallinen kunta asua ja elää.

- Hausjärven kunta on vetovoimainen työnantaja ja sillä on palvelutuotannon edellyttämät henkilöstöresurssit käytössä.
- Kehitämme palveluja jatkuvasti.
- Panostamme kuntalaisten hyvinvointiin ja syrjäytymisen ehkäisemiseen kunnan ja muiden toimijoiden yhteistyönä.
- Edistämme kokonaisvaltaista turvallisuusajattelua kaikissa kunnan palveluissa.
- Tarjoamme monipuolisesti tontteja kaikkiin tarpeisiin.
- Talouden tasapaino turvaa toimivat palvelut.

Me teemme Hausjärven – Kaikki tekemään yhdessä!

Hausjärvellä on helppo osallistua ja vaikuttaa. Kuntalaisille ja alueen muille toimijoille tarjotaan mahdollisuuksia osallistua hyvinvoinnin, palveluiden ja viihtyvyyden lisäämiseen. Viihtyisän, turvallinen ja tapahtumarikas asuinympäristö luodaan yhdessä.

- Lisäämme päätöksenteon avoimuutta ja kuntalaisten osallistamista.
- Parannamme yhteisöllisyyttä.
- Otamme kuntalaiset, yhdistykset ja yritykset mukaan kehittämään kuntaa.
- Viestimme avoimesti ja vuorovaikutteisesti.
- Kannustamme henkilöstölähtöiseen kehittämiseen.

Kunnanvaltuuston päämäärät ja tavoitteet strategisten päämäärien toteuttamiseksi:

- Hyvinvointiohjelmaa toteutetaan kunnan tasolla.
- Talous pysyy tasapainossa.
- Valmistaudutaan ja osallistutaan sosiaali- ja terveyshuollon palvelurakennemuutokseen.

TALOUSLUVUT - KUNNANVALTUUSTO

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot						-	
Maksutuotot						-	
Tuet ja avustukset						-	
Vuokratuotot	50					-	
Muut toimintatuotot						-	
Toimintatuotot yht.	50	0	0	0	0	-	0
Valmistus omaan käyttöön						-	
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-49 680	-37 637		-37 637	-36 203	96,2 %	1 434
Palvelujen ostot	-27 735	-24 500		-24 500	-14 211	58,0 %	10 289
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 876	-1 200		-1 200	-932	77,7 %	268
Avustukset						-	
Vuokratulot						-	
Muut toimintakulut	-2 117				-177	-	-177
Toimintakulut yht.	-81 408	-63 337	0	-63 337	-51 523	81,3 %	11 814
Toimintakate	-81 358	-63 337	0	-63 337	-51 523	81,3 %	11 814
Rahoitustuotot ja -kulut					-53	-	-53
Poistot ja arvonalentumiset						-	
Tilikauden yli-/alijäämä	-81 358	-63 337	0	-63 337	-51 576	81,4 %	11 761

TOIMINNAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Kunnanvaltuusto kokoontui 7 kertaa tilikauden aikana, joista 6 videoitiin. Valtuusto hyväksyi tilinpäätöksen 6.6.2022. Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2024-2025 hyväksyttiin 7.12.2022, jonka osana hyväksyttiin kunnanvaltuuston strategiset päämäärät ja tavoitteet päämäärien saavuttamiseksi. Samalla hyväksyttiin talousarvion muutos mm. verotulojen, valtionosuuksien, rahoitustuottojen ja -kulujen sekä investointien osalta.

Vuoden aikana pidettiin valtuustoseminaarit keväällä ja syksyllä.

Kunnan talous pysyi ylijäämäisenä toteutuen talousarviota paremmin.

TALOUDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Toimintakatteen toteutuma on 81,43 %. Toimintakulut toteutuivat 81,35 %.

2.3. Keskusvaalilautakunta

TEHTÄVÄN KUVAUS

Tulosalue sisältää kuntavaalien, aluevaalien, eduskuntavaalien, presidentinvaalien, europarlamenttivaalien ja kansanäänestysten järjestämisen.

KESKEISET PAINOPISTEALUEET SUUNNITTELUKAUDELLA

Talousarviovuonna 2022 järjestetään aluevaalit ja suunnittelukaudella keväällä 2023 järjestetään eduskuntavaalit ja presidentinvaalit 2024.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Tavoitteena on vaalien onnistunut järjestäminen.

TALOUSLUVUT - VAALIT

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot		28 000		28 000		0,0 %	-28 000
Maksutuotot						-	
Tuet ja avustukset	9 059				17 474	-	17 474
Vuokratuotot						-	
Muut toimintatuotot						-	
Toimintatuotot yht.	9 059	28 000	0	28 000	17 474	62,4 %	-10 526
Valmistus omaan käyttöön						-	
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-29 421	-33 859		-33 859	-22 336	66,0 %	11 522
Palvelujen ostot	-10 686	-5 700		-5 700	-2 930	51,4 %	2 770
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 366	-2 200		-2 200	-788	35,8 %	1 412
Avustukset						-	
Vuokratulot	-822	-1 100		-1 100	-1 096	99,6 %	4
Muut toimintakulut	-611	-100		-100	-57	56,8 %	43
Toimintakulut yht.	-43 906	-42 959	0	-42 959	-27 207	63,3 %	15 751
Toimintakate	-34 846	-14 959	0	-14 959	-9 733	65,1 %	5 226
Rahoitustuotot ja -kulut						-	
Poistot ja arvonalentumiset						-	
Tilikauden yli-/alijäämä	-34 846	-14 959	0	-14 959	-9 733	65,1 %	5 226

TOIMINNAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Vuonna 2022 järjestettiin aluevaalit, joiden äänestysprosentti oli 44,9 % Hausjärvellä. Hausjärveläisistä ehdokkaista Heini Ristavaara valittiin varsinaiseksi aluevaltuutetuksi. Varalle valittiin Kari Masalin, Jarkko Strähle ja Irene Piipponen.

TALOUDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Toimintakateen toteutuma on 65,06 %. Toimintatuotot toteutuivat 62,4 %. Toimintakulut toteutuivat 63,3%.

2.4. Tarkastuslautakunta

TEHTÄVÄN KUVAUS

Hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestäjänä kunnan tarkastuslautakunta vastaa tarkastuksen resursseista. Tarkastusviranomaisena tarkastuslautakunta vastaa valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen arvioinnista ja toisaalta kontrolloi sitä, että kunnan tilintarkastus toteutetaan hyvän kunnallisen tilintarkastustavan edellyttämällä tavalla.

Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja yhdessä tuottavat sellaisia tarkastusarviointeja ja -raportteja, että ne tukevat hallinnon ja talouden asianmukaista hoitamista mutta toisaalta varmistavat riittävällä tavalla niiden oikeellisuutta ja tuloksellisuutta.

TOIMINNALLISET TAVOITEET

Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja suorittavat vuoden 2023 huhtikuun loppuun mennessä toimintavuoden 2022 talouden ja hallinnon arvioinnin ja tarkastuksen sekä antavat työstään valtuustolle tarkastuslautakunnan osalta arviointikertomuksen ja tilintarkastuksen osalta tilintarkastuskertomuksen. Ulkoista tilintarkastusta suoritetaan tarkastuslautakunnan hyväksymän tarkastussuunnitelman ja -ohjelman mukaisesti.

TALOUSLUVUT - HALLINNON JA TALOUDEN TARKASTUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot						-	
Maksutuotot						-	
Tuet ja avustukset						-	
Vuokratuotot						-	
Muut toimintatuotot						-	
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	0	-	0
Valmistus omaan käyttöön						-	
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-4 336	-6 593		-6 593	-6 130	93,0 %	463
Palvelujen ostot	-13 186	-21 500		-21 500	-17 690	82,3 %	3 810
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						-	
Avustukset						-	
Vuokratulot					-289	-	-289
Muut toimintakulut						-	
Toimintakulut yht.	-17 523	-28 093	0	-28 093	-24 108	85,8 %	3 984
Toimintakate	-17 523	-28 093	0	-28 093	-24 108	85,8 %	3 984
Rahoitustuotot ja -kulut						-	
Poistot ja arvonalentumiset						-	
Tilikauden yli-/alijäämä	-17 523	-28 093	0	-28 093	-24 108	85,8 %	3 984

TOIMINNAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Kunnan tilintarkastajana toimi KPMG Julkistarkastus Oy, JHTT-yhteisö. Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden aikana 10 kertaa.

TALOUDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Toimintakatteen toteutuma on 85,82 %. Toimintakulut toteutuivat 85,82 %.

2.5. Kunnanhallitus

2.5.1. Toimielin yhteensä

TEHTÄVÄN KUVAUS

Kunnanhallituksen vastuulla ovat seuraavat tulosalueet: kunnanhallitus ja ylin johto ja kuntien yhteistointi. Kunnanhallitus vastaa lisäksi Hallinto ja sisäiset palvelut -palvelukeskuksen sekä Elinkeinot ja kehittäminen -palvelukeskuksen tuloarvioista ja määrärahoista sekä palvelukeskuksille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta.

KESKEISET PAINOPISTEALUEET SUUNNITTELUKAUDELLA

Kunnanhallitus vastaa Suomen valtion määräämistä, kuntatalouteen ja toimintojen järjestämiseen liittyvistä valmistelutöistä. Kunnanhallitus vastaa myös kuntastrategiaa täydentävän henkilöstö-, elinvoima-, markkinointi- ja viestintäohjelman toteuttamisesta.

Kunnanhallituksen vastuulla on koko kunnan talouden seuranta ja ohjeistus siten, että vuoden 2022 tulos muodostuu vähintään talousarvion mukaiseksi.

STRATEGISET TAVOITETASOT

Kehittyvä ja aktiivinen kunta

Hausjärvi on yrittäjyyden ykköskunta maakunnassa

- Maakunnallinen kärkisija Suomen yrittäjien kuntabarometrissa.

Nopea kaavoitusprosessien läpivienti

- Kaavat valmistuvat tavoiteaikataulussa; asemakaavojen läpivienti 6-12 kuukaudessa.

Hausjärvi tarjoaa jokaiselle mahdollisuuden hyvään elämään

- Turvallisuuden tunteen kokeminen asuinkunnassa; Taloustutkimuksen arvosana pysyy nykyisellä tasolla (8,73) tai nousee.

Asiat hoituu ja ketään ei jätetä –Toimivat palvelut

Talouden tasapaino

- Tilinpäätösten tulos on vähintään talousarvion mukainen ja investoinnit toteutuvat enintään talousarvion mukaisina.

Toimivat ja hyvinvoivat työyhteisöt

- Sairauspoissaolojen määrä vähenee ja erityisesti mielenterveyden ja tuki—ja liikunta-elinten sairauksista johtuviin poissaoloihin kohdennetaan toimenpiteitä.

Työmarkkinatuen seuranta aktiivitoimenpiteissä

- Aktiivointiaste ja kunnan osarahoittama työmarkkinatuki; Yli 50 % työttömistä on aktiivitoimenpiteissä, kunnan työmarkkinatuen rahoitusosuus on alle 100 000 euroa.

Me teemme Hausjärven –Kaikki tekemään yhdessä!

Päätöksenteon avoimuuden ja kuntalaisten osallistumisen edistäminen

- Kokousten videointien määrä ja toteutettujen yleisötilaisuuksien ja kuntalaiskyselyjen määrä, tuettujen yhteisöllisten hankkeiden määrä; vähintään kaksi valtuuston kokousta videoidaan ja vähintään yksi kokous järjestetään kunnanviraston ulkopuolella. Kyselyjä palveluista järjestetään 1-2 vuodessa. Yhteisöllisiä hankkeita mahdollistetaan 1-2 vuodessa.

Kannustamme henkilöstölähtöiseen kehittämiseen

- Kehittämistoimikunnassa käsiteltyjen kehittämisideoiden määrä; kuntatasolla vähintään 5 kehittämisidea vuodessa.

TAVOITTEET JA KEINOT

Kehittyvä ja aktiivinen kunta

1. Ylläpidämme myönteistä kuntakuvaa toteuttamalla viestintä- ja markkinointisuunnitelmaa.
2. Toteutamme aktiivista työvoimapolitiikkaa ja ylläpidämme maakunnan pienimpiin kuuluvaa työttömyysastetta.
3. Ylläpidämme yhteistyötä ja pysymme yrittäjyyden ykköskuntana maakunnassa.
4. Tarjoamme riittävästi ja monipuolisesti tontteja kaikissa taajamissa.

Asiat hoituu ja ketään ei jätetä – Toimivat palvelut

5. Järjestämme ja tuotamme palvelumme kustannustehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti.
6. Pidämme päätöksillämme yllä talouden tasapainoa.
7. Kehitämme palvelujamme ja kuntien välistä yhteistoimintaa jatkuvasti.
8. Olemme mukana julkisen hallinnon sähköisten palveluiden käyttöönotossa.
9. Säilytämme kiinteistöimme ja infran hyvällä tasolla toteuttamalla peruskorjausten pitkän tähtäimen suunnitelmaa.
10. Kehitämme liikenneturvallisuutta rakentamalla kevyenliikenteenväyliä.

Me teemme Hausjärven – Kaikki tekemään yhdessä!

1. Kehitämme kuntalaisten ja palveluiden käyttäjien vaikutusmahdollisuuksia järjestämällä kunnan asukkaille tapahtumia ja kyselyitä
2. Huolehdimme työhyvinvoinnista ja työkyvyn ylläpidosta ja seuraamme sitä 2 vuoden välein tehtävällä henkilöstökyselyllä.
3. Jatkamme henkilöstölähtöisen kehittämisen toimintamallia.

TALOUSSLUVUT - KUNNANHALLITUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	250					-	
Maksutuotot						-	
Tuet ja avustukset	22	100		100	165	165,2 %	65
Vuokratuotot						-	
Muut toimintatuotot	165 721	250 000	-100 000	150 000	109 825	73,2 %	-40 175
Toimintatuotot yht.	165 993	250 100	-100 000	150 100	109 990	73,3 %	-40 110
Valmistus omaan käyttöön						-	
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-192 931	-198 676		-198 676	-199 596	100,5 %	-920
Palvelujen ostot	-190 466	-222 800		-222 800	-207 723	93,2 %	15 077
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 287	-7 300		-7 300	-6 002	82,2 %	1 298
Avustukset	-7 200	-8 100		-8 100	-10 850	134,0 %	-2 750
Vuokratulot	-7 914	-8 800		-8 800	-7 845	89,1 %	955
Muut toimintakulut	-25 774	-16 100		-16 100	-2 498	15,5 %	13 602
Toimintakulut yht.	-426 571	-461 776	0	-461 776	-434 513	94,1 %	27 262
Toimintakate	-260 578	-211 676	-100 000	-311 676	-324 524	104,1 %	-12 848
Rahoitustuotot ja -kulut						-	
Poistot ja arvonalentumiset						-	
Tilikauden yli-/alijäämä	-260 578	-211 676	-100 000	-311 676	-324 524	104,1 %	-12 848

TOIMINNAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Kunnanhallitus on kokoontunut vuoden aikana 12 kertaa ja käsitellyt 200 pykälää. Riihimäen seudun johtoryhmä kokoontui 8 kertaa.

Ukraina joutui sotaan Venäjän hyökättyä maahan 24.2.2022. Hausjärven kunta yhdessä muiden kuntien kanssa antoi Ukrainalle lahjoituksen humanitaariseen apuun 5000 euroa. Turvallisuustilanteen kiristytessä Euroopassa myös kunta päivitti valmiussuunnitelmansa ja osallistui Hämeen aluepelastuslaitoksen, Etelä-Suomen aluehallintoviraston valmiusharjoituksiin ja -infoihin.

Osana vuoden 2022 talousarviota hyväksyttiin kunnanhallituksen ja -valtuuston sekä palvelukeskusten strategiset vuositavoitteet. Strategisten tavoitteiden toteutumia on raportoitu talousarvion toteutumisvertailun kappaleessa.

Yritysvoimalan kanssa yhteistyötä on tehty tuloksellisesti. Kunnanhallitus otti päätöksellään 17.2.2022 käyttöön uudistetun päätöksenteon yritysvaikutusten ennakoarvioinnin. Arvioinnilla pyritään siihen, että asioiden valmistelussa otetaan laaja-alaisesti huomioon ratkaisun merkitys yrityksille, yrittäjyydelle ja elinkeinon kehittymiselle. Hausjärvi Talon toiminta purettiin vapaaehtoisen selvittelymenettelyn kautta. Riihimäen seudun terveyskeskuksen kuntayhtymän purkamisen siirtyi vuodelle 2023.

Työllistämistoimia on tehty määrärahojen puitteissa. Nuorten kesätyötukea haki ja myönnettiin yrityksille nuorten palkkaamiseen. Hausjärven kunnan työttömyysprosentit ovat olleet Hämeen pienimpiä.

Kunnanhallitukselle on saatettu tiedoksi talouden toteutuma 1-3/2022 (kunnanhallituksen kokous 24.5.2022) osavuosiokatsaus 1-6/2022 (kunnanhallituksen kokous 23.8.2022) sekä 1-9/2022 (kunnanhallituksen kokous 29.11.2022).

Hallintosääntö päivitettiin tarkastelujakson aikana 6.6.2022, 20.9.2022 ja 29.11.2022 valtuustossa. Viimeisessä hallintosääntömuutoksessa otettiin huomioon kunnan velvollisuudet edistää asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kuntastrategia päivitettiin valtuustossa 7.12.2022 ja samalla asetettiin sitovat vuosittavoitteet kunnanhallitukselle ja –valtuustolle.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta koskeva maakunnallinen valmistelutyö eteni aikataulun mukaisesti. Kunnanhallitus hyväksyi henkilöstön siirtosopimuksen 29.11.2022. Keskeisintä sopimuksessa oli, että siirtyvien Hausjärven kunnan työntekijöiden asema ja palvelusuhteen ehdot säilyivät ennallaan liikkeen luovutuksessa. Osana sote-uudistusta ympäristöterveydenhuolto organisoitiin vastuukuntamallilla yhteistoimintasuopimuksella Riihimäen kaupungin hoidettavaksi 1.1.2023 alkaen.

Henkilöstölähtöisen kehittämisen toimintamallin toteuttamista jatkettiin ja työyhteisöt tekivät muutamia kehittämisiäideoita.

TALOUDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Toimintakatteen toteutuma on 104,2 %. Toimintatuotot toteutuivat 73,28 %. Toimintakulut toteutuivat 94,10 %.

2.5.2. Kunnanhallitus ja ylin johto

TEHTÄVÄN KUVAUS

Tämä tulosalue sisältää seuraavat toiminnot: kokoukset, toimikunnat, edustus ja huomionosoitukset sekä kunnanjohtaja. Vastuhenkilö on kunnanjohtaja.

KESKEISET PAINOPISTEALUEET SUUNNITTELUKAUDELLE

Kunnanhallituksen ja ylimmän johdon keskeiset tehtävät strategian toteuttamisessa:

1. Kunnanhallituksella ja kunnanjohtajalla on kokonaisvastuu sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutostukseen liittyvästä kunta-, seutu- ja maakuntakohtaisesta valmistelusta.
2. Kunnan talouden seurataan ja ohjeistetaan niin, että vuoden 2022 tulos muodostuu vähintään talousarvion mukaiseksi.
3. Työhyvinvoinnista huolehtiminen ja työkyvyn ylläpito
4. Kunnanjohtaja, hallituksen ja valtuuston puheenjohtaja osallistuvat tiiviisti seutujohtoryhmän toimintaan.
5. Kuntalaisille järjestetään vuosittain tiedotus- ja keskustelutilaisuus kunnan asioista.
6. Kunta on mukana edesauttamassa nopeiden tietoliikenneyhteyksien tuloa Hausjärvelle markkinaehtoisesti.
7. Kehitetään asiakaspalautejärjestelmä kunnan erikseen valittavalle toimialalle.

STRATEGISET TAVOITETASOT

Kehittyvä ja aktiivinen kunta

Hausjärvi tarjoaa jokaiselle mahdollisuuden hyvään elämään

- Turvallisuuden tunteen kokeminen asuinkunnassa; Taloustutkimuksen arvosana pysyy nykyisellä tasolla (8,73) tai nousee.

Me teemme Hausjärven – Kaikki tekemään yhdessä!

Päätöksenteon avoimuuden ja kuntalaisten osallistumisen edistäminen

- Kokousten videointien määrä ja toteutettujen yleisötilaisuuksien ja kuntalaiskyselyjen määrä, tuettujen yhteisöllisten hankkeiden määrä; vähintään kaksi valtuuston kokousta videoidaan ja vähintään yksi kokous järjestetään kunnanviraston ulkopuolella. Kyselyjä palveluista järjestetään 1-2 vuodessa. Yhteisöllisiä hankkeita mahdollistetaan 1-2 vuodessa.

Kannustamme henkilöstölähtöiseen kehittämiseen

- Kehittämistoimikunnassa käsiteltyjen kehittämisideoiden määrä; kuntatasolla vähintään 5 kehittämisideaa vuodessa.

TAVOITTEET JA KEINOT

Tavoitteet on jaettu kunnan strategisten päämäärien alle.

Kehittyvä ja aktiivinen kunta

- Toteutetaan elinvoimaohjelmaa sekä markkinointi- ja viestintäohjelmaa.

Me teemme Hausjärven - Kaikki tekemään yhdessä!

- Toteutetaan henkilöstölähtöisen kehittämisen toimintamallia kaikilla toimialoilla, tavoitteena on vähintään 5 kehittämisideaa.
- Sivistyslautakunta ja tekninen lautakunta tukevat urheiluseuroja ja kyläyhdistyksiä eri hankkeissa.

TALOUSLUVUT - KUNNANHALLITUS JA YLIN JOHTO

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	250					-	
Maksutuotot						-	
Tuet ja avustukset	22	100		100	165	165,2 %	65
Vuokratuotot						-	
Muut toimintatuotot	165 721	250 000	-100 000	150 000	109 825	73,2 %	-40 175
Toimintatuotot yht.	165 993	250 100	-100 000	150 100	109 990	73,3 %	-40 110
Valmistus omaan käyttöön						-	
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-192 931	-198 676		-198 676	-199 596	100,5 %	-920
Palvelujen ostot	-188 284	-215 800		-215 800	-205 658	95,3 %	10 142
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 287	-7 300		-7 300	-6 002	82,2 %	1 298
Avustukset	-7 200	-8 100		-8 100	-10 850	134,0 %	-2 750
Vuokratulut	-7 914	-8 800		-8 800	-7 845	89,1 %	955
Muut toimintakulut	-25 774	-16 100		-16 100	-2 498	15,5 %	13 602
Toimintakulut yht.	-424 389	-454 776	0	-454 776	-432 448	95,1 %	22 327
Toimintakate	-258 396	-204 676	-100 000	-304 676	-322 459	105,8 %	-17 783
Rahoitustuotot ja -kulut						-	
Poistot ja arvonalentumiset						-	
Tilikauden yli-/alijäämä	-258 396	-204 676	-100 000	-304 676	-322 459	105,8 %	-17 783

TOIMINNAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Hausjärven elinvoimaa on kehitetty kuntastrategian mukaisesti. Nopeat tietoliikenneyhteydet taajamissa toteutuvat markkinaehtoisesti. Yritysvaikutusten arvioinnin arviointilomake on päivitetty.

Sote-valmistelu ja yhteistoiminta on hoidettu ajallaan. Hämeen liiton ja Riihimäen seudun johtoryhmän kokouksiin ja asioiden valmisteluun on osallistuttu.

Henkilöstölähtöisen kehittämisen toimintamallia on jatkettu. Työhyvinvointiin ja työkyvyn ylläpitoon panostettiin monin keinoin. Yhteistyö työterveyshuollon kanssa työkyvyn kehittämisessä ja seurannassa on ollut tiivistä ja vaikuttavia toimenpiteitä on edelleen kehitetty.

Sivistyslautakunta ja tekninen lautakunta tukivat urheiluseuroja yhdistyksiä eri hankkeissa.

TALOUDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Toimintakatteen toteutuma on 105,84 %. Toimintatuotot toteutuivat 73,28 %. Toimintakulut toteutuivat 95,09 %.

2.5.3. Kuntien yhteistoiminta

TEHTÄVÄN KUVAUS

Vastuuhenkilö on kunnanjohtaja.

KESKEISET PAINOPISTEALUEET SUUNNITTELUKAUDELLE

Hausjärven kunta osallistuu HHT-kasvukäytäväsopimuksen mukaiseen toimintaan ja kehittämiseen, Yritysvoimalan työhön, Hämeen liiton ja Vanajavesikeskuksen toimintaan, maakunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon valmisteluun sekä seutujohtoryhmän työskentelyyn.

TALOUSLUVUT - KUNTIEN YHTEISTOIMINTA

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot						-	
Maksutuotot						-	
Tuet ja avustukset						-	
Vuokratuotot						-	
Muut toimintatuotot						-	
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	0	-	0
Valmistus omaan käyttöön						-	
Toimintakulut							
Henkilöstökulut						-	
Palvelujen ostot	-2 182	-7 000		-7 000	-2 065	29,5 %	4 935
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						-	
Avustukset						-	
Vuokratulot						-	
Muut toimintakulut						-	
Toimintakulut yht.	-2 182	-7 000	0	-7 000	-2 065	29,5 %	4 935
Toimintakate	-2 182	-7 000	0	-7 000	-2 065	29,5 %	4 935
Rahoitustuotot ja -kulut						-	
Poistot ja arvonalentumiset						-	
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 182	-7 000	0	-7 000	-2 065	29,5 %	4 935

TOIMINNAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Suomen Kasvukäytävän verkoston, Yritysvoimalan, Hämeen liiton ja Vanajavesikeskuksen kanssa tehtävä yhteistyö on jatkunut tiiviinä.

TALOUDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Toimintakatteen toteutuma on 29,50 %. Toimintakulut toteutuivat 29,50 %.

2.6. Hallinto ja sisäiset palvelut -palvelukeskus

2.6.1. Toimielin yhteensä

TEHTÄVÄN KUVAUS

Hallinto ja sisäiset palvelut -palvelukeskus sisältää seuraavat vastuualueet: 1) talous- ja hallintopalvelut (talouspalvelut, hallintopalvelut ja tietohallintopalvelut) 2) keskitetty henkilöstöhallinto (työsuojelu ja yhteistointa, henkilöstöhallinto), 3) ruoka- ja siivouspalvelut.

Vastuhenkilö palvelukeskuksen osalta on talous- ja henkilöstöjohtaja.

Vastuualueilla toiminnasta vastaa vastuualueen päällikkö. Keskitetystä henkilöstöhallinnosta sekä talous- ja hallintopalveluista vastaa talous- ja henkilöstöjohtaja, ruoka- ja siivouspalveluista ruoka- ja siivouspalvelupäällikkö.

KESKEISET PAINOPISTEALUEET SUUNNITTELUKAUDELLA

Hallinto- ja sisäiset palvelut palvelukeskuksen keskeiset tehtävät valtuuston hyväksymän strategian toteuttamisessa:

Kehittyvä ja aktiivinen kunta

Huolehditaan talouden suunnittelusta ja ajanmukaisesta seurannasta.

Huolehditaan sisäisen valvonnan ohjeiden sekä riskienhallinnan ajanmukaisuudesta.

Asiat hoituu ja ketään ei jätetä – Toimivat palvelut

Seurataan ja toimeenpannaan henkilöstöohjelman tavoitteita

Varmistetaan osaltaan henkilöstön sujuva siirto hyvinvointialueelle

Huolehditaan työhyvinvoinnista ja työkyvyn ylläpidosta yhdessä työterveyshuollon kanssa

Kehitetään sisäisiä palveluita

Huolehditaan palveluiden järjestämisestä ja tuottamisesta kustannustehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti.

Me teemme Hausjärven - Kaikki tekemään yhdessä!

Kehitetään kuntien välistä yhteistoimintaa jatkuvasti.

STRATEGISET TAVOITETASOT

Asiat hoituu ja ketään ei jätetä – Toimivat palvelut

Toimivat ja hyvinvoivat työyhteisöt

Sairauspoissaolojen määrä vähenee ja erityisesti mielenterveyden ja tuki—ja liikuntaelinten sairauksista johtuviin poissaoloihin kohdennetaan toimenpiteitä.

Talouden tasapaino

Kunnan valtuuston tekemiin talouslinjauksiin perustuva talousarviovalmistelu.

Tilinpäätöksen tulos on vähintään talousarvion mukainen ja investoinnit toteutuvat enintään talousarvion mukaisina.

Me teemme Hausjärven – Kaikki tekemään yhdessä!

Kannustamme henkilöstölähtöiseen kehittämiseen

kehitämme tietojohdamista ja talous- sekä henkilöstöraportointia. Tärkeässä roolissa on ajan-
tasainen ja laadukas talousraportointi.

TALOUSLUVUT - HALLINTO JA SISÄISET PALVELUT

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	2 207 834	2 188 550		2 188 550	2 100 004	96,0 %	-88 546
Maksutuotot	1 320					-	
Tuet ja avustukset	139 625	28 500	10 000	38 500	46 542	120,9 %	8 042
Vuokratuotot						-	
Muut toimintatuotot	2 794				41 587	-	41 587
Toimintatuotot yht.	2 351 572	2 217 050	10 000	2 227 050	2 188 133	98,3 %	-38 917
Valmistus omaan käyttöön						-	
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-1 918 509	-2 063 343		-2 063 343	-1 883 730	91,3 %	179 614
Palvelujen ostot	-1 174 164	-966 200	-5 000	-971 200	-1 029 342	106,0 %	-58 142
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-622 420	-612 800		-612 800	-633 713	103,4 %	-20 913
Avustukset						-	
Vuokratulot	-126 858	-131 800		-131 800	-136 776	103,8 %	-4 976
Muut toimintakulut	-35 152	-4 600		-4 600	-126 367	2765,7 %	-122 622
Toimintakulut yht.	-3 877 103	-3 778 743	-5 000	-3 783 743	-3 809 939	100,7 %	-27 039
Toimintakate	-1 525 531	-1 561 693	5 000	-1 556 693	-1 621 806	104,2 %	-65 956
Rahoitustuotot ja -kulut					99	-	99
Poistot ja arvonalentumiset	-13 135	-91 800		-91 800	-44 092	48,0 %	47 708
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 538 666	-1 653 493	5 000	-1 648 493	-1 665 800	101,1 %	-18 150

TOIMINNALLISET MUUTOKSET

Tilikaudesta 2022 siirrytty talous- ja henkilöstöhallinnon palveluissa Sarastia Oy:ltä Kuntien Hetapalvelut Oy:n asiakkaaksi. Hallinto ja sisäiset palvelut -palvelukeskuksen ruoka- ja siivouspalveluihin on lisätty +2 htv:ta vakituisesti ja +1 htv määräaikaisesti.

TOIMINNAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Toiminnan toteutumista on arvioitu Hallinnon sisäiset palvelut, hallinnon ja talouden tarkastus sekä ruoka- ja siivouspalvelujen yhteydessä jäljempänä.

TALOUDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Toimintakatteen toteuma on 104,18%. Toimintatuotot toteutuivat 98,25 % ja toimintakulut 100,69 %. Asiakaspalveluiden ostot nostivat toimintakuluja sekä taas palkat jäivät alle toteutuneen. Asiakaspalvelujen ostojen nousua selittää Hetapalveluiden arvioitua suurempi toteutumalaskutus.

2.6.2. Keskitetty henkilöstöhallinto

TEHTÄVÄN KUVAUS

Keskitetty henkilöstöhallinto sisältää seuraavat toiminnot: 1) henkilöstöhallinto, 2) henkilöstöedut ja 3) työsuojelu ja yhteistoiminta.

Palkanlaskentapalvelut hankitaan Kuntien Hetapalvelut Oy:ltä.

Vastuhenkilö oli 31.3.2022 asti talous- ja hallintojohtaja ja 1.10.2022 alkaen talous- ja henkilöstöjohtaja. 1.4.-30.9.2022 vastuhenkilönä oli kunnanjohtaja.

KESKEISET PAINOPISTEALUEET SUUNNITTELUKAUDELLA

1. Laaditaan päivitetyn kuntastrategian painopistealueisiin ja linjauksiin pohjautuva henkilöstöohjelma vuosille 2023-2026.
2. Jatketaan kaikki toimialat kattavan henkilöstölähtöisen kehittämisen toimintamallin toteuttamista toimialoilla.
3. Kehitetään yhteistyössä työterveyshuollon kanssa varhaisen tuen käytäntöjä työkykypulmissa ja pyritään ehkäisemään sairauspoissaoloja sekä erityisesti niiden pitkittymistä. Huolehditaan työterveyshuoltopalvelujen toteutumisesta toimintasuunnitelman mukaisena sekä kustannuksiltaan kohtuullisina.
4. Kehitetään työsuojelun toimintaohjelman tavoitteiden mukaisesti työoloja tavoitteena työhyvinvoinnin tukeminen ja työturvallisuus. Turvallisuushavaintoilmoituskäytäntöä tehostetaan viestinnällä ja jatkamalla sähköisen turvallisuushavaintoilmoitusohjelmiston käyttöä.
5. Tuetaan kunnan yhtenäistä työnantajapolitiikkaa säännöllisillä henkilöstökirjeillä, esimieskirjeillä ja -kokouksilla sekä esimiestyön tueksi laadituilla ajantasaisilla ohjeistuksilla. Vahvistetaan säännöllisten kehityskeskustelujen roolia kunnan työnantajapolitiikassa. Tavoitteena on, että kaikki toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa olevat käyvät esimiehensä kanssa kehityskeskustelun vuosittain.

STRATEGISET TAVOITETASOT

Asiat hoituu ja ketään ei jätetä – Toimivat palvelut Toimivat ja hyvinvoivat työyhteisöt

Sairauspoissaolojen määrä vähenee ja mietitään erilaisia tapoja vähentää poissaoloja ja enakoivasti.

Me teemme Hausjärven – Kaikki tekemään yhdessä!

Kannustamme henkilöstölähtöiseen kehittämiseen. Kehittämistoimikunnassa käsiteltyjen kehittämisideoiden määrä; kuntatasolla vähintään 5 kehittämisideaa vuodessa.

TAVOITTEET JA KEINOT

Kehittyvä ja aktiivinen kunta

Henkilöstöohjelman laatiminen ja hyväksyminen käyttöön.

Henkilöstöohjelmasta viestiminen henkilöstölle ja esimiehille sekä henkilöstöohjelman muokausten toimenpiteiden käynnistäminen.

Asiat hoituu ja ketään ei jätetä – Toimivat palvelut

Ohjeistuksen ja viestinnän päivittäminen ajan tasalle ja reagoiminen toimintaympäristön muutoksiin.

Sairauspoissaoloja ja erityisesti niiden pitkittymistä ehkäiseviä toimenpiteitä kehitetään yhteistyössä työterveyshuollon kanssa.

Me teemme Hausjärven - Kaikki tekemään yhdessä!

Henkilöstölähtöisen kehittämisen toimintamallin ylläpitäminen ja vahvistaminen organisaatiossa. Kannustetaan ”Lupa tehdä toisin ja lupa kehittää” – ajattelumallilla työskentelyyn.

TALOUSLUVUT - KESKITETTY HENKILÖSTÖHALLINTO

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	28 314	28 500		28 500	16 683	58,5 %	-11 817
Maksutuotot						-	
Tuet ja avustukset	9 692	2 500		2 500	9 489	379,6 %	6 989
Vuokratuotot						-	
Muut toimintatuotot					4 075	-	4 075
Toimintatuotot yht.	38 007	31 000	0	31 000	30 247	97,6 %	-753
Valmistus omaan käyttöön						-	
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-127 134	-124 879		-124 879	-62 535	50,1 %	62 343
Palvelujen ostot	-196 567	-215 200		-215 200	-175 477	81,5 %	39 723
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 959	-8 000		-8 000	-12 440	155,5 %	-4 440
Avustukset						-	
Vuokratulot	-493	-200		-200	-364	182,0 %	-164
Muut toimintakulut	-4 306	-3 000		-3 000	-53 879	1824,5 %	-51 734
Toimintakulut yht.	-338 459	-351 279	0	-351 279	-304 695	87,0 %	45 728
Toimintakate	-300 453	-320 279	0	-320 279	-274 448	86,0 %	44 975
Rahoitustuotot ja -kulut						-	
Poistot ja arvonalentumiset		-8 600		-8 600		0,0 %	8 600
Tilikauden yli-/alijäämä	-300 453	-328 879	0	-328 879	-274 448	83,7 %	53 575

TOIMINNAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Sairauspoissaoloissa on onnistuttu vähentämään sairauspoissaolopäivien määrää. Koronan jälkeinen aika näkyi enemmän lyhyinä esimiehille ilmoitettuina poissaoloina. Mielen terveyden poissaoloissa sekä tuki- ja liikuntaelinpoissaoloissa oli selkeää vähentymistä edellisvuoteen verrattuna. Terveysprosentti oli vuonna 2022 11 %.

Sisäisen viestinnän puutteeseen ja ajantasaisen ja oikean tiedon saantiin on kiinnitetty huomioita ja toimenpiteitä on aloitettu tekemään. Intran päivittäminen käynnistyi sekä ohjeistuksia päivitetään osio kerrallaan.

Työturvallisuudessa on vuonna 2022 kiinnitetty huomiota epäkohtiin ja niitä on pyritty korjaamaan. Työpaikkaselvityksiä on vuoden aikana tehty 8 kpl. Myös työpsykologia on käytetty vuoden aikana erilaisten tilanteiden tukemisessa.

TALOUDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Työterveyshuollon kustannukset ovat pysyneet samalla tasolla edellisvuoteen nähden. Toimintakatteen toteuma on 85,69%. Toimintatuotot 97,57 % talousarviosta sekä toimintakulut toteutuneet 86,74 %. Suurimmat menot liittyvät palkkahallinnon kuluihin sekä Sarastiarekryn palkkakuluihin.

2.6.3. Hallinto ja sisäiset palvelut

TEHTÄVÄN KUVAUS

Talous- ja hallintopalvelut sisältävät seuraavat toiminnot: talouspalvelut, hallintopalvelut ja tietohallintopalvelut.

Talouspalvelut toiminto koostuu talousohjauksesta, talouspalveluiden koordinoinnista ja kehittämisestä, rahoituksen järjestämisestä ja riskienhallinnasta.

Talousohjaus vastaa kunnan talouden suunnittelusta ja seurannasta, talousarvion ja -suunnitelman valmistelusta ja raportoinnista mukaan lukien neljännesvuosi- ja puolivuotisraportoinnista.

Talouspalvelut vastaa ostopalveluna ja sisäisesti tuotettavien kirjanpito- ja tilinpäätöstehtävien, ostolaskujen käsittelyn ja -reskontran, myyntilaskutus- ja perintätehtävien, ulkoisen ja sisäisen laskentatoimen ja niihin liittyvien tietojärjestelmien järjestämisestä, ohjauksesta sekä kehittämisestä sekä tilinpäätöksen koostamisesta.

Rahoitus vastaa lyhyt- ja pitkäaikaisesta varainhankinnasta ja sen riittävydestä, rahoitus- ja korkoriskien hallinnasta, leasingrahoituksen puitesopimuksista, sijoitustoiminnasta, likviditeetin ja tilien hallinnasta, ulkoisista pankki- ja rahoittajasuhteista sekä näiden osa-alueiden kehittämisestä.

Riskienhallinta vastaa riskienhallinnan koordinoinnista, ohjauksesta ja kehittämisestä, kattavan ja ajantasaisen vakuutusturvan varmistamisesta.

Hallintopalvelut toiminto koostuu asiakirjahallinnosta, kokousten valmistelun ja päätöksenteon tuesta, kunnan virastopalveluista sekä yleishallinnon järjestelyistä. Hallintopalvelut koordinoi myös kunnan hankintoja.

Asiakirjahallinto vastaa kunnan asiakirjahallinnon ja arkistoimen järjestämisestä ja sähköisistä asiahallinta-arkisto- allekirjoitusjärjestelmistä sekä kehittää näitä.

Kokousten valmistelu ja päätöksenteon tuki vastaavat kunnanvaltuuston ja -hallituksen kokousten valmistelusta, valmistelu- ja päätöksentekoprosessien kehittämisestä sekä ohjauksesta.

Kokousten valmistelu ja päätöksenteon huolehtii valtuuston, hallituksen ja kunnanjohtajan toimintaedellytyksistä, päätösvalmistelusta, täytäntöönpanosta, päätöksenteon käytännön järjestelyistä ja sihteeritehtävistä.

Virastopalvelut vastaa palvelupiste Monikon toiminnasta, kunnanviraston kopiointi ja postitus, toimistotarvikepalveluista sekä kunnan löytöeläinpalveluista.

Yleishallinnon järjestelyt ohjaavat ja kehittävät kunnan hallintomenettelyä sekä ylläpitävät johtosäätöä, hankintaohjetta ja muuta kunnan yleistä ohjeistusta. Yleishallinnon järjestelyt huolehtivat yleisten vaalien järjestämisestä. Puhelunvälitys ostetaan ulkopuoliselta toimijalta.

Tietohallintopalvelut

ICT-palvelut ja tietohallintopalvelut toteutetaan yhteistyössä Lopen kunnan kanssa. Tietohallinnon palveluyksikkö vastaa kunnan toiminnan ja palveluiden digitalisoinnin kokonaissuunnittelusta ja toteutuksesta, IT-toimittajien ohjauksesta ja IT-palvelujen elinkaarenhallinnasta, tietohallinnon, tietotekniikan, tietoliikenteen, teletekniikan sekä tietohallinnon ohjelmistojen tarkoituksenmukaisesta kehittämisestä ja yhteensovittamisesta sekä IT-hankintojen suunnittelusta ja toteutuksesta. Lisäksi yksikkö vastaa tietojärjestelmien tietoturvan ja tietosuojan suunnittelusta, koordinoinnista, kehittämisestä, toteuttamisesta ja seurannasta.

Talous- ja henkilöstöjohtaja vastaa talous- ja hallintopalveluista, sisältäen myös arkistovastuun.

KESKEISET PAINOPISTEALUEET SUUNNITTELUKAUDELLE

Kehittyvä ja aktiivinen kunta

1. Taloudellisen tilanteen seuraaminen ja siihen nopeasti reagoiminen edellyttävät laadukkaita seuranta- ja ennustemenetelmiä. Pyritään järjestämään palvelut niin, että käytössä olisi laadukkaita seuranta- ja ennustemenetelmiä.

Asiat hoituu ja ketään ei jätetä – Toimivat palvelut

1. Varmistetaan osaltaan henkilöstön, omaisuuden ja sopimusten sujuva siirtyminen hyvinvointialueelle
2. Ollaan aktiivisesti mukana julkisen hallinnon sähköisten palveluiden käyttöönotossa.
3. Kehitetään ICT-toimintaa ja pyritään hyödyntämään digitalisaatiota asiakaslähtöisesti.
4. Jatketaan kunnan arkistonmuodostuksen ja sitä koskevien suunnitelmien kehittämistä arkistolaitoksen antamien sähköisen arkistonmuodostuksen eAMS-määritysten mukaisesti ja otetaan käyttöön sähköisen arkistoinnin ratkaisu.

Me teemme Hausjärven - Kaikki tekemään yhdessä!

5. Toteutetaan kunnan verkkosivujen uudistus. Perustana käytetään asiakkaan ja kuntalaisen helpon ja riittävän tiedonsaannin näkökulmaa. Kehitetään verkkosivujen rakennetta entistä käytettävämpään suuntaan siten, että sivut täyttävät saavutettavuusdirektiivin vaatimukset.
6. Viestitään avoimesti ja ollaan mukana sosiaalisissa medioissa.
7. Annetaan asiakkaille ja kuntalaisille osallistumismahdollisuuksia järjestämällä kuntalaiskyselyitä.

STRATEGISET TAVOITETASOT

Asiat hoituu ja ketään ei jätetä – Toimivat palvelut**Talouden tasapaino**

Tilinpäätöksen tulos on vähintään talousarvion mukainen ja investoinnit toteutuvat enintään talousarvion mukaisina.

TAVOITTEET

1. Järjestetään ICT-toimintaa tarkoituksenmukaisesti ja tehokkaasti.
2. Videoidaan vähintään kaksi kunnanvaltuuston kokousta vuosittain.
3. Taloushallinnon järjestelmä uudistus saatetaan loppuun

TALOUSSLUVUT - HALLINNON SISÄISET PALVELUT

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	51 344	52 000		52 000	45 702	87,9 %	-6 298
Maksutuotot						-	
Tuet ja avustukset	121 151	13 100	10 000	23 100	20 846	90,2 %	-2 254
Vuokratuotot						-	
Muut toimintatuotot	1 763				36 896	-	36 896
Toimintatuotot yht.	174 258	65 100	10 000	75 100	103 444	137,7 %	28 344
Valmistus omaan käyttöön						-	
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-496 980	-534 094		-534 094	-507 167	95,0 %	26 926
Palvelujen ostot	-824 139	-643 200	-5 000	-648 200	-725 245	111,9 %	-77 034
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 314	-16 800		-16 800	-10 878	64,8 %	5 922
Avustukset						-	
Vuokratulot	-43 117	-50 800		-50 800	-53 295	104,9 %	-2 495
Muut toimintakulut	-28 241				-67 096	-	-67 096
Toimintakulut yht.	-1 408 792	-1 244 894	-5 000	-1 249 894	-1 363 682	109,1 %	-113 777
Toimintakate	-1 234 533	-1 179 794	5 000	-1 174 794	-1 260 238	107,3 %	-85 434
Rahoitustuotot ja -kulut					99	-	99
Poistot ja arvonalentumiset	-4 238	-67 700		-67 700	-33 572	49,6 %	34 128
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 238 772	-1 247 494	5 000	-1 242 494	-1 293 712	104,1 %	-51 207

TOIMINNAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Talous- ja hallintojohtaja irtisanoutui maaliskuussa 2022 ja talous- ja henkilöstöjohtaja Meri Ruuskanen aloitti 1.10.2022. Hallintosuunnittelija aloitti työn kesäkuussa 2022.

Vuoden 2022 alusta Kuntien Hetapalvelut Oy on tarjonnut taloushallinnon toiminnanohjausjärjestelmäksi kansainvälisesti laajasti käytössä olevaa Unit4:sta, jonka katsottiin kilpailutuksen yhteydessä olevan Suomen julkissektorin edistynein järjestelmä. Palkkahallinnon ohjelmistona on Personec F2, joka on uusimpia julkissektorin palkkajärjestelmä.

Tietohallinnossa vuosi 2022 on ollut ensimmäinen suhteellisen normaali vuosi aikaisempien muutosvuosien jälkeen. ICT-palveluissa kuitenkin tapahtuu muutosta jatkuvasti ja vuonna 2022 on jo aloitettu valmistelut maakunnallisen tietoliikennekilpailutuksen toteuttamiseksi. Hausjärvi on ollut aktiivisesti mukana valmisteluissa ja varsinaisen kilpailutus toteutetaan Hämeenlinnan kaupungin toimesta keväällä 2023.

Hausjärvi on lähtenyt mukaan Palmu –hankkeeseen, jossa on kysymys palvelujen muutoksenhallinnan hankkeesta ICT-palvelujen osalta. Tavoitteena on tuottaa kunnille ja pienille kaupungeille soveltuva ICT-palvelujen hallintamalli, josta on tukea ICT –palvelujen muutosten hallinnassa. Hankkeen kokonaisbudjetti vuosille 2022-2024 on 223 600 euroa. Hausjärven osuus on 57 400 euroa, johon kunta saa valtiovarainministeriöltä tukea 48 790 euroa. Hankehallinnoijana toimii Lopen kunta ja osallistujina Riihimäen kaupunki sekä Hausjärven kunta.

Hausjärven kunnalta löytyy vuodelta 2022 ilmoituksia tietosuojapoikkeamista 12 kappaletta. Kolmesta tietoturvaloukkauksesta on tehty ilmoitus valvovalle viranomaiselle, kaksi tietosuojavaltuutetulle ja yksi aville. Tietosuojaan liittyviä tehtäviä toteutetaan vuositasolla yli 40 tehtävää, käytännössä siis viikoittain pelkästään Hausjärven kunnan osalta.

WWW-sivujen uudistaminen on tehty vuonna 2022 ja kunta on ollut mukana sosiaalisessa mediassa sekä tapahtumissa. Kunnan johtoryhmä osallistui Taisto harjoitukseen marraskuussa.

Hyvinvointialueen alkaminen vuoden 2023 alusta vaikutti niin talouden kuin henkilöstöhallinnan sekä ICT-puolen toimiin. Henkilöstön siirrosta hyvinvointialueelle pidettiin YT-menettely marraskuun alusta ja noin 160 henkeä valmistauduttiin siirtämään pois kunnan palveluksesta vuoden 2023 alusta. Taloudessa vaikuttivat sektoriluokituksen, palveluluokituksen sekä tilien muutokset hyvinvointialueiden aloittaessa ja valmistavia tehtäviä on tehty pitkin vuotta.

TALOUDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Hetan toteutuneet kustannukset nousivat tarjouspyyntöä suuremmiksi ja nosti toteuman arvioitua suuremmaksi. Sarastian raporttiohjelman katselukäyttö on ollut tarpeellista vielä pitää ohessa joka osaltaan lisää taloushallinnon ohjelmien kuluja.

Hinta on noussut alkuperäisestä arviosta niin järjestelmätoimittajalla Abilitalla sekä palvelutuottajalla. Heta-palvelut Oy:ssä ainoina Unit4 asiakkaina on Loppi ja Hausjärvi, joten kehittämiskulut jakaantuvat vain kahdelle kunnalle. Ohjelmisto on ollut Hetapalveluille ja kunnalle uusi sekä palvelutoimittajan henkilöstövaihtuvuus on tuonut haasteita vuoden 2022 aikana. Vuoden 2022 aikana on reklamoitu palvelusta useamman kerran ja saatu pieni summa hyvitystä.

Toimintakatteen toteutuma on 107,26 %. Toimintatuotot toteutuivat 137,74 %. Toimintakulut toteutuivat 109,10 %.

2.6.4. Ruoka- ja siivouspalvelut

TEHTÄVÄN KUVAUS

Ruoka- ja siivouspalvelut sisältää kunnan eri toimipisteisiin tuotettavan ruoka- ja siivouspalvelun.

Vastuhenkilö on ruoka- ja siivouspalvelupäällikkö.

KESKEISET PAINOPISTEALUEET SUUNNITTELUKAUDELLE

1. Vuonna 2021 aloitettua yhteisöohjautuvuuden prosessia aletaan työstää yksikön tavaksi toimia koko henkilökunnan voimin. Tavoitteena on ylläpitää ja vahvistaa henkilökunnan työmotivaatiota, työhyvinvointia ja työtyytyväisyyttä sekä prosessien sujuvuutta asiakkaan kokeman laadun kehittämiseksi.
2. Ruoka- ja siivouspalvelut valmistautuu hyvinvointialueen tuomaan muutokseen. Samalla yksikkö tuo oman osaamisensa kunnan tuotantokeittiön rakentamishankkeeseen yhtenäiskoulun yhteyteen ja valmistele uusia ruokatuotantomenetelmien käyttöönottoa. Yksikkö on aktiivisesti mukana yhtenäiskoulun rakennushankkeessa myös tuomalla puhdistuksen teknologisen osaamisensa hankkeen käyttöön tavoitteena kiinteistön pitkä käyttöikä ja kustannustehokkaat sekä käyttäjilleen turvalliset tilaratkaisut.
3. Vuonna 2022 jatketaan henkilökunnan työhönperehdytysmateriaalin työstämistä sekä tutkitaan mahdollisuutta digitalisoida esimiestyötä ottamalla käyttöön koko yksikön toiminnanohjausjärjestelmä.

Sitovat tulostavoitteet:

Kehittyvä ja aktiivinen kunta

Yksikön tiedottamista kehitetään ylläpitämällä tietosisältöä kunnan verkkosivuilla. Vuonna 2019 käyttöönotettua ruokapalvelun toiminnanohjausjärjestelmää hyödynnetään yhä laajemmin.

Asiat hoituu ja ketään ei jätetä – Toimivat palvelut

Johtamista kehitetään valmentavaksi ja henkilöstön yhteisöohjautuvuutta laajennetaan ja syvennetään tavoitteena asiakaslähtöiset palvelut.

Me teemme Hausjärven - Kaikki mukaan!

Ruoka- ja siivouspalvelut -yksikköä kehitetään henkilöstölähtöisesti ylläpitämällä työpajakäytäntöä, jossa työstetään ja ratkotaan yhteisiä asioita.

TALOUSLUVUT - RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUT

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	2 128 176	2 108 050		2 108 050	2 037 619	96,7 %	-70 431
Maksutuotot	1 320					-	
Tuet ja avustukset	8 781	12 900		12 900	16 207	125,6 %	3 307
Vuokratuotot						-	
Muut toimintatuotot	1 031				616	-	616
Toimintatuotot yht.	2 139 307	2 120 950	0	2 120 950	2 054 442	96,9 %	-66 508
Valmistus omaan käyttöön						-	
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-1 294 393	-1 404 371		-1 404 371	-1 314 027	93,6 %	90 344
Palvelujen ostot	-153 459	-107 800		-107 800	-128 630	119,3 %	-20 830
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-596 147	-588 000		-588 000	-610 395	103,8 %	-22 395
Avustukset						-	
Vuokratulot	-83 248	-80 800		-80 800	-83 117	102,9 %	-2 317
Muut toimintakulut	-2 605	-1 600		-1 600	-5 392	337,0 %	-3 792
Toimintakulut yht.	-2 129 852	-2 182 571	0	-2 182 571	-2 141 561	98,1 %	41 010
Toimintakate	9 456	-61 621	0	-61 621	-87 119	141,4 %	-25 498
Rahoitustuotot ja -kulut						-	
Poistot ja arvonalentumiset	-8 897	-15 500		-15 500	-10 520	67,9 %	4 980
Tilikauden yli-/alijäämä	558	-77 121	0	-77 121	-97 639	126,6 %	-20 518

TOIMINNALLISET MUUTOKSET

Ruoka- ja siivouspalveluihin on lisätty +2 htv:ta vakituisesti, joka parantaa osittain henkilöstömitoitusta tehostetussa asumispalvelussa sekä +1 htv määräaikaisesti ruoan kuljetuspalveluihin.

TOIMINNAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

1. Yhteisöohjautuvuuden koulutus- ja sparrausjaksot saatiin päätökseen vuonna 2022. Yhteisöohjautuvuuden prosessia jatketaan Ruoka- ja siivouspalveluissa ”Mian siivoomo” ja ”Riitan leipomo” –konseptilla. Siivoomoa ja leipomoa varten olemme yhteisesti prosessin aikana rakentaneet sisältöä, jota Mia ja Riitta ottavat puheeksi sopivasti työn lomassa. Tavoitteena on luoda yhteinen toimintakulttuuri, jossa on mahdollisuus kokeilla työtä ja ammat-

tialoja kehittäviä asioita, epäonnistua, oppia virheistä ja jakaa näin saatua osaamista yhteiseen käyttöön. Siivoo- ja leipomo –konseptiin kuuluu nyt aluksi myös työkierto, jossa jokainen yksikön palveluvastaava työskentelee toisessa työpisteessä viikon ajan. Ajatuksena on, että ihmiset oivaltaisivat uusia toimintatapoja ja hyödyntäisivät niitä omassa työssään. Siivoo- ja leipomo-työskentelyjaksojen aikana jatkamme yhteisöohjautuvuuden toimintatavan kahdensuuntaista kehittämistä.

2. Ruoka- ja siivouspalvelupäällikkö osallistui Kanta-Hämeen hyvinvointialueen tukipalvelujen valmisteluun koko vuoden 2022 ajan. Hausjärven kunnalta siirtyi Oma Hämeen ruoka- ja siivouspalveluyksiköihin Lasihelmi, Jelppilä ja Lehtimajat, joissa vuodevaihteessa työskenteli 10 henkilöä. Vakansseja siirtyi Oma Hämeeseen 11. Yhtä Lehtimajojen ruokatuotannon vakanssia ei saatu täytettyä koko syyskauden jatkuneista rekrytointitoimenpiteistä huolimatta.

Ruoka- ja siivouspalvelut toivat oman osaamisensa yhtenäiskoulun kilpailutusasiakirjoihin alkuvuodesta 2022. Tavoitteena oli saada optimaaliset työskentelytilat, joissa voidaan hyödyntää moderneja palvelutuotantomenetelmiä ottaen huomioon työskentelyergonomia. Lisäksi etsittiin tila- ja pintamateriaaliratkaisuja, jotka tukevat rakennuksen pitkää elinkaarta unohtamatta tilojen toiminnallisuutta käyttäjien näkökulmasta.

3. Vuonna 2022 valmistui ensimmäinen kattava perehdytysopas ruoka- ja siivouspalveluihin. Esimiestyön digitalisointia tutkittiin, mutta löydetyt ratkaisut eivät kattaneet kaikkia osaluonteita, jotka olisi mahdollista sisällyttää ohjelmaan.

Kehittyvä ja aktiivinen kunta

Kunnan verkkosivu-uudistuksen valmistumista odotettiin, jotta ruoka- ja siivouspalvelujen tietosisältöä voitaisiin päivittää. Työtä ei toteutettu vuonna 2022, kun taas vuonna 2019 käytönotettua ruokapalvelun toiminnanohjausjärjestelmään koulutauduttiin kahdesti ja sen toiminnot saadaan täysimittaiseen käyttöön vuonna 2023.

Asiat hoituu ja ketään ei jätetä – Toimivat palvelut

Johtamista kehitetään yhteisöohjautuvuuden menetelmin, kuten yllä kerrotaan.

Me teemme Hausjärven - Kaikki mukaan!

Koronaepidemian aikana ruoka- ja siivouspalveluihin hankittiin etäkokousresurssit. Yksikön henkilökunta kokoontui keväällä 2022 aikana etätyöpajoihin ja epidemian hellittäessä syksyllä vuorotellen etä- ja lähityöpajoihin.

TALOUDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Toimintakatteen toteutuma on 141,38 %. Toimintatuotot toteutuivat 96,86 %. Toimintakulut toteutuivat 98,12 %.

Ruoka- ja siivouspalveluihin lisätty kahden henkilötyövuoden resurssi siirtyi Kanta-Hämeen hyvinvointialueelle, kun taas kuljetuspalveluresurssia tarvitaan päivittäin koulujen ja päiväkotien ruoan kuljettamiseksi.

Ruoka- ja siivouspalvelut alitti talousarvionsa noin kahdella prosentilla.

Ruoka- ja siivouspalvelut alitti noin kuudella prosentilla budjetoidut henkilöstökulut, mikä johtuu siitä, että jopa vakituisen henkilöstön rekrytointi vaikeutui huomattavasti vuoden 2022 aikana. Syksyllä 2022 tehtiin toimeksianto maanlaajuiseen henkilöstöpalveluja tarjoavaan yritykseen kahden siivous- ja kahden ruokatuotantovastaavan rekrytoimiseksi, mutta yhtään soveltuvaa työntekijää ei noin kuukauden auki olleen haun aikana löydetty. Auki olleista vakansseista saatiin kuitenkin sisäisin keinoin vuoden loppuun mennessä täytettyä kolme neljästä. Palvelutuotannon turvaamiseksi ruoka- ja siivouspalvelut sitoutui Hansel Oy:n vuokratyövoimakilpailutukseen.

Palveluostot ylittivät budjetoidun runsaalla 19 prosentilla ja tarvikehankinnat runsaalla neljällä prosentilla. Elintarvikkeet olivat noin neljäsosa yksikön talousarviosta vuonna 2022. Elintarvikkeiden hankkimiseksi oli varattu 500 000 euroa ja summa ylitettiin runsaalla 14 000 eurolla, vaikka kunta hankkii elintarvikkeet Hansel Oy:n kilpailuttamalla sopimuksella. Työterveyshuollon, koneiden kunnossapidon ja siivouspalvelun kulut ylittivät eniten palveluhankinnoissa.

2.7. Elinkeinot ja kehittäminen -palvelukeskus

2.7.1. Toimielin yhteensä

TEHTÄVÄN KUVAUS

Elinkeinot ja kehittäminen -palvelukeskus sisältää seuraavat tulosalueet: elinkeinon kehittäminen (ml. markkinointi), EU- tuet, maataloustoimi, asuntotoimi, joukkoliikenne, kansainvälinen toiminta ja työllistäminen (ml. siviilipalvelus). Lisäksi palvelukeskuksen alla toimii ympäristölautakunta.

Vastuhenkilö on kunnanjohtaja.

Elinkeinot ja kehittäminen -palvelukeskuksen tehtävä on edistää ja kehittää kunnassa asumista ja yrittämistä. Tätä tehtävää palvelukeskus toteuttaa ympäristöä ja kunnan erityispiirteitä kunnioittaen, yhdessä eri toimijoiden kanssa paikallisesti ja seudullisesti.

Elinkeinot ja kehittäminen -palvelukeskuksella on käytettävissään seuraavat valtuuston päättämät määrärahat ja tuloarviot. Talousarviovuoden luvut ovat sitovia ja suunnitelmavuosien luvut ohjeellisia.

STRATEGISET TAVOITETASOT

Kehittyvä ja aktiivinen kunta

Hausjärvi on yrittäjyyden ykköskunta maakunnassa

Maakunnallinen kärkisija Suomen yrittäjien yrittäjyysbarometrissa.

Nopea kaavoitusprosessien läpivienti

Kaavat valmistuvat tavoiteaikataulussa; asemakaavojen läpivienti 6-12 kuukaudessa.

Asiat hoituu ja ketään ei jätetä – Toimivat palvelut

Työmarkkinatuen seuranta aktiivitoimenpiteissä

Aktivointiaste ja kunnan osarahoittama työmarkkinatuki; Yli 50 % työttömistä on aktiivitoimenpiteissä, kunnan työmarkkinatuen rahoitusosuus on alle 100 000 euroa.

TAVOITTEET

Palvelukeskus on mukana julkisen hallinnon sähköisten palveluiden käyttöönotossa.

Liikenneturvallisuuden kehittäminen on mukana kaikessa päätöksenteossa.

Ympäristölautakunta huolehtii siitä, että kunta tarjoaa riittävästi ja monipuolisesti tontteja kaikissa taajamissa.

TALOUSLUVUT - ELINKEINOT JA KEHITTÄMINEN

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	15 488	9 200		9 200	660	7,2 %	-8 540
Maksutuotot	145 467	163 500		163 500	201 166	123,0 %	37 666
Tuet ja avustukset	112 498	182 600	-58 000	124 600	219 975	176,5 %	95 375
Vuokratuotot						-	
Muut toimintatuotot					38 925	-	38 925
Toimintatuotot yht.	273 454	355 300	-58 000	297 300	460 727	155,0 %	163 427
Valmistus omaan käyttöön						-	
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-805 640	-932 558		-932 558	-805 688	86,4 %	126 870
Palvelujen ostot	-307 353	-603 650	50 000	-553 650	-378 193	68,3 %	175 457
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 142	-9 800		-9 800	-5 238	53,4 %	4 562
Avustukset	-7 400	-5 000		-5 000	-4 300	86,0 %	700
Vuokratulut	-13 341	-23 800		-23 800	-13 676	57,5 %	10 124
Muut toimintakulut	-5 491	-4 700		-4 700	-10 082	214,5 %	-5 382
Toimintakulut yht.	-1 143 368	-1 579 508	50 000	-1 529 508	-1 217 177	79,6 %	312 331
Toimintakate	-869 914	-1 224 208	-8 000	-1 232 208	-756 450	61,4 %	475 758
Rahoitustuotot ja -kulut					-1	-	-1
Poistot ja arvonalentumiset	-3 284	-2 600		-2 600	-2 627	101,0 %	-27
Tilikauden yli-/alijäämä	-873 198	-1 226 808	-8 000	-1 234 808	-759 078	61,5 %	475 730

TOIMINNALLISET MUUTOKSET

Vuoden 2022 talousarviossa perusturvalautakuntaan aiemmin sisältyneet työllisyystoimet on siirretty pääosin Elinkeinot ja kehittäminen -palvelukeskukseen. Elinkeinojen kehittämiseen on lisätty +0,5 htv:tä markkinointisihteerin toimeen.

TOIMINNAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Hausjärven kunta on osallistunut Suomen kasvukäytävän yhteistyöverkoston aluekehittämisen edistämiseen. Suomen kasvukäytävä on talouskasvun ja kilpailukyvyyn ydinalue, jonka sydämessä Hausjärvi toimii. Osana kasvukäytävän hanketta on kunnalle tehty oma markkinointivideo ja mahdollistettu osallistuminen vuorovai-kutteisen tilannekuvan tekemiseen Hausjärven elinvoimasta.

Kunnanjohtaja on osallistunut Yritysvoimalan ja Suomen kasvukäytävän kokouksiin.

Riihimäen seudun matkailuhanke ”Yhdessä eteenpäin” tarkoituksena on luoda matkailuorganisaatio palvelemaan Riihimäen seutua eli Hausjärveä, Loppea ja Riihimäkeä. Hankkeen avulla luotiin yhteiset seudulliset matkailun verkkosivut ja valmisteltiin Parhaat palat -matkailuesite.

Suomen yrittäjien yrittäjyysbarometrissa asetettu tavoite ei toteutunut. Maakunnallisessa vertailussa Hausjärven työttömyysaste oli keskimäärin kolmanneksi pienin. Kunnan osuus työmarkkinatuen kuntaosuuksista kasvoi ja asetettu tavoite ei toteutunut. Työttömien aktivointiaste ei yltänyt tavoitteeseen.

Liikenneturvallisuus on parantunut Oitin taajamassa ja Hikiällä, johon tehtiin uusia kevyen liikenteen väylä yhteyksiä. Oitin ja Hikiän taajamissa on asemakaavoitettuja pientalotontteja, mutta Monnin ja Ryttylän taajamiin tarvitaan uusia tontteja. Viime vuonna myytyjä ja vuokrattuja omakotitontteja oli edellisiin vuosiin enemmän.

Raideliikenteessä on vaikutettu maakuntaliiton kautta pääradan perusparantamiseen ja Riihimäki- Pasila lisäraiteiden investointeihin.

Hausjärven kunta on jatkanut Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymän (HSL) kanssa lippuyhteistyötä, jonka edut ovat kuntalaisten käytössä. Sopimuksen mukaan hausjärveläiset voivat ostaa HSL:n matkakortin ja ladata sille henkilökohtaisen kausilipun.

Maataloustoimen palvelut on järjestetty isäntäkuntamallilla siten, että isäntäkuntana toimii Janakkalan kunta. Maataloustoimen palvelut ovat toteutuneet tavoitteen mukaisesti.

Kunnan kautta järjestettävien vuokra-asuntojen täyttöaste on ollut 98 prosenttia.

Ystävyyssuhteita on ylläpidetty kirjallisin terveisin virolaisen Väike-Maarjan ja japanilaisen Naien kunnan kanssa.

TALOUDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Toimintakatteen toteutuma on 61,39 %. Toimintatuotot toteutuivat 154,97 %. Toimintakulut toteutuivat 79,58 %.

2.7.2. Elinkeinojen kehittäminen

TEHTÄVÄN KUVAUS

Elinkeinojen kehittämiseen kuuluvat seuraavat toiminnot: elinkeinojen kehittäminen (ml. markkinointi), EU-tuet, maataloustoimi, asuntotoimi, joukkoliikenne, kansainvälinen toiminta ja työllistäminen (ml. siviilipalvelus).

Vastuuhenkilönä on kunnanjohtaja. Joukkoliikenteen vastuuhenkilönä on talous- ja hallintojohtaja.

KESKEISET PAINOPISTEALUEET SUUNNITTELUKAUDELLE

1. Toteutetaan elinvoima-ohjelmaa ja uusitaan yritysvaikutusten arviointiohjelma. Jatketaan hyvin toimivaa yhteistyötä yrittäjien, yrittäjäjärjestöjen, kyläyhdistysten ja MTK:n kanssa elinvoimatoimikunnassa. Yrittäjien palveluita tuotetaan erityisesti Yritysvoimala Oy:n ja kunnanjohtajan kautta. Kunnanjohtaja on aktiivisesti mukana yrittäjäjärjestöjen tilaisuuksissa. EU:n ja muita rahoituksia haetaan tukemaan elinvoiman kehittämistä. Lisäksi ollaan mukana hankkeissa, jotka parantavat olemassa olevien yrittäjien elinvoimaa Hausjärvellä.

2. Markkinoinnissa toteutetaan markkinointi- ja viestintäohjelmaa. Markkinoinnin pääkohteina ovat potentiaaliset uudet asukkaat ja yrittäjät. Markkinoinnissa osallistutaan asunto- ja yrittäjämessuille.

3. Raideliikenteessä pyritään vaikuttamaan vuoden 2022 jälkeiseen tilanteeseen, jossa lähdetään siitä, että palvelutaso säilyy nykyisellä tasolla.

4. Hausjärven kunta on jatkanut Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymän (HSL) kanssa lippuyhteistyösopimusta, jonka edut ovat kuntalaisten käytössä. Sopimuksen mukaan hausjärveläiset voivat ostaa HSL:n matkakortin ja ladata sille henkilökohtaisen kausilipun.

5. Maataloustoimen palvelut tuottaa Maaseutupalveluyksikkö Häme, joka toimii isäntäkuntamallisesti osana Janakkalan kunnan organisaatiota. Yksikön palvelutuotannon toimivuutta tarkastellaan seurantakokouksessa vuosittain. Tavoite on, että palvelutaso säilyy vähintään nykyisellä tasolla.

6. Kunnan kautta järjestettävien vuokra-asuntojen täyttöaste pyritään pitämään yli 90 %:ssa. Kuntaasunnot Oy:n kanssa järjestetään vakiintuneen käytännön mukaan tilaisuus, jossa yhtiön edustajat ja kunnan viranhaltijat keskustelevat asuntotoimen kehittämisestä.

7. Työllistämistä tehdään määrärahojen puitteissa. Työllistämistoimet sovitetaan yhteen perusturvan alaisuudessa toimivan työpajatoiminnan kanssa. Kunnan oman työllistämisen täydentäjäksi voi kunnanjohtaja käynnistää erillisiä työllistämistä tukevia projekteja palkkatuella, työkokeilulla, työharjoittelulla ja muulla Ely- ja te-toimistojen erillisrahoituksella.

8. Kansainvälinen toiminta käsittää suhteet ystävyyskuntiin ja muun kansainvälisen toiminnan. Ystävyyskuntasuhteita ylläpidetään virolaisen Väike-Maarjan ja japanilaisen Naien kunnan kanssa.

STRATEGISET TAVOITETASOT

Kehittyvä ja aktiivinen kunta

Hausjärvi on yrittäjyyden ykköskunta maakunnassa
Maakunnallinen kärkisija Suomen yrittäjien kuntabarometrissa.

Asiat hoituu ja ketään ei jätetä – Toimivat palvelut

Työmarkkinatuen seuranta aktiivitoimenpiteissä
Aktivointiaste ja kunnan osarahoittama työmarkkinatuki; Yli 50 % työttömistä on aktiivitoimenpiteissä, kunnan työmarkkinatuen rahoitusosuus on alle 100 000 euroa.

TALOUSLUVUT - ELINKEINOELÄMÄN KEHITTÄMINEN

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	15 443	9 200		9 200	660	7,2 %	-8 540
Maksutuotot						-	
Tuet ja avustukset	111 782	182 100	-58 000	124 100	219 246	176,7 %	95 146
Vuokratuotot						-	
Muut toimintatuotot					12 865	-	12 865
Toimintatuotot yht.	127 225	191 300	-58 000	133 300	232 771	174,6 %	99 471
Valmistus omaan käyttöön						-	
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-482 809	-609 140		-609 140	-524 669	86,1 %	84 471
Palvelujen ostot	-207 797	-458 400	50 000	-408 400	-283 124	69,3 %	125 276
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 838	-2 600		-2 600	-3 046	117,2 %	-446
Avustukset	-7 400	-5 000		-5 000	-4 300	86,0 %	700
Vuokratulot	-3 785	-13 200		-13 200	-3 137	23,8 %	10 063
Muut toimintakulut	-4 837	-4 500		-4 500	-9 755	216,8 %	-5 255
Toimintakulut yht.	-708 467	-1 092 840	50 000	-1 042 840	-828 031	79,4 %	214 810
Toimintakate	-581 242	-901 540	-8 000	-909 540	-595 259	65,4 %	314 281
Rahoitustuotot ja -kulut						-	
Poistot ja arvonalentumiset	-3 284	-2 600		-2 600	-2 627	101,0 %	-27
Tilikauden yli-/alijäämä	-584 526	-904 140	-8 000	-912 140	-597 886	65,5 %	314 254

TOIMINNALLISET MUUTOKSET

Vuoden 2022 talousarviossa perusturvalautakuntaan aiemmin sisältyneet työllisyystoimet on siirretty pääosin Elinkeinojen kehittämiseen. Elinkeinojen kehittämiseen on lisätty +0,5 htv:tä markkinointisihteerin toimeen.

TALOUDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Toimintakatteen toteutuma on 65,45 %. Toimintatuotot toteutuivat 174,62 %. Toimintakulut toteutuivat 79,40 %.

2.7.3. Ympäristölautakunta

Ympäristölautakuntaan kuuluvat toiminnot kaavoitus ja maankäytön suunnittelu, ympäristötoimi, rakennusvalvonta ja hallinto.

Vastuhenkilö on rakennustarkastaja.

KESKEISET PAINOPISTEALUEET SUUNNITTELUKAUDELLA

1. Kunnan elinvoiman kehittäminen ja lisääminen kaavoituksella.
2. Kunnanhallituksen päätösten mukaisten asemakaavojen ja asemakaavamuutosten laatiminen.
3. Yleis- ja asemakaavojen päivittäminen ajan tasalle.
4. Rakennusvalvonnan lupakäytäntöjen selkeyttäminen ja lupakäsittelyajan lyhentäminen. Asiakkaiden neuvonnan ja ennako-ohjauksen lisääminen.
5. Hausjärven kunnan pohjavesialueita koskevan suojelusuunnitelman päivittäminen.

STRATEGISET TAVOITETASOT

Kehittyvä ja aktiivinen kunta

Joustava kaavoitusprosessin läpivienti

Hankkeet etenevät aikataulussa ja täyttävät niille asetetut tavoitteet sisällön ja laadun osalta.

Ympäristölupien ja maa-aineslupien käsittelyaikataulu

6-12 kuukautta, kun hakemukset ovat käsittelykelpoisia.

Rakennuslupien käsittelyaikataulu

2-8 viikkoa, kun hakemukset ovat myöntökelpoisia.

Asiakkaille rakentamisen ohjauksen/neuvonnan parantaminen

hakemusten täydennystarpeiden pienentäminen ja lupakäsittelyn nopeutuminen; lupahakemukset täydellisempiä

KAAVOITUS JA MAANKÄYTTÖ

Kaavoitustöitä ja maankäyttötoimenpiteitä toteutetaan kunnanhallituksen linjaamien ohjeiden ja päätösten mukaisesti.

Kaavoitus mahdollistaa kunnan taajamien asumisen, liikkumisen ja palveluiden kehittämisen. Tavoitetasona on joustava, kunnan kehitystä ja palveluita tukeva kaavoitus.

Asemakaavoituksessa taajamien kaavat ajantasaistetaan keskeisimmiltä osin. Vireillä olevat Hikiän ja kirkonkylän osayleiskaava ja Oitin osayleiskaava saatetaan loppuun.

RAKENNUSVALVONTA

Rakennusvalvonnan toiminta painottuu lakisääteisiin tehtäviin. Merkittävä osuus työn kuvaan on rakentamiseen painottuva neuvonta, rakentamismahdollisuuksien selvittäminen ja suunnittelun ohjaustyö.

Rakennusluvitusta painottuu suhdanteiden mukaisesti.

Uudispientalorakentamisen arvioidaan pysyvän vuoden 2021 tasolla. Käyttötarkoituksen muutokset ja haja-asutusalueelle suuntautuva rakentaminen on arvioiden mukaan lisääntymässä, joka tulee myös lisäämään suunnittelutarveratkaisuja.

Rakennusvalvonnan ohjelmistojen kustannusten nousu tulee rasittamaan rakennusvalvonnan taloutta ja luomaan korotuspainetta lupamaksuihin.

Muuttuva lainsäädäntö ja uudet ohjelmistot edellyttävät jatkuvaa koulutusta.

YMPÄRISTÖTOIMI

Ympäristötoimi vastaa ympäristönsuojelun toteutumisesta kunnassa. Ympäristötoimelle kuuluvista lakisääteisistä tehtävistä mm. luvituksesta, neuvonnasta ja valvontatyöstä suoriudutaan kohtuullisessa ajassa.

Ympäristötoimen tehtäviin kuuluu maa-aineslain mukaisten lupahakemusten käsittely sekä myönnettyjen ottolupien ja –alueiden valvonta. Lautakuntaan päätettäväksi odotetaan yhtä ottolupahakemusta, joka ratkaistaan vuonna 2022. Maa-ainestenottoalueiden valvontaa suoritetaan vuosittain.

Ympäristöluvitusten määrä riippuu yritystoiminnan luvanvaraisuudesta, hakemukset pyritään käsittelemään ja ratkaisemaan ympäristölautakunnassa kohtuullisessa ajassa noin vuoden sisällä. Ympäristöluvallisten toimintojen valvontaa suoritetaan ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman mukaisesti.

Ympäristötoimessa neuvonta on erittäin merkittävä osa työmäärästä, joka painottunee jätevesiasioihin.

Aloitetaan pohjavesialueiden suojelusuunnitelman päivityshanke. Hanke pyritään toteuttamaan vuosina 2022–2023.

TALOUSLUVUT - YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	45					-	
Maksutuotot	145 467	163 500		163 500	201 166	123,0 %	37 666
Tuet ja avustukset	716	500		500	729	145,8 %	229
Vuokratuotot						-	
Muut toimintatuotot					26 060	-	26 060
Toimintatuotot yht.	146 228	164 000	0	164 000	227 955	139,0 %	63 955
Valmistus omaan käyttöön						-	
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-322 831	-323 418		-323 418	-281 019	86,9 %	42 399
Palvelujen ostot	-99 556	-145 250		-145 250	-95 070	65,5 %	50 180
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 304	-7 200		-7 200	-2 192	30,4 %	5 008
Avustukset						-	
Vuokratulot	-9 556	-10 600		-10 600	-10 540	99,4 %	60
Muut toimintakulut	-654	-200		-200	-327	163,4 %	-127
Toimintakulut yht.	-434 901	-486 668	0	-486 668	-389 146	80,0 %	97 521
Toimintakate	-288 672	-322 668	0	-322 668	-161 191	50,0 %	161 477
Rahoitustuotot ja -kulut					-1	-	-1
Poistot ja arvonalentumiset						-	
Tilikauden yli-/alijäämä	-288 672	-322 668	0	-322 668	-161 192	50,0 %	161 476

TUNNUSLUVUT

	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Tot-%
Henkilöstön määrä	5	5	5	100 %
Rakennusluvut, yhden asunnon talot (uudet)	3	6	9	150 %
Rakennusluvut, rivitalot (uudet)	1	0	4	-
Rakennusluvut, paritalot (uudet)	1	1	0	0 %
Muut luvat	98	100	123	123 %
Käyttötarkoituksen muutos asunnoksi	-	2	1	50 %

TOIMINNAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Kaavoitus ja maankäyttö

Yleiskaavoitus: Hikiän-Kirkonkylän osayleiskaava eteni ehdotusvaiheeseen joulukuussa 2022. Oitin osayleiskaavan osalta on laadittu selvityksiä. Kaavaa on tarkoitus viedä eteenpäin Hikiän-Kirkonkylän osayleiskaavan hyväksymiskäsittelyn jälkeen.

Asemakaavoitus: kantatie 54:n varren yritysalueen asemakaavan muutos ja laajennus käynnistettiin. Tavoitteena on saada uusi liittymä kt 54:lle ja muuttaa rakennusoikeuksia vastaamaan yritysalueen tarpeita. Alueelle on tarkoitus muodostaa tontti Kanta-Hämeen pelastuslaitoksen toimintaa varten.

Monnin eteläosan yritysalueen ja pääkadun asemakaava ja Rajakorventien asemakaavamuuotos sekä Kuulojan itäisen teollisuusalueen kaavat eivät edenneet vuonna 2022.

Ranta-asekaavoitus: Puujoen puutarhakylän ranta-asekaavan osittainen kumoaminen oli luonnoksena nähtävillä. Kaava etenee tavoitteiden mukaisesti.

Tonttitarjonta: Taajamissa on asemakaavoitettua pientalotonttivarantoa useiksi vuosiksi kunnan strategian mukaisesti.

Henkilöstöresurssit: Kaavoittajan virassa tapahtui henkilövaihdos. Virka oli täyttämättä useita kuukausia hakuprosessin vuoksi. Virka täytettiin marraskuun alussa. Henkilöstövaje vaikutti vuoden 2022 aikana uusien kaavojen aloittamiseen.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonnassa keskityttiin uusien rakennuslupien myöntämiseen sekä neuvonta- ja selvitystyöhön mahdollisten rakennushankkeiden osalta. Asiakasneuvonta keskittyi rakentamismahdollisuuksien selvittämiseen, sähköisen asioinnin avustamiseen ja yleiseen hankeneuvontaan.

Lisäksi tehtiin keskeneräisten rakennuslupahankkeiden loppuunsaattamista ja selvitystyötä.

Rakennusten käyttötarkoitukseluokituksen muutos ja pysyvän huoneistotunnisteen käyttöönotto työllisti rakennusvalvontaa. Kyseessä oli tilastokeskuksen sekä Digi- ja väestöviraston kautta tulleet muutokset.

Rakennusvalvonnassa myönnettiin rakennus- ja toimenpidelupia 1.1.- 31.12.2022 välisenä aikana yhteensä 81 kpl, Muita päätöksiä tehtiin 143 kpl sekä lupiin liittyviä katselmuksia, kirjauksia ja kokouksia oli yhteensä 234 kpl.

Ympäristötoimi

Ympäristötoimen tehtävät painottuivat hakemusten käsittelyyn, ympäristövalvontaan ja neuvontaan.

Ympäristötoimessa aloitti elokuussa Lopelta ostopalveluna ostettu (30 %:n työpanos) määräaikainen ympäristösuunnittelija.

Ympäristölautakuntaan valmisteltiin päätöksentekoa varten kaksi maa-aineslupahakemusta ja kaksi vesihuoltolain mukaista vapautushakemusta. Lisäksi käsiteltiin yhden laitoksen rekisteröinti-ilmoitus sekä kolme luvan muutosta tai rauettamista. Muita tehtäviä olivat mm. viranhaltijapäätökset (20 kpl) ja annetut lausunnot (5 kpl).

Ympäristönsuojelun valvontaohjelman mukaiset määräaikaistarkastukset suoritettiin tyydyttävästi. Maa-ainestenoton valvonta suoritettiin suunnitellusti. Ympäristötoimessa jatkettiin vesihuoltolakiin liittyvää kiinteistökartoitus-projektia sekä käsiteltiin tulleita vesihuoltolain mukaisia vapautushakemuksia.

Neuvontaa tehtiin erityisesti jätevesien käsittelyyn liittyen.

Vuonna 2021 aloitettu kunnan ympäristönsuojelumääräysten päivittäminen saatettiin loppuun, uudet määräykset astuivat voimaan keväällä. Ympäristönsuojeluviranomaisen taksa päivitettiin, uusi taksa astui voimaan vuodenvaihteessa 2023.

Kunnan pohjavesialueiden suojelusuunnitelman päivityshanke aloitettiin vuoden 2022 lopulla.

TALOUDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Toimintakatteen toteutuma on 49,96 %. Toimintatuotot toteutuivat 139,00 %. Toimintakulut toteutuivat 79,96 %.

Kokonaisuudessaan talousarvion toteutuma on tulojen ja menojen osalta ennakoitua paljon parempi.

Toiminnallisilla osa-alueilla kaavoituksen osalta arvioiduista tuotoista hieman jäätii, mutta myös menot alitettiin arvioidusta asiantuntijapalveluiden sekä henkilöstömenojen osalta.

Rakennusvalvonnassa tuloissa oli selvä nousu arvioituun, jonka lisäksi toimintakulut alitettiin. Tämä paransi tulosta merkittävästi arvioidusta.

Ympäristötoimen osalta menot hieman alittuivat ja tulojen osalta oli hienoinen kasvu.

Hallinnon osalta pysyttiin talousarviossa.

Ympäristölautakunnan tulosta kokonaisuudessaan voidaan erittäin hyvänä. Jokaisella osa-alueella kulujen osalta alitettiin talousarvio hieman ja rakennusvalvonnan sekä ympäristötoimen tulojen ennakoitua parempi tulos nosti koko ympäristölautakunnan tuloksen.

2.8. Perusturvalautakunta

2.8.1. Toimielin yhteensä

TEHTÄVÄN KUVAUS

Perusturvalautakunnan vastuulla ovat seuraavat tulosalueet: perusturvan hallinto, sosiaalityö, vammaispalvelut, ikäihmisten palvelut ja terveyspalvelut (perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoido).

Perusturvalautakunnan strategia:

Tuemme kuntalaisia erilaisissa elämänvaiheissa ennaltaehkäisevästi, asiakaslähtöisesti ja palveluhenkisesti järjestämällä lakisääteiset sosiaalipalvelut, käyttämällä joustavasti erilaisia palvelujen järjestämistapoja sekä tukemalla omaehtoista vastuunottoa siten, että perusturvallisuus säilyy.

Perusturvalautakunnan eri tehtäväalueilla ja valtuustotason sitovilla tavoitteilla pyritään vastaamaan palvelutarpeisiin sekä turvaamaan palvelujen ja henkilöstön siirto kunnalta hyvinvointialueelle hallitusti.

Perusturvalautakunnan valtuustotason sitovia tavoitteita ovat:

Asiat hoituu ja ketään ei jätetä – Toimivat palvelut

Palvelujen ja henkilöstön siirto kunnalta hyvinvointialueelle tapahtuu hallitusti.

Palvelujen sujuvuus ja henkilöstön tukeminen muutostilanteessa.

Kehittyvä ja aktiivinen kunta

Asiointimahdollisuuksien lisääminen.

Me teemme Hausjärven - Kaikki tekemään yhdessä!

Hyvinvoinnin edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen kunnan ja muiden toimijoiden yhteistyönä.

Sote-uudistuksen vaikutuksia talousarvioon ja taloussuunnitelmaan on kuvattu tarkemmin kappaleissa 3.2.3 ja 5.3.6.

TALOUSSLUVUT - PERUSTURVALAUTAKUNTA

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	476 455	182 000		182 000	179 542	98,6 %	-2 458
Maksutuotot	1 621 994	1 618 900	-230 000	1 388 900	1 370 593	98,7 %	-18 307
Tuet ja avustukset	1 663 305	301 400	650 000	951 400	1 155 202	121,4 %	203 802
Vuokratuotot	548 995	578 700		578 700	546 380	94,4 %	-32 320
Muut toimintatuotot	122 788	24 400		24 400	198 539	813,7 %	174 139
Toimintatuotot yht.	4 433 537	2 705 400	420 000	3 125 400	3 450 256	110,4 %	324 856
Valmistus omaan käyttöön						-	
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-7 009 864	-7 355 243		-7 355 243	-7 045 679	95,8 %	309 564
Palvelujen ostot	-22 529 275	-22 099 347	-1 625 000	-23 724 347	-24 270 348	102,3 %	-546 001
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-235 947	-219 592		-219 592	-237 182	108,0 %	-17 590
Avustukset	-853 659	-832 700		-832 700	-886 785	106,5 %	-54 085
Vuokratulot	-749 800	-733 884		-733 884	-751 819	102,4 %	-17 935
Muut toimintakulut	-42 124	-84 651		-84 651	-95 570	112,9%	-10 919
Toimintakulut yht.	-31 420 669	-31 325 417	-1 625 000	-32 950 417	-33 287 383	101,0 %	-336 966
Toimintakate	-26 987 132	-28 620 017	-1 205 000	-29 825 017	-29 837 126	100,0 %	-12 110
Rahoitustuotot ja -kulut					-45	-	-45
Poistot ja arvonalentumiset	-31 666	-35 600		-35 600	-26 293	73,9 %	9 307
Tilikauden yli-/alijäämä	-27 018 798	-28 655 617	-1 205 000	-29 860 617	-29 863 465	100,0 %	2 848

TOIMINNAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Asiat hoituu ja ketään ei jätetä – Toimivat palvelut

Palvelujen ja henkilöstön siirto kunnalta hyvinvointialueelle tapahtuu hallitusti.

Tavoite toteutui: Hyvinvointialueen valmistelu eteni aikataulun mukaisesti.

Palvelujen sujuvuus ja henkilöstön tukeminen muutostilanteessa. Tavoite toteutui: Kunnan järjestämiä henkilöstöinfoja hyvinvointialueen valmistelutilanteesta järjestettiin 7 kertaa. Henkilöstölle tehtiin vuoden aikana 2 kyselyä; heinäkuussa ja lokakuussa. Kuljetuspalveluasiakkaita informoitiin kirjeellä tulossa olevasta palveluntuottajan muutoksesta ja palvelussa tapahtuvista muutoksista kesällä 2022.

Peruspalvelut pystyttiin tarjoamaan kohtuullisella tasolla, vaikka henkilöstön saatavuudessa oli vuoden aikana suuria haasteita (sosiaalityöntekijät, lähihoitajat, sairaanhoitajat).

Vammaispalveluissa tavoitteena ollut tavoite yksinäisyyden torjumisesta (vapaa-ajan toiminnot, ystävätoiminta) toteutui.

Vanhustenhuollon palvelurakenteen kokonaisuuden toimivuuden tavoite (asumispalvelu, kotona asuminen) toteutui.

Terveystalouden tavoite lääkäripalveluista Oittiin toteutui 1.9.2022 alkaen. Tavoite talouden toteutumisesta talousarvion mukaisena ylittyi toimintatuottojen osalta 324 856 euroa sekä toimintakulujen osalta 336 966 euroa.

Kehittyvä ja aktiivinen kunta

Asiointimahdollisuuksien lisääminen. Tavoite toteutui: Terveystieteiden tutkimuskeskuksessa otettiin käyttöön Omaolon hyvinvointitarkastus, jonka kautta on mahdollista saada kontakti myös sosiaalihuoltoon.

Suuntima (sähköinen kysymyksiin perustuva palvelu, jota asiakas ja ammattilainen käyttävät yhdessä tapauksissa) otettiin käyttöön sosiaalipalveluissa heinäkuussa 2022.

Me teemme Hausjärven - Kaikki tekemään yhdessä!

- **Hyvinvoinnin edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen kunnan sekä muiden toimijoiden yhteistyönä.**
- **Yhteistyörakenteiden vahvistaminen.** Tavoite toteutui: Yhteinen toiminta Ohjaamossa ja perhekeskuksen kohtaamispaikassa (entinen Lehtimajojen ruokalaita) toteutui. Ohjaamossa kohdattiin 96 hausjärveläistä nuorta ajalla 1.1.-31.12.2022. Kohtaamispaikassa aloitettiin maaliskuussa kerran viikossa kokoontunut nuorten aikuisten Arki Haltuun ryhmä, joka kokoontui vuoden aikana 27 kertaa.
- Vuoden aikana valmisteltiin kuntaan jäävän työllisyyden hoitoa ja pakolaistyötä.

TOIMINNALLISET MUUTOKSET

- Perusturvan hallinnossa työskenteli määräaikaisesti osa-aikainen toimistos sihteeri arkistointitehtävissä ajalla 31.1.-30.12.2022.
- Lasten ja perheiden palvelujen työntekijäresurssia vahvistettiin yhdellä perhetyöntekijällä tammi-kuussa 2022.
- Lapsiperheiden palveluja vahvistettiin omalla johtavalla sosiaalityöntekijällä (sosiaalityöntekijän virka muutettiin johtavan sosiaalityöntekijän viraksi). Virka saatiin täytettyä toukokuussa 2022.
- Kotihoitoon palkattiin fysioterapeutti ja kaksi uutta lähihoitajaa, mutta huonon henkilöstösaatavuuden vuoksi vakinaisia työntekijöitä lähihoitajan toimiin ei saatu palkattua

TALOUDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Perusturvalautakunnan toimintakate toteutui 100,0 %. Toimintatuotot toteutuivat 110 % ja toimintakulut 101%. Toimintatuottojen toteumaan positiivisesti vaikuttivat saadut korona-korvaukset. Toimintakulut ylittivät erityisesti asiakaspalvelun ostojen osalta henkilöstön vuokraamisesta/ostosta sekä lastensuojelun ja vammaispalvelun ostopalveluista johtuen.

2.8.2. Hallintopalvelut

TEHTÄVÄN KUVAUS

Perusturvan hallinnon vastuualue sisältää seuraavan tulosyksikön: perusturvan hallinto. Vastuuhenkilönä on perusturvajohtaja.

KESKEISET PAINOPISTEALUEET SUUNNITTELUKAUDELLE

1. Palvelujen järjestäminen ammattitaitoisen henkilöstön avulla toimialalle myönnettyjen määrärahojen puitteissa.
2. Sosiaali- ja terveystieteiden palvelurakenteen toimivuuden/kattavuuden varmistaminen/hyvinvointialueelle siirron valmisteleminen.

TAVOITTEET JA KEINOT

1. Hyvinvointia edistävät ja tukevat toimenpiteet kaikilla palvelualueilla.
2. Tiivis käytännön yhteistyö seutukunnallisesti ja eri hallintokuntien kesken.
3. Uusien asiointimahdollisuuksien lisääminen.
4. Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus ja pysyvyys.

STRATEGISET TAVOITETASOT

Asiat hoituu ja ketään ei jätetä – Toimivat palvelut

Palvelujen ja henkilöstön siirto kunnalta hyvinvointialueelle tapahtuu hallitusti.

Palvelujen sujuvuus ja henkilöstön tukeminen muutostilanteessa.

TALOUSLUVUT - PERUSTURVAN HALLINTO

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot						-	
Maksutuotot	3 504				2 789	-	2 789
Tuet ja avustukset	3 145	3 800		3 800	1 888	49,7 %	-1 912
Vuokratuotot						-	
Muut toimintatuotot					2 209	-	2 209
Toimintatuotot yht.	6 649	3 800	0	3 800	6 886	181,2 %	3 086
Valmistus omaan käyttöön						-	
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-223 372	-249 606		-249 606	-274 883	110,1 %	-25 276
Palvelujen ostot	-86 756	-91 293		-91 293	-57 087	62,5 %	34 206
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 515	-6 800		-6 800	-15 109	222,2 %	-8 309
Avustukset	-20					-	
Vuokrakulut	-42 960	-15 400		-15 400	-30 892	200,6 %	-15 492
Muut toimintakulut	-894	-1 197		-1 197	-741	61,9 %	456
Toimintakulut yht.	-360 516	-364 296	0	-364 296	-378 713	104,0 %	-14 416
Toimintakate	-353 867	-360 496	0	-360 496	-371 827	103,1 %	-11 331
Rahoitustuotot ja -kulut						-	
Poistot ja arvonalentumiset						-	
Tilikauden yli-/alijäämä	-353 867	-360 496	0	-360 496	-371 827	103,1 %	-11 331

TUNNUSLUVUT

	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Tot-%
Henkilöstön määrä	5,50	6,00	5,50	92 %
Sos.palvelut netto €/asukas (sis.+ulk.)	-1 269,00	-1 392,00	-1 374,00	99 %
Terveyspalvelut netto €/asukas (sis.+ulk.)	-2 048,00	-2 124,00	-2 135,00	101 %
asukasluku, ennuste*	8 144	8 150	8 040	99 %

*) pohjautuen 31.12.2022 asukasmäärätoteumaan

TOIMINNAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Asiat hoituu ja ketään ei jätetä – Toimivat palvelut

Palvelujen ja henkilöstön siirto kunnalta hyvinvointialueelle tapahtuu hallitusti. Tavoite toteutui: Hyvinvointialueen valmistelu eteni aikataulun mukaisesti.

Palvelujen sujuvuus ja henkilöstön tukeminen muutostilanteessa. Tavoite toteutui: Kunnan järjestämiä henkilöstöinfoja hyvinvointialueen valmistelutilanteesta järjestettiin 7 kertaa. Henkilöstölle tehtiin vuoden aikana 2 kyselyä; heinäkuussa ja lokakuussa. Kuljetuspalveluasiakkaita informoitiin kirjeellä tulossa olevasta palveluntuottajan muutoksesta ja palvelussa tapahtuvista muutoksista kesällä 2022.

Terveydenhuollossa otettiin käyttöön Omaolon hyvinvointitarkastus, jonka kautta on mahdollista saada kontakti myös sosiaalihuoltoon.

Suuntima (sähköinen kysymyksiin perustuva palvelu, jota asiakas ja ammattilainen käyttävät yhdessä tapauksissa) otettiin käyttöön heinäkuussa 2022.

TOIMINNALLISET MUUTOKSET

- Perusturvan hallinnossa työskenteli määräaikaisesti osa-aikainen toimistos sihteeri arkistointitehtävissä ajalla 31.1.-30.12.2022.

TALOUDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Toimintakatteen toteutuma on 103,14 %. Toimintatuotot toteutuivat 181,20 %. Toimintakulut toteutuivat 103,96 %.

2.8.3. Sosiaalityö

TEHTÄVÄN KUVAUS

Sosiaalityön vastuualue sisältää seuraavat tulosityksiköt: sosiaalityön henkilöstö, kiintiöpakolaisten vastaanotto, lasten ja perheiden palvelut, muut lasten ja perheiden palvelut sekä työikäisten palvelut.

Vastuuhenkilö on lasten ja perheiden palvelujen työn sisältöön liittyvissä asioissa johtava sosiaalityöntekijä. Työikäisten palvelujen sisältöön liittyvissä asioissa vastuuhenkilöt ovat perusturvajohtaja ja johtava sosiaalityöntekijä. Muilta osin vastuuhenkilö on perusturvajohtaja, joka vastaa erityisesti ostopalvelujen käytöstä.

KESKEISET PAINOPISTEALUEET SUUNNITTELUKAUDELLE

1. Lakisääteisten sosiaalipalvelujen järjestäminen laadukkaasti ja kustannustietoisesti.
2. Varhaisen tuen tukimuotojen tarjoaminen.

STRATEGISET TAVOITETASOT

Kehittyvä ja aktiivinen kunta

Asiointimahdollisuuksien lisääminen

Uusien asiointi- ja tiedotusmahdollisuuksien käyttöönotto ja vakiinnuttaminen.

Asiat hoituu ja ketään ei jätetä – Toimivat palvelut

Palvelujen ja henkilöstön siirto kunnalta hyvinvointialueelle tapahtuu hallitusti

Palvelujen sujuvuus ja henkilöstön tukeminen muutostilanteessa.

Me teemme Hausjärven - Kaikki tekemään yhdessä!

Hyvinvoinnin edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen kunnan ja muiden toimijoiden yhteistyönä.

Yhteistyörakenteiden vahvistaminen

TAVOITTEET JA KEINOT

1. Perhekeskuksen ja olemassa olevien palvelujen hyödyntäminen seudullisen toiminnan kautta.
2. Kunnan tukihenkilötoiminnan organisoiminen.
3. Organisaatiomallin luominen kuntaan jäävän työllisyyden hoidon ja aktivoinnin osalta.
4. Seudullisessa Ohjaamo-toiminnassa mukana oleminen.
5. Vanhemmuuden tukeminen Lounatuulen perhetyön, kotipalvelun perhetyön, sosiaalityön, neuvoloiden, psykiatrisen sairaanhoitajan ja muiden yhteistyötahojen tiiviillä yhteistyöllä.
6. Systemisen lastensuojelun tiimityöskentely.

TOIMINNALLISET MUUTOKSET

Lasten ja perheiden palveluja vahvistetaan yhdellä perhetyöntekijällä.

TALOUSLUVUT - SOSIAALITYÖ

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	11 313				-10 563	-	-10 563
Maksutuotot	57 711	55 800		55 800	55 714	99,8 %	-86
Tuet ja avustukset	273 568	268 900		268 900	348 011	129,4 %	79 111
Vuokratuotot	33 123	35 000		35 000	19 263	55,0 %	-15 737
Muut toimintatuotot	42 045	17 000		17 000	50 082	294,6 %	33 082
Toimintatuotot yht.	417 760	376 700	0	376 700	462 507	122,8 %	85 807
Valmistus omaan käyttöön						-	
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-684 299	-772 852		-772 852	-717 275	92,8 %	55 577
Palvelujen ostot	-1 285 769	-1 408 550	-300 000	-1 708 550	-1 986 066	116,2 %	-277 516
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 338	-15 838		-15 838	-12 826	81,0 %	3 012
Avustukset	-294 837	-215 500		-215 500	-216 174	100,3 %	-674
Vuokrakulut	-52 314	-66 200		-66 200	-35 298	53,3 %	30 902
Muut toimintakulut	-13 243	-41 791		-41 791	-66 391	158,9 %	-24 600
Toimintakulut yht.	-2 346 800	-2 520 731	-300 000	-2 820 731	-3 034 030	107,6 %	-213 299
Toimintakate	-1 929 040	-2 144 031	-300 000	-2 444 031	-2 571 523	105,2 %	-127 492
Rahoitustuotot ja -kulut						-	
Poistot ja arvonalentumiset	-2 093	-2 100		-2 100	-2 093	99,7 %	7
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 931 133	-2 146 131	-300 000	-2 446 131	-2 573 617	105,2 %	-127 486

TUNNUSLUVUT

	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Tot-%
Henkilöstön määrä	14	16	15	94 %
Lastensuojeluilmoitusten määrä	367	295	384	130 %
Lastensuojelun asiakkaat/v.	72	70	66	94 %
SHL:n mukaisen perhepalvelun asiakkaat	148	220	384	175 %
Tehostettua perhetyötä saaneiden lasten lukumäärä	25	15	20	133 %
Sijoitetut lapset vuoden aikana	26	30	24	80 %
Sijoitetut lapset 31.12.	15	16	22	138 %
Vuoden aikana jälkihuollon asiakkuudessa olleet nuoret	19	16	18	113 %
Kasvatus- ja perheneuvolan asiakasperheet	54	35	30	86 %
Kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat	70	90	46	51 %
Täydentävää toimeentulotukea saaneet kotitaloudet	39	66	34	52 %
Ehkäisevää toimeentulotukea saaneet kotitaloudet	57	35	40	114 %

KESKEISET SUORITTEET / TUNNUSLUVUT

TOIMINNAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Kehittyvä ja aktiivinen kunta

- Asiointimahdollisuuksien lisääminen. Tavoite toteutui: Terveystieteiden tutkimuskeskuksessa otettiin käyttöön Omaolon hyvinvointitarkastus, jonka kautta on mahdollista saada kontakti myös sosiaalihuoltoon. Suuntima (sähköinen kysymyksiin perustuva palvelu, jota asiakas ja ammattilainen käyttävät yhdessä tapaamisissa) otettiin käyttöön sosiaalipalveluissa.

Asiat hoituu ja ketään ei jätetä - Toimivat palvelut

- Palvelujen ja henkilöstön siirto kunnalta hyvinvointialueelle tapahtuu hallitusti. Tavoite toteutui: Hyvinvointialueen valmistelu eteni aikataulun mukaisesti.
- Peruspalvelut pystyttiin tarjoamaan kohtuullisella tasolla, vaikka henkilöstön saatavuudessa oli vuoden aikana suuria haasteita.
 - o Työntekijäresurssia vahvistettiin yhdellä perhetyöntekijällä tammikuussa 2022.
 - o Lapsiperheiden palveluihin perustettiin oma johtavan sosiaalityöntekijän virka, joka saatiin täytettyä toukokuussa 2022.
 - o Vakituisen lastensuojelun sosiaalityöntekijän virka saatiin täytettyä osa-aikaisesti syyskuussa 2022.
 - o Kaikkia määräaikaissidonnaisia palvelutarpeen arviointeja ja lastensuojelutarpeen selvityksiä ei saatu tehtyä määräajassa.
 - o Lapsiperheiden palvelut tarjosivat asiakasperheille perhetyötä ja lapsiperheiden kotipalvelua. Perhetyötä sai 41 perhettä ja lapsiperheiden kotipalvelua 21 perhettä.
 - o Lapsiparkki: toteutettiin keväällä 2022 4.3.-20.5.2022 ja 26.8.-11.11.2022 vuorovierailukertoja Hikiällä ja Ryttylässä yhteensä 21 kertaa.
 - o Hurmaavat naiset: toteutettiin keväällä 2022 yhteistyössä seurakunnan diakonia-työn kanssa 1.3.-24.5.2022 kerran viikossa. Ryhmä kokoontui mm. ulkoillen, Hikiän nuorisotilassa, Eskon koulun kuntosalilla, Oitin seurakuntatalolla ja Valkjärven leirikeskuksesta. Suljettuun ryhmään osallistui yhteensä 9 vanhempaa. Ryhmätoiminta

koettiin saadun palautteen perusteella merkitykselliseksi, vanhemman omaa jaksamista tukevasti sekä ilmapiiriltään hyväksi ja luottamukselliseksi.

- MLL Vahvuutta vanhemmuuteen vauvaryhmä: aloitti työskentelyn jo vuonna 2021, mutta koronasta johtuen ryhmätyöskentely saatiin päätökseen keväällä 2022. Ryhmä kokoontui 4 kertaa 8.3.-5.4.2022.
 - Perheiden päivä: järjestettiin 21.6.2022 Valkjärven leirikeskuksessa. Sauna oli lämpimänä ja grilli kuumana. Seurakunta ja kunta tarjosivat makkarat, mehut ja kahvit sekä pullat. Ohjelmana oli yhteisen aterian lisäksi rastirata ja yhteisiä puuhapisteitä perheille. Kävijöitä oli noin 60.
 - Beibiporukka: toteutettiin syksyllä 2022 31.8.-28.9.2022 yhteistyössä neuvolan kanssa. Ryhmä kokoontui yhteensä 5 kertaa. Ryhmään osallistui 7 vanhempaa lastensa kanssa.
- Palvelujen sujuvuus ja henkilöstön tukeminen muutostilanteessa. Tavoite toteutui: Kunnan järjestämiä henkilöstöinfoja hyvinvointialueen valmistelutilanteesta järjestettiin 7 kertaa.

Me teemme Hausjärven - Kaikki tekemään yhdessä! yhteistyönä.

- Yhteistyörakenteiden vahvistaminen. Tavoite toteutui: Yhteinen toiminta Ohjaamossa ja perhekeskuksen kohtaamispaikassa toteutui. Ohjaamossa kohdattiin 96 hausjärveläistä nuorta ajalla 1.1.-31.12.2022. Kohtaamispaikassa aloitettiin maaliskuussa kerran viikossa kokoontunut nuorten aikuisten Arki Haltuun ryhmä, joka kokoontui vuoden aikana 27 kertaa.
- Vuoden aikana valmisteltiin kuntaan jäävän työllisyyden hoitoa ja pakolaistyötä.

TOIMINNALLISET MUUTOKSET

- Lasten ja perheiden palvelujen työntekijäresurssia vahvistettiin yhdellä perhetyöntekijällä tammikuussa 2022.
- Lapsiperheiden palveluja vahvistettiin omalla johtavalla sosiaalityöntekijällä (sosiaalityöntekijän virka muutettiin johtavan sosiaalityöntekijän viraksi). Virka saatiin täytettyä toukokuussa 2022.

TALOUDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Sosiaalityön toimintakate toteutui 105,22 %. Toimintatuotot toteutuivat 122,78 % ja toimintakulut 107,56 %.

.8.4. Vammaispalvelut

TEHTÄVÄN KUVAUS

Vammaispalvelujen vastuualueeseen kuuluvat seuraavat tulosityksiköt: kehitysvammaishuolto ja muu vammaishuolto.

Vastuuhenkilöitä ovat vammaispalveluista vastaavat viranhaltijat, Paavolantien asuinryhmän ja Jelppilän asumispalvelujen osalta yksiköiden esimies ja ostopalvelujen osalta perusturvajohtaja.

KESKEISET PAINOPISTEALUEET SUUNNITTELUKAUDELLA

1. Vammaishuollon palvelujen järjestäminen sisällöltään ja laajuudeltaan sellaisina kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää.

STRATEGISET TAVOITETEASOT

Asiat hoituu ja ketään ei jätetä – Toimivat palvelut

Palvelujen ja henkilöstön siirto kunnalta hyvinvointialueelle tapahtuu hallitusti.

TAVOITTEET JA KEINOT

1. Yksinäisyyden torjuminen (vapaa-ajan toiminnot, ystävä-/tukihenkilötoiminta)
2. Riittävä palveluvalikko
3. Tuetun asumisen vahvistaminen ja asumisen ohjaus

TALOUSLUVUT

TALOUSLUVUT - VAMMAISPALVELUT

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	4 842				750	-	750
Maksutuotot	236 207	215 100		215 100	192 296	89,4 %	-22 804
Tuet ja avustukset	4 392	4 200		4 200	4 759	113,3 %	559
Vuokratuotot	125 301	121 600		121 600	118 104	97,1 %	-3 496
Muut toimintatuotot	80 743	7 400		7 400	92 747	1253,3 %	85 347
Toimintatuotot yht.	451 485	348 300	0	348 300	408 655	117,3 %	60 355
Valmistus omaan käyttöön						-	
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-968 224	-934 988		-934 988	-1 010 313	108,1 %	-75 325
Palvelujen ostot	-1 693 368	-1 811 943	-90 000	-1 901 943	-1 921 077	101,0 %	-19 134
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-34 918	-46 884		-46 884	-55 947	119,3 %	-9 063
Avustukset	-254 468	-303 200		-303 200	-354 994	117,1 %	-51 794
Vuokratulot	-113 304	-131 750		-131 750	-124 867	94,8 %	6 883
Muut toimintakulut	-15 178	-29 593		-29 593	-20 648	69,8 %	8 945
Toimintakulut yht.	-3 079 459	-3 258 358	-90 000	-3 348 358	-3 487 846	104,2 %	-139 488
Toimintakate	-2 627 975	-2 910 058	-90 000	-3 000 058	-3 079 191	102,6 %	-79 133
Rahoitustuotot ja -kulut						-	
Poistot ja arvonalentumiset	-3 400	-3 400		-3 400	-3 400	100,0 %	
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 631 375	-2 913 458	-90 000	-3 003 458	-3 082 591	102,6 %	-79 133

TUNNUSLUVUT

	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Tot-%
Henkilöstön määrä	19	19	19	100 %
Ympärivuorokautisen asumisen päivät	13 373	12 800	13 828	108 %
Ei-ympärivuorokautisen asumisen päivät	5 846	16 000	6 139**	38 %
Vammaispalvelun asiakkaat /v.	157	185	199	108 %
Vaikeavammaisten kuljetuspalvelun asiakkaat/vuosi	121	125	132	106 %

** Tilastovirhe, joka vaikuttaa toteutumisprosenttiin

TUNNUSLUVUT

KESKEISET SUORITTEET / TUNNUSLUVUT

TOIMINNAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Asiat hoituu ja ketään ei jätetä – Toimivat palvelut

- Palvelujen ja henkilöstön siirto kunnalta hyvinvointialueelle tapahtuu hallitusti. Tavoite toteutui: Hyvinvointialueen valmistelu eteni aikataulun mukaisesti. Kuljetuspalveluasiakkaita informoitiin kirjeellä tulossa olevasta palveluntuottajan muutoksesta ja palvelussa tapahtuvista muutoksista kesällä 2022.
- Yksinäisyyden torjuminen (vapaa-ajan toiminnot, ystävätoiminta)
 - o Vapaa-ajan toimintoja toteutettiin koronavirusepidemian tuomien rajoitusten puitteissa. Nuorisotoimen kanssa järjestettiin yhteistä toimintaa Ryttylän Kylätalolla.
 - o Iltaoiminnan kehittäminen kolmannen sektorin kanssa toteutui kevätkaudella 2022.
 - o Jelppilän ryhmäkodeissa lisättiin henkilökunnan läsnäoloa asiakkaiden kanssa jatkamalla korona-aikana aloitettua käytäntöä, jossa henkilökunta liikkuu mahdollisimman vähän eri ryhmäkotien välillä työvuoroissaan. Näin kuhunkin ryhmäkotiin nimetty työntekijä oli paremmin asiakkaille läsnä ja saatavilla.
 - o Uudistetun Hausjärven toimintakeskuksen päiväaikainen toiminta vakiintui vastaamaan erilaisten asiakkaiden tarpeisiin. Toimintakeskus tarjoaa päiväaikaista tavoitteellista, osallistavaa ja asiakkaan toimintakykyä edistävää toimintaa niin vanhempiensa kanssa asuville, yksikössä asuville kuin yksiköiden satelliittiasiakkaillekin.
- Kunnan omissa palveluissa oleville asiakkaille pystyttiin tarjoamaan yksilöllisiä, heidän tarpeisiinsa vastaavia ja itsenäistä toimijuutta tukevia palveluja. Palveluvalikko oli kattava. Yksityisiltä palveluntuottajilta oli haasteellista löytää asiakkaiden tarpeita vastaavia asumispalveluja.
- Vammaispalveluiden vakansseista kohdennettu toistaiseksi 50 % ohjaajan vakanssi asumisen ohjaajan tehtäviin, tuetusti asuvien asiakkaiden itsenäisen asumisen tueksi. Asumisen ohjaajan asiakkaana oli vuoden aikana samanaikaisesti 10-12 asiakasta.

TALOUDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Vammaispalveluiden toimintakate toteutui 105,22 %. Toimintatuotot toteutuivat 122,78 % ja toimintakulujen toteumaprosentti oli 107,56 % talousarvioon nähden.

.8.5. Vanhustenhuolto

TEHTÄVÄN KUVAUS

Vanhustenhuollon vastuualueeseen kuuluvat seuraavat tulosyksiköt: kotihoito, kotisairaanhoido, tukipalvelut, vanhusten päivätoiminta, omaishoidon tuki, ikäihmisten palveluohjaus ja vanhusten asumispalvelut.

Vastuuhenkilönä on vanhuspalvelupäällikkö. Kotihoidon, tukipalvelujen ja päivätoiminnan osalta kotihoidon palveluesimies. Omaishoidon tuen päätöksistä vastaa sosiaaliohjaaja. Ostopalveluista vastaa perusturvajohdaja.

KESKEISET PAINOPISTEALUEET SUUNNITTELUKAUDELLE

1. Vanhustenhuollon palvelurakenteen toimivuus tukee asiakkaan oikea-aikaista ja –paikkaista sijoittumista palveluihin.

STRATEGISET TAVOITETASOT

Asiat hoituu ja ketään ei jätetä – Toimivat palvelut

Palvelujen ja henkilöstön siirto kunnalta hyvinvointialueelle tapahtuu hallitusti.

Palvelujen sujuvuus ja henkilöstön tukeminen muutostilanteessa.

TAVOITTEET JA KEINOT

- Kotikuntoutus ja kuntouttava intervallihoido.
- Asiakkaan kuntouttava arviointijakso ennen säännölliseen tai pitkäaikaiseen palveluun sijoittumista kotihoidossa ja tehostetussa palveluasumisessa.
- Ikäihmisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen HYKO-syntymäpäivien sekä hyvinvointia edistävien kotikäyntien kautta (ml. kodin esteettömyyskartoitus).
- Omaishoitajien tukeminen; vertaisryhmätoiminta.
- Yksinäisyyden torjuminen (vapaa-ajan toiminnot, ystävätoiminta).

TOIMINNALLISET MUUTOKSET

Kotihoitoa vahvistetaan kahdella lähihoitajalla ja yhdellä fysioterapeutilla.

TALOUSLUVUT - VANHUSTENHUOLTO

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	460 300	182 000		182 000	189 355	104,0 %	7 355
Maksutuotot	1 324 572	1 348 000	-230 000	1 118 000	1 119 795	100,2 %	1 795
Tuet ja avustukset	35 395	24 500		24 500	29 076	118,7 %	4 576
Vuokratuotot	390 571	422 100		422 100	409 014	96,9 %	-13 086
Muut toimintatuotot					53 501	-	53 501
Toimintatuotot yht.	2 210 838	1 976 600	-230 000	1 746 600	1 800 741	103,1 %	54 141
Valmistus omaan käyttöön							-
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-5 008 960	-5 290 232		-5 290 232	-4 904 990	92,7 %	385 242
Palvelujen ostot	-1 559 074	-1 583 961	-190 000	-1 773 961	-2 005 139	113,0 %	-231 178
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-178 176	-150 070		-150 070	-153 299	102,2 %	-3 229
Avustukset	-304 334	-314 000		-314 000	-315 618	100,5 %	-1 618
Vuokratulot	-541 223	-520 534		-520 534	-560 761	107,7 %	-40 227
Muut toimintakulut	-12 809	-12 070		-12 070	-6 934	57,4 %	5 136
Toimintakulut yht.	-7 604 575	-7 870 867	-190 000	-8 060 867	-7 946 741	98,6 %	114 126
Toimintakate	-5 393 737	-5 894 267	-420 000	-6 314 267	-6 146 000	97,3 %	168 267
Rahoitustuotot ja -kulut					-45	-	-45
Poistot ja arvonalentumiset	-26 173	-30 100		-30 100	-20 800	69,1 %	9 300
Tilikauden yli-/alijäämä	-5 419 910	-5 924 367	-420 000	-6 344 367	-6 166 844	97,2 %	177 522

TUNNUSLUVUT

	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Tot-%
Henkilöstön määrä	99	106	102	96 %
Kotipalvelun asiakkaat	154	160	199	124 %
Kotipalvelun käyntikerrat (kaikki)	56 118	45 000	52 373	116 %
Tukipalvelujen asiakkaat	178	150	172	115 %
Asumispalvelupäivät	24 725	25 500	24 787	97 %
Lyhytaikaisen asumispalvelun päivät	2 367	2 350	2 720	116 %
Yöhoidon käyntikerrat	3 427	2 500	1 369	55 %

TOIMINNAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Asiat hoituu ja ketään ei jätetä – Toimivat palvelut

- Palvelujen ja henkilöstön siirto kunnalta hyvinvointialueelle tapahtuu hallitusti. Palvelujen sujuvuus ja henkilöstön tukeminen muutostilanteessa. Tavoite toteutui: Kunnan järjestämiä henkilöstöinfoja hyvinvointialueen valmistelutilanteesta järjestettiin 7 kertaa.
- Vanhustenhuollon palvelurakenteen kokonaisuuden toimivuus (asumispalvelu, kotona asuminen): Tavoite toteutui: Pitkäaikaiseen asumispalveluun saapui vuoden aikana 27 hakemusta. Keskimääräinen odotusaika asumispalveluun oli 60 vrk päätöksen tekemisestä. Kaikille asumispalvelun kriteerit täyttäneille asiakkaille ei pystytty tarjoamaan asumispalvelupaikka 3 kuukaudessa, mutta kukaan ei kotona joutunut odottamaan paikan vapautumista, vaan esimerkiksi lyhytaikaispaikalla pitkäaikaispaikan vapautumista. Tehostetun asumispalvelun asiakkaita oli 8,59 % (71/827) 75 vuotta täyttäneiden kuntalaisten määrästä. Säännöllisen kotihoidon piirissä oli 19 % (157/827) 75 vuotta täyttäneistä.
- Koivumäen intervallipaikat olivat ajalla 1.1.-31.12.2022 kahdeksan (8) omaishoidon asiakkaan käytössä. Intervalliasiakkaille laadittiin kuntoutumisen suunnitelma ja asumispalveluiden fysioterapian panosta kohdennettiin intervalliasiakkaisiin.
- Helmikodissa olevat neljä lyhytaikaishoitopaikkaa olivat käytössä koko vuoden. Suurimman asiakasryhmän muodostivat sairaalajaksojen jälkeiset kuntoutus- ja jatkohoidon arvioimista tarvitsevat asiakkaat. Myös pitkäaikaishoidon tarvetta arvioitiin Helmikodissa lyhytaikaisjaksoilla.
- Ei-ympäri vuorokautisen palveluasumisen tarpeeseen pystyttiin vastaamaan alle 3 kuukauden odotusajalla. Ajalla 1.1.-31.12.2022 myönnettiin ei-ympäri vuorokautisen palvelutalon palveluseleitä yhteensä 2 kpl.
- Päiväkuntoutusta järjestettiin vuoden 2022 aikana siten, että ryhmät olivat hieman pienempiä kuin ennen koronaa. Päiväkuntoutuksen toimintaa ohjasi yksi työntekijä.
- Ennaltaehkäisevänä toimintana järjestettiin kuntohoitajan kuntoutuskäyntejä niiden asiakkaiden luona, jotka eivät vielä ole kotihoidon apujen piirissä.
- Omaishoitajien tukeminen; vertaisryhmätoiminta. OmaisOiva järjesti omaishoitajille kevätretken, vertaistukiryhmätoimintaa, Katse Huomiseen -kahvilatoimintaa entisille omaishoitajille, ensitietopäivän omaishoitajille, kuntosaliryhmätoimintaa, verkkover-

taisryhmätoimintaa, WhatsApp-ryhmän ja vesijumppaa Riihimäellä. Lisäksi omaishoitajille tarjottiin kimpapakävelytoimintaa, johon innostuneita ei kuitenkaan löytynyt. Liikuntatoimi järjesti kuljetusta Tervakosken uimahalliin vesijumppaan.

- Kenkien liukuesteitä tarjottiin yli 65-vuotiaille hausjärveläisille perusturvan perintövaroista.
- Eläkeläisille tarjottiin uimalippuja (perusturvan perintövaroista) yhteistyössä liikuntatoimen kanssa.
- Ikäihmisten tiedottamista toteutettiin HYKO-syntymäpäivien sekä hyvinvointia edistävien kotikäyntien kautta syksyllä 2022.
- Kotihoidossa aloitettiin keväällä 2022 ns. etäpalvelut osalle asiakkaista LUMO-palvelun kautta. Näin jotkin käynnit pystyttiin korvaamaan etäyhteydellä LUMO-tabletin kautta.
- Kotihoidon ja asumispalvelujen asiakkaille tehtiin asiakas-/asukastyytyväisyyskysely THL:n toimesta keväällä 2022.
- Kunnan pojat -toiminta tarjosi musiikkiesityksiä ikäihmisille kesän 2022 aikana ja toukuussa liikuntatoimi yhdessä vapaaehtoistyöntekijöiden järjesti asumispalveluiden asukkaille ulkoilutiltapäivän Lehtimajoilla.
- Asumispalveluiden yksiköissä järjestettiin omaisten illat joulukuussa ja niissä tiedotettiin omaisia hyvinvointialueelle siirtymisestä.
- Niin asumispalveluissa kuin kotihoidossakin jouduttiin turvautumaan paljon sijaistyövoimaan henkilöstövuokrausta tarjoavilta yrityksiltä.

TOIMINNALLISET MUUTOKSET

- Kotihoitoon palkattiin fysioterapeutti ja kaksi uutta lähihoitajaa, mutta huonon henkilöstösaatavuuden vuoksi vakinaisia työntekijöitä ei toimiin saatu palkattua.

TALOUDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Vanhustenhuollon tulosalueen toimintakate 102,67 %. Toimintatuotot toteutuivat 117,33 % ja toimintakulujen toteutumaprosentti oli 104,19 % talousarvioon nähden.

.8.6. Terveyspalvelut

TEHTÄVÄN KUVAUS

Terveyspalvelut sisältävät Riihimäen seudun terveyskeskuskuntayhtymän ja Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän.

STRATEGISET TAVOITETASOT

Asiat hoituu ja ketään ei jätetä – Toimivat palvelut

Lääkäripalvelut Oittiin

Talousarvion toteutuminen

TAVOITTEET JA KEINOT

Sähköiset palvelut käytössä, mm. Oma Olo -palvelu.

Lakisääteisten odotusaikojen toteutuminen.

Talouden toteutuminen talousarvion mukaisena.

Kappaleessa 5.3.2 on kuvattu tarkemmin terveyspalvelujen kuntamaksuosuuksia.

TALOUSLUVUT - TERVEYSPALVELUT

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot						-	
Maksutuotot						-	
Tuet ja avustukset	1 346 805		650 000	650 000	771 467	118,7 %	121 467
Vuokratuotot						-	
Muut toimintatuotot						-	
Toimintatuotot yht.	1 346 805	0	650 000	650 000	771 467	118,7 %	121 467
Valmistus omaan käyttöön						-	
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-125 010	-107 565		-107 565	-138 219	128,5 %	-30 655
Palvelujen ostot	-17 904 308	-17 203 600	-1 045 000	-18 248 600	-18 300 978	100,3 %	-52 378
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						-	
Avustukset						-	
Vuokratulot						-	
Muut toimintakulut						-	
Toimintakulut yht.	-18 029 318	-17 311 165	-1 045 000	-18 356 165	-18 439 197	100,5 %	-83 033
Toimintakate	-16 682 513	-17 311 165	-395 000	-17 706 165	-17 667 730	99,8 %	38 434
Rahoitustuotot ja -kulut						-	
Poistot ja arvonalentumiset						-	
Tilikauden yli-/alijäämä	-16 682 513	-17 311 165	-395 000	-17 706 165	-17 667 730	99,8 %	38 434

TOIMINNAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Asiat hoituu ja ketään ei jätetä – Toimivat palvelut

Lääkäripalvelut Oittiin: Tavoite toteutui: 1.9.2023 alkaen Oitin Lehtimajoilla on ollut tarjolla lääkäripalvelut.

- Sähköiset palvelut käytössä, mm. Oma Olo -palvelu. => Sähköisiä palveluita käytössä ja etävastaanotto ja Omaolo -palveluiden käyttö lisääntyi vuoden 2022 aikana.
- Lakisääteisten odotusaikojen toteutuminen. Tavoite toteutui osittain: Lakisääteiset odotusajat toteutuivat sekä avoterveydenhuollossa että suun terveydenhuollossa, mutta ei kokonaisuudessaan erikoissairaanhoidon palvelujen osalta.
- Toimintatulojen ylitys johtui Covid-korvauksista yhteensä 631 205,00 euroa.
- Toimintakulujen ylitys johtui pääosin Covid-19 epidemian aiheuttamien kulujen, mutta myös joidenkin välttämättömien ja/tai lakisääteisten kulujen sekä uusina toimintoina aloitettujen Lo-pen ja Hausjärven lääkäripalvelujen sekä nuorten mielenterveyspalvelujen vuoksi.

Talousarvion toteutuminen

- Riihimäen seudun terveyskeskus Ky Jäsenkunnilta laskutti ylimääräisinä jäsenkuntalaskuinanoin 0,95 miljoonaa euroa.
- Ennalta sovitun vuosilaskutuksen lisäksi Kanta-Hämeen sairaanhoitopiiri laskutti kunnilta ylimääräisiä kuntamaksuosuuksia, joista Hausjärven osuus oli noin 0,32 miljoonaa euroa.

TALouden toteutumisen arviointi

Terveyspalveluiden toimintakate toteutui 97,34 %. Toimintatuotot toteutuivat 103,10 % ja toimintakulujen toteutuma oli 98,58 %.

2.9. Sivistyslautakunta

2.9.1. Toimielin yhteensä

TEHTÄVÄN KUVAUS

Sivistyslautakunnan vastuulla ovat seuraavat tulosalueet: hallintopalvelut, varhaiskasvatus, peruskoulut, toisen asteen koulutus, kulttuuri- ja museotoimi, liikunta- ja nuorisotoimi, kirjastotoimi sekä kansalaisopisto.

Sivistyslautakunnan toiminta-ajatus: Sivistyslautakunta vastaa toimialaansa kuuluvien palvelujen ajanmukaisesta, kustannus- ja arvotietoisesta järjestämisestä hausjärveläisille käytössä olevien voimavarojen mukaan.

Sivistyslautakunnan valtuustotason sitovia tavoitteita ovat:

Kehittyvä ja aktiivinen kunta

Toimivat kunnalliset peruspalvelut on saatavissa omasta kunnasta tai talousalueelta Hausjärven perusopetuksen päättötodistuksen saaneista, lukioon hakuvista nuorista, 45 % hakee oman kunnan lukioon

Oitin kouluhankkeen suunnittelu ja rakennustöiden aloittaminen.

Vuoden 2022 aikana valmistellaan kirjastopalvelujen kehittämissuunnitelma vuosille 2022-2026. Kirjasto on auki myös kesäisin

Opiston tuntimäärä kasvaa vuoden 2021 toteutumaan verrattuna. Opiston opiskelijoiden määrä kasvaa vuoden 2021 toteutumaan verrattuna

Asiat hoituu ja ketään ei jätetä – Toimivat palvelut

Muuttuviin toimintaympäristön haasteisiin vastaaminen

Maakunnallisten yhteistyöhankkeiden lukumäärä

Me teemme Hausjärven – Kaikki tekemään yhdessä

Nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen

Jatko-opiskeluun yhteishaun kautta päässeet Hausjärveltä päättötodistuksen saaneista, tyydyttävä taso 95 %, hyvä taso 98 %.

Jokaisella koululla järjestetty vähintään yksi päihdevalistus tilaisuus

Liikuntakerhojen ympärivuotinen tarjonta Oitissa, Ryttylässä ja Hikiässä

Sivistyslautakunnalla on käytettävissään seuraavat valtuuston päättämät määrärahat ja tuloarviot. Talousarviovuoden luvut ovat sitovia ja suunnitelmavuosien luvut ohjeellisia.

TALOUSLUVUT - SIVISTYSLAUTAKUNTA

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	397 623	501 300	25 000	526 300	491 875	93,5 %	-34 425
Maksutuotot	432 414	382 500		382 500	363 354	95,0 %	-19 146
Tuet ja avustukset	260 866	368 700	185 000	553 700	499 396	90,2 %	-54 304
Vuokratuotot	34 520	62 800		62 800	61 007	97,1 %	-1 793
Muut toimintatuotot	16 041	24 700		24 700	72 786	294,7 %	48 086
Toimintatuotot yht.	1 141 465	1 340 000	210 000	1 550 000	1 488 418	96,0 %	-61 582
Valmistus omaan käyttöön							-
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-8 617 028	-8 792 521	-145 000	-8 937 521	-9 256 567	103,6 %	-319 046
Palvelujen ostot	-5 118 977	-4 973 399	-190 000	-5 163 399	-5 194 524	100,6 %	-31 125
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-379 942	-394 731		-394 731	-429 536	108,8 %	-34 805
Avustukset	-316 380	-328 000		-328 000	-327 347	99,8 %	653
Vuokratulot	-1 946 509	-1 937 626		-1 937 626	-2 024 193	104,5 %	-86 567
Muut toimintakulut	-70 158	-42 375		-42 375	-41 700	98,4 %	675
Toimintakulut yht.	-16 448 994	-16 468 652	-335 000	-16 803 652	-17 273 867	102,8 %	-470 214
Toimintakate	-15 307 529	-15 128 652	-125 000	-15 253 652	-15 785 449	103,5 %	-531 796
Rahoitustuotot ja -kulut					-3 150	-	-3 150
Poistot ja arvonalentumiset	-11 861	-18 900		-18 900	-13 581	71,9 %	5 319
Tilikauden yli-/alijäämä	-15 319 390	-15 147 552	-125 000	-15 272 552	-15 802 180	103,5 %	-529 627

TOIMINNAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Kehittyvä ja aktiivinen kunta

Toimivat kunnalliset peruspalvelut on saatavissa omasta kunnasta tai talousalueelta Hausjärven perusopetuksen päättötodistuksen saaneista, lukioon hakeutuvista nuorista, 45 % hakee oman kunnan lukioon

- tavoite ei toteutunut, prosentti oli 43 %

Oitin kouluhankkeen suunnittelu ja rakennustöiden aloittaminen.

- Tekninen lautakunta teki hankintapäätöksen Oitin yhtenäiskoulun ensimmäisestä vaiheesta joulukuussa 2022.

Vuoden 2022 aikana valmistellaan kirjastopalvelujen kehittämissuunnitelma vuosille 2022-2026. Kirjasto on auki myös kesäisin

- Kehittämissuunnitelma ei valmistunut. Kirjasto oli auki koko kesän.

Opiston tuntimäärä kasvaa vuoden 2021 toteutumaan verrattuna. Opiston opiskelijoiden määrä kasvaa vuoden 2021 toteutumaan verrattuna

- Tavoite toteutui. Opiskelijamäärä kasvoi 73 opiskelijalla. Opiston tuntimäärä kasvoi 534 tunnilla.

Asiat hoituu ja ketään ei jätetä – Toimivat palvelut

Muuttuviin toimintaympäristön haasteisiin vastaaminen

Maakunnallisten yhteistyöhankkeiden lukumäärä

- Perusopetuksen osalta on käynnissä Oikeus oppia- hanke ja verkstoperuskouluhanke. Lukio on mukana yhteishankkeessa Lopen ja Janakkalan lukioiden kanssa. Varhaiskasvatuksessa on käynnissä Tuella on väliä- hanke. Kirjastossa on käynnissä Puhu poliitikolle -demokratiahanke.

Me teemme Hausjärven – Kaikki tekemään yhdessä

Nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen

Jatko-opiskeluun yhteishaun kautta päässeet Hausjärveltä päättötodistuksen saaneista, tyydyttävä taso 95 %, hyvä taso 98 %.

- Tavoite toteutui. Kaikki päättötodistuksen saaneet saivat opiskelupaikan kevään ja kesän aikana.

Jokaisella koululla järjestetty vähintään yksi päihdevalistustilaisuus

- Tavoite toteutui, kouluilla on järjestetty tapahtumia.

Liikuntakerhojen ympärivuotinen tarjonta Oitissa, Ryttylässä ja Hikiässä

- Liikuntakerhoja on järjestetty tavoitteen mukaisesti.

TALOUDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Sivistyslautakunnan toteutuma on 103,51 %. Toimintatuotot toteutuivat 96,03 %. Toimintamenot 102,80 %. Euromääräisesti vuoden talousarvio ylittyi 530 000 eurolla. Tarkempi erittely tulee esille tulosalueiden talouden toteutumisen arvioinnissa.

2.9.2. Hallintopalvelut

TEHTÄVÄN KUVAUS

Hallintopalveluihin kuuluvat luottamushenkilöhallinto ja lautakunnan hallintopalvelut. Vastuhenkilö on sivistysjohtaja.

KESKEISET PAINOPISTEALUEET SUUNNITTELUKAUDELLE

1. Toimialan palvelujen suunnittelu ja kehittäminen
2. Koulurakentamisen ja peruskorjausten suunnittelu ja valmistelu yhdessä muiden hallintokuntien kanssa
3. Sivistyslautakunnan kokousten järjestely, asioiden valmistelu ja päätösten täytäntöönpano
4. Henkilöstön koulutus
5. Koulukuljetusten järjestely
6. Koulujen opetussuunnitelmatyö

TAVOITTEET JA KEINOT

1. Yhteistyö kuntalaisten, luottamushenkilöstön ja palkatun henkilöstön välillä palveluja tuottaessa
2. Palautteen kerääminen toiminnasta ja muutostarpeiden ennakointi
3. Henkilöstökokoukset ja rehtorikokoukset
4. Moniammatillinen yhteistyö koulutuksessa, oppilashuollossa ja tukipalveluissa
5. Toimintaympäristön muutosten (esimerkiksi lainsäädäntö) vaikutusten ennakointi omassa toiminnassa

6. Opetusministeriön ja Opetushallituksen hankerahoituksen hyödyntäminen oman toiminnan tukena

TOIMINNALLISET MUUTOKSET

Nykyisen markkinointisihteerin työpanos (0,5 htv) on siirretty Elinkeinojen kehittämiseen ja sen sijaan on varattu 1 htv:n työpanos opistosihteerille, josta 0,5 htv (lisäys) myydään Lopen kunnalle.

STRATEGISET TAVOITETASOT

Kehittyvä ja aktiivinen kunta

Toimivat kunnalliset peruspalvelut on saatavissa omasta kunnasta tai talousalueelta

- 1. Oitin kouluhankkeen suunnittelu 2. rakennustöiden aloittaminen

Asiat hoituu ja ketään ei jätetä – Toimivat palvelut

Muuttuviin toimintaympäristön haasteisiin vastaaminen

Maakunnallisten yhteistyöhankkeiden lukumäärä

TALOUSLUVUT - SIVISTYKSEN HALLINTO

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot						-	
Maksutuotot						-	
Tuet ja avustukset	172 240	287 300		287 300	250 749	87,3 %	-36 551
Vuokratuotot						-	
Muut toimintatuotot						-	
Toimintatuotot yht.	172 240	287 300	0	287 300	250 749	87,3 %	-36 551
Valmistus omaan käyttöön						-	
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-533 699	-622 428		-622 428	-664 358	106,7 %	-41 930
Palvelujen ostot	-84 986	-78 013		-78 013	-84 828	108,7 %	-6 815
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 751	-17 940		-17 940	-23 050	128,5 %	-5 110
Avustukset						-	
Vuokratulot	-6 944	-11 500		-11 500	-10 123	88,0 %	1 377
Muut toimintakulut	-36 868	-200		-200	-9 072	4535,8 %	-8 872
Toimintakulut yht.	-668 248	-730 081	0	-730 081	-791 431	108,4 %	-61 350
Toimintakate	496 008	-442 781	0	-442 781	-540 682	122,1 %	-97 901
Rahoitustuotot ja -kulut					-3 140	-	-3 140
Poistot ja arvonalentumiset	-11 861	-18 900		-18 900	-13 581	71,9 %	5 319
Tilikauden yli-/alijäämä	-507 869	-461 681	0	-461 681	-557 403	120,7 %	-95 722

TUNNUSLUVUT

	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Tot-%
Henkilöstön määrä	4	4	4	100 %
Sivlan kokoukset	12	11	11	100 %
Sivlan kokousten asiat	91	200	49	25 %
Sivistystoimenjohtajan päätökset	581	300	148	49 %
Varhaiskasvatuspäällikön päätökset	1 902	1 400	1 539	110 %
Osastosihteerin päätökset	29	40	77	193 %
Koulujen rehtoreiden päätökset	1 776	1 200	227	19 %
Rehtorikokoukset	10	10	12	120 %
Kustannukset, € / asukas	55	47	50	106 %

KESKEISET SUORITTEET / TUNNUSLUVUT

TOIMINNAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Sivistyslautakunta kokoontui vuoden aikana 11 kertaa. Kokoukset päästiin pitämään pääsääntöisesti lähikouksina.

Oitin koulukeskuksen ensimmäisen vaiheen rakentamisesta tehtiin hankintapäätös teknisen lautakunnan toimesta joulukuussa 2022. Työt alkavat kesällä 2023 ja tarkempaa suunnittelua tehdään alkutalvesta 2023.

Vuonna 2020 tehtyä palveluverkkoselvitystä on hyödynnetty tulevien toimintakausien suunnittelussa. Palveluverkkoselvityksessä olevaa ennustetta oppilasmääristä tarkennetaan vuosittain syntyvien lasten määrällä. Vuonna 2022 Hausjärvellä syntyi 63 lasta.

Henkilöstölle on tehty koulutussuunnitelma vuodelle 2023. Koulutussuunnitelma on käyty läpi yksiköiden esihenkilöiden kanssa.

Näyttölippusopimus uusittiin Ventoniemi Oy:n kanssa keväällä. Sopimus kattaa lukuvuoden 2022-2023.

Koulukuljetuksissa oli käytössä optio lukuvuodelle 2022-2023. Kuljetukset kilpailutetaan kevään 2023 aikana.

Hallinto on osallistunut hyvinvointialueen valmisteluun aktiivisesti. Joulukuussa 2022 hyväksytyssä hallintosäännössä on perustettu sivistyslautakunnan alle hyvinvointijaosto. Valtuusto perusti myös hyvinvointisuunnittelijan viran. Hyvinvointisuunnittelija toimii hyvinvointijaoston esittelijänä.

Oppilashuollon siirtyminen hyvinvointialueelle on ollut myös painopisteenä hallinnon työskentelyssä.

TALOUDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Hallinnon toimintakatteen toteutuma on 122,82 %. Toimintatuotot toteutuivat 87,28 %. Toimintakulut toteutuivat 108,40 %. Euromääräisesti vuoden 2022 talousarvio hallinnon tulosalueen osalta ylittyi 98 000 eurolla. Toimintatuotot alittuivat 37 000 euroa ja toimintakulut ylittyivät 61 000 euroa.

Suurimpana tekijänä on hanketoiminta, jossa tuotot jäivät talousarviosta 45 000 euroa ja kulut ylittyivät 26 000 eurolla. Hankkeissa on kyse varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa käynnissä olevien hankkeiden hanketyöntekijöistä.

2.9.3. Varhaiskasvatus

TEHTÄVÄN KUVAUS

Varhaiskasvatukseen kuuluvat tulosyksiköt:

1. päiväkotihoito: Hikiän, Oitin, Ryttylän ja Kirkonkylän päiväkodit sekä Monnin, Eskon ja Oitin koulun esiopetuksen päivähoito
2. lastenhoidontuet: palveluseteli, yksityisenhoidon tuki ja lastenkotihoidontuki
3. erityispäivähoito

Vastuhenkilö on varhaiskasvatuspäällikkö, joka toimii varhaiskasvatuksen alueen esihenkilönä.

KESKEISET PAINOPISTEALUEET SUUNNITTELUKAUDELLE

1. Varhaiskasvatusverkon muutosten valmistelu palveluverkkoselvityksen pohjalta ja muutosten teko tehtyjen päätösten mukaan
2. Varhaiskasvatuksen uuden toiminnanohjausjärjestelmän (Daisy) täysi hyödyntäminen palvelujen digitalisaatiossa

TAVOITTEET JA KEINOT

1. Seurataan lasten ja henkilökunnan määrän sekä läsnäolojen kehitystä ja ohjataan toimintaa näistä lähtökohdista hyödyntäen uutta toiminnanohjausjärjestelmää
2. Huoltajien ja lasten osallisuuden lisääminen varhaiskasvatustoiminnassa, apuna uusi sähköinen toiminnanohjausjärjestelmä
3. Pedagogisen dokumentoinnin yhtenäistäminen koko varhaiskasvatuksessa

STRATEGISET TAVOITETASOT

Kehittyvä ja aktiivinen kunta

Toimivat kunnalliset peruspalvelut on saatavissa omasta kunnasta tai talousalueelta - Tarjolla neljä erimuotoa varhaiskasvatuspalveluista

TOIMINNALLISET MUUTOKSET

Elokuusta 2022 alkaen Ryttylän ja Oitin päiväkodeissa on toiminut yhteinen hallinnollinen johtaja. Hikiän ja Kirkonkylän päiväkodeissa on jo aikaisemmin ollut yhteinen hallinnollinen johtaja.

Elokuussa 2022 astui voimaan uusi varhaiskasvatuslaki, jonka myötä varhaiskasvatukseen tuli hallintopäätökset lapsen eri tuen tasoista. Lain myötä myös paikalliset varhaiskasvatussuunnitelmat kirjoitettiin uusiksi valtakunnallisten linjausten mukaisesti.

TALOUSLUVUT - VARHAISKASVATUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	19 593				38 912	-	38 912
Maksutuotot	352 480	266 800		266 800	281 823	105,6 %	15 023
Tuet ja avustukset	45 516	31 800	135 000	166 800	8 840	5,3 %	-157 960
Vuokratuotot						-	
Muut toimintatuotot						-	
Toimintatuotot yht.	417 589	298 600	135 000	433 600	329 576	76,0 %	-104 024
Valmistus omaan käyttöön						-	
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-1 727 011	-1 760 859		-1 760 859	-1 745 451	99,1 %	15 408
Palvelujen ostot	-1 455 931	-1 260 226	-150 000	-1 410 226	-1 357 142	96,2 %	53 084
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 305	-25 528		-25 528	-10 641	41,7 %	14 887
Avustukset	-301 893	-309 000		-309 000	-312 067	101,0 %	-3 067
Vuokratulot	-351 310	-372 360		-372 360	-361 574	97,1 %	10 786
Muut toimintakulut	-3 860	-4 686		-4 686	-3 041	64,9 %	1 645
Toimintakulut yht.	-3 860 872	-3 732 659	-150 000	-3 882 659	-3 789 916	97,6 %	92 743
Toimintakate	-3 443 283	-3 434 059	-15 000	-3 449 059	-3 460 340	100,3 %	-11 281
Rahoitustuotot ja -kulut						-	
Poistot ja arvonalentumiset						-	
Tilikauden yli-/alijäämä	-3 443 283	-3 434 059	-15 000	-3 449 059	-3 460 340	100,3 %	-11 281

TUNNUSLUVUT

	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Tot-%
Henkilöstön määrä	53	46	46	100 %
Kunnallinen päivähoito / lapset 31.12.	222	200	198	99 %
Kotihoidon tuki / lapset 31.12.	80	55	53	96 %
Yksityisen hoidon tuki / lapset 31.12.	1	0	0	-
Palveluseteli / lapset 31.12.	101	90	106	118 %

KESKEISET SUORITTEET / TUNNUSLUVUT

TOIMINNAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Toiminta varhaiskasvatuksessa on toteutunut suunnitellusti.

Hausjärven varhaiskasvatuksessa on käytössä sähköinen asiointijärjestelmä Daisy. Varhaiskasvatukseen hakeminen toteutuu kokonaisuudessaan Daisyn kautta niin kunnallisessa kuin yksityisessä varhaiskasvatuksessa. Henkilöstön työvuorot suunnitellaan ja kirjataan Daisyyh, ja suunnitelmaa tehdessä otetaan huomioon huoltajien kirjaamia hoitovaroja.

Varauksista ja toteutumista muodostuu päiväkirja, jonka perusteella muodostuvat varhaiskasvatuskassat. Yksityisessä varhaiskasvatuksessa Daisy on käytössä vain palvelusetelien päätöksissä.

Daisy-asiointijärjestelmä sisältää myös sähköisen ryhmän ja lapsen varhaiskasvatussuunnitelmat. Sähköiseen vasuun huoltajat pääsevät kirjoittamaan omia ajatuksiaan ja voivat toisaalta seurata ajantasaisesti henkilöstön kirjauksia. Huomiota kiinnitetään myös lapsen osallisuuteen.

Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa on ollut käynnissä kaksi Opetus- ja Kulttuuriministeriön rahoittamaa hanketta.

”Tuella on väliä”- hanke on yhteinen Janakkalan, Lopen ja Riihimäen kanssa. Hankkeesta on ollut suuri tuki varhaiskasvatustalouden muutoksen jalkauttamisessa ja seudullisen yhteistyön ja yhteisten linjausten kehittämisessä.

Hausjärven kunnan oma hanke on ”Tukea varhaiskasvatukseen arkeen”. Hanke alkoi syyskuussa 2021 ja jatkui vuoden 2022 loppuun. Hanke on tuonut toivottua lisäresurssia tuen rakenteiden luomiseen ja selkiyttämiseen.

TALOUDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Varhaiskasvatustalouden toimintakatteen toteutuma on 100,33 %. Toimintatuotot toteutuivat 76,01 %. Toimintakulut toteutuivat 97,61 %. Euromääräisesti vuoden talousarvio varhaiskasvatustalouden tulosalueen osalta ylittyi 11 000 eurolla. Toimintatuottojen toteutuivat alijäämäisinä 104 000 euroa ja toimintakulut ylijäämäisinä 93 000 euroa.

Tuottojen osalta alhainen toteuma johtuu lisätalousarvion valmistelussa tapahtuneesta kommunikaatiokatkoksesta. Tuottoihin on lisätalousarviossa lisätty 135 000 euroa. Kyseinen summa on pakolaislapsien erityiskorvaus, jota perusturva on hakenut varhaiskasvatukseen. Kyseinen tuotto on saatu, mutta lisätalousarvion kohdalla olisi ollut tärkeä arvioida tuottojen kehitystä kokonaisuudessa.

Kulujen osalta ylijäämää selittää työvoiman vuokrauksen vähäisyys. Euromääräisesti tälle tilikohdalle jäi 33 000 euroa. Tilikohta muiden palveluiden ostot toteutuivat kokonaisuudessaan ylijäämäisenä 71 000 euroa.

2.9.4. Peruskoulut

TEHTÄVÄN KUVAUS

Peruskoulutukseen kuuluvat tulosityksikköinä esiopetus, peruskoulut, koululaisten iltapäivätoiminta sekä koulun tukitoiminnot.

Vastuhenkilö on kunkin koulun toiminnasta vastaava rehtori. Muun toiminnan osalta vastuhenkilö on sivistysjohtaja.

KESKEISET PAINOPISTEALUEET SUUNNITTELUKAUDELLE

1. Nivelvaiheyhteistyön kehittäminen
2. Oppilashuollon toimijoiden ja palveluiden kehittäminen sekä perhekeskusmallin jalkauttaminen
3. Kiusaamisen ennaltaehkäiseminen ja siihen puuttuminen
4. Syrjäytymisen ehkäiseminen, painopisteenä poissaoloihin puuttuminen
5. Tieto- ja viestintätekniikan hyödyntäminen opetuksen kaikilla tasoilla
6. Sähköisen asioinnin lisääminen

TAVOITTEET JA KEINOT

1. Nivelvaiheisiin keskittyvien yhteistyökokoukset
2. Henkilöstön jatkuva koulutus
3. Hyvä yhteistyö kotien ja koulun välillä

4. Asiakaskyselyjen toteuttaminen
5. Toimialojen yhteistyön tiivistäminen nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi
6. Koulujen tilantarpeiden ja saneerausten valmistelu yhdessä tilapalvelun kanssa
7. Seutukunnallinen yhteistyö sivistystoimen toimijoiden välillä
8. Oppilastietojärjestelmän mahdollisuuksien hyödyntäminen sähköisissä palveluissa

STRATEGISET TAVOITETASOT

Me teemme Hausjärven – Kaikki tekemään yhdessä!

Nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen

Jatko-opiskeluun yhteishaun kautta päässeet Hausjärveltä päättötodistuksen saaneista, tyydyttävä taso 95 %, hyvä taso 98 %

Jokaisella koululla järjestetty vähintään yksi päihdevalistustilaisuus

TOIMINNALLISET MUUTOKSET

Ei toiminnallisia muutoksia.

TALOUSLUVUT - PERUSKOULUT

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	337 642	447 200	25 000	472 200	449 191	95,1 %	-23 009
Maksutuotot	50 432	70 000		70 000	50 868	72,7 %	-19 133
Tuet ja avustukset	35 029	44 800	50 000	94 800	235 021	247,9 %	140 221
Vuokratuotot	2 071	2 300		2 300	5 469	237,8 %	3 169
Muut toimintatuotot	8 326	16 200		16 200	10 308	63,6 %	-5 892
Toimintatuotot yht.	433 501	580 500	75 000	655 500	750 857	114,5 %	95 357
Valmistus omaan käyttöön						-	
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-5 321 900	-5 279 362	-145 000	-5 424 362	-5 754 462	106,1 %	-330 100
Palvelujen ostot	-3 310 966	-3 382 668	-40 000	-3 422 668	-3 493 458	102,1 %	-70 790
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-230 716	-222 417		-222 417	-252 212	113,4 %	-29 795
Avustukset						-	
Vuokratulot	-1 311 693	-1 234 273		-1 234 273	-1 360 380	110,2 %	-126 107
Muut toimintakulut	-8 518	-7 999		-7 999	-11 169	139,6 %	-3 170
Toimintakulut yht.	-10 183 793	-10 126 719	-185 000	-10 311 719	-10 871 682	105,4 %	-559 962
Toimintakate	-9 750 292	-9 546 219	-110 000	-9 656 219	-10 120 825	104,8 %	-464 605
Rahoitustuotot ja -kulut					-10	-	-10
Poistot ja arvonalentumiset						-	
Tilikauden yli-/alijäämä	-9 750 292	-9 546 219	-110 000	-9 656 219	-10 120 835	104,8 %	-464 615

TUNNUSLUVUT

	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Tot-%
Opetushenkilöstö	82	81	82	102 %
Avustajat, oppilashuolto	27	32	36	113 %
Esiopetusoppilaat	97	90	93	103 %
1-6 –luokkalaiset	649	647	646	100 %
7-9-luokkalaiset	215	221	232	105 %
Eskon koulu, erityisopetus	25	25	25	100 %
Yhteensä	986	983	996	101 %
Aamu ja iltapäivätoimintapisteet	5	5	5	100 %
Esiopetusoppilas €/vuosi	5 961	6 900	6 947	101 %
Perusopetusoppilas €/vuosi	8 597	9 600	9 003	94 %
Kuljetusoppilaat 0-6 (sis. Eskon erit.opetus)	211	210	228	109 %
Kuljetusoppilaat 7-9	155	150	176	117 %
Kuljetusmenot yhteensä	787 151	752 200	882 643	117 %

TOIMINNAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Nivelvaiheista on olemassa käytännöt. Vuoden 2022 aikana varhaiskasvatussuunnitelman teon yhteydessä kiinnitettiin huomiota varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen väliseen nivelvaiheeseen.

Perusopetus on mukana maakunnallisessa ”Oikeus oppia” –hankkeessa. Hankkeeseen saadun rahoituksen avulla on koulutettu opettajia eri aihealueista. Hankkeen avulla koulutusta voidaan jatkaa myös vuonna 2023.

Vuoden 2022 aikana on pyritty kehittämään Wilma-järjestelmän käyttöä ja kunnassa käytössä olevia ominaisuuksia viestinnän sujuvuuden lisäämiseksi. Henkilöstövaihdosten johdosta kehittäminen on ollut haastavaa.

Vuoden 2022 lopussa on valmisteltu seudullisesti toteutettavaa kyselyä perusopetuksen oppilaiden huoltajille. Kysely valmistui vuoden lopussa ja toteutetaan alkuvuodesta 2023. Tuloksia käytetään apuna vuoden lukuvuoden 2023-2024 valmistelussa. Kysely on tarkoitus toteuttaa joka toinen vuosi.

Perusopetuksen osalta kriittistä on ollut valmistella oppilashuollon työntekijöiden siirtymistä hyvinvointialueen palvelukseen. Tätä työtä on tehty niin kunnan sisäisesti perusturvan kanssa kuin myös seudullisesti ja maakunnallisesti.

Oitin koulukeskuksen suunnittelu alkoi vuoden 2022 alussa. Valtuusto ja tekninen toimi tekivät asiaan liittyvät päätökset joulukuussa 2022. Suunnittelu jatkuu vuonna 2023. Koulukeskuksen ensimmäisessä vaiheessa rakennetaan tilat esiopetuksella ja alakoululle sekä valmistuskeittiölle. Rakentaminen aloitetaan kesällä 2023. Muutto uusiin tiloihin tapahtuu porrastaen 1.8.2024.

Ryttylän koulussa on toiminut valmistava luokka huhtikuun alusta Ukrainan tilanteen vuoksi.

Sivistyslautakunnan päätöksellä kouluille on palkattu viisi erityisluokanopettajaa ja viisi koulunkäynninohjaajaa syyslukukauden 2022 alusta. Määräaikaiset virat vakinaistetaan valtuuston joulukuussa tekemällä päätöksellä. Syksyn aikana on valmisteltu myös nepsy-ohjaajan ja kouluvalmentajan toimien perustamista perusopetukseen.

Seudullinen ja maakunnallinen yhteistyö on jatkunut hankkeiden johdosta aktiivisena koko vuoden.

Syksyllä yläasteella aloitti viisi luokallista uusia oppilaita. Oppilaiden määrän nouseminen johtui Hyvinkään kaupungin päätöksestä olla ottamatta vieraspaikkakuntalaisia kouluihin. Monnista on siirrytty poikkeuksellisesti yläkouluun Hausjärven yläasteelle.

Hausjärven yläasteelta keväällä 2022 peruskoulun päättäneiden jatko-opintopaikat syksyllä 2022:

Hausjärven lukio: 9 oppilasta
Hyvinkään lukio: 5 oppilasta
Riihimäen lukio: 5 oppilasta
Lahden lukio: 1 oppilas
Tampereen Klassinen lukio: 1 oppilas

Hyria: 31 oppilasta
Hyria, tutkintoon valmentava: 9 oppilasta
Keski-Pohjanmaan ammattiopisto: 1 oppilas
Keuda: 1 oppilas
Salpaus: 1 oppilas
Step-opisto: 1 oppilas
Tavastia: 1 oppilas
Kiipulan ammattiopisto: 2 oppilasta
Jämsän Kristillinen kansanopisto: 1 oppilas

TALOUDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Peruopetuksen toimintakatteen toteutuma on 104,81%. Toimintatuotot toteutuivat 114,55%. Toimintakulut toteutuivat 105,43%. Euromääräisesti vuoden talousarvio peruskoulujen tulosalueen osalta ylittyi 464 000 eurolla. Toimintatuotot toteutuivat ylijäämäisinä 96 000 euroa ja toimintakulut alijäämäisinä 560 000 euroa. Tuottojen osalta ylijäämä johtuu tuet ja avustukset valtiolta tilistä. Tällä tilillä ylijäämää kertyi 156 000 euroa. Toimintakulujen osalta ylistystä on henkilöstökuluissa 330 000 euroa.

2.9.5. Toisen asteen koulutus

TEHTÄVÄN KUVAUS

Toisen asteen koulutus sisältää toiminnot Hausjärven lukio ja musiikkikoulut.
Vastuhenkilö on lukion osalta koulun rehtori, muun koulutuksen osalta sivistysjohtaja.

KESKEISET PAINOPISTEALUEET SUUNNITTELUKAUDELLA

1. Hausjärven lukion toiminnan vahvistaminen
2. Lukion uuden opetussuunnitelman käyttöönotto
3. Kolmoistutkinnon suunnittelu ja aloittaminen

TAVOITTEET JA KEINOT

1. Oman lukion markkinoiminen perusopetuksen oppilaille seudullisesti
2. Hyvä yhteistyö kotien ja koulun välillä
3. Henkilöstön jatkuva koulutus painopisteenä opetussuunnitelmatyö ja lakimuutokset
4. Tieto- ja viestintätekniikan hyödyntäminen

STRATEGISET TAVOITETASOT

Kehittyvä ja aktiivinen kunta

Toimivat kunnalliset peruspalvelut on saatavissa omasta kunnasta tai talousalueelta Hausjärven perusopetuksen päättötodistuksen saaneista, lukioon hakutuvista nuorista, 45 % hakee oman kunnan lukioon

TOIMINNALLISET MUUTOKSET

Lukion ja yläasteen rehtorina aloitti Nina Hartikainen kevätlukukauden alussa.

TALOUSLUVUT - TOISEN ASTEEN KOULUTUS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot						-	
Maksutuotot						-	
Tuet ja avustukset	4 091	1 900		1 900	836	44,0 %	-1 064
Vuokratuotot						-	
Muut toimintatuotot					2 943	-	2 943
Toimintatuotot yht.	4 091	1 900	0	1 900	3 779	198,9 %	1 879
Valmistus omaan käyttöön						-	
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-509 949	-491 890		-491 890	-462 035	93,9 %	29 855
Palvelujen ostot	-181 918	-124 637		-124 637	-131 058	105,2 %	-6 421
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-23 491	-28 100		-28 100	-20 907	74,4 %	7 193
Avustukset						-	
Vuokratulut	-80 572	-94 800		-94 800	-82 860	87,4 %	11 940
Muut toimintakulut	-1 908	-15 000		-15 000	-2 000	13,3 %	13 000
Toimintakulut yht.	-797 838	-754 427	0	-754 427	-698 861	92,6 %	55 566
Toimintakate	793 747	-752 527	0	-752 527	-695 082	92,4 %	57 445
Rahoitustuotot ja -kulut						-	
Poistot ja arvonalentumiset						-	
Tilikauden yli-/alijäämä	-793 747	-752 527	0	-752 527	-695 082	92,4 %	57 445

TUNNUSLUVUT

	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Tot-%
Henkilöstön määrä	4	4	4	100 %
Opiskelijat	54	55	48	87 %
Suoritetut yo-tutkinnot	11	20	19	95 %
Musiikinopiskelijat	43	38	43	113 %
Lukion oppilas €/vuosi	12 464	12 800	13 652	107 %
Musiikkiopistolainen €/vuosi	1 119	1 200	912	76 %

KESKEISET SUORITTEET / TUNNUSLUVUT

TOIMINNAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Ylioppilastodistuksen sai 19 uutta ylioppilasta.

Kolmoistutkinnon oppisopimusvaihe käynnistyi keväällä 2022. Kaikki kolmoistutkinnon aloittaneet keskeyttivät tutkinnon suorittamisen.

Hausjärven lukiosta opiskelupaikan sai 11 uutta opiskelijaa.

Uusi opetussuunnitelma on otettu käyttöön 1.8.2021. Opetussuunnitelman käyttöönottoa on jatkettu vuonna 2022. Opetussuunnitelman lisäksi lukiossa on toimittu uuden oppivelvollisuuslain mukaisesti ja hankittu oppi- ja työvälineitä opiskelijoiden käyttöön maksuttomasti.

Lukion markkinointia on tehostettu ja lukioon on perustettu markkinointitiimi. Markkinointia on kohdistettu oman kunnan oppilaisiin ja kohdistetusti Kärkölään.

Syksyn 2022 aikana lukion toiminta on saatu normalisoitua koronalukuvuosien jälkeen.

MUSIIKKIKOULUT

Musiikkikoulut ovat toimineet voimassaolleiden suositusten mukaisesti.

TALOUDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Toisen asteen toimintakatteen toteutuma on 92,37 %. Toimintatuotot toteutuivat 198,89 %. Toimintakulut toteutuivat 92,63 %. Euromääräisesti vuoden talousarvio toisen asteen tulosalueen osalta alittui 57 000 eurolla. Toimintatuottojen toteutuivat ylijäämäisinä 2000 euroa ja toimintakulut ylijäämäisinä 55 000 euroa.

Toimintamenojen alitus selittyy yhteisillä opettajilla yläasteen kanssa. Palkkakulujen kohdistaminen ei aina onnistu täydellisesti. Tällä selittyy myös osa yläasteen ylittyneistä henkilöstökustannuksista.

2.9.6. Kulttuuri- ja museotoiminta

TEHTÄVÄN KUVAUS

Vastuuhenkilö on sivistysjohtaja.

KESKEISET PAINOPISTEALUEET SUUNNITTELUKAUDELLE

1. Avustukset kulttuuriyhdistyksille ja yksityisille kirjataan sivistystoimen hallintoon
2. Yhteistyön lisääminen kansalaisjärjestöjen kanssa
3. Toimiva kotiseutumuseo
4. Systemaattisen luettelointityön jatkaminen

TAVOITTEET JA KEINOT

1. Yhteistyö kunnan eri yhdistysten ja seurojen kanssa
2. Kotiseutumuseotoiminnan ylläpitäminen ja kehittäminen yhdessä museon vuokraajan Hausjärvi-Seura ry:n kanssa

TOIMINNALLISET MUUTOKSET

Ei toiminnallisia muutoksia.

TALOUSLUVUT - KULTTUURI- JA MUSEOTOIMI

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot						-	
Maksutuotot						-	
Tuet ja avustukset						-	
Vuokratuotot						-	
Muut toimintatuotot						-	
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	0	-	0
Valmistus omaan käyttöön						-	
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-1 848	-1 746		-1 746	-1 756	100,6 %	-10
Palvelujen ostot	-5 000	-14 975		-14 975	-5 000	33,4 %	9 975
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						-	
Avustukset		-4 000		-4 000		0,0 %	4 000
Vuokratulot	-1 492	-2 200		-2 200	-7 430	337,7 %	-5 230
Muut toimintakulut						-	
Toimintakulut yht.	-8 339	-22 921	0	-22 921	-14 187	61,9 %	8 734
Toimintakate	-8 339	-22 921	0	-22 921	-14 187	61,9 %	8 734
Rahoitustuotot ja -kulut						-	
Poistot ja arvonalentumiset						-	
Tilikauden yli-/alijäämä	-8 339	-22 921	0	-22 921	-14 187	61,9 %	8 734

TOIMINNAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Hausjärvi-Seura ry on jatkanut kotiseutumuseon ylläpitoa.

TALouden TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Toimintakatteen toteutuma on 61,89 %. Toimintakulut toteutuivat 61,89 %.

2.9.7. Liikunta- ja nuorisotoimi

LIIKUNTATOIMI

TEHTÄVÄN KUVAUS

Vastuhenkilö: liikuntasihteer

Liikuntatoimen tehtävänä on ylläpitää ja edistää väestön hyvinvointia ja terveyttä tarjoamalla erilaisia mahdollisuuksia liikkua ja harrastaa.

KESKEISET PAINOPISTEALUEET SUUNNITTELUKAUDELLE

1. Laadukkaiden liikuntapalvelujen ympärivuotinen tarjoaminen
2. Yhteistyö muiden paikallisten ja alueellisten liikuntaa järjestävien tahojen kanssa
3. Liikunnan yleisten edellytysten luominen ja kehittäminen paikallistasolla

TAVOITTEET JA KEINOT

1. Aktiivisten harrastusmahdollisuuksien ylläpitäminen ja luominen
2. Monipuolinen, ohjattu toiminta
3. Eri kohderyhmien huomioiminen (lapset, nuoret, työikäiset, ikäihmiset, erityisryhmät)

STRATEGISET TAVOITETASOT

Me teemme Hausjärven – Kaikki tekemään yhdessä!

Terveyden ja hyvinvoinnin lisääminen

Nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen

NUORISOTOIMI

TEHTÄVÄN KUVAUS

Vastuhenkilö: liikuntasihtööri

Nuorisotyön tehtävänä on järjestää nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukea nuorten kansalaistoimintaa edistämällä nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia.

KESKEISET PAINOPISTEALUEET SUUNNITTELUKAUDELLA

1. Koulunuorisotyön ja tilatoiminnan ylläpitäminen ja kehittäminen
2. Nuorten osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien edistäminen

TAVOITTEET JA KEINOT

1. Ohjattuja nuorisoiltoja kahtena - kolmena iltana viikossa
2. Yhteistyö koulujen ja muiden paikallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa
3. Nuorten aktivoiminen osallistumaan ja kehittämään nuorten omia asioita
4. Nuorten elinolojen, kasvun ja itsenäistymisen tukeminen

STRATEGISET TAVOITETASOT

Me teemme Hausjärven – Kaikki tekemään yhdessä!

Nuorten omaehtoisen toiminnan tukeminen

Nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen

TALOUSLUVUT - LIIKUNTA- JA NUORISOTOIMI

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot					10	-	10
Maksutuotot	40					-	
Tuet ja avustukset	764	200		200	647	323,7 %	447
Vuokratuotot	32 449	60 500		60 500	55 538	91,8 %	-4 962
Muut toimintatuotot	7 716	8 500		8 500	7 858	92,4 %	-642
Toimintatuotot yht.	40 969	69 200	0	69 200	64 054	92,6 %	-5 146
Valmistus omaan käyttöön						-	
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-130 674	-183 224		-183 224	-173 955	94,9 %	9 269
Palvelujen ostot	-19 947	-52 950		-52 950	-43 997	83,1 %	8 953
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-22 615	-25 950		-25 950	-27 376	105,5 %	-1 426
Avustukset	-14 488	-15 000		-15 000	-15 280	101,9 %	-280
Vuokratulot	-131 548	-148 300		-148 300	-134 378	90,6 %	13 922
Muut toimintakulut	-5 210	-10 500		-10 500	-12 148	115,7 %	-1 648
Toimintakulut yht.	-324 480	-435 924	0	-435 924	-407 135	93,4 %	28 789
Toimintakate	-283 511	-366 724	0	-366 724	-343 081	93,6 %	23 643
Rahoitustuotot ja -kulut						-	
Poistot ja arvonalentumiset						-	
Tilikauden yli-/alijäämä	-283 511	-366 724	0	-366 724	-343 081	93,6 %	23 643

TUNNUSLUVUT

	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Tot-%
Henkilöstön määrä	2	2	3	150 %
Liikuntatapahtumat	230	195	237	122 %
Liikuntakerhot	352	450	363	81 %
Osallistujat	7 582	6 000	10 853	181 %
Nuorisoillat ja tapahtumat	308	450	476	106 %
Kävijät	4 146	6 850	9 641	141 %

TOIMINNAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Liikuntakerhotoiminta, aikuisten ryhmäliikunta, kuntosalitoiminta sekä liikuntatapahtumien järjestäminen kärsivät edelleen koronaepidemiasta, eikä tilanne keväällä korjaantunut ennalleen rajoitusten loputtua. Kesä- ja syyskaudella toiminta ja osallistujamäärät palautuivat lähelle epidemiaa edeltävää aikaa. Tapahtumia järjestettiin suunnitellusti, mutta osittain pienimuotoisempina.

Nuorisopuolella uusi nuoriso-ohjaaja aloitti helmikuussa ja maaliskuussa palkattiin toinen vakituinen nuoriso-ohjaaja. Toimintaa järjestettiin heidän ja kolmen määräaikaisen ohjaajan voimin. Rajoitusten poistuttua kevätkausi oli vielä hiljainen, mutta syksyllä nuoriso taas löysi nuorisotiloihin. Vakituisten nuoriso-ohjaajien avulla etenkin koulunuorisotyötä pystyttiin kehittämään ja järjestämään enemmän. Nuorisoiltoja ja tapahtumia oli suunniteltua vähemmän tilojen ollessa kiinni. Nuorten osallistuminen laski koronasta johtuen, vaikka korvaavaa toimintaa järjestettiin ulkona.

TALOUDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Liikunta- ja nuorisotoimen toimintakatteen toteutuma on 93,55 %. Toimintatuotot toteutuivat 92,56 %. Toimintakulut toteutuivat 93,40 %.

2.9.8. Kirjastotoimi

TEHTÄVÄN KUVAUS

Yleisten kirjastojen tehtävänä on toteuttaa tiedollista ja kulttuurillista tasavertaisuutta, edistää väestön hyvinvointia, estää syrjäytymistä ja tukea sivistys- ja tietopääoman karttumista. Yleisten kirjastojen palvelut ovat kaikille avoimia ja peruspalvelut maksuttomia. Kunta vastaa siitä, että palvelut ovat kirjastolain mukaisia (Laki yleisistä kirjastoista 1492/2016).

Hausjärvellä on pääkirjasto ja kirjastoauto.

Vastuhenkilö on kirjastonjohtaja.

KESKEISET PAINOPISTEALUEET SUUNNITTELUKAUDELLE

1. Sivistys- ja virkistysmahdollisuuksien tarjoaminen kuntalaisille
2. Elinikäisen oppimisen tukeminen
3. Kirjastopalvelujen saavutettavuus ja esteettömyys kaikin tavoin, myös digitaalisesti
4. Kirjastoauton vaihtoon valmistautuminen selvityksellä vaihtoehtoista

TAVOITTEET JA KEINOT

1. Ammattitaitoinen, motivoitunut ja määrällisesti riittävä henkilöstö
2. Ajanmukainen ja vuorovaikutteinen kirjastojärjestelmä
3. Monipuolinen, uudistuva ja kysyntää vastaava aineistokokoelma, uutuushankintojen ja poistojen tasapaino
4. Kaikkien verkostojen ja yhteyksien hyödyntäminen tietopalvelussa
5. Paikallinen, seudullinen ja valtakunnallinen yhteistyö
6. Kirjaston ja koulun yhteistyön vahvistaminen koko kunnan alueella
7. Kirjastoauton pysäkkiketjun jatkuva uudistus uudet asuinalueet ja muuttajat huomioiden
8. Viestinnän kehittäminen kirjaston perusviestin kirkastamiseksi

STRATEGISET TAVOITETASOT

Kehittyvä ja aktiivinen kunta

Toimivat kunnalliset peruspalvelut ovat saatavissa omasta tai talousalueelta.

Vuoden 2022 aikana valmistellaan kirjastopalvelujen kehittämissuunnitelma 2022-2026. Kirjasto pyritään pitämään auki myös kesäisin.

TOIMINNALLISET MUUTOKSET

Ei toiminnallisia muutoksia.

TALOUSLUVUT - KIRJASTOTOIMI

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	4 298	500		500	3 255	651,1 %	2 755
Maksutuotot	4 968	3 700		3 700		0,0 %	-3 700
Tuet ja avustukset	189	100		100	483	483,3 %	383
Vuokratuotot						-	
Muut toimintatuotot						-	
Toimintatuotot yht.	9 456	4 300	0	4 300	3 739	86,9 %	-561
Valmistus omaan käyttöön						-	
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-218 636	-223 921		-223 921	-233 461	104,3 %	-9 540
Palvelujen ostot	-49 466	-50 579		-50 579	-55 006	108,8 %	-4 427
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-83 660	-73 350		-73 350	-93 670	127,7 %	-20 320
Avustukset						-	
Vuokratulot	-46 720	-56 700		-56 700	-48 128	84,9 %	8 572
Muut toimintakulut	-4 274	-2 600		-2 600	-2 599	100,0 %	1
Toimintakulut yht.	-402 755	-407 150	0	-407 150	-432 864	106,3 %	-25 715
Toimintakate	-393 299	-402 850	0	-402 850	-429 126	106,5 %	-26 276
Rahoitustuotot ja -kulut						-	
Poistot ja arvonalentumiset						-	
Tilikauden yli-/alijäämä	-393 299	-402 850	0	-402 850	-429 126	106,5 %	-26 276

TUNNUSLUVUT

	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Tot-%
Henkilöstön määrä	5	5	5	100 %
Lainoja/asukas (Hausjärven)	11	11	11	100 %
Käyntejä/asukas (Hausjärven)	4	5	5	100 %
1 lainan hinta	4	4	4	100 %
1 käynnin hinta	12	14	9	64 %
Aineistomenot, €/asukas	9	8	8	100 %
Henkilöstömenot, €/asukas	27	25	29	116 %
Toimintakulut €/asukas	48	48	45	94 %

TOIMINNAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Pääkirjasto sijaitsee Oitissa. Kirjastoauto Fanny huolehtii Ryttylän, Hikiän ja Monnin koulujen ja päiväkotien sekä Hausjärven haja-asutusalueiden kirjastopalveluista.

Hausjärvi kuuluu Ratamo-kirjastokimppaan yhdessä neljän lähikunnan kanssa. Kimpalla on sama kortti, jolla voi lainata kaikista kirjastoista. Fyysisesti hausjärveläiset asioivat eniten Riihimäen ja Hyvinkään kirjastoissa. Asioinnit muissa kirjastoissa eivät näy Hausjärven tilastoissa. Ratamo vaihtoi vuoden aikana verkkokirjastoalusta Finnaan, jossa näkyy käytännössä kaikkien Suomen kirjastojen ja arkistojen aineisto. Ratamo otti myös käyttöön Axiell Mobiilikirjaston. Mobiilisovelluksella aineiston selaus ja varaaminen sujuvat helposti sekä kirjastokortti kulkee mukana sähköisenä versiona. Ratamo toteutti asiakaskyselyn.

Ratamo ja naapurikimppa Kirkes (Järvenpää, Kerava, Mäntsälä, Tuusula) tekevät yhteistyötä aineistokuljetuksissa kirjastojen välillä. Kimppojen yhdistymistä selvittänyt RAKAS-hanke päättyi siihen, että kimpat eivät yhdisty, koska Kirkes vaihtaa kirjastojärjestelmää, eikä sama järjestelmä ole käytössä Ratamossa. Yhteistyötä pyritään syventämään ilman yhdistymistä.

Tammikuussa 2022 kirjastoauto toimi yhtenä kunnan ennakoäänestyspaikoista aluevaaleissa. Viikon aikana 10 äänestuspysäkillä kävi yhteensä 234 äänestäjää. Kokeilusta saatiin hyvää palautetta ja kirjastoauto tulee toimimaan ennakoäänestyspisteinä myös tulevissa vaaleissa.

Vuonna 2022 kävijämäärät kirjastossa lisääntyivät merkittävästi. Lainojen määrä oli edellisvuotta hieman alhaisempi, mutta pysytteli edelleen hyvällä tasolla. Suuri kiitos tästä kuuluu luki-vinkki-toiminnalle, jossa luokille kootaan opettajien toiveiden mukaisia kirjakasseja. Kirjastoautolla on tärkeä rooli kassien kuljettajana. Oikeus oppia -hankkeen myötä kasseja on kuljettanut myös virkailija luokkakäyntiensä yhteydessä.

Kirjaston pienryhmä- ja tapahtumatoiminta palasi normaaliksi pandemian jälkeen. Yleisön suosiota ja positivistista huomiota Etelä-Suomen aluehallintovirastossa ja alueellisessa kehittäjäkirjastossa herätti Ukrainan sodan vuoksi kahteen kertaan pidetty keskustelutarja maailman tilanteesta. Puhu poliitikolle -hankkeen keskusteluillat olivat niin ikään suosittuja. Suosituin tapahtuma oli toista kertaa järjestetty Lemmit kirjastossa, jonka kävijämäärä kasvoi kolmanneksella.

Kirjasto teki yhteistyötä paikallisten yhdistysten ja yhteisöjen kanssa. MLL:n perhekahvila aloitti viikoittaiset kokoontumiset kirjastossa. Joululahjakeräyksiä toteutettiin kolme, Leijonien hyväntekeväisyystapahtumien lippumyyntiä kaksi kertaa. Lehtikahvilayhteistyössä oli mukana neljä Marttayhdistystä, HaTu ry ja Oitin seudun kyläyhdistys. Lukupiiri ja pop up -kirjasto Virkkulan talossa jatkuivat. Kirjastossa järjestettiin useita taidenäyttelyitä.

Yhteiskuntavastuutaan kirjasto kantaa opettamalla ja perehdyttämällä kirjaston toimintaan opiskelijoita, työkokeilijoita, työllistettyjä ja tet-harjoittelijoita. Kirjasto oli auki myös kesällä, kesätyöntekijöitä palkattiin kaksi, molemmat kirjaston omia kirjastoalan opiskelijoita.

TALOUDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Kirjaston toimintakatteen toteutuma on 106,52 %. Toimintatuotot toteutuivat 86,94 %. Toimintakulut toteutuivat 106,32 %. Euromääräisesti vuoden talousarvio kirjaston tulosalueen osalta ylittyi 27 000 eurolla. Toimintatuottojen toteutuivat alijäämäisinä 1000 euroa ja toimintakulut alijäämäisinä 26 000 euroa.

Henkilöstökulujen osalta ylitystä tuli 10 000 euroa ja 17 000 euron ylitys aiheutui kustannusten yleisestä noususta.

2.9.9. Kansalaisopisto

TEHTÄVÄN KUVAUS

Vastuhenkilö on kansalaisopiston rehtori.

Toiminta-ajatus:

Hausjärven kansalaisopiston tehtävänä on järjestää laadukasta ja laaja-alaista opetusta aikuisille elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti eri puolilla kuntaa ja erilaisille kohderyhmille. Opisto järjestää myös lapsille opetusta mm. kuvataiteessa ja musiikissa.

KESKEISET PAINOPISTEALUEET SUUNNITTELUKAUDELLA

1. Toiminnan kehittäminen niin, että kansalaisopiston kasvu mahdollistuu tai pysyy vuoden 2021 tasolla.
2. Yhteistyön jatkaminen oman kunnan sisällä sekä naapuriopistojen että koulutuksen tarjoajien kesken.

TAVOITTEET JA KEINOT

1. Opiston tuntimäärä pysyy samana kuin ennen koronaepidemiaa.
2. Opiston opiskelijoiden määrä pysyy samana tai kasvaa vuoden 2021 toteumaan verrattuna.
3. Yhteistyötahojen määrä pysyy vähintään samana vuoteen 2021 verrattuna.
4. Opisto pyrkii tarjoamaan ajan hengen mukaisia ja kestoaltaan erimittaisia kursseja sekä luentoja. Lisäksi opisto pyrkii toteuttamaan kuntalaisten toiveiden perusteella kursseja.
5. Kurssien markkinointiin panostetaan kansalaisopiston näkyvyyttä lisäämällä.
6. Toimintaa pyritään tarjoamaan eri puolilla kuntaa, esimerkiksi kylätaloilla kunnan omien tilojen puuttuessa.

STRATEGISET TAVOITETASOT

Kehittyvä ja aktiivinen kunta

Toimivat kunnalliset peruspalvelut on saatavissa omasta tai talousalueelta

Opiston tuntimäärä kasvaa tai pysyy samana vuoden 2021 toteutumaan verrattuna. Opiston opiskelijoiden määrä kasvaa tai pysyy samana vuoden 2021 toteutumaan verrattuna.

TOIMINNALLISET MUUTOKSET

Ei toiminnallisia muutoksia.

TALOUSLUVUT - KANSALAIPOPISTO

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	36 090	53 600		53 600	506	0,9 %	-53 094
Maksutuotot	24 494	42 000		42 000	30 664	73,0 %	-11 336
Tuet ja avustukset	3 036	2 600		2 600	2 819	108,4 %	219
Vuokratuotot						-	
Muut toimintatuotot					51 677	-	51 677
Toimintatuotot yht.	63 621	98 200	0	98 200	85 665	87,2 %	-12 535
Valmistus omaan käyttöön						-	
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-173 312	-229 091		-229 091	-221 087	96,5 %	8 004
Palvelujen ostot	-10 763	-9 351		-9 351	-24 034	257,0 %	-14 683
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-405	-1 446		-1 446	-1 681	116,2 %	-235
Avustukset						-	
Vuokratulut	-16 229	-17 493		-17 493	-19 319	110,4 %	-1 826
Muut toimintakulut	-1 958	-1 390		-1 390	-1 671	120,2 %	-281
Toimintakulut yht.	-202 668	-258 771	0	-258 771	-267 792	103,5 %	-9 021
Toimintakate	-139 047	-160 571	0	-160 571	-182 127	113,4 %	-21 556
Rahoitustuotot ja -kulut						-	
Poistot ja arvonalentumiset						-	
Tilikauden yli-/alijäämä	-139 047	-160 571	0	-160 571	-182 127	113,4 %	-21 556

TUNNUSLUVUT

	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Tot-%
Henkilöstön määrä	2	2	2	100 %
nettomenot/opetustunti	81	62	80	129 %
nettomenot/opiskelija	241	217	265	122 %
nettomenot/asukas	17	17	21	124 %
tuntimäärä	1 714	2 400	2 194	91 %
opiskelijat	577	720	650	90 %
kurssit	91	100	95	95 %

TOIMINNAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Vuodelle 2022 oli suunniteltu eri puolille kuntaa 139 kurssia, joista toteutui 95. Netto-opiskelijoita oli yhteensä 650 (2021: 721 netto-opiskelijaa). Opiskelijoiden määrään vaikutti ainakin se, että syksyllä jouduimme perumaan kokonaan yhden suosituksen tanssikurssin tuntiopettajan pyynnöstä. Lisäksi monilla kursseilla opiskelijoiden minimimäärä ylittyi, mutta näillä kursseilla osallistujamäärä jäi seitsemään-kahdeksaan opiskelijaan. Kansalaisopisto onnistui kasvattamaan opetusten tuntimäärää vuoteen 2021 verrattuna. Talousarvion tavoitteena oli 2400 opetustuntia. Vuonna 2022 toteutuneita tunteja oli 2194 tuntia. Osa liikunnan verkkokursseista ja pari kielten verkkokurssia toteutuivat, ja niiden myötä kansalaisopisto sai uusia opiskelijoita muista kunnista ja kaupungeista.

Kansalaisopiston toiminnan kehittämiseen osallistui rehtorin lisäksi uusi opistos sihteeri ja myös päätoiminen musiikinopettaja. Kansalaisopistolla on käytössä tuntiopettajille sähköiset lomakkeet Peda.netin Intrassa. Rehtori ja opistos sihteeri tekivät Hausjärven kunnan uusille kotisivuille alusta alkaen kansalaisopiston sivut. Rehtori järjesti syksyllä suunnittelukahvilan Teams-verkkokokouksena: Kolmen opiston yhteinen suunnittelukahvila Teams-verkkokokouksena (vain päätoimisille opettajille ja tuntiopettajille). Se oli tarkoitettu Riihimäen kansalaisopiston, Lopen opiston ja Hausjärven kansalaisopiston henkilöstölle. Suunnittelukahvilan teemana olivat osaamisperusteiset kurssit kansalaisopistossa. Asiantuntijavieraana oli koulutuspäällikkö Johanna Jokinen Valkeakoski-opistosta.

Koulujen, kunnankirjaston, liikuntatoimen ja perusturvan kanssa kansalaisopisto jatkoi yhteistyötä. Samoin lähikuntien (Riihimäki ja Hyvinkää) kansalaisopistojen kanssa rehtori ja opistos sihteeri olivat usein vuorovaihtuksessa. Rehtori on myös verkostoitunut muiden kansalaisopistojen rehtoreiden kanssa. Rehtori ja opistos sihteeri lähettivät palautekyselyn kaikille opiskelijoille, jotka osallistuivat kursseille tai luennolle. Kansalaisopisto järjesti Lopen opiston kanssa tammikuussa 2022 yhteiset tuntiopettajien suunnittelupäivät. Opinto-opas julkaistiin kesäkuussa. Kursseille ilmoittautuminen alkoi myös kesäkuussa. Terveystalo teetti kansalaisopistolle syksyllä 2022 työpaikkaselvityksen, mutta siihen liittyvään kyselyyn vastasi alle 10 henkilöä. Rehtori aloitti 2019 Cafiin päivittämisen yhdessä toimistohenkilöstön kanssa. Uuden opistosihteerin ja päätoimisen musiikinopettajan kanssa rehtori sai Cafiin 2022 vuoden aikana valmiiksi. Enää jäljellä on Cafi:n viimeistely.

TALOUDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Kirjaston toimintakatteen toteutuma on 113,42 %. Toimintatuotot toteutuivat 87,24 %. Toimintakulut toteutuivat 103,49 %. Euromääräisesti vuoden talousarvio kansalaisopiston tulosalueen osalta ylittyi 22 000 euroa. Toimintatuottojen toteutuivat alijäämäisinä 13 000 euroa ja toimintakulut alijäämäisinä 9000 euroa.

Toimintatuottoja painoi alas kurssimaksujen ennakoitua pienempi määrä. Yleinen kustannusten nousu näkyi kulujen puolella.

2.10. Tekninen lautakunta

2.10.1. Toimielin yhteensä

TEHTÄVÄN KUVAUS

Teknisellä lautakunnalla on vastuullaan seuraavat tulosalueet: hallintopalvelut, yhdyskuntatekniset palvelut, tilapalvelu ja vesihuoltolaitos.

Teknisen lautakunnan strategia:

Kehittyvä ja aktiivinen -Elinvoimainen kunta

- Asuin-, liike- ja teollisuustonttien joustava tuotanto
- Kevyen liikenteen olosuhteiden parantaminen
- Houkuttelevat puistot, liikunta-alueet ja ulkoilureitit

Asiat hoituu ja ketään ei jätetä – Toimivat palvelut

- Palveluiden joustava ja tehokas tuotanto
- Kiinteistö- ja infraomaisuuden arvon säilyttäminen
- Vesihuollon häiriöttömyys ja juomaveden laatu
- Liikenneturvallisuuden parantaminen

Me teemme Hausjärven – Kaikki mukaan!

- Toiminnan avoimuus ja päätösten läpinäkyvyys kuntalaisiin päin
- Kuntalaispalautteiden ja –kehittämisesitysten huomioiminen toiminnassa
- Taajamien ja kylien paikallisten yhdistysten ja kuntalaisten hankkeiden tukeminen

Teknisellä lautakunnalla on käytettävissään seuraavat valtuuston päättämät määrärahat ja tuloarviot. Talousarviovuoden luvut ovat sitovia ja suunnitelmavuosien luvut ohjeellisia.

TALOUSLUVUT - TEKNINEN LAUTAKUNTA

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	1 960 717	1 988 500		1 988 500	1 895 479	95,3 %	-93 021
Maksutuotot	200	1 000		1 000	-302	-30,2 %	-1 302
Tuet ja avustukset	1 807	1 600		1 600	3 596	224,7 %	1 996
Vuokratuotot	3 057 243	2 982 400		2 982 400	3 069 530	102,9 %	87 130
Muut toimintatuotot	86 750				73 910	-	73 910
Toimintatuotot yht.	5 106 716	4 973 500	0	4 973 500	5 042 213	101,4 %	68 713
Valmistus omaan käyttöön	11 595	15 000		15 000		0,0 %	-15 000
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-1 071 911	-1 175 394	-100 000	-1 275 394	-1 308 904	102,6 %	-33 510
Palvelujen ostot	-2 180 516	-2 052 500	-65 000	-2 117 500	-2 297 547	108,5 %	-180 047
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 560 172	-1 484 650	-80 000	-1 564 650	-1 678 853	107,3 %	-114 203
Avustukset	-122 029	-109 300		-109 300	-111 860	102,3 %	-2 560
Vuokratulot	-680 630	-380 698		-380 698	-391 611	102,9 %	-10 913
Muut toimintakulut	-48 155	-75 700		-75 700	-30 634	40,5 %	45 066
Toimintakulut yht.	-5 663 414	-5 278 242	-245 000	-5 523 242	-5 819 410	105,4 %	-296 168
Toimintakate	-545 102	-289 742	-245 000	-534 742	-777 197	145,3 %	-242 456
Rahoitustuotot ja -kulut	-21 691				-21 739	-	-21 739
Poistot ja arvonalentumiset	-2 218 959	-2 591 100	300 000	-2 291 100	-2 289 683	99,9 %	1 417
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 785 752	-2 880 842	55 000	-2 825 842	-3 088 619	109,3 %	-262 777

TUNNUSLUVUT

	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Tot-%
Henkilöstön määrä (tekninen)	*)-	24	22	94 %
Henkilöstön määrä (muut toimialat*)	-	2	2	100 %
Uudet pientalotontit, joilla kunnallistekniikka	-	0	0	-
Tonttivaranto, AO-asuintontit kunnallis- tekniikassa	-	46	59	128 %
Tonttivaranto, palvelurakennusten tontit	-	6	6	100 %
Tonttivaranto, yritystontit kunnallistekniikassa	-	12	12	100

*)TP 2021 vertailutietoa ei ollut

TOIMINNAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Raaka-aineiden ja energian hinnannousu on ollut tilikaudella merkittävää. Energian kulujen nousu on vaikuttanut sähkön, polttoaineiden, kaukolämmön ja hakkeen ostoihin. Raaka-aineiden hintojen nousu on vaikuttanut erityisesti rakennustarvikkeiden hankinnoissa.

Tavaroiden toimitusajat ovat pidentyneet ja esimerkiksi katuvalaisinten saatavuudessa on ollut viiveitä. Lisäksi vuoden 2022 runsaslumisuuus on aiheuttanut lisäkustannuksia erityisesti alueiden hoidon osalla.

Hyvinvointialueiden perustamisen valmistelua on jatkettu tilikauden aikana. Tekninen lautakunta on hyväksynyt vuokraperusteet valtioneuvoston asetuksen mukaisesti. Valmistelua on jatkettu erillissopimusten osalla sekä kunnan ja hyvinvointialueiden toimivan yhteistyön varmistamiseksi.

Kunnan omistamien vuokra-asuntojen isännöinti ja vuokrankanto siirrettiin teknisen lautakunnan alaisuuteen 1.7.2022 lähtien. Isännöinnistä vastaa talonrakennusmestari ja vuokrankannosta toimistosihteerit. Vuokra-asuntoja on tällä hetkellä yhteensä 37 kpl kuudessa eri osoitteessa Oitissa ja Hikiällä.

Koronaepidemian vaikutukset kiinteistöjen peruskorjauksien toteuttamiseen on vähentynyt. Muun muassa Lehtimajoilla on päästy tekemään peruskorjauksia, jotka on siirretty edellisiltä vuosilta.

Teknisen lautakunnan lähivuosien merkittävimmän investointihankkeen Oitin yhtenäiskoulun KVR-urakan kilpailutus tehtiin keväällä 2022. Valtuuston päätöksen mukaisesti kilpailutus uusittiin syksyllä 2022. Valtuusto hyväksyi hankkeen määrärahan vuosille 2023 ja 2024, jonka pohjalta tekninen lautakunta hyväksyi hankkeen toteuttajaksi Elementit-E Oy:n 6 052 180 euron urakkasummalla.

Vuoden aikana on valtiollisen ohjeistuksen myötä päivitetty valmiussuunnitelmia ja lisätty tietosuojaa. Vesi- huollon etäohjausjärjestelmä on päivitetty. Lisäksi kunnalle on laadittu energian säästöohjelma ja ohjeistus varautumisesta mahdollisiin sähkökatkoihin. Sähköverkko-operaattorille on ilmoitettu Valtioneuvoston ase- tuksen mukaisesti Hausjärven kriittisistä kohteista, joihin lukeutuivat Sote-kiinteistöt ja siirtoviemäripump- paamot.

Henkilöstö

Vakituisen henkilöstön määrässä on tapahtunut yhden henkilön lisäys rakennuttajasinsinöörin rekrytoinnin myötä.

Määräaikaisia työntekijöitä on ollut yhteensä kolme henkilöä hallintopalveluissa ja tilapalveluissa.

Toimialalla on ollut tilikauden aikana työllistettyjä 4 henkilöä.

Tilikauden aikana käynnistyi kaksi työn ohessa suoritettavaa oppisopimuskoulutusta, joista toinen isännöin- tikoulutus ja toinen vesihuoltokoulutus. Turvallisuusalan koulutus on lisäksi kesken.

Kesätyöntekijöitä on ollut kauden aikana yhteensä 16 henkilöä.

Investoinnit

Tilikauden investoinnit ovat painottuneet kevyen liikenteen väylien rakentamiseen. Alla on esitetty suuret investoinnit. Pienet investoinnit (alle 150 000 euroa) on esitetty yksiköiden kohdalla.

Savelantien ja Kalliontien kevyen liikenteen väylän rakentaminen on pituudeltaan hieman alle 2,2 km. Työ sisälsi Kalliontien liittymän muuttamisen sekä valaistuksen uusimisen ja hulevesijärjestelyjä. Työ on aloitettu vuonna 2021 ja urakoitsijana oli Marttilan Maarakennus Oy. Viivästymisten takia työ valmistui lokakuussa. Väylän avajaiset pidettiin Torpalla 13.10.2022. Taloudellinen loppuselvitys pidettiin marraskuussa ja sen mu- kaisesti urakan loppusummaksi muodostui 753 977,46 euroa, josta lisätöiden määrä oli yhteensä 36 977,46 euroa. Lisätyöt liittyivät Savelantien uudelleen päällystyksen laajenemiseen. Tämän lisäksi hulevesijärjeste- lyjä urakka-alueen ulkopuolella tehtiin omana työtä.

Kaaritien kevyen liikenteen väylä on pituudeltaan yhteensä 670 m ja vesihuollon saneerausta tehtiin n. 800 metrin matkalla. Työ on aloitettu vuonna 2021 ja urakoitsijana oli Marttilan Maarakennus Oy. Viivästymisten takia vesihuolto valmistui helmikuussa ja katutyöt heinäkuussa. Hankkeen avajaiset pidettiin Oitin päiväkodin pysäköintipaikalla 23.6.2022. Taloudellinen loppuselvitys pidettiin joulukuussa ja sen mukaisesti urakan lop- pusummaksi muodostui 840 395,27 euroa, josta lisätöiden määrä oli yhteensä 312 645,27 euroa. Lisätöiden määrään vaikutti poikituksen tunkkauksen vaihtaminen aukikaivuun menetelmään, uuden maa-aineksen mää- rän kasvu, Kaaritien päällystys sekä vesihuollon muutos- ja korjaustyöt.

Hikiän ja Riihimäen välisen kevyen liikenteen väylän rakentaminen (MT 2879) on ollut Hausjärven kunnan, Riihimäen kaupungin ja ELY-keskuksen yhteishanke. Työ on aloitettu vuonna 2021 ja urakoitsijana oli Martti- lan Maarakennus Oy. Viivästymisten takia työt valmistuivat syyskuussa. Hankkeen avajaiset pidettiin 7.5.2022 Eskon koululla. Taloudellinen loppuselvitys pidettiin elokuussa ja sen mukaisesti urakan loppusum-

maksi muodostui 1 634 568,38 euroa, josta Hausjärven kunnan osuus oli 619 213,22 euroa. Kokonaissummasta perusurakan määrä oli 578 535,24 euroa, lisä- ja muutostyöt 25 103,69 euroa sekä optiokohde Karhin-kaarteeseen liittymän saarekkeellisen suojatien ja linja-autopysäkkien rakentaminen 80 595,72 euroa.

Monnissa rakennettiin kaksi kohdetta samassa urakassa; Repotien kevyen liikenteen väylä ja vesihuolto sekä Monninraitti ja vesihuolto. Urakoitsijana oli Somersora Oy. Työ valmistui kesäkuussa noin yhden kuukauden edellä sopimuksen mukaista urakka-aikaa. Taloudellinen loppuselvitys pidettiin heinäkuussa ja sen mukaisesti urakan loppusummaksi muodostui 456 753,97 euroa. Lisätöiden määrä oli 10 453,97 euroa Monninraitin vesihuollon muutoksien ja tonttiliitoksien lisäyksen takia.

TALOUDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Toimintakatteen toteutuma on 149,41 %. Toimintatuotot toteutuivat 101,38 %. Toimintakulut toteutuivat 105,36 %.

Tulot toteutuivat 68 712 euroa talousarviota paremmin. Menot 296 108 euroa ylittivät talousarvion. Menoihin on vaikuttanut erityisesti energiakustannusten voimakas nousu tilikauden aikana. Myös normaalia lumi-sempi talvi on nostanut yleisten alueiden ja kiinteistöjen hoitokuluja.

Kokonaisuudessaan teknisen toimialan talous ylitti 296 100 euroa talousarvion. Lopulliseen talousarvioon vaikutti vuoden lopussa haettu lisämääräraha 245 000 euroa kattamaan lisääntyneitä kuluja kustannusten nousun takia sekä alueiden hoidossa.

Investointien toteutuma oli 91,2 %, ja määrärahaa jäi käyttämättä 223 112 euroa. Tilikauden aikana tehtiin investointiohjelmaan lukuisia muutoksia johtuen muun muassa Oitin yhtenäiskoulun rakentamisen sekä Vaahterantien saneerauksen siirtymisestä ja Kaaritien kevyen liikenteen väylän sekä Savelantien ja Kalliontien kevyen liikenteen väylän rakentamisen lisätöistä. Myös katuvalojen saneerauksen määrärahaa lisättiin.

2.10.2. Teknisen lautakunnan hallintopalvelut

TEHTÄVÄN KUVAUS

Hallintopalvelut sisältävät hallintopalvelut, myytävät palvelut, suunnittelun, rakennuttamisen, vesiosuuskunnat, jätehuollon, varastotoiminnan sekä palo- ja pelastussuojelutoimen sekä mittaustoiminnan.

Keskeisiä tehtäviä ovat toimialalle kuuluva päätöksenteko tai sen valmistelu, toimialan ohjaus sekä oman palvelutuotannon laadun, taloudellisuuden ja vaikuttavuuden seuranta ja tehostaminen.

Vastuhenkilö on tekninen johtaja.

KESKEISET PAINOPISTEALUEET SUUNNITTELUKAUDELLE

1. Rakennuttamisen kehittäminen.
2. Liikenneturvallisuuden parantaminen yhdessä ELY-keskuksen kanssa.
3. Osallistavan toiminnan kehittäminen.
4. Kustannustehokkuuden kehittäminen.

STRATEGISET TAVOITETASOT

Kehittyvä ja aktiivinen – Elinvoimainen kunta

- Asemakaavojen toteuttaminen kysynnän mukaan

- Korjausvelan hallinta
- Viihtyisä taajamaympäristö
- Houkuttelevat puistot, liikunta-alueet ja ulkoilureitit

Asiat hoituu ja ketään ei jätetä – Toimivat palvelut

- Vesihuollon toimintavarmuus ja juomaveden hyvä laatu
- Liikenneverkon kunto ja turvallisuus
- Kiinteistöjen kunto ja toimivuus

Me teemme Hausjärven – Kaikki mukaan!

- Osallistava budjetointi
- Vesiosuuskuntien, tiekuntien ja yhdistysten tukeminen

TAVOITTEET JA KEINOT

1. Osaamisen kehittäminen
2. Digitaalisuuden hyödyntäminen
3. Oikein kohdistetut investoinnit

TALOUSLUVUT - TEKNISET HALLINTOPALVELUT

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	60 258	43 100		43 100	55 721	129,3 %	12 621
Maksutuotot	200	1 000		1 000		0,0 %	-1 000
Tuet ja avustukset	1 304	1 000		1 000	1 384	138,4 %	384
Vuokratuotot						-	
Muut toimintatuotot	1 749				12 244	-	12 244
Toimintatuotot yht.	63 511	45 100	0	45 100	69 349	153,8 %	24 249
Valmistus omaan käyttöön						-	
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-261 712	-332 409	-5 000	-337 409	-349 374	103,5 %	-11 965
Palvelujen ostot	-646 626	-645 700	-35 000	-680 700	-739 896	108,7 %	-59 196
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 283	-5 600		-5 600	-24 767	442,3 %	-19 167
Avustukset		-20 000		-20 000	-17 930	89,7 %	2 070
Vuokratulut	-40 445	-41 500		-41 500	-52 058	125,4 %	-10 558
Muut toimintakulut	-38 057	-31 000		-31 000	-3 628	11,7 %	27 372
Toimintakulut yht.	-920 046	-1 076 209	-40 000	-1 116 209	-1 187 652	106,4 %	-71 443
Toimintakate	-920 046	-1 031 109	-40 000	-1 071 109	-1 118 303	104,4 %	-47 194
Rahoitustuotot ja -kulut						-	
Poistot ja arvonalentumiset	-1 478	-1 300		-1 300	-1 305	100,4 %	-5
Tilikauden yli-/alijäämä	-921 524	-1 032 409	-40 000	-1 072 409	-1 119 608	104,4 %	-47 199

TUNNUSLUVUT

	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Tot-%
Henkilöstön määrä	3	3	4	112 %

TOIMINNAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Tekninen lautakunta on kokoontunut tilikauden aikana yhteensä 11 kertaa. Päätösten yhteismääräksi muodostui 100 kappaletta.

Osallistuvan budjetoinnin ohjeistus päivitettiin ja määrärahalla on toteutettu koiratarhat Ryttylään ja Hikiälle (kesken). Ryttylän kyläkirjaston kirjahankintoja sekä Ryttylän koulun läheisyyteen frisbeegolf harjoitteluradan varustusta on edistetty. Mommilan kirkonrantaan on toteutettu grillikota.

Liikenneturvallisuustyöryhmä on kokoontunut kaksi kertaa. Liikenneturvallisuuden edistämiseksi on toteutettu seniorikuljettajatilaisuus 31.3. ja esikoululaisten liikennekurssi syyskuussa. Liikennemerkkien tarkastukseen liittyvä opinnäytetyö Hämeen ammattikorkeakoulussa on tekeillä. Lisäksi liikenneturvallisuuden kohentamiseksi on tilikauden aikana valmistunut kolme kevyen liikenteen väylää; Hikiä-Riihimäki, Kaartie ja Save-lantie/Kalliontie. Väylien yhteispituus on noin 7,3 km.

Yleisesti tekninen toimi on tukenut kylien turvallisuustyötä. Suomen Kylät ry:n ja Hämeen kylät ry:n kyläturvallisuuspilotti on toiminut Mommilassa/Haminankylässä. Kyläturvallisuusteemaan liittyvä Haushack on järjestänyt Ryttylän kyläturvallisuuskävelytilaisuuden. Jatkossa pyritään yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa edistämään turvallisuustyötä.

Tilikaudella on jätetty Traficomien kävelyn ja pyöräilyn rahoitushakuun 25 000 euron avustusesitys Vaahteratie kevyen liikenteen väylän toteuttamiseksi ja rautatieaseman palvelutason kohentamiseksi. Päätös avustuksesta saadaan vuoden 2023 alkupuolella. Työ on alustavasti ajoitettu vuodelle 2024.

Vanhan kylätien (Ryttylä) katualueiden haltuunotto toteutettiin tilikaudella. Suunnittelu käynnistetään vuoden 2023 aikana. Ko. katuosan saneeraus on alustavasti ajoitettu vuosille 2025-26.

Henkilöstö

Hallintopalveluihin on rekrytoitu rakennuttajasinsinööri, joka aloitti työt elokuun alussa. Määräaikaisia työntekijöitä on ollut kaksi henkilöä. Osastosihteerin sijaisuutta on hoidettu määräaikaisella henkilöllä. Lisäksi mittauspalvelussa on ollut määräaikainen kesätyöntekijä.

TALOUDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Toimintakatteen toteutuma on 104,41 %. Toimintatuotot toteutuivat 153,77 %. Toimintakulut toteutuivat 106,40 %.

Tulot ovat toteutuneet 16 388 euroa talousarviota vähemmän. Menot ovat toteutuneet 2 049 euroa talousarviota suurempana.

Kokonaisuudessaan hallintopalveluiden talous toteutui 14 340 euroa talousarviota heikommin. Lopulliseen talousarvioon vaikutti vuoden lopussa haettu 135 000 euron lisämääräraha kattamaan määräaikaisten työntekijöiden kuluja ja lisääntyneitä asiantuntijamenoja.

2.10.3. Yhdyskuntatekniset palvelut

TEHTÄVÄN KUVAUS

Yhdyskuntatekniset palvelut vastaavat liikenneväylien, puistojen ja muiden yleisten alueiden sekä liikunta-alueiden ylläpidosta. Lisäksi kone- ja kuljetuspalveluista sekä maa- ja metsätiloista.

Vastuhenkilö on aluemestari.

KESKEISET PAINOPISTEALUEET SUUNNITTELUKAUDELLA

1. Kaavateiden kunnossapito ja perusparannus
2. Viheralueiden ja liikuntapaikkojen kunnossapito

3. Liikenneturvallisuuden parantaminen yhdessä ELY-keskuksen kanssa

4. Asuinympäristöstä huolehtiminen

STRATEGISET TAVOITETASOT

Kehittyvä ja aktiivinen – Elinvoimainen kunta

- Viihtyisä taajamaympäristö
- Houkuttelevat puistot, liikunta-alueet ja ulkoilureitit

Asiat hoituu ja ketään ei jätetä – Toimivat palvelut

- Liikenneverkon kunto ja toimivuus
- Viher- ja liikunta-alueiden sekä leikkikenttien ja uimaloiden turvallisuus ja siisteys
- Liikenneturvallisuustyöryhmässä ja kuntalaispalautteista esiin nousseiden parannustoimenpiteiden toteuttaminen.

Me teemme Hausjärven – Kaikki mukaan!

- Osallistavan budjetoinnin toimeenpano
- Nopea reagointi kuntalaispalautteisiin

TAVOITTEET JA KEINOT

1. Asianmukainen ja tehokas kalusto

2. Työkoneiden toimintakunnon säilyttäminen

3. Toimivan yhteistyöverkoston ylläpitäminen

TALOUSLUVUT - YHDYSKUNTATEKNISET PALVELUT

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	365 158	338 500		338 500	327 898	96,9 %	-10 602
Maksutuotot						-	
Tuet ja avustukset	419	400		400	645	161,2 %	245
Vuokratuotot	130 463	122 000		122 000	152 650	125,1 %	30 650
Muut toimintatuotot	23 292				22 692	-	22 692
Toimintatuotot yht.	519 332	460 900	0	460 900	503 885	109,3 %	42 985
Valmistus omaan käyttöön	11 595	15 000		15 000		0,0 %	-15 000
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-399 406	-357 609	-47 500	-405 109	-380 636	94,0 %	24 473
Palvelujen ostot	-446 485	-334 800	-30 000	-364 800	-514 115	140,9 %	-149 315
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-262 943	-247 550	-80 000	-327 550	-300 409	91,7 %	27 141
Avustukset	-122 029	-89 300		-89 300	-93 930	105,2 %	-4 630
Vuokratulot	-50 656	-43 200		-43 200	-56 744	131,4 %	-13 544
Muut toimintakulut	-5 099	-6 700		-6 700	-5 968	89,1 %	732
Toimintakulut yht.	-1 286 618	-1 079 159	-157 500	-1 236 659	-1 351 803	109,3 %	-115 143
Toimintakate	-755 691	-603 259	-157 500	-760 759	-847 918	111,5 %	-87 158
Rahoitustuotot ja -kulut						-	
Poistot ja arvonalentumiset	-670 747	-971 900	300 000	-671 900	-662 635	98,6 %	9 265
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 426 438	-1 575 159	142 500	-1 432 659	-1 510 553	105,4 %	-77 893

TUNNUSLUVUT

	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Tot-%
Henkilöstön määrä	10	10	9	95 %
Kunnossapito €/km	6 050	5 600	8 267	148 %
Valaistus €/valopiste	50	28	50	179 %
Liuk.onnettomuudet kpl/v	1	0	0	-
Taimikoiden hoito ja ensiharvennukset ha	5	5	6	120 %
Yksityistieavustukset keskimäärin €/km	395	350	378	108 %

KESKEISET SUORITTEET / TUNNUSLUVUT

TOIMINNAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Runsaslumisuus on nostanut alueiden ja kiinteistöjen ulkoalueiden hoidon työmäärää ja kustannuksia. Lisäksi kustannuksia on lisännyt käytettävien raaka-ainekustannusten nousu ja urakoitsijoiden työhintojen tarkistukset. Keliolosuhteista johtuen asukas- ja asiakaspalautetta on tullut hieman normaalia enemmän.

Kunnan aurasalueet on kilpailutettu. Kolmivuotinen sopimus alkoi 1.11. ja se jatkuu vuoden 2025 kevääseen saakka.

Valaistustöiden painopiste on ollut Hikiässä, jossa vanhoja katuvaloja on saneerattu LED valoiksi. Maarakennustöiden osalla on tehty yhteistyötä sähköverkkoyhtiö Carunan kanssa.

Uudelleen päällystyksiä voitiin tehdä päällystysohjelman mukaisesti, vaikka bitumin hinnan voimakas nousu aiheutti kustannuspaineita. Ryttylässä päällystettiin Tiilitehtaantie/Peltotie, Puhaltajantien alue sekä osittain Ryttyläntie. Hikiässä päällystettiin Vehkalukontie osittain, Suppakuja ja Laukkulankuja. Oitissa päällystettiin Sahantie. Monnissa päällystyskohteina olivat Pihonkaarten alue. Urakoihin liittyviä päällystyksiä tehtiin Kaaritiellä, Savelantiellä/Kalliontiellä sekä Monninraitilla ja Repotiellä.

Pihonkaarten alueen viimeistely sisältäen katujen päällystämisen ja valaistuksen rakentamisen saatiin valmiiksi.

Leikkipaikoista kunnostettiin Ketunlenkki (Monni) ja Haapatie (Oitti). Lakisääteinen leikkipaikkatarkastus tehtiin elokuussa.

Ryttylän Punkanojan perkaus on toteutettu. Kunnan tehtäväksi on jäänyt lähinnä alitusputkien paikallistaminen ja tarvittavat muutokset.

Keskustien välillä Oitintie-Vartiomäentie (1,1 km) siirtymisestä kunnan hoitoon on jatkettu neuvotteluita ELY-keskuksen kanssa. Väylän parannustoimenpiteiden toteutusta ja siirtymisajasta on alustavasti sovittu vuodelle 2023.

Tilikauden aikana hankittiin latukone, joka saatiin käyttöön helmikuussa. Runsasluminen ja pitkä kevättalvi mahdollisti latujen ylläpidon huhtikuulle asti. Aikaisen talven ansiosta ladut saatiin auki jo joulukuun alkupuolella. Aiempaa laadukkaammat ladut ovat saaneet paljon kiitosta asukkailta.

Kuorma-autoon on hankittu uusi hiekoitin ja etuaura. Lisäksi lehtien keräyksen tehostamiseen on tehty laitehankinta.

TALOUDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Toimintakatteen toteutuma on 111,46 %. Toimintatuotot toteutuivat 109,33 %. Toimintakulut toteutuivat 109,31 %.

Tulot ovat toteutuneet talousarviota 42 435 euroa suurempana. Menot ovat ylittäneet talousarvion 114 759 eurolla. Menoihin on vaikuttanut loppuvuoden runsaat lumisateet.

Kokonaisuudessaan yhdyskuntateknisen palveluiden toteuma ylitti talousarvion 87 3254 eurolla. Lopulliseen talousarvioon vaikutti vuoden lopussa haettu 110 000 euron lisämääräraha kattamaan lisääntyneitä talvihoitokuluja ja kustannusten nousua.

2.10.4. Tilapalvelut

TEHTÄVÄN KUVAUS

Tilapalvelu käsittää kiinteistöjen ylläpidon ja peruskorjaukset sekä kunnan vuokra-asunnot.

Vastuuhenkilö on talonrakennusmestari.

KESKEISET PAINOPISTEALUEET SUUNNITTELUKAUDELLE

1. Kiinteistöjen arvon säilyttäminen ja teknisen kunnan ylläpitäminen
2. Sisäilmatyöryhmän toiminta
3. Käyttäjien olosuhteiden parantaminen
4. Energiatehokkuuden edistäminen

STRATEGISET TAVOITETASOT

Kehittyvä ja – Elinvoimainen kunta

- Tilojen energiatehokkuuden kehittäminen
- Kiinteistöjen käyttöasteen parantaminen

Asiat hoituu ja ketään ei jätetä – Toimivat palvelut

- Kiinteistöjen kunto ja käyttäjälähtöisyys
- Vuokra-asuntojen riittävyys ja laatu

Me teemme Hausjärven – Kaikki mukaan!

- Nopea reagointi asiakaspalautteisiin

TAVOITTEET JA KEINOT

1. Kiinteistöjen pitkäntähtäimen peruskuntoselvityksen toteuttaminen
2. Kunnan kiinteistöjen käyttöasteen parantaminen yhdessä käyttäjien kanssa
3. Kiinteistökatselmusten tehostaminen
4. Henkilöstön ammattitaidon kehittäminen
5. Energian kulutuksien seurantajärjestelmien kehittäminen

TALOUSLUVUT - TILAPALVELU

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	117 332	163 000		163 000	134 216	82,3 %	-28 784
Maksutuotot					-302	-	-302
Tuet ja avustukset	83				816	-	816
Vuokratuotot	2 926 779	2 860 400		2 860 400	2 916 880	102,0 %	56 480
Muut toimintatuotot	14 587				30 005	-	30 005
Toimintatuotot yht.	3 058 781	3 023 400	0	3 023 400	3 081 615	101,9 %	58 215
Valmistus omaan käyttöön						-	
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-257 641	-310 693	-47 500	-358 193	-378 534	105,7 %	-20 341
Palvelujen ostot	-556 262	-517 700		-517 700	-499 798	96,5 %	17 903
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 149 603	-1 108 100		-1 108 100	-1 175 155	106,1 %	-67 055
Avustukset						-	
Vuokratulot	-574 932	-262 400		-262 400	-265 713	101,3 %	-3 313
Muut toimintakulut	-6 298	-36 100		-36 100	-11 888	32,9 %	24 212
Toimintakulut yht.	-2 544 736	-2 234 993	-47 500	-2 282 493	-2 331 087	102,1 %	-48 595
Toimintakate	514 045	788 407	-47 500	740 907	750 528	101,3 %	9 620
Rahoitustuotot ja -kulut						-	
Poistot ja arvonalentumiset	-1 080 873	-1 119 900		-1 119 900	-1 136 120	101,4 %	-16 220
Tilikauden yli-/alijäämä	-566 828	-331 493	-47 500	-378 993	-385 593	101,7 %	-6 600

TUNNUSLUVUT

	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Tot-%
Henkilöstön määrä	6	6	6	105 %
Ylläpito €/m ³	15	16	15	96 %
Sähkö €/v	383 705	380 000	431 107	113 %
Vesi ja jätevesi €/v	53 493	70 000	67 911	97 %
Lämpö €/m ³ /v	5	4	4	98 %

KESKEISET SUORITTEET / TUNNUSLUVUT

TOIMINNAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Tilikaudella on hankittu yhteensä 13 ilmalämpöpumppua, jotka on asennettu Lehtimajojen, Lasihelmen ja Paavolantie 5 tiloihin. Lehtimajoilla on asennettu 8 ilmalämpöpumppua yleisiin tiloihin sekä valmistuskeittiöön. Lasihelmessä ilmalämpöpumppuja on asennettu 2 kpl yleisiin oleskelutiloihin. Paavolantie 5 yhteistiloihin on asennettu ilmalämpöpumppu. Yksi vuoden 2022 aikana hankittu ilmalämpöpumppu tullaan asentamaan myöhemmin.

Rakentamisen ammattitöiden puitesopimukset on kilpailutettu. Puitesopimukset sisältävät kirvesmiestyöt, maalaustyöt sekä LVIS työt. Puitesopimukset ovat kaksivuotisia ja ne sisältävät yhden optiovuoden.

Mäntylinnan kiinteistöstä on laadittu kuntokartoitus. Tämän mukaan kiinteistön peruskunnostus sisältäen talotekniikan uusimisen on edessä lähivuosien aikana. Kiinteistöstä yksi huoneisto kunnostettiin.

Paloasemantiellä asunto on remontoitu. Samoin yksi Kirkonkylän asuinrakennuksen huoneisto kunnostettiin.

Kolmilammin vedenottamalla uusittiin alavesisäiliön suojarakennus.

Virastotalolla tehtiin sisäilmatyöryhmässä päätetty sisäilmatutkimus 1. kerroksen sote-tiloissa.

Tutkimuksessa ei löydetty merkittäviä haitta-ainepitoisuuksia sisäilmassa. Toimenpiteenä esitettiin ilmanvaihtokanavien nuohous ja ilmamäärien tarkistus. Nuohoukseen on varauduttu vuoden 2023 aikana.

Kunnan omistamien vuokra-asuntojen isännöinti ja vuokrankanto siirtyivät tilapalveluun 1.7.2022 lähtien. Vuokra-asuntoja on yhteensä 37 kpl. Isännöinnistä vastaa talonrakennusmestari ja vuokrankannosta toimitusjohtaja. Vuoden lopussa vuokra-asuntojen täyttöaste oli 65 %. Tilikaudella laadittiin 13 uutta vuokrasopimusta.

Henkilöstö

Yläasteen ja lukion kiinteistöhoitaja rekrytoitiin ja hän aloitti työt elokuussa.

Oitin keskusta-alueen kiinteistöhoito järjestettiin määräaikaisella työntekijällä.

Ryttylän kiinteistöhoitossa on toiminut elokuusta lähtien määräaikainen työntekijä vakituisen työntekijän poissaolon takia.

TALOUDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Toimintakatteen toteutuma on 101,30 %. Toimintatuotot toteutuivat 101,93 %. Toimintakulut toteutuivat 102,13 %.

Tulot ovat toteutuneet 95 415 euroa talousarviota suurempana. Menot ovat toteutuneet 54 138 euroa talousarviota heikommin.

Kokonaisuudessaan tilapalveluiden talous toteutui 41 277 euroa talousarviota paremmin.

2.10.5. Vesihuoltolaitos

TEHTÄVÄN KUVAUS

Vesihuoltolaitokseen kuuluvat vesi- ja viemärlaitos.

Vastuhenkilö on rakennuttajainsinööri.

KESKEISET PAINOPISTEALUEET SUUNNITTELUKAUDELLE

1. Talousveden laadukas ja edullinen hankinta ja tehokas jakelu
2. Laitosten ja verkostojen toimintakyvyn ylläpitäminen tarvittavin peruskorjauksin.
3. Hulevesien pääsyn estäminen verkostoon
4. Sähköisten verkostotietopalveluiden kehittäminen

STRATEGISET TAVOITETASOT

Kehittyvä ja aktiivinen – Elinvoimainen kunta

- Järjestetyn vesihuollon laajentaminen
- Alueiden kunnallistekniikan rakentaminen

Asiat hoituu ja ketään ei jätetä – Toimivat palvelut

- Laatuvaatimukset täyttävän talousveden toimittaminen asiakkaille
- Viemäriverkoston toimintavarmuus

Me teemme Hausjärven – Kaikki mukaan!

- Kuluttajapalautteiden ja –kehittämissesitysten huomioiminen toiminnassa (kuntalaiskysely 2021)

TAVOITTEET JA KEINOT

1. Toimintavarmuuden kehittäminen automatiikan avulla
2. Verkostojen kartoitus ja kuntotietojen tarkastelu
3. Verkoston peruskorjaussuunnitelma
4. Vesilaitoksen toiminnan tiedottamisen kehittäminen

TALOUSLUVUT - VESIHUOLTOLAITOS

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Tot.	Poik.
Toimintatuotot							
Myyntituotot	1 417 971	1 443 900		1 443 900	1 377 644	95,4 %	-66 256
Maksutuotot						-	
Tuet ja avustukset		200		200	751	375,4 %	551
Vuokratuotot						-	
Muut toimintatuotot	47 122				8 969	-	8 969
Toimintatuotot yht.	1 465 092	1 444 100	0	1 444 100	1 387 363	96,1 %	-56 737
Valmistus omaan käyttöön						-	
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-153 152	-174 683		-174 683	-200 360	114,7 %	-25 677
Palvelujen ostot	-531 142	-554 300		-554 300	-543 739	98,1 %	10 561
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-150 909	-123 400		-123 400	-178 523	144,7 %	-55 123
Avustukset						-	
Vuokratulot	-14 598	-33 598		-33 598	-17 096	50,9 %	16 502
Muut toimintakulut	1 297	-1 900		-1 900	-9 150	481,6 %	-7 250
Toimintakulut yht.	-848 503	-887 881	0	-887 881	-948 868	106,9 %	-60 987
Toimintakate	616 589	556 219	0	556 219	438 495	78,8 %	-117 724
Rahoitustuotot ja -kulut	-21 691				-21 739	-	-21 739
Poistot ja arvonalentumiset	-465 860	-498 000		-498 000	-489 622	98,3 %	8 378
Tilikauden yli-/alijäämä	129 038	58 219	0	58 219	-72 866	-125,2 %	-131 085

TUNNUSLUVUT

	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Tot-%
Henkilöstön määrä*	3	3	3	106 %
Käyttökulut/laskutettu vesim ³ (ei sis. pokuluja)	1	1	1	124 %
Käyttökulut/laskutettu jätevesim ³ (ei sis. po-kuluja)	2	3	2	93 %
Vesijohtoverkosto km (sis. siirtolinjat)	121	123	121	98 %
Jätevesiverkosto km (sis. siirtolinjat)	100	103	101	98 %
Hulevesiverkosto km	22	21	22	107 %

KESKEISET SUORITTEET / TUNNUSLUVUT

TOIMINNAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Vesilaitoksen talousveden myynti oli 265 564 m³, joka on 7,0 % vähemmän kuin edellisellä tilikaudella. Jäteveden vastaanotto on ollut 250 117 m³, joka on 4,1 % vähemmän kuin edellisellä tilikaudella. Veden käyttöön

on vaikuttanut erityisesti yleinen kustannusten säästäminen. Talousveden ja jäteveden muutokset viittaavat vähentyneeseen veden käyttöön esimerkiksi puutarhanhoidossa.

Vesilaitoksen maksuista on laadittu ulkopuolinen selvitys, jossa on huomioitu toimintaympäristön muutokset ja tulevaisuuden investointitarpeet. Edellisen kerran vesimaksuja oli päivitetty vuonna 2014. Selvityksen pohjalta tehtiin maksuesitys 1.1.2023 lähtien, jonka kunnanvaltuusto hyväksyi marraskuussa. Perus- ja käyttömaksut nousivat 5 % ja muihin maksuihin tehtiin pieniä korotuksia.

Oitin keskustassa on tehty laajaa selvitystä vesihuollon putkien sijainneista ja yhteyksistä. Erityisesti on selvitetty hulevesien pääsyä viemäriverkostoon. Selvitykset valmistuvat talvella 2023.

Nykyisen turvallisuustilanteen takia valtioneuvosto on ohjeistanut tieturvallisuuden varmistamiseksi. Tämän takia vesihuollon kohteiden etävalvonnan ja -ohjauksen päivitys tehty tilikauden aikana. Päivityksen myötä tietoturvallisuus nostettiin nykyvaatimusten tasolle ja toiminnallisuutta parannettiin.

Tilikauden aikana on laadittu vesitornien kuntokartoitus ja siihen liittyvät korjaussuunnitelmat.

Kartoituksessa on todettu Ryttylän vesitornin mittava kunnostustarve lähivuosina. Oitin vesitornin osalla kunnostustarve on pieni. Molempien vesitornien korjaukset on huomioitu vuosien 2023-25 taloussuunnitelmassa.

Vesilaitoksen operatiivisena vastuuhenkilönä aloitti rakennuttajainsinööri, joka aloitti työt elokuun alussa.

Investoinnit

Monninraitin rakentamisen yhteydessä vesihuolto on laajennettu Monnin yleistenrakennusten alueen lähiympäristöineen asemakaava-alueelle sisältäen korttelit 439 ja 440.

Valmistunut vesihuolto palvelee alueella noin 8 500 m² asuinrakennusten, noin 37 000 m² yleisien rakennusten (koulu) sekä noin 13 700 m² palvelurakennusten määrää.

Lisäksi vesihuoltoverkostoa on laajennettu Repotiellä Monnissa kahdelle asuinrakennustontille sekä Riihivii-dantiellä seitsemälle kiinteistölle jätevesiverkon osalta. Kirkonkylällä Villentien vesihuollon rakentaminen on aloitettu toteuttamalla Hikiäntien alitus ja Hikiäntien eteläpuolen vesihuoltojärjestelyt.

Kaaritien vesihuoltosaneeraus valmistui helmikuussa. Saneerauksessa uusittiin vesi- ja viemäriputkia noin 700 m osuudella. Jälkityönä Vaahteratiellä poistettiin vanhat sulkuventtiilit.

Työn yhteydessä rakennettiin paineenalaisena uusi sulkuventtiili, jolla pystyttiin työn aiheuttama vesikatko rajaamaan pienelle alueelle ja sen vesikatkon pituutta voitiin merkittävästi lyhentää.

Tilikauden aikana on saneerattu kaksi viemäriverkon linjapumppaamoja Hikiä-Riihimäki osuudella. Lisäksi odottamattomana korjauksena on uusittu Erkylän alueella yksi talousveden paineennostolaitos ja yhteen jätevesiviemäripumppaamoon uusittu pumpput. Vuoden aikana on ennalta odottamattomia korjauksia tehty selvästi normaalia enemmän.

Riihimäen Vesi on saneerannut Haapahuhdan laitosta ja Hyvinkään Vesi on rakentanut Hikiän tekopohjavesilaitokselle kuituyhteyden. Hausjärven Vesilaitos on osallistunut investointeihin perussopimuksien mukaisesti.

TALOUDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Toimintakatteen toteutuma on 78,83 %. Toimintatuotot toteutuivat 96,07 %. Toimintakulut toteutuivat 106,87 %.

Tulot ovat toteutuneet 56 737 euroa talousarviota pienempänä. Menot ovat toteutuneet talousarviota 60 117 euroa heikommin.

Kokonaisuudessaan vesilaitoksen talous toteutui 116 853 euroa talousarviota heikommin.

3. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

3.1. Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu

KUNNAN TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN (ULKOISET JA SISÄISET ERÄT)

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot					
Myyntituotot	4 897 550	25 000	4 922 550	4 667 560	-254 990
Maksutuotot	2 165 900	-230 000	1 935 900	1 934 811	-1 089
Tuet ja avustukset	882 900	787 000	1 669 900	1 942 350	272 450
Muut toimintatuotot	3 923 000	-100 000	3 823 000	4 212 489	389 489
Toimintatuotot yht.	11 869 350	482 000	12 351 350	12 757 211	405 861
Valmistus omaan käyttöön	15 000		15 000		-15 000
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-20 595 823	-245 000	-20 840 823	-20 564 833	275 990
Palvelujen ostot	-30 969 596	-1 835 000	-32 804 596	-33 412 508	-607 912
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 732 273	-80 000	-2 812 273	-2 992 244	-179 971
Avustukset	-1 283 100		-1 283 100	-1 341 143	-58 043
Muut toimintakulut	-3 445 934		-3 445 934	-3 634 388	-188 454
Toimintakulut yht.	-59 026 726	-2 160 000	-61 186 726	-61 945 116	-715 001
Toimintakate	-47 142 376	-1 678 000	-48 820 376	-49 187 905	-324 141
Verotulot	34 190 000	1 610 000	35 800 000	35 860 036	60 036
Valtionosuudet	15 900 000	500 000	16 400 000	16 384 637	-15 363
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	4 000		4 000	24 289	20 289
Muut rahoitustuotot	11 000		11 000	34 573	23 573
Korkokulut	-120 000		-120 000	-236 240	-116 240
Muut rahoituskulut	-2 000		-2 000	-6 038	-4 038
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-107 000		-107 000	-183 417	-76 417
Vuosikate	2 840 624	432 000	3 272 624	2 873 352	-399 273
Poistot ja arvonalentumiset	-2 740 000	300 000	-2 440 000	-2 376 276	63 724
Tilikauden tulos	100 624	732 000	832 624	497 075	-335 549
Tilikauden yli-/alijäämä	100 624	732 000	832 624	497 075	-335 549

VEROTULOT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutosten jälkeen	Toteuma
Kunnallisvero	31 380 000	32 280 000	32 316 941
Osuus yhteisöverosta	1 160 000	1 770 000	1 758 836
Kiinteistövero	1 650 000	1 750 000	1 784 259
Verotulot yhteensä	34 190 000	35 800 000	35 860 036

Kunnan tuloveroprosentti on ollut 21,5 % vuodesta 2016 alkaen.

3.1.1. Hausjärven kunnan kiinteistöveroprosentit

Kiinteistötyyppi	Veroprosentti
Yleinen kiinteistövero	1,25 %
Vakituiset asuinrakennukset	0,45 %
Muut asuinrakennukset	1,05 %
Rakentamaton rakennuspaikka	4,00 %
Voimalaitosrakennukset	3,00 %
Yleishyödylliset yhteisöt	0,50 %

VALTIONOSUUDET

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvi omuuks et	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama (€)
Peruspalvelujen valtionosuus	9 650 000	70 000	9 720 000	9 725 773	5 773
Verotuloihin perustuva valtionosuuden ta- saus	3 100 000	40 000	3 140 000	3 143 681	3 681
Opetus- ja kulttuuriministeriön valtion- osuudet	-1 100 000	-80 000	-1 180 000	-1 217 004	-37 004
Verotulomenetysten korvaus	4 250 000	470 000	4 720 000	4 732 187	12 187
Valtionosuudet yhteensä	15 900 000	500 000	16 400 000	16 384 637	-15 363

4. INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

(Luvut 1 000 euroja)

	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poik- keama	Poik. %
1. Kiinteä omaisuus							
Maa-alueiden hankinta ja myynti							
Myyntit	188	20		20	68	48	241 %
Menot		-200		-200	-71	129	-64 %
Netto	188	-180		-180	-3	177	-98 %
2. Irtain omaisuus							
Myyntit							-
Menot							
Atk-laitteet ja ohjelmat	-56	-55		-55	-71	-16	29 %
Www-sivujen uusiminen		-40		-40	-38	2	-4 %
TAHE-tietojärjestelmä		-15		-15		15	-100 %
Talous- ja henkilöstöhallinnon käyttöönöt.	-61	-65		-65	-61	4	-7 %
Unit4 taloushallinnon lisenssit	-32						-
Ruoka- ja siivouspalvelun irtaimisto	-15	-50		-50	-47	3	-6 %
Perusturvan irtaimisto	-14						-
Koulujen atk ja tv-laitteet	-14	-20		-20	-20	0	2 %
Pakettiauto tekn		-25		-25	-23	2	-10 %
Latukone		-45		-45	-40	5	-12 %
Monitoimitraktori	-156						-
Ajettava ruohonleikkuri tekn		-25		-25	-23	2	-8 %
Hiekkoituslaite ja etuaura			-60	-60	-50	10	-17 %
Menot yhteensä	-348	-340	-60	-400	-373	27	-7 %
3. Aineeton käyttöomaisuus							
Osakkeet ja osuudet							
Myyntit					188	188	-
Menot	-1					0	-
Netto	-1				188	188	-
4. Talonrakennus							
Ryhtylän urheilukenttä ja piha-alueet							
Menot	-376						-
Netto	-376						-
Oitin alakoulun uudisrakennus							
Menot	-16	-2 040	2 000	-40	-66	-26	65 %
Netto	-16	-2 040	2 000	-40	-66	-26	65 %

(Luvut 1 000 euroja)	TP 2021	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poik-keama	Poik. %
Hausjärven talo, kunnalle siirtyneen rakennuksen osuus							
Menot					-129	-129	
Netto					-129	-129	
Kiinteistöjen peruskorjaukset							
Rahoitusosuudet					29	29	
Menot	-62	-350	80	-270	-221	49	-18 %
Netto	-62	-350	80	-270	-192	78	-29 %
Videovalvonnan päivitys							
Menot			-50	-50	*		
Netto			-50	-50			
*) Toteumaluvut sisältävät Kiinteistöjen peruskorjaukset -kohdan menoihin							
5. Kunnallistekniikan rakentaminen							
Vaahteratie, jk/pp rakentaminen							
Rahoitusosuudet		20		20		-20	-100%
Menot		-150	130	-20		20	-100%-
Netto		-130	130 ⁰				-
Monni							
Menot		-140	-140	-280	-250	30	-11 %
Netto		-140	-140	-280	-250	30	-11 %
Kaavatiet ja kevyenliikenteen väylät							
Menot	-28						-
Netto	-28						-
Kaavatiet ja kevyenliikenteen väylät (Karhintie)							
Menot	-626		-100	-100	-87	13	-13 %
Netto	-626		-100	-100	-87	13	-13 %
Kaavatiet ja kevyenliikenteen väylät (Kaaritie)							
Menot	-262	-50	-260	-310	-306	4	-1 %
Netto	-262	-50	-260	-310	-306	4	-1 %
Savelantien kevyenliikenteen väylä							
Menot	-600	-50	-225	-275	-261	14	-5 %
Netto	-600	-50	-225	-275	-261	14	-5 %
Monni, Repotie							
Menot	-11						-
Netto	-11						-
Valaistus							
Menot	-157	-120	-80	-200	-201	-1	1 %
Netto	-157	-120	-80	-200	-201	-1	1 %
Päällystäminen							
Menot	-11	-140		-140	-183	-43	31 %
Netto	-11	-140		-140	-183	-43	31 %
Puistot, leikkipaikat ja liikunta-alueet							
Rahoitusosuudet					12	12	
Menot	-41	-50		-50	-50	0	-0 %
Netto	-41	-50		-50	-38	12	-24 %
Oitin yläasteen monitoimikenttä							
Menot	-75						-

Netto	-75						-
Seuraavan vuoden investointien suunnittelu							
Menot		-60		-60	-6	54	-90 %
Netto		-60		-60	-6	54	-90 %
Pienet korvausinvestoinnit							
Menot		-25		-25		25	-100 %
Netto		-25		-25		25	-100 %

(Luvut 1 000 euroja)	TP 2021	TA	M	TA+M	TP	Poik-	Poik. %
	2022	2022	2022	2022	2022	keama	
6. Vesi- ja viemärilaitos							
Menot							
Vesilaitosverkosto-investoinnit	-220	-90		-90	-115	-25	28 %
Johtolinjat							-
Verkostojen saneeraus	-220						-
Viemärikaivojen saneeraus		-90		-90	-115	-25	28 %
Riihimäen jvp:n saneeraus	-138	-80		-80	-9	71	-89 %
Kolmilammin vedenottamo		-50		-50	-27	23	-46 %
Muut pienet/odottamattomat korvausinvestoinnit		-20		-20	-45	-25	127 %
Riihiviidantien viemäri (Ryttlä)		-55		-55	-64	-9	16 %
Repotien rakentaminen (Monni)		-50		-50	-70	-20	39 %
Monninraitin rakentaminen (Monni)		-120		-120	-156	-36	30 %
Villentien vh laajennus (Hikiä)		-50		-50	-24	26	-53 %
Vaahteratie vh saneeraus		-100	90	-10		10	-100 %
Kaaritien vesihuollon saneeraus			-60	-60	-140	-80	133 %
Menot yhteensä	-358	-615	30	-585	-650	-65	11 %
7. Elinkeinopoliittiset hankkeet							
Kunnanhallituksen erikseen päättämät kohteet							
Menot		-100		-100		100	-100 %
Netto		-100		-100		100	-100 %
INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN YHTEENSÄ							
(Luvut 1 000 euroja)	TP 2021	TA	M	TA+M	TP	Poik-	Poik. %
		2022	2022	2022	2022	keama	
1. Kiinteä omaisuus							
Tulot yhteensä	188	20		20	68	48	241 %
Rahoitusosuudet yhteensä							-
Menot yhteensä		-200		-200	-71	129	-64 %
Netto	188	-180		-180	-3	-177	98 %
2. Irtain omaisuus							
Tulot yhteensä							-
Rahoitusosuudet yhteensä							-
Menot yhteensä	-348	-340	-60	-400	-373	27	-7 %
Netto	-348	-340	-60	-400	-373	27	-7 %
3. Aineeton käyttöomaisuus							
Tulot yhteensä					188	188	-
Rahoitusosuudet yhteensä							-
Menot yhteensä	-1						-
Netto	-1				188	188	-

(Luvut 1 000 euroja)	TP 2021	TA	M	TA+M	TP	Poik-	Poik. %
	2022	2022	2022	2022	2022	keama	
4. Talonrakennus							
Tulot yhteensä							
Rahoitusosuudet yhteensä					29	29	
Menot yhteensä	-454	-2 390	2 030	-360	-416	-56	16 %
Netto	-454	-2 390	2 030	-360	-387	-27	8 %
5. Kunnallistekniikan rakentaminen							
Tulot yhteensä							-
Rahoitusosuudet yhteensä		20		20	12	-8	-40%
Menot yhteensä	-1 811	-785	-675	-1 460	-1 344	-116	-8 %
Netto	-1 811	-765	-675	-1 460	-1 332	116	-8 %
6. Vesi- ja viemärlaitos							
Tulot yhteensä							-
Rahoitusosuudet yhteensä							-
Menot yhteensä	-358	-615	30	-585	-650	-65	11 %
Netto	-358	-615	30	-585	-650	-65	11 %
7. Elinkeinopoliittiset hankkeet							
Tulot yhteensä							-
Rahoitusosuudet yhteensä							-
Menot yhteensä		-100		-100		100	-100 %
Netto		-100		-100		-100	-100 %
Investoinnit yhteensä							
Tulot yhteensä	188	20		20	256	236	1180 %
Rahoitusosuudet yhteensä		20		20	41	21	105%
Menot yhteensä	-2 972	-4 430	1 325	-3 105	-2 854	251	-8 %
Netto	-2 784	-4 390	1 325	-3 065	-2 557	508	-17 %

Investointilaskelmassa tulot sisältävät sekä tase-arvon että voiton, joka on kirjattu tuloslaskelmaan tuotoksi.

4.1. Keskeiset investointihankkeet ja niiden toteutuminen (olennaiset tapahtumat)

KEHITTÄVÄT INVESTOINNIT (MAAN HANKINTA JA KUNNALLISTEKNIikka UUSILLE ALUEILLE)

Vuonna 2022 ei ole rakennettu kunnallistekniikkaa uusille asuinalueille tai tehty maankäyttö-sopimuksia tonttivarannon lisäämiseksi. Tonttivaranto on tällä hetkellä riittävä.

Kunta hankki alkuvuodesta 2022 maata Monnista, läheltä nykyisiä kaava-alueita. Hankittava maa-alue koostuu kahdesta palstasta, jotka molemmat sijoittuvat vanhojen jo rakennettujen kaava-alueiden välittömään läheisyyteen.

Myytävien, vapaana olevien tonttien väheneminen Monnissa edellyttää uusien maa-alueiden kaavoittamista. Monnin alueen vetovoima asuntorakentajille on osoittanut piristymistä ja on Hausjärvellä suurinta, verrattuna kunnan muihin kaava-alueisiin.

Kunta pyrkii hankkimaan maata varastoon ja kaavoitettavaksi kunnan strategian mukaisesti ja kunnan kasvu suunnista vapaaehtoisen kaupan kautta. Hausjärven kunnan alueella ei ole tarvetta ryhtyä maanhankintaan muita menetelmiä, kuten lunastusta käyttäen.

Tilikauden investoinnit ovat painottuneet kevyen liikenteen väylien rakentamiseen. Investointeihin sisältyi kolme isoa tiehanketta, joissa pääosa työstä tehtiin vuonna 2021 ja osatyöt valmistuivat ja taloudellinen loppuselvitys tehtiin vuonna 2022.

Savelantien ja Kalliotien kevyen liikenteen väylän rakentaminen on pituudeltaan hieman alle 2,2 km. Kaaritien kevyen liikenteen väylä on pituudeltaan yhteensä 670 m ja tehtiin vesihuollon saneerausta n. 800 metrin matkalla. Työhön sisältyi lisäksi valaistuksen uusiminen. Hikiän ja Riihimäen välisen kevyen liikenteen väylän rakentaminen (MT 2879) on ollut Hausjärven kunnan, Riihimäen kaupungin ja ELY-keskuksen yhteishanke, jossa kustannukset ovat jakautuneet puoliksi kuntien ja ELY-keskuksen välillä. Vesihuollon työt on jaettu Hausjärven vesilaitoksen ja Riihimäen Veden kesken tasan. ELY-keskus on ollut hankkeessa vastaava rakentaja.

Yhdyskuntatekniset palvelut -yksikössä on tehty mm. uudelleen päällystyksiä Ryttylässä ja Hikiässä ja Oitissa päällystettiin Sahantie. Monnissa Pihonkaarten alue viimeisteltiin.

Savelantiellä/Kalliontiellä sekä Monninraitilla ja Repotiellä.

Oitin yhtenäiskoulun I vaihe kilpailutettiin kahdesti ja valtuusto hyväksyi 7.12.2022 § 53 hankkeelle määrärahan vuosille 2023-24 ja tekninen lautakunta 14.12.2022 § 98 valitsi KVR-urakoitsijaksi Elementit-E Oy:n.

VESIHUOLTOLAITOS

Kaaritien vesihuoltosaneerauksessa uusittiin vesihuoltoa ja työ saatiin valmiiksi. Kolmilammen vedenottamon toimintavarmuuden parantamiseksi tehtiin selvitys. Lisäksi Vesihuoltolaitos oli mukana rahoittamassa Riihimäen vesilaitoksen Haapahuhdan laitoksen saneerausta.

YLLÄPITOINVESTOINNIT

Kiinteistöjen peruskorjauksia on tehty PTS suunnitelman mukaan pyrkien säilyttämään kiinteistöjen arvo ja hallitsemalla korjausvelan kehittymistä. Koronatilanteen jatkuessa hoitotilojen peruskorjauksia on siirretty. Merkittäviä töitä on ollut mm. Sote-kiinteistöjen ilmalämpö-pumput ja Lehtimajojen sisävalaistuksen uusiminen.

Kunnan valaistusinvestoinnit tehtiin pääosin Hikiälle.

TALOUDEN TOTEUTUMINEN JA OLENNAISET POIKKEAMAT

Investoinnit toteutuivat hieman talousarviota alemmalla tasolla. Investointimenot toteutuivat 92 %:sti: irtain käyttöomaisuus 93 %, talonrakennus 116 %, kunnallistekniikka 92 % ja vesihuolto 111 %.

5. RAHOITUSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

Rahoitusosa osoittaa varsinaisen toiminnan ja investointien sekä rahoituksen rahavirtojen vaikutuksen kunnan rahavarojen muutokseen tilikaudella. Rahoituslaskelman toteutumisvertailu on alla:

KUNNAN RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	2 840 000	432 000	3 272 000	2 873 352	-398 648
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	-250 000	100 000	-150 000	-240 677	-90 677
Toiminnan rahavirta yhteensä	2 590 000	532 000	3 122 000	2 632 674	-489 326
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-4 430 000	1 325 000	-3 105 000	-2 854 338	250 662
Rahoitusosuudet investointimenoihin	20 000	0	20 000	40 466	20 466
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	270 000	-100 000	170 000	256 560	86 560
Investointien rahavirta yhteensä	-4 140 000	1 225 000	-2 915 000	-2 557 311	357 689
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	-1 550 000	1 757 000	207 000	75 363	-131 637
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys				13 600	13 600
Antolainasaamisten vähennys					
Antolainauksen muutokset yhteensä				13 600	13 600
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 000 000	-6 000	0		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 650 000	0	-3 650 000	-3 637 259	705 177
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 000 000	1 000 000	0		-692 436
Lainakannan muutokset yhteensä	1 350 000	-5 000	-3 650 000	-3 637 259	-4 987 259
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.				-15 933	-155 261
Vaihto-omaisuuden muutos				-19 270	-19 270
Saamisten muutos				344 336	344 336
Korottomien velkojen muutos				361 253	317 865
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.				670 387	487 670
Rahoituksen rahavirta yhteensä	1 350 000	-5 000	-3 650 000	-2 953 272	-4 485 989
Rahavarojen muutos	-200 000	-3 243	-3 443 000	-2 877 909	-3 110 534
Rahavarat jakson alussa				6 952 619	
Rahavarat jakson lopussa				4 074 709	

6. YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIIEN MÄÄRÄRAHOJEN JA TU- LOJEN TOTEUTUMISESTA TOIMIALOITTAIN

YHTEENVETOLASKELMA

	Määrärahat					Tuloarviot				
	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poik- keama	TA 2022	M 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poik- keama
Käyttötalousosa										
Kunnanvaltuusto	63		63	52	-12					
Keskusvaalilautakunta	43		43	27	-16	28		28	17	-11
Tarkastuslautakunta	28		28	24	-4					
Kunnanhallitus	462		462	435	-27	250	-100	150	110	-40
Hallinto- ja sisäiset palvelut	3 779	5	3 784	3 810	26	2 217	10	2 227	2 188	-39
Elinkeinot ja kehittäminen	1 580	-50	1 530	1 217	-312	355	-58	297	461	163
Perusturvalautakunta	31 325	1 625	32 950	33 287	337	2 705	420	3 125	3 450	325
Sivistyslautakunta	16 469	335	16 804	17 274	470	1 340	210	1 550	1 488	-62
Tekninen lautakunta	5 278	245	5 523	5 819	296	4 974		4 974	5 042	69
Tuloslaskelmaosa										
Verotulot						34 190	1 610	35 800	35 860	60
Valtionosuudet						15 900	500	16 400	16 385	-15
Korkotuotot						4		4	2	-2
Muut rahoitustuotot						11		11	35	24
Korkomenot	120		120	214	94					
Muut rahoitusmenot	2		2	6	4					
Satunnaiset erät										
Investointiosa										
Kiinteä omaisuus	200		200	71	-129	20		20	68	48
Irtain omaisuus	340	60	400	373	-27					
Aineeton käyttöomaisuus									188	188
Talonrakennus	2 390	-2 030	360	416	56				29	29
Kunnallistekniikan rakentaminen	785	675	1 460	1 344	116	20		20	12	-8
Vesi- ja viemärlaitos	615	-30	585	650	65					
Elinkeinopolittiset hankkeet	100		100		-100					
Rahoitusosa										
Antolainauksen muutokset										
Antolainasaamisten lisäys										
Antolainasaamisten vähennys								14	14	
Lainakannan muutokset										
Pitkäaikaisten lisäykset						6000	-6000			
Pitkäaikaisten vähennykset	3 650		3 650	3 637	-13					
Lyhytaikaisten muutokset	1 000		-1 000							
Oman pääoman muutokset										
Vaikutus maksuvalmiuteen	250	-100	150	-430	-580					
Yhteensä	68 479	-265	68 214	68 227	13	68 029	-3 408	64 621	65 349	728

7. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

7.1. Kunnan tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja tase

KUNNAN TULOSLASKELMA (ULKOISET ERÄT)

	2022	2021
Toimintatuotot		
Myyntituotot	2 202 072,63	2 496 396,54
Maksutuotot	1 932 351,35	2 201 395,50
Tuet ja avustukset	1 942 350,32	2 187 182,73
Muut toimintatuotot	1 666 302,37	1 528 580,10
Toimintatuotot yht.	7 743 076,67	8 413 554,87
Valmistus omaan käyttöön		11 595,45
Toimintakulut		
Henkilöstökulut	-20 564 832,76	-19 699 321,45
Palvelujen ostot	-31 051 156,73	-29 098 770,39
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 884 875,32	-2 698 138,30
Avustukset	-1 340 677,72	-1 306 668,14
Muut toimintakulut	-1 089 439,02	-1 251 764,39
Toimintakulut yht.	-56 930 981,55	-54 054 662,67
Toimintakate	-49 187 904,88	-45 629 512,35
Verotulot	35 860 036,00	34 502 738,14
Valtionosuudet	16 384 637,00	15 439 562,88
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	2 063,97	28 141,58
Muut rahoitustuotot	34 572,75	22 490,99
Korkokulut	-214 015,39	-78 743,97
Muut rahoituskulut	-6 037,84	-979,77
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-183 416,51	-29 091,17
Vuosikate	2 873 351,61	4 283 697,50
Poistot ja arvonalentumiset	-2 376 276,13	-2 278 905,45
Tilikauden tulos	497 075,48	2 004 792,05
Tilikauden yli-/alijäämä	497 075,48	2 004 792,05

KUNNAN RAHOITUSLASKELMA

	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 873 351,61	4 283 697,50
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjaukset	-240 677,43	-364 804,16
Toiminnan rahavirta yhteensä	2 632 674,18	3 918 893,34
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 854 337,60	-2 971 317,90
Rahoitusosuudet investointimenoihin	49 466,37	
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	256 560,03	187 747,59
Investointien rahavirta yhteensä	-2 557 311,20	-2 783 570,31
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	75 362,98	1 135 323,03
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		
Antolainasaamisten vähennys	13 600,00	13 600,00
Antolainauksen muutokset yhteensä	13 600,00	13 600,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		6 500 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 637 259,24	-5 498 507,24
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-3 000 000,00
Lainakannan muutokset yhteensä	-3 637 259,24	-1 998 507,24
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	-15 932,65	-22 930,46
Vaihto-omaisuuden muutos	-19 269,97	-13 730,68
Saamisten muutos	344 336,12	-84 757,86
Korottomien velkojen muutos	361 253,44	-276 292,00
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	670 386,94	-397 711,00
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-2 953 272,30	-2 382 618,24
Rahavarojen muutos	-2 877 909,32	-1 247 295,21
Rahavarat jakson alussa	6 952 618,73	8 199 913,94
Rahavarat jakson lopussa	4 074 709,41	6 952 618,73

KUNNAN TASE (ULKOISET ERÄT)

	2022	2021
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	21 068,07	
Muut pitkävaikutteiset menot	1 844 380,65	2 047 561,97
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	1 865 448,72	2 047 561,97
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	6 479 610,13	6 415 727,35
Rakennukset	21 208 429,87	21 958 386,38
Kiinteät rakenteet ja laitteet	10 977 531,38	8 142 059,43
Koneet ja kalusto	931 215,28	648 025,82
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	140 454,34	1 960 734,66
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	39 737 241,00	39 124 933,64
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	8 211 606,80	8 350 941,24
Muut lainasaamiset	54 400,00	68 000,00
Muut saamiset	5 000,00	5 000,00
Sijoitukset yhteensä	8 271 006,80	8 423 941,24
Pysyvät vastaavat yhteensä	49 873 696,52	49 596 436,85

	2022	2021
Toimeksiantojen varat		
Lahjoitusrahastojen varat	59 966,61	60 085,61
Toimeksiantojen varat yhteensä	59 966,61	60 085,61
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	125 229,89	105 959,92
Vaihto-omaisuus yhteensä	125 229,89	105 959,92
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	1 261,86	45 009,64
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	985 007,46	580 287,53
Muut saamiset	517 230,76	426 194,40
Siirtosaamiset	302 098,35	1 098 442,98
Saamiset yhteensä	1 805 598,43	2 149 934,55
Rahoitusarvopaperit		
Rahat ja pankkisaamiset	4 074 709,41	6 952 618,73
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	6 005 537,73	9 208 513,20
VASTAAVAA YHTEENSÄ	55 939 200,86	58 865 035,66

	2022	2021
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	14 523 831,54	14 523 831,54
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	9 942 885,42	7 938 093,37
Tilikauden yli-/alijäämä	497 075,48	2 004 792,05
Oma pääoma yhteensä	24 963 792,44	24 466 716,96
Vähemmistöosuudet		
Pakolliset varaukset		
Muut pakolliset varaukset		130 852,83
Pakolliset varaukset yhteensä		130 852,83
Toimeksiantojen pääomat		
Lahjoitusrahastojen pääomat	71 769,00	71 888,00
Muut toimeksiantojen pääomat	14 896,62	30 829,27
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	86 665,62	102 717,27
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	14 946 890,57	17 891 713,81
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	6 000 000,00	6 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 944 823,24	3 637 259,24
Saadut ennakot	2 490,89	5 017,61
Ostovelat	2 924 722,53	3 368 993,29
Muut velat	374 397,91	694 870,23
Siirtovelat	3 695 417,66	2 566 894,42
Vieras pääoma yhteensä	30 888 742,80	34 164 748,60
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	55 939 200,86	58 865 035,66

7.2. Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja tase

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA (ULKOISET JA SISÄISET ERÄT)

	2022	2021
Liikevaihto	1 377 643,82	1 417 970,64
Liiketoiminnan muut tuotot	9 719,64	47 121,66
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-722 261,91	-682 050,42
Palvelujen ostot	-178 523,03	-150 908,59
Henkilöstökulut	-543 738,88	-531 141,83
Poistot ja arvonalentumiset	-200 360,03	-153 152,11
Liiketoiminnan muut kulut	-489 622,25	-465 860,25
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-26 246,16	-13 300,45
Rahoitustuotot ja -kulut	-51 126,89	150 729,07
Ylijäämä (alijäämä) ennen sat. eriä	-21 739,20	-21 691,12
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	-72 866,09	129 037,95

VESIHUOLTOLAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA

	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä	-51 126,89	150 729,07
Poistot ja arvonalentumiset	489 622,25	465 860,25
Rahoitustuotot ja -kulut	-21 739,20	-21 691,12
Toiminnan rahavirta yhteensä	416 756,16	594 898,20
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-657 569,04	-358 067,88
Investointien rahavirta yhteensä	-657 569,04	-358 067,88
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	-240 812,88	236 830,32
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	499 341,91	13 736,36
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-98 959,30	-98 165,23
Lyhytaikaisten lainojen muutos		
Lainakannan muutokset yhteensä	400 382,61	-84 428,87
Oman pääoman muutokset		

	2022	2021
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-169 032,53	-61 960,30
Korottomien velkojen muutos	9 462,80	-90 441,15
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	-159 569,73	-152 401,45
Rahoituksen rahavirta yhteensä	240 812,88	-236 830,32
Rahavarojen muutos	0,00	0,00
Rahavarat jakson alussa	0,00	0,00
Rahavarat jakson lopussa	0,00	0,00
VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE		
	2022	2021
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	1 828 276,98	1 991 804,37
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	1 828 276,98	1 991 804,37
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	7 981,11	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 430 128,73	4 142 648,56
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	36 012,90	
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	4 474 122,74	4 142 648,56
Pysyvät vastaavat yhteensä	6 302 399,72	6 134 452,93
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	319 880,86	96 908,30
Muut saamiset	-7 002,70	
Siirtosaamiset		46 937,33
Saamiset yhteensä	312 878,16	143 845,63
Rahat ja pankkisaamiset		
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	312 878,16	143 845,63
VASTAAVAA YHTEENSÄ	6 615 277,88	6 278 298,56

	2022	2021
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	200 000,00	200 000,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	1 405 984,49	1 276 946,54
Tilikauden yli-/alijäämä	-72 866,09	129 037,95
Oma pääoma yhteensä	1 533 118,40	1 605 984,49
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat julkisyhteisöiltä	4 794 948,24	4 392 560,33
Pitkäaikainen yht.	4 794 948,24	4 392 560,33
Lyhytaikainen		
Lainat julkisyhteisöiltä	96 954,00	98 959,30
Saadut ennakot	367,42	390,01
Ostovelat.	151 549,49	147 472,09
Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	2 537,98	10 439,95
Siirtovelat	35 802,35	22 492,39
Lyhytaikainen yht.	287 211,24	279 753,74
Vieras pääoma yhteensä	5 082 159,48	4 672 314,07
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	6 615 277,88	6 278 298,56

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASEEN TUNNUSLUVUT

	2022	2021
Omavaraisuusaste, %	23,2 %	25,6 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	366,3 %	318,9 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	1 333	1 406
Kertynyt yli-/alijäämä, €/ asukas	166	172,6
Lainakanta 31.12., 1 000 €	4 892	4 491
Lainakanta 31.12., €/ asukas	608	551,51
Asukasmäärä	8 040	8 144

7.3. Kuntakonsernin tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja tase

KONSERNIN TULOSLASKELMA

	2022	2021
Toimintatuotot	26 330 728,81	26 497 770,17
Toimintakulut	-74 875 297,60	-71 413 066,22
Osuus osakkuusyht. voitosta/tappiosta	316,18	113,38
Toimintakate	-48 544 252,61	-44 915 182,67
Verotulot	35 860 036,00	34 500 239,98
Valtionosuudet	16 384 637,00	15 439 562,88
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	3 506,74	28 760,52
Muut rahoitustuotot	195 799,19	173 659,09
Korkokulut	-272 025,51	-89 909,78
Muut rahoituskulut	-9 191,05	-2 037,32
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-81 910,62	110 472,52
Vuosikate	3 618 509,76	5 135 092,69
Poistot ja arvonalentumiset	-3 270 405,82	-3 172 001,19
Tilikauden tulos	348 103,95	1 963 091,49
Tilinpäätössiirrot	2 111,08	-430,48
Tilikauden verot	-7 981,68	-1,63
Vähemmistöosuudet	-7,59	-350,63
Tilikauden yli-/alijäämä	342 225,76	1 962 308,76

KONSERNIN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2022	2021
Toimintatuotot/toimintakulut	35,2 %	37,1 %
Vuosikate/poistot	110,6 %	161,9 %
Asukasmäärä	8 040	8 144
Vuosikate, euroa/asukas	450	631

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 618 509,76	5 135 092,69
Tilikauden verot	-7 981,68	-1,63
Tulorahoituksen korjauserät		
	-115 384,25	-351 751,82
Toiminnan rahavirta yhteensä	3 495 143,83	4 783 339,24

	2022	2021
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-6 593 988,90	-5 029 481,82
Rahoitusosuudet investointimenoihin	40 466,37	625,38
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	119 755,68	186 621,17
Investointien rahavirta yhteensä	-6 433 766,85	-4 842 235,27
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	-2 938 623,02	-58 896,03
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennys	17 260,17	17 260,17
Antolainauksen muutokset yhteensä	17 260,17	17 260,17
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 328 519,05	8 643 960,56
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 119 413,56	-6 106 168,59
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-3 237 914,21
Lainakannan muutokset yhteensä	2 209 105,49	-700 122,24
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	-17 780,22	-16 879,70
Vaihto-omaisuuden muutos	-33 567,57	11 686,63
Saamisten muutos	-543 373,98	-308 283,72
Korottomien velkojen muutos	555 956,29	-83 115,61
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-38 765,47	-396 592,40
Rahoituksen rahavirta yhteensä	2 187 600,20	-1 079 454,47
Rahavarojen muutos	-751 022,82	-1 138 350,50
Rahavarat jakson alussa	9 160 943,70	10 299 294,20
Rahavarat jakson lopussa	8 409 920,88	9 160 943,70

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2022	2021
Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 euroa	-4 307	-1 783
Investointien tulorahoitus, %	55 %	102 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,9	1,3
Lainahoitokate	0,9	0,8
Kassan riittävyys, pv	36	40

KONSERNITASE

	2022	2021
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	208 922,50	206 361,97
Muut pitkävaikutteiset menot	1 848 681,23	2 052 687,46
Ennakkomaksut		
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	2 057 603,73	2 259 049,43
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	6 688 178,09	6 609 179,70
Rakennukset	25 921 153,98	27 228 513,50
Kiinteät rakenteet ja laitteet	11 040 482,45	8 207 431,21
Koneet ja kalusto	1 349 522,38	1 070 609,23
Muut aineelliset hyödykkeet	800,29	800,29
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	6 623 749,92	5 207 868,95
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	51 623 887,11	48 324 402,88
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	249 040,17	236 551,45
Osakkeet ja osuudet	3 528 797,93	3 415 223,15
Muut lainasaamiset	72 701,51	89 961,67
Muut saamiset	9 076,50	9 076,50
Sijoitukset yhteensä	3 859 616,09	3 750 812,77
Pysyvät vastaavat yhteensä	57 541 106,93	54 334 265,08

	2022	2021
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiantojen varat	142 803,52	41 824,12
Lahjoitusrahastojen varat	59 966,61	60 085,61
Muut toimeksiantojen varat		34 430,57
Toimeksiantojen varat yhteensä	202 770,13	136 340,30
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	207 102,17	173 865,51
Muu vaihto-omaisuus	1 269,45	938,55
Ennakkomaksut		
Vaihto-omaisuus yhteensä	208 371,63	174 804,06
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	90 047,44	100 790,14
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	2 326 314,63	1 124 618,11
Muut saamiset	920 726,86	715 068,73
Siirtosaamiset	763 994,41	1 617 232,37
Saamiset yhteensä	4 011 035,90	3 557 709,36
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	2 171,58	381,88
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		
Rahoitusarvopaperit yhteensä	2 171,58	381,88
Rahat ja pankkisaamiset	8 407 749,30	9 160 561,82
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	12 719 375,85	12 893 457,13
VASTAAVAA YHTEENSÄ	70 463 252,91	67 364 062,51

	2022	2021
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	14 523 831,54	14 523 831,54
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma	25 228,19	25 228,19
Muut omat rahastot	2 551,83	4 662,91
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	10 240 220,52	8 277 911,76
Tilikauden yli-/alijäämä	342 225,76	1 962 308,76
Oma pääoma yhteensä	25 134 057,84	24 793 943,15
Vähemmistöosuudet	7 269,02	6 966,01
Pakolliset varaukset		
Muut pakolliset varaukset	435 120,66	490 059,34
Pakolliset varaukset yhteensä	435 120,20	490 059,34
Toimeksiantojen pääomat		
Valtion toimeksiantojen pääomat	152 280,67	87 050,69
Lahjoitusrahastojen pääomat	85 082,99	85 730,70
Muut toimeksiantojen pääomat	18 951,07	34 883,72
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	256 314,72	207 665,11
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	24 928 530,33	21 838 736,02
Lainat julkisyhteisöiltä	176 175,42	218 243,86
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	6 000 000,00	6 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 237 231,33	4 077 151,84
Lainat julkisyhteisöiltä	42 068,44	40 768,31
Saadut ennakot	41 299,46	45 930,72
Ostovelat	4 375 344,51	4 647 026,49
Muut velat	602 699,66	911 186,77
Siirtovelat	5 227 141,54	4 086 384,89
Vieras pääoma yhteensä	44 630 490,69	41 865 428,90
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	70 463 252,92	67 364 062,51

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

	2022	2021
Omavaraisuusaste, %	35,7 %	36,8 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	56,7 %	54,7 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	10 582	10 240
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 316	1 257
Lainakanta 31.12., 1 000 €	34 384	32 175
Lainakanta 31.12., €/asukas	4 277	3 951
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. 1000 €	35 120	32 911
Lainat ja vuokravastuut, € / asukas	4 368	4 041
Lainasaamiset, 1000 €	73	90
Asukasmäärä	8 040	8 144

8. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

8.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

8.1.1. Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

PYSYVIEN VASTAAVIEN AINEETTOMIEN JA AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN ARVOSTUS

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Poistosuunnitelmassa määritellyt poistoajat ovat kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamassa yleisohjeessa kuvatuissa ja Hausjärven kunnanvaltuuston määrittelemien poistoaikojen rajoissa. Mikäli on käytetty poistoaikojen alarajoja pidempiä poistoaikoja, on niiden käyttämiselle esitetty poistosuunnitelmasta päätetäessä teknistaloudelliset perustelut, joiden pohjalta on määritelty kohteen palvelutuotantokykyä vastaava pitoaika. Samoin myös vuoden aikana aktivoituille investoinneille poistoajaksi on määritelty joko alarajan mukainen poistoaika tai perustellusta syystä pidempi, palvelutuotantokykyä vastaava pitoaika.

PYSYVIEN VASTAAVIEN SIOITUSTEN ARVOSTUS

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alhaisempaan arvoon.

VAIHTO-OMAISUUDEN ARVOSTUS

Vaihto-omaisuus on arvostettu taseeseen toteutuneiden hankintamenojen keskiarvon mukaisesti.

RAHOITUSOMAISUUDEN ARVOSTUS

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

JOHDANNAISSOPIMUSTEN KÄSITTELY

Johdannaissopimukset sisälsivät talousarviolainojen suojaamistarkoituksessa solmittuja koronvaihtosopimuksia.

Kunta ei ole tehnyt uusia johdannaissopimuksia ja viimeiset sopimukset erääntyivät 19.9.2021.

8.1.2. Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Yksittäisiä virheitä edellisten tilikausien vertailuluvuissa on korjattu todellisen toteuman mukaisiksi. Taseessa olevien työntekijöiden palkasta pidätettyjen eläke- ja työttömyysvakuutusmaksuvelkojen ja vuokravakuus -velkatilin kohdistaminen on siirtynyt tilikaudella 2022 muista veloista siirtovelkoihin, vuoden 2021 vertailutietoja (ko. tilien yhteissumma noin 0,24 miljoonaa euroa) ei ole kuitenkaan muutettu tältä osin.

8.1.3. Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut

Tiedossa ei ole olennaisia aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia tuottoja tai kuluja.

8.1.4. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

KESKINÄISEN OMAISUUDEN ELIMINOINTI

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on tehty nimellis- eli pariarvomenetelmällä.

SISÄISET LIIKETAPAHTUMAT

Sisäiset velat ja saamiset ja muut sisäiset liiketapahtumat on vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta eliminoitu.

VÄHEMMISTÖOSUUDET

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta. Vapaaehtoisista varauksista ja poistoeroista vähemmistöosuutta ei ole erotettu.

SUUNNITELMAPOISTOJEN OIKAISU

Poistot on tehty suunnitelmien mukaan.

KUNTAYHTYMÄT

Kuntayhtymien taseet ja niiden liitetiedot on yhdistelty lukuarvoiltaan omistusosuuden mukaan. Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä ei laadi konsernitilinpäätöstä ja tämän osalta konsernitilinpäätökseen yhdistellään Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin tilinpäätös.

POIKKEAVAT TILIKAUDET

Poikkeavia tilikausia ei ole.

KONSERNIN RAKENTEESSA TAPAHTUNEET MUUTOKSET JA TIETOJEN VERTAILUKELPOISUUS

100%:sti omistettu Hausjärven Talo Oy purettiin 31.10.2022 ja se on vielä yhdistelty vielä vuoden 2022 konsernitilinpäätökseen.

8.2. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

ULKOISET TOIMINTATUOTOT TEHTÄVÄALUEITTAIN (LIITETIETO 6)

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Yleishallinto	867 890,10	883 697,41	724 214,90	665 740,59
Sosiaali- ja terveystalot	21 885 269,06	22 367 136,61	3 441 292,12	4 428 845,28
Opetus- ja kulttuuripalvelut	1 483 322,02	1 102 891,23	1 483 322,02	1 139 125,08
Yhdyskuntapalvelut	777 115,01	753 927,37	777 115,01	787 511,54
Vesihuoltolaitos	1317 132,62		1 317 132,62	1 392 332,38
		1 390 117,55		
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	<i>26 330 728,81</i>	<i>26 497 770,17</i>	<i>7 743 076,67</i>	<i>8 413 554,87</i>

VEROTULOJEN ERITTELY (LIITETIETO 7)

	2022	2021
Kunnan tulovero	32 316 941,00	31 176 445,42
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 758 836,00	1 658 413,77
Kiinteistövero	1 784 259,00	1 667 878,95
<i>Verotulot yhteensä</i>	<i>35 860 036,00</i>	<i>34 502 738,14</i>

**VALTIONOSUUKSIEN JA VEROTULOMENETYSTEN
KORVAUSTEN ERITTELY (LIITETIETO 8)**

	2022	2021
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	12 869 454,00	12 609 260,88
<i>Siitä: Verotuloihin perustuva v.os. tasaus (+/-)</i>	3 143 681,00	3 093 996,00
<i>Siitä: harkinnanvarainen v.os. korotus</i>		
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-1 217 004,00	-1 085 922,00
Verotulomenetysten korvaus	4 732 187,00	3 916 224,00
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	16 384 637,00	15 439 562,88

PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY (LIITETIETO 9)

	2022	2021
Asiakaspalvelujen ostot	24 391 623,10	22 823 804,40
Muiden palvelujen ostot	6 659 533,63	6 274 965,99
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	31 051 156,73	29 098 770,39

8.2.1. Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Kuluvan käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa.

**SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN LASKENNASSA KÄYTETYT POISTOMENETELMÄT JA
POISTOAJAT**

Laji	Poistomenetelmä	Poistoaika
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5–20 v
Muut pitkävaikutteiset menot		
ATK-ohjelmistot	Tasapoisto	3 v
Muut	Tasapoisto	2–5 v tai 20 v
Rakennukset		
Hallinto- ja laitosrakennukset	Tasapoisto	30–50 v
Uudisrakennukset ja kantaviin rakenteisiin ulottuvat peruskorjaukset	Tasapoisto	20–40 v
Kantaviin rakenteisiin kohdistumattomat peruskorjaukset	Tasapoisto	5–30 v
Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto	20–30 v
Asuinrakennukset	Tasapoisto	30–50 v
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot (ml. urheilualueet)	Menojäännöspoisto	15 %
Muut maa- ja vesirakenteet	Menojäännöspoisto	10 %
Vedenjakeluverkosto	Menojäännöspoisto	10 %
Viemäriverkko	Menojäännöspoisto	10 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Menojäännöspoisto	20 %
Siirtoviemäri-yhdysvesijohto	Tasapoisto	40 v
Koneet ja kalusto		
Muut kuljetusvälineet	Tasapoisto	4–7 v
Muut liikkuvat työkoneet	Tasapoisto	5–10 v
Muut raskaat koneet	Tasapoisto	10–15 v
Muut kevyet koneet	Tasapoisto	5–10 v
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	Tasapoisto	5–15 v
Atk-laitteet	Tasapoisto	3–5 v
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	3–5 v

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa, on kirjattu vuosikuluiksi.

PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET (LIITETIETO 12)

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	359 206,50	426 841,19		
Lisäykset tilikaudella	75 914,15			
Vähennykset tilikaudella		-67 634,69		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	435 120,66	359 206,50		
Muu pakollinen varaus 1.1.	130 852,83	261 705,66	130 852,83	261 705,66
Vähennykset tilikaudella	-130 852,83	-130 852,83	-130 852,83	-130 852,83
Muu pakollinen varaus 31.12.	0	130 852,23		130 852,83
Osuus kuntayhtymän alijäämästä				
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 1.1.				78 747,51
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				-78 747,51
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 31.12.				

PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT JA -TAPPIOT (LIITETIETO 13)

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	60 833,11	165 720,89	60 833,11	165 720,89
Rakennusten luovutusvoitot	13 242,79			
Osakkeet luovutusvoitot			48 991,49	
Muut luovutusvoitot	2 838,23	52,79		
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	<i>76 914,13</i>	<i>165 773,68</i>	<i>109 824,60</i>	<i>165 720,89</i>
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot		10 517,07		10 517,07
Rakennusten luovutustappiot		2 105,69		
Osakkeet luovutustappiot	16 489,32			
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	<i>16 489,32</i>	<i>12 622,76</i>	<i>0,00</i>	<i>10 517,07</i>

SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT (LIITETIETO 14)

Ei satunnaisia tuottoja ja kuluja tilikaudella

8.3. Taseen liitetiedot

8.3.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

ARVONKOROTUKSET

Taseeseen ei ole aktivoitu arvonnkorotuksia.

AKTIVOIDUT KORKOMENOT

Taseeseen ei ole aktivoitu korkomenoja.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET (LIITETIETO 19)

	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaik. menot	Aineettomat hyödykkeet
			yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.		2 047 561,97	2 047 561,97
Lisäykset tilikauden aikana			0,00
Vähennykset tilikauden aikana			0,00
Siirrot erien välillä	31 602,60	-31 602,60	0,00
Tilikauden poisto	-10 534,53	-171 578,72	-182 113,25
Poistamaton hankintameno 31.12.	21 068,07	1 844 380,65	1 865 448,72
Kirjanpitoarvo 31.12.	21 068,07	1 844 380,65	1 865 448,72

AINEELLISET HYÖDYKKEET (LIITETIETO 19)

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	6 415 727,35	21 958 386,38	8 142 059,43	648 025,82		1 960 734,66	39 124 933,64	41 172 495,61
Lisäykset tilikauden aikana	71 289,67	323 758,93	1 047 854,17	338 466,33		1 072 968,50	2 854 337,60	2 885 940,20
Rahoitusosuudet tilikauden aikana		-28 460,47	-12 000				-40 460,47	-40 460,47
Vähennykset tilikauden aikana	-7 406,89						-7 406,89	-7 406,89
Siirrot erien välillä			2 771 931,02	121 317,80		-2 893 248,82	-	-
Tilikauden poisto		-1 045 254,97	-972 313,24	-176 594,67			-2 194 162,88	-2 376 276,13
Poistamaton hankintameno 31.12.	6 479 610,13	21 208 429,87	10 977 531,38	931 215,28		140 454,34	39 737 241,00	41 602 689,72
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 479 610,13	21 208 429,87	10 977 531,38	931 215,28		140 454,34	39 737 241,00	41 602 689,72

MAA- JA VESIALUEET ERITTELY (LIITETIETO 19)

	Konserni		Kunta	
	TP 2022	TP 2021	TP 2022	TP 2021
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	32 472,12	32 472,12	5 280,00	5 280,00
Muut maa- ja vesialueet	6 655 705,97	6 576 707,58	6 474 330,13	6 410 447,35
Maa- ja vesialueet yhteensä	6 688 178,09	6 609 179,70	6 479 610,13	6 415 727,35

PYSYVIEN VASTAAVIEN SIOITUKSET (LIITETIETO 19)

	Osakkeet ja osuudet					Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				
	Osakkeet konserniyh-tiöt	Osak-keet omis-tusyhtey-söt	Kuntayhty-mäosuudet	Muut osak-keet ja osuu-det	Yhteensä	Saami-set konser-niyhtei-söt	Saami-set kun-tayhty-mät	Saamiset muut yhtei-söt	Liittymis-maksut pa-lautettavat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	139 328,54		5 163 484,42	3 048 128,28	8 350 941,24			68 000,00	5 000,00	73 000,00
Lisäykset										0,00
Vähennykset	-139 328,54			-5,90	-139 334,44			-13 600,00		-13 600,00
Hankintameno 31.12.			5 163 484,42	3 048 122,38	8 211 606,80			54 400,00	5 000,00	59 400,00
Kirjanpitoarvo 31.12.			5 163 484,42	3 048 122,38	8 211 606,80			54 400,00	5 000,00	59 400,00

OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ (LIITETIETO 20-22)

	Kotipaikka	Kunnan omistus-osuus	Konsernin omistus-osuus	Konsernin osuus omasta pääomasta	Konsernin osuus vie-raasta pääomasta	Konsernin osuus ti-lik. voitosta/tappi-osta
Tytäryhteisöt						
Hausjärven Talo Oy	Hausjärvi	100,0%	100%	0,00	0,00	83 829,42
Hausjärven Vammaissäätiö	Hausjärvi	100,00 %	100,00 %	326 298,15	225 741,15	65 405,01
Kuntayhtymät						
Riihimäen seudun terveyskeskuksen ky	Riihimäki	17,51 %	17,51 %	1 094 382,27	1 100 485,93	0
Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin ky	Hämeenlinna	4,76 %	4,76 %	3 735 126,23	12 414 031,88	-109 226,01
Eteva ky	Mäntsälä	0,39 %	0,00 %	62 625,88	185 895,21	4 277,27
Hämeen maakuntaliitto ky	Hämeenlinna	4,52 %	4,52 %	72 654,10	32 446,42	-5 979,66
Yhteensä				5 291 086,63	13 958 600,58	-29 751,48

Hausjärven Talo Oy on purettu 31.10.2022

**PITKÄ- JA LYHYTAIKAISET SAAMISET TYTÄRYHTEISÖILTÄ, KUNTAYHTYMILTÄ SEKÄ OSAK-
KUUS- JA MUILTA OMISTUSYHTEISYHTEISÖILTÄ (LIITETIETO 23)**

	2022		2021	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		-175,71		
Lainasaamiset				
Muut saamiset			43 747,78	
Siirtosaamiset				
Yhteensä		-175,71	43 747,78	0,00
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		31 867,91		38 357,27
Siirtosaamiset				163 924,74
Yhteensä		31 867,91	0,00	202 282,01
Saamiset yhteensä		31 692,20	43 747,78	202 282,01

SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT (LIITETIETO 24)

	Konserni		Kunta	
	TP 2022	TP 2021	TP 2022	TP 2021
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Ely-keskus, työllistämistuet			32 410,22	10 160,00
Ely-keskus, kuntouttava työtoiminta			3 803,93	4 560,68
Ely-keskus, maahanm. Kuntakorvaus				65 200,00
Kela/sv-korvaukset			18 462,49	13 954,75
Kela/työterveyshuollon korvaukset	243 582,86	125 407,76	91 100,00	87 400,00
KHSHP ky kuntamaksun ja ensihoidon pa- lautus				163 240,00
Tuet ja avustukset	94 225,92	754 090,84	41 699,27	649 244,00
Muut	426 185,64	737 733,77	114 622,44	104 683,55
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	763 994,41	1 617 232,37	302 098,35	1 098 442,98

8.3.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

OMAN PÄÄOMAN ERITTELY (LIITETIETO 25)

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	14 523 831,54	14 523 831,54	14 523 831,54	14 523 831,54
Peruspääoma 31.12.	14 523 831,54	14 523 831,54	14 523 831,54	14 523 831,54
Yhdistysten ja säätiöiden po 1.1.	25 228,19	25 228,19		
Yhdistysten ja säätiöiden po 31.12.	25 228,19	25 228,19		
Muut omat rahastot 1.1.	-4 662,91	4 232,43		
Siirrot rahastoon		1 808,00		
Siirrot rahastosta	2 111,08	1 377,52		
Muut omat rahastot 31.12.	2 551,83	4 662,91		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	10 240 220,52	8 277 911,76	9 942 885,42	7 938 093,37
Oikaisut edelliseen tilikauteen				
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	10 240 220,52	8 277 911,76	9 942 885,42	7 938 093,37
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä	342 225,76	1 962 308,76	497 075,48	2 004 792,05
Oma pääoma yhteensä 31.12.	25 134 057,84	24 793 943,16	24 963 792,44	24 466 716,96

MYÖHEMMIN KUIN VIIDEN VUODEN KULUTTUA ERÄÄNTYVÄT VELAT (LIITETIETO 27)

Vuoden 2022 tilinpäätöksessä olevat velat, jotka erääntyvät maksettavaksi 1.1.2028 tai myöhemmin.

	Kunta	
	2022	2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6 416 666,56	8 014 912,14
Lainat julkisyhteisöiltä		
Yhteensä	6 416 666,56	8 014 912,14

JOUKKOVELKAKIRJALAINAT (LIITETIETO 28)

	Kunta	
	2022	2021
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat		
-Korko 2,598 %		
-Erääntyvät 30.11.2023	6 000 000,00	6 000 000,00
Yhteensä	6 000 000,00	6 000 000,00

PAKOLLISET VARAUKSET (LIITETIETO 29)

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Muut pakolliset varaukset				
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu	435 120,66	359 206,50		
Muut pakolliset varaukset		130 852,83		130 852,83
Osuus kuntayhtymien alijäämistä				
Muut pakolliset varaukset yhteensä	0,00	490 059,33	0,00	130 852,83

**PITKÄ- JA LYHYTAIKAISET VELAT TYTÄRYHTEISÖILTÄ, KUNTAYHTYMILTÄ JA OSAKKUUS- SEKÄ
MUILTA OMISTUSYHTEISYHTEISÖILTÄ (LIITETIETO 30)**

	Lyhytaikainen		Pitkäaikainen	
	2022	2021	2022	2021
Velat kuntayhtymille				
Ostovelat	880 308,98	827 230,25		
Muut velat				
Siirtovelat	489 494,51			
Yhteensä	1 369 803,49	827 230,25	0,00	0,00
Vieras pääoma yhteensä	1 369 803,49	827 230,25	0,00	0,00

MUIDEN VELKOJEN ERITTELY (LIITETIETO 32)

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Muut velat				
Muut velat	602 699,66	911 186,77	374 397,91	694 870,23
Muut velat yhteensä	602 699,66	911 186,77	374 397,91	694 870,23

SIIRTOVELAT (LIITETIETO 33)

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Menojäämät				
Siirtyvät korot	65 963,06	24 867,12	24 763,78	21 142,49
Lomapalkkajaksotus	3 475 394,02	3 414 003,25	2 063 198,95	2 020 273,62
Valtionosuusennakot	377 640,82	271 328,53	377 640,82	271 328,53
Keva, työntekijä			100 432,73	
Keva, työnantaja			221 833,46	218 876,99
Valtion Eläkerahasto, työntekijä			17 160,11	18 066,21
Potilasvakuutuskeskus, Khshp	27 593,15	42 930,67		
Maankäyttösopimukset			1 000,00	3 000,00
Muut siirtovelat	1 280 550,49	333 255,32	889 387,81	14 206,58
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	5 227 141,54	4 086 384,89	3 695 417,66	2 566 894,42

VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ANNETTU KIINNITYKSIÄ KIINTEISTÖIHIN (LIITETIETO 34)

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	118 225,88	118 994,19		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	186 648,35	193 404,11		
Lainat julkisyhteisöiltä	218 243,85	258 612,83		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	1 368 124,00	1 368 124,00		
Lainat muilta luotonantajilta	17 825,32	19 928,09		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	51 875,91	51 875,91		
Yhteensä	1 960 943,31	2 010 939,13	0,00	0,00

TASEEN ULKOPUOLISET VASTUUSITOUUMUKSET (LIITETIETO 38)

	Konserni		Kunta	
	TP 2022	TP 2021	TP 2022	TP 2021
Kaikki vuokravastuut	693 266,43	735 961,80	565 811,06	581 106,38
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	384 187,61	454 527,47	259 814,37	303 151,54

TAKAUSVASTUUT (LIITETIETO 39)

	TP 2022	TP 2021
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	61 647 544	57 799 043
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	35 650	37 862

VASTUUSITOUMUKSET (LIITETIETO 40)

	Konserni		Kunta	
	TP 2022	TP 2021	TP 2022	TP 2021
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	285 497,10			
Jäljellä oleva pääoma	85 771,23			
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	3 649 786,44	3 960 117,84	3 388 773,00	3 508 773,00
Jäljellä oleva pääoma	1 866 994,98	2 283 840,97	1 750 508,20	2 064 296,08

TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT (LIITETIETO 41)

	Konserni		Kunta	
	TP 2022	TP 2021	TP 2022	TP 2021
Muut sopimusvastuut	276 170,93	303 956,38		
Vuokravakuudet	18 549,99	24 397,95	18 549,99	24 397,95
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	2 620 766,02	3 191 388,97	2 620 766,02	2 689 265,02
Sopimukseen sisältyvät palautusvastuu	77 817,03	77 817,03		
Arvonlisäveron palautusvastuu	183 309,36	240 771,11		

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Eteva kuntayhtymä				
Lisähyötyswap 1161642/1512514 Tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiiteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä ja koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 7.11.2022 Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)		10 737		-366

VAHINGONKORVAUSVASTUITA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Omakotitalolle aiheutuneen vesivahingon korvauskulu on sovittelussa. Asian ratkaisu on siirtynyt vuoden 2023 alkupuolelle.

8.3.3. Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ 31.12. (LIITETIETO 42)

	Kunta	
	2022	2021
Keskushallinto	59	56
Perusturvatoimi	139	148
Sivistystoimi	220	206
Tekninen toimi	26	25
Työllistetyt	12	19
Yhteensä	456	454

TASEESEEN AKTIVOIDUT HENKILÖSTÖKULUT (LIITETIETO 43)

	2022	2021
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	20 564 832,76	19 699 321,45
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin		
Henkilöstökulut yhteensä	20 564 832,76	19 699 321,45

LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT (LIITETIETO 44)

	2022	2021
Keskustan Hausjärven kunnallisjärjestö	4 647,09	4 814,21
Kokoomuksen Hausjärven kunnallisjärjestö	2 675,90	2 491,14
Hausjärven SD	890,55	1 228,67
Ryttylän työväenyhdistys ry SDP	48,60	21,20
Hausjärven Perussuomalaiset	2 041,80	1 458,97
Hausjärven kristilliset	170,40	154,20
Hämeen vihreät	32,70	28,50
Riihimäen Vihreät ry	77,60	203,60
Riihimäen vasemmistoliitto	780,50	1 080,51
Luottamushenkilömaksut yhteensä	11 365,14	11 481,00

TILINTARKASTAJAN PALKKIOT (LIITETIETO 45)

	TP 2022	TP 2021
KPMG Julkistarkastus Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	12 669,77	8 542,19
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	3 553,56	2 952,10
Muut palkkiot	2 394,00	
Palkkiot yhteensä	18 617,33	11 494,29

LIITETIETO 46: INTRESSITAHOT

Hausjärven kunta on tehnyt johtajasopimuksen, joka on hyväksytty kunnanhallituksessa 20.9.2016 § 254

8.4. Vesihuoltolaitoksen taseyksikköä koskevat liitetiedot

8.4.1. Tuloslaskelman liitetiedot

VESIHUOLTOLAITOKSEN TOIMINTATUOTOT TEHTÄVÄALUEITTAIN

	2022	2021
Liikevaihto	1 377 643,82	1 417 970,64
Muut varsinaisen toiminnan tuotot	9 719,64	47 121,66
Yhteensä	1 387 363,46	1 465 092,30

VESIHUOLTOLAITOKSEN HENKILÖSTÖMÄÄRÄ

	2022	2021
Henkilöstön määrä 31.12.	3,30	3,40

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASEESEEN AKTIVOIDUT HENKILÖSTÖKULUT

	2022	2021
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	200 360,03	153 152,11
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin		
Henkilöstökulut yhteensä	200 360,03	153 152,11

8.4.2. Taseen liitetiedot

AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET - VESIHUOLTOLAITOS

	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet		
	Muut pitkä- vaik. menot	Aineettomat hyödykkeet yhteensä	Rakennukset	Kiinteät raken- teet ja laitteet	Keskeneräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 991 804,37	1 991 804,37		4 142 648,56		4 142 648,56
Lisäykset tilikauden aikana		0,00	7 981,11	613 575,03	36 012,90	657 569,04
Siirrot erien välillä		0,00				
Tilikauden poisto	-163 527,39	-163 527,39		-326 094,86		-326 094,86
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 828 276,98	1 828 276,98	7 981,11	4 430 128,73	36 012,90	4 474 122,74
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 828 276,98	1 828 276,98	7 981,11	4 430 128,73	36 012,90	4 474 122,74

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ

Poistamaton hankintameno 1.1.	6 134 452,93
Lisäykset tilikauden aikana	657 569,04
Siirrot erien välillä	
Tilikauden poisto	-489 622,25
Poistamaton hankintameno 31.12.	6 302 399,72
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 302 399,72

VESIHUOLTOLAITOKSEN SAAMISTEN ERITTELY

	2022	TP 2021
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Muut tulojäämät		46 937,33
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä		46 937,33

VESIHUOLTOLAITOKSEN OMAN PÄÄOMAN ERITTELY

	2022
Peruspääoma 1.1.	200 000,00
Lisäykset	
Peruspääoma 31.12.	200 000,00
Edellisten tilikausien yli/alijäämä 1.1.	1 405 984,49
Oikaisut edelliseen tilikauteen	
Siirrot erien välillä	
Edellisten tilikausien yli/alijäämä 31.12.	1 405 984,49
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-72 866,09
Oma pääoma yhteensä 31.12.	1 533 118,40

*)Vuoden 2021 osalta 11 692,80 euron sijainti peruspääomassa edellisten tilikausien ylijäämän sijaan johtui Sarastian tietojärjestelmästä, joka ei mahdollistanut sisäisten erien kirjauksia edellisten tilikausien ylijäämään. Tosiasiassa peruspääoma on koko ajan ollut 200 000 euroa ja vastaavasti ed.tilikausien ylijäämä 11 692,80 euroa suurempi.
Asia korjattiin ohjelmistonvaihdon yhteydessä vuonna 2022

VESIHUOLTOLAITOKSEN PITKÄAIKAISET VELAT

	2022	Kunta 2021
Lainat kunnalta	4 794 948,24	3 991 732,00
Yhteensä	4 794 948,24	3 991 732,00

VESIHUOLTOLAITOKSEN VIERAS PÄÄOMA

	2022	Pitkäaikaiset 2021	2022	Lyhytaikaiset 2021
Velat kunnalle				
Lainat kunnalta	4 794 948,24	4 392 560,33	96 954,00	98 959,30
Yhteensä	4 794 948,24	4 392 560,33	96 954,00	98 959,30
Velat kuntayhtymille				
Ostovelat				
Vieras pääoma yhteensä	4 794 948,24	4 392 560,33	96 954,00	98 959,30

VESIHUOLTOLAITOKSEN MUIDEN VELKOJEN ERITTELY

	2022	2021
Muut velat		
Muut velat	2 537,98	10 439,95

VESIHUOLTOLAITOKSEN SIIRTOVELKoihin sisältyvät olennaiset erät

	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Lomapalkkavelan ja henkilöstösivukulujen jaksotukset	34 013	22 492
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	34 013	22 492

9. LUETTELOT JA SELVITYKSET

9.1. Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista

KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT:

Päiväkirja, sähköinen pääkirja, sähköinen tasekirja, paperinen

TT	Nimi	Tositemäärät (kpl)	Arkistointi
10	10 Yleislaskutus, yksityisoikeudellinen	1082	sähköinen
11	11 Yleislaskutus, julkisoikeudellinen	624	sähköinen
15	15 Vuokrat, yksityisoikeudellinen	413	sähköinen
18	18 Perusturvan yleislaskutus, yksityisoikeudellinen	20	sähköinen
19	19 Perusturvan yleislaskutus, julkisoikeudellinen	187	sähköinen
20	20 Taksi Helsingin omavastuu	148	sähköinen
54	54 Varhaiskasvatus, julkisoikeudellinen	1352	sähköinen
57	57 Kansalaisopisto, julkisoikeudellinen	873	sähköinen
60	60 Kotihoito ja asumispalvelut, julkisoikeudellinen	2992	sähköinen
70	70 Rakennusvalvonta, julkisoikeudellinen	105	sähköinen
75	75 Vesi ja jätevesi, yksityisoikeudellinen	6972	sähköinen
90	90 Hausjärven avoimet myyntilaskut 2021	343	sähköinen
AT	Käyttöomaisuuden kirjaus	102	sähköinen
EK	Täsmäämättömien maksujen korjaus, Myre	77	sähköinen
HB	Pääkirjatapahtumat (ei työnkulkua)	357	sähköinen
HD	Hyväksytyjen pääkirjatapahtumien kirjaus	427	sähköinen
HV	Vähennyskelpoinen osuus	1	sähköinen
HX	Kirjaus Excelistä (työnkulku)	139	sähköinen
HY	ALV-siirrot/tyhjennykset	4	sähköinen
IE	Täsmäämättömien maksujen korjaus, perintä	5	sähköinen
IK	Viitesuoritukset perinnästä	70	sähköinen
IP	Maksut - konekielinen tiliote	366	sähköinen
KI	Perinnän suoritukset	4	sähköinen
KO	Viitesuoritukset	256	sähköinen
KP	Suoritukset	572	sähköinen
L2	Saapuvien laskujen kirjaus	11658	sähköinen
LT	Luottotappiot	1	sähköinen
P01	Sonet varastotapahtumat	13	sähköinen
P06	Nomentia maksuliikenne	515	sähköinen
P12	Vesikanta	128	sähköinen
P15	Proconsona	1307	sähköinen
P30	Personec	28	sähköinen
RJ	Jaksotustapahtumat	72	sähköinen
RV	Peruutus / vastakirjaus	139	sähköinen

Kirjanpitoaineisto säilytetään kirjanpitolain 2 luvun 10 §:n mukaisesti

10. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Hausjärvellä 22. päivänä toukokuuta 2023

HAUSJÄRVEN KUNNANHALLITUS

Pekka Lokinperä, puheenjohtaja

Petri Määttä

Timo Nuora

Satu Hietanen

Sanna Jämsen

Kari Masalin

Irene Piipponen

Jarkko Strähle

Sisko Toivonen

KUNNANJOHTAJA

Pekka Määttänen, kunnanjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Hausjärvellä ___/___2023

KPMG Julkistarkastus Oy, tilintarkastusyhteisö

Topi Katajala, JHT

